

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา

ครั้งที่ ๓ / ๒๕๒๕ (สมัยสามัญ)

Digital Object
National Assembly Library

วันศุกร์ที่ ๓๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๒๕

ณ ห้องประชุมรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๑๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๔๗๗ คน

ประธานรัฐสภา : บัดนี้มีสมาชิกร่วมประชุม ๒๖๓ คนครบองค์ประชุมแล้ว

ผมขอเรียนเปิดประชุมครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ยังไม่มี

ในวันนั้นผมได้รับญัตติด่วนจากคุณมนตรี ด้านไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลำพูน แล้วก็มีสมาชิกรับรองตามข้อบังคับ ขอเชิญคุณมนตรีเสนอได้ครับ

นายมนตรี ด้านไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติ กระผม มนตรี ด้านไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำพูน อังวะ ฝ่ายสนับสนุนรัฐบาล กระผมใคร่ขออาศัยข้อบังคับการประชุม ข้อ ๓๓ (๕) ขอให้ที่ประชุมเดือนพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . . เหตุผล เนื่องจากกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสำคัญสูงสุด เป็นแม่บทของกฎหมายในการปกครองประเทศ ได้มีการเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยกันหลายฉบับ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . . รัฐบาลเป็นผู้เสนอ เข้าสู่วาระการประชุมที่ ๒ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญกำลังจะรายงานต่อสภา ร่างฉบับต่อไปของหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม

พุทธศักราช กำลังจะเสนอเข้าสู่วาระการประชุมที่ ๑ และร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมเสร็จแล้ว ซึ่งขณะนั้นร่างนี้ได้เพิ่มเติมเสนอผ่านท่านประธานรัฐสภาแล้ว ร่างนี้กำลังเข้าสู่การประชุม พิจารณาในวาระที่ ๑

เนื่องจากการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฉบับใด หรือกฎหมายฉบับใดในกรณีที่มีผู้เสนอหลายฉบับ เท่าที่ผ่านมาก็ประชุมมักจะรวมพิจารณาในวาระเดียวกัน เพื่อให้การแก้ไขในครั้งเดียวกันของกฎหมายรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะการแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอันเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ เป็นแม่บทของกฎหมายทุกอย่าง กระผมจึงมีความเห็นว่าควรจะรวมร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญทุกฉบับ รวมทั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะได้เสนอเข้าสู่ที่ประชุมรัฐสภาในวาระต่อไป ได้ร่วมกันพิจารณาในวาระ ๓ פרקיםกัน ในหลักการร่างของหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมชนั้น ก็มีรายละเอียดเพื่อจะให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เข้าสังกัดพรรคการเมือง และในร่างของรัฐบาลก็มีรายละเอียดที่จะให้สมาชิกได้สังกัดพรรคการเมืองเช่นเดียวกัน ในรายละเอียดนั้นเพียงแต่ว่าของหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สังกัดพรรคการเมืองใน ๓๐ วัน นับแต่รัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับ ส่วนในร่างของรัฐบาลได้เสนอให้มีการสังกัดพรรคการเมืองภายใน ๑๕๐ วัน เช่นเดียวกับของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และร่างของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น ยังให้หลักประกันเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพแก่ราษฎรเพิ่มยิ่งขึ้น อาทิเช่น บุคคลใดที่ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หรือคำสั่งชอขบด้วยกฎหมาย หากว่าภาคีพิพากษาของศาลที่รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ ในภายหลังปรากฏว่าบุคคลนั้นเป็นผู้ที่ได้รับคำพิพากษาในการที่รื้อฟื้นคดีขึ้นมาใหม่นั้น ไม้มีความผิดในลักษณะเช่นนั้นก็ชอขบที่จะได้รับผลตอบแทน หรือผลในทางที่จะได้รับต่อมาจากรัฐ กระผมจึงมีความเห็นว่าร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนี้ เป็นกฎหมายสำคัญยิ่งที่ใช้ในการปกครอง จึงเห็นสมควรที่จะรวมพิจารณาในระเบียบวาระ ๒ פרקים ขอบขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณมนตรีเสนอนฤตติด้วนว่า ให้รอการพิจารณาที่เราจะพูดกันในวันนี้ไว้ก่อน ท่านผู้ใดมีความเห็นอย่างใดครับ เชิญครับ

National Assembly Library

นายภิญญา ช่วยปลอด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุราษฎร์ธานี) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม นายภิญญา ช่วยปลอด ส.ส. จากจังหวัดสุราษฎร์ธานี พรรคกิจสังคม เนื่องจากวันนี้เราจะต้องมาแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งกรรมธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว กระผมได้ฟังเพื่อนสมาชิกที่เสนอนฤตติเมื่อก่อนนั้น กระผมยังมีความข้องใจอยู่ว่ารัฐธรรมนูญที่เรากว้างกันแต่จุดนั้น ยังไม่ได้ผ่านกรรมธิการพิจารณาว่างเลย กระผมไม่ทราบว่าสามารถร่วมกันอย่างไร แต่สำหรับวันนี้ การพิจารณาได้สิ้นสุดที่คณะกรรมการวิสามัญจึงส่งมาให้สภาใหญ่ได้พิจารณาในวาระ ๒ ฉะนั้นกระผมในฐานะที่รับฟังต่อเหตุผล และเคารพต่อเหตุผลของท่านสมาชิกทั้งหลาย กระผมเห็นว่าการพิจารณาวันนี้ ก็ควรจะเอาเฉพาะที่กรรมธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วว่ากัน ส่วนที่ว่เสนอมายังไม่เข้ากรรมธิการพิจารณาร่างนั้นเอาไว้ดีกว่าหนึ่ง เพราะกระผมเชื่อว่าที่รัฐธรรมนูญแก้วันนี้ นั้น มีความจำเป็นรีบด่วนในการเลือกตั้งในปี ๒๕๒๖ และก็มีหลักการสำคัญอย่างยิ่ง คือ เตรียมการเลือกตั้งในลักษณะเน้นในเฉพาะเรื่อง แต่เรื่องที่จะเสนอใหม่นั้นมันเป็นเรื่องแก่มากมายเหลือเกินคงจะต้องใช้เวลาอีกนาน กระผมจึงเห็นว่าวันนี้ ก็ควรจะเอาเฉพาะรัฐธรรมนูญที่แก้ไขโดยกรรมธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ขอบพระคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : ผมขอเรียนชี้แจงท่อนก่อนครับ สำหรับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนี้สมาชิกของสภาผู้แทนราษฎร ๑ ใน ๓ สามารถจะเสนอก็ได้เลย ไม่ต้องผ่านกรรมธิการวิสามัญพิจารณาร่างครับไม่เหมือนกฎหมายธรรมดาจะครับ แต่วันนี้ก็จะพูดกันถึงว่า ญัตติที่คุณมนตรีที่จะให้เสนอนั้นจะเลื่อนหรือไม่เลื่อนเท่านั้นจะครับ เชิญคุณพิภพ

นายพิภพ อະສິຕິຣັດນີ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมพิภพ อະສິຕິຣັດນີ ส.ส. กรุงเทพมหานคร พรรคประชากรไทย ท่านประธานครับ วันนี้ออกอากาศกระผมไม่ฉวยโอกาสขึ้นมาเพื่อมีเสียงออกอากาศ จะพูด

เพียงสั้น ๆ ว่า การที่จะเลื่อนไปนั้น เลื่อนเพื่อเหตุผลอะไร ปกตินั้นในการจะรวมการพิจารณาหรือรอการพิจารณากันไว้นั้น เขาจะรอกันในวาระแรก แต่รัฐธรรมนุญที่จะเท่าในวินั้นนั้น เป็นในชั้นวาระ ๓ คือ ชั้นกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงเอาเข้ามา ส่วนรัฐธรรมนุญอีกฉบับหนึ่งร่างที่ขอแก้ไขอีกฉบับหนึ่งของอาจารย์ศีกฤทธิ์นั้น เพิ่งบรรจุในระเบียบวาระยังไม่ได้รับการพิจารณาในวาระแรกเลย แล้วจะรออันนี้ไปเพื่อเหตุผลอะไรครับ วัตถุประสงค์การก็ยังไม่มี เสร็จแล้วจะรอกันเพื่ออะไรครับ หรือว่าจะมีการเตะถ่วงรัฐธรรมนุญฉบับนี้ออกไป กระผมเห็นว่าขอให้มีการพิจารณาในวันนี้ไปเลยครับ ไม่มีเหตุผลใด ๆ ที่จะรอและถ้ารอไปกระผมถือว่าเป็นการรอเพื่อถ่วงและขัดข้อบังคับที่จะรวมการพิจารณาในวาระแรก

ประธานรัฐสภา : คุณปิยะฉัตรครับ

นายปิยะฉัตร วัชรามรณ สมานิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ปิยะฉัตร วัชรามรณ จากจังหวัดศรีสะเกษ กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานนะคร๊าว่า ถึงแม้ท่านสมาชิกผู้เสนอญัตติจะมีสิทธิที่เสนอได้ตามข้อบังคับ แต่ก็เหตุผลที่ท่านแถลงมานั้นสั้นแล้วแต่ข้อบังคับข้อบังคับทั้งสิ้น เพราะเหตุว่าร่างรัฐธรรมนุญที่เราจะพิจารณากันนี้ เป็นเรื่องที่ผ่านมากรรมาธิการแล้ว ไม่สามารถจะไปรวมพิจารณาอะไรกับใครที่ไหนได้อีกแล้ว นั่นเป็นประการที่ ๑

ประการที่ ๒ กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า เวลาที่บ้านเมืองเรากำลังจะเข้าสู่ประชาคมในการที่จะสนับสนุนให้มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีพรรคการเมืองร่างรัฐธรรมนุญฉบับนี้จะมีส่วนสนับสนุนให้การดำเนินงานตามวิถีทางระบอบประชาธิปไตยโดยมีพรรคการเมืองเข้าร่วมเข้าร่างกัน และถ้าหากว่าจะไม่มีการพิจารณาโดยรวดเร็วแล้วจะทำให้ความชะงักงันเกิดขึ้น ความวุ่นวายก็จะมีตามมาเหมือนอย่างที่ประสบพบเห็นในเวลาที่ผ่านมา กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานคร๊าว่า ความรู้สึกของประชาชนส่วนใหญ่เวลานี้กำลังมีความสนใจเกี่ยวกับเรื่องกรรมาธิการกับนี้เป็นอย่างยิ่ง ความชะงักงันสำหรับการที่จะพัฒนาระบอบประชาธิปไตยโดยมีพรรคการเมืองกำลังรอคอยผลการพิจารณาของร่างรัฐธรรมนุญที่ผ่านกรรมาธิการของกรรมาธิการ ถ้าหากว่าร่างรัฐธรรมนุญฉบับนี้ยังไม่ผ่านการประชุมของรัฐสภาไปแล้ว ก็จะไม่มีการดำเนินการใน

เรื่องเพื่อที่จะจัดตั้งพรรคการเมืองอย่างถูกต้อง ด้วยเหตุนี้เองกระผมจึงเห็นว่าเราได้ออกก
การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญที่แก้ไขมาเป็นระยะพอสมควรแล้ว ไม่มีเหตุผลประการใดเลยที่
จะเลื่อนการพิจารณาไป แล้วกระผมเองได้สลับรับฟังข่าวคราวมาว่าเวลานี้กำลังมีความขัด
แย้งกันระหว่างฝ่ายรัฐบาลกับทางสมาชิกวุฒิสภาซึ่งเป็นฝ่ายสนับสนุนรัฐบาลอยู่ในประเด็น
สำหรับกาวแก้ไขรัฐธรรมนูญบางมาตรา เป็นเรื่องที่กระผมสลับตัวรับฟังมา แต่ไม่ขอยืนยัน
ว่าเป็นความจริง และก็ทราบว่าเวลานี้กำลังจะมีการต่อกรกันว่า ขอให้หยุดเปิดอภิปรายไม่
ไว้วางใจรัฐมนตรีเป็นวาระบุคคลผ่านไปเสียก่อน ถึงจะให้มีการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญฉบับ
นี้ จะเท็จจริงประการใดกระผมก็ไม่ยืนยัน แต่พฤติกรรมในวันนี้เป็นส่วนสนับสนุนให้เห็น
ว่าเหตุผลที่ค้านเขากลับวิพากษ์วิจารณ์นั้นเป็นความจริง ซึ่งกระผมเชื่อว่าไม่เป็นความจริง
เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่าถ้าหากว่ารัฐสภาจะช่วยกันพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญที่กรรมาธิ-
การพิจารณาเสร็จแล้วนั้น จะเป็นประโยชน์กับทุกฝ่ายทั้งในแง่ทัศนคติที่ดีต่อรัฐบาล และ
ต่อสภาของเรา ขอบพระคุณมาครับ

นายพัน บุญชิต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) : ท่านประธาน
สภาที่เคารพ กระผม พัน บุญชิต จากจังหวัดอุบลราชธานี พรรคกิจสังคม กระผมขอ
ประธานหรือพี่น้องความทรงจำของรัฐสภาแห่งนี้ กฎหมายรัฐธรรมนูญเสนอเข้ามาในครั้งแรก
๒ ฉบับ คือ ของรัฐบาลฉบับหนึ่ง และอีกฉบับหนึ่งของหม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช
หัวหน้าพรรคกิจสังคม และกระผมร่วมเสนอด้วย ในขั้นรับหลักการเราได้พิจารณาร่วมกัน
ไปแล้ว ขณะนี้อยู่ในวาระที่ ๒ คือกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ส่วนอีกฉบับหนึ่งนั้น
สภาแห่งนี้สภาผู้แทนราษฎรได้ปรึกษาหารือกันว่าเราควรแก้ไขทั้งฉบับ และเป็นกาใหญ่
และได้ลงชื่อเสนอต่อท่านประธานไปแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะประธานกราบเรียน
ว่า ขั้นตอนทั้ง ๓ ฉบับผ่านวาระ ๒ ไปแล้ว อีกฉบับหนึ่งยังไม่ถึงขั้นรับหลักการ การที่
จะรอเพื่อร่วมกันนั้นไม่มีทางเป็นไปได้ครับท่านประธาน แต่เพียงสมาชิกของกระผมที่
อภิปรายไปว่า เรามีความจำเป็นและรีบด่วนในกรรที่จะทำการเลือกตั้งปี ๒๕๒๖ ซึ่งจะหมด
สมัยของผู้แทนชุดนี้ ถ้าเราออกไป ท่านประธานที่เคารพ แก้ไขไม่ได้ กระผมจึงอยากจะ

ประธานกรรปเรียนว่า ไม่มีทางใดที่จะรวมพิจารณาได้ เพราะอยู่ในขั้นตอนคนละแห่ง
นี่แหละท่านประธานที่เคารพ ที่ประธานกรรปเรียนมาด้วยความสุจริตใจ ไม่ใช่เร่งรีบ
หรือตะลั่งว่งประการใด ขอขอบคุณ

ประธานรัฐสภา : คุณเบญจจะควิบ

นายเบญจจะ เกสรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม เบญจจะ เกสรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเพชรบูรณ์ พรรค
เกษตรสังคม ด้วยความเคารพของผู้เสนอญัตติที่จะให้มีการรกรการพิจารณารัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ซึ่งคณะกรรมการการพิจารณาเสร็จแล้ว เพื่อจะไปร่ววง
พระราชบัญญัติแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช.... ซึ่ง ขพพชฯ
หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์เป็นผู้เสนอ กระผมขอประธานกรรปเรียนว่า ไม่น่าจะเป็นไปได้
เพราะขั้นตอนในการพิจารณาพระราชบัญญัติหรือกฎหมายใดๆนั้น ตามหลักบังคับก็ได้บัญญัติ
ไว้ อย่างชัดเจนแล้ว ซึ่งท่านประธานก็ได้จัดระเบียบการจะเป็นการถูกต้องแล้ว และเหตุผลที่
จะรลเพื่อจะจกรรัฐธรรมนูญหลังบางฉบับก็ยังไม่ได้รัหลักการ บางฉบับก็ยังไม่ ได้บรรจุเข้า
ไปในระเบียบการ กระผมคิดว่า่าการดำเนินการเช่นนั้นน่าจะไม่ถูกขั้นตอนในการพิจารณา
แห่งรัฐสภานี้ จริงอยู่ท่านผู้เสนอญัตติก็มีเจตนาดี ก็เมื่อการแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญ แล้วก็ควร
จะแก้เสียทั้งหมดให้พร้อม ๆ กัน เพราะฉะนั้นกระผมขอประธานกรรปเรียนว่า มันเป็นไปได้
ไม่ได้ สิ่งใดที่มาก่อนมันก็ต้องไปก่อนตามระบบซึ่งได้เสนอเข้ามาสู่สภานั้น เพราะฉะนั้นถ้า
หากการดำเนินการที่รัฐสภาแห่งนี้จะมีมติให้รไปนั้น กระผมคิดว่าน่าจะเกิดความเสียหาย
มากกว่าการเป็นผลดี เพราะเราต้องยอมรับว่ารัฐสภาก็อยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชน
ราษฎรผู้ซึ่งได้ให้ความไว้วางใจมอบให้มาเป็นผู้แทนราษฎร แม้แต่ท่านวุฒิสมาชิกก็ถือ
ตามรัฐธรรมนูญก็เป็นผู้แทนของราษฎรเป็นผู้แทนของปวงชน เพราะฉะนั้นการกระทำ
นั้นอย่าคิดว่ารัฐสภาแห่งนี้เราจะมื่ออำนาจในการที่กระทำตามความชอบใจ และอีกประการ
หนึ่งกระผมก็ได้ประธานกรรปเรียนแล้วว่าข้อบังคับก็มีบัญญัติอยู่ การพิจารณาที่ต้องเป็นไป
ตามข้อบังคับตามระเบียบการฯ ซึ่งฝั่งใดเสร็จแล้วจะขึ้นรับหลักการก็ต้องพิจารณาไป
ประกาศใช้ไป ส่วนจะมีการแก้ไขก็อยู่ตามขั้นตอนต่อไป เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าอย่าได้

ดำเนินการเพื่อจะรอกกระทำในสิ่งที่ตามญัตตินั้น เพราะรัฐสภาจะต้องถูกขัดศรอย่างมาก
มาย กระผมขอทราบกราบเรียนว่า ขอให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการซึ่งท่านประธานได้
จัดมานั้นเป็นการชอบแล้ว ขอขอบคุณครับ

นายประจัญ กกล้าผจญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) : ท่าน
ประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายประจัญ กกล้าผจญ จกนนครราชสีมา พรรคชาติไทย
กระผมคิดว่าเวลาแห่งสภาของเรานั้นน่าจะให้มันสั้นเข้าในการอภิปราย เพราะฉะนั้น
กระผมจึงคิดว่าท่านประธานนั้นน่าจะถามมติได้แล้วครับ

ประธานรัฐสภา : คุณประจัญ จะขอให้อภิปรายใช้หรือไม่ครับ แล้วก็ขอ
มติเลยใช้ไหมครับ คุณเห็นว่าอย่างไรครับ

นายสีหนาท ฤาชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) : กราบเรียนท่าน
ประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายสีหนาท ฤาชา ส.ส. ชัยภูมิ พรรคชาติไทย ขอ
เสนอปิดการอภิปราย ขกผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ประธานรัฐสภา : คุณสีหนาทเสนอให้ปิดอภิปรายในเรื่องนี้ มีผู้รับรองตาม
ข้อบังคับ ท่านผู้ใดจะให้เปิดอภิปรายต่อไป เชิญคุณธรรมนุกูล

นายธรรมนุกูล ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : ขอบพระคุณครับท่านประธาน
เนื่องจากว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก แล้วก็ตามที่ท่านสมาชิกสภาผู้มิเกียกัตที่ ได้เสนอ
ญัตติไปขอจะให้รวมกันพิจารณาต่าง ๆ แล้วมีท่าน สมาชิกสภาผู้มิเกียกัตหลายท่านได้คัดค้าน
กระผมเห็นว่าเรื่องนี้เพื่อที่จะให้เป็นทีที่กระจาง กระผมอยากจะขอความกรุณาเสนอญัตติขอ
ให้เปิดอภิปรายต่อไปครับ เพื่อให้วุฒิสมาชิกได้มีสิทธิ์ออกความเห็นในด้าน่างของกฎหมาย
บ้างครับ กระผมขอผู้รับรองด้วยครับ ให้มีการเปิดอภิปรายครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายธรรมนุกูล ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : สำหรับการเลื่อนการพิจารณาจะครับ คุณมนตรีขอให้เลื่อน
การพิจารณาไป คุณสีหนาทขอให้ปิดอภิปราย คุณธรรมนุกูลขอให้เปิดอภิปรายต่อไป มีผู้

รับรองตามข้อบังคับ ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่า ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้เปิดอภิปราย โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๑๒๘ คน)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้เปิดอภิปรายต่อไป โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๖๔ คน)

ประธานรัฐสภา : มีท่านสมาชิกเห็นสมควรให้เปิดอภิปราย ๑๒๘ ท่าน เห็นสมควรเปิดอภิปรายต่อไป ๖๔ ท่าน เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้เปิดอภิปราย คุณสมควรว่าอย่างไรครับ

นายสมัคร สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานครับ กระผม สมัคร สุนทรเวช ประชากรไทย กรุงเทพมหานคร กระผมอยากทราบเรียนถามท่านประธานไว้ตรงนั้นครับ หรือเรียนปริศนาก็ได้เนอะครับว่า มติที่จะทำกันต่อไปนั้นเมื่อลงมติไปแล้วมันปฏิบัติได้หรือครับ คือเราต้องวินิจฉัยกันได้เบื้องต้นเนอะครับว่าในทางปฏิบัติมันเป็นไปได้ที่จะเอา ๒ อันนี้มารวมกัน อย่างไม่ก็รวมกันไม่ได้เนอะครับ ที่นี้ก็มันเป็นขอลือ เป็นอันว่าเดือนด้วยเหตุผลอันเนอะครับนี้ ไม่ได้เดือนด้วยการขอรวมหรือครับ ชัดเท็จจริงซึ่งเป็นที่รับกันแน่นอนโดยไม่ต้องสงสัยว่าไม่มีทางจะเอามารวมกันได้ จะเดือนจะรออย่างไรก็ได้ นี่แปลว่าต้องการจะเตะออกไปใช้ใหม่ครับ ถ้าอย่างนั้น ก็กระผมไม่สะดวกใจเนอะครับว่า คุณมนตรี ขอประทานโทษชดถกนาม เป็นผู้เสนอ นั้น ก็อ้างว่าเป็นสมาชิกอิสระไม่สังกัดใคร แต่สนับสนุนรัฐบาล ก็ยังพกพังได้อยู่เนอะครับ แต่ว่าท่านวุฒิสมาชิกผู้มีเกียรติคุณธรรมคุณงาม ลูกขึ้นมาเล่นด้วยนั้นกระผมก็เห็นว่าชอบกลแล้ว กระผมเห็นผิดปกติกติกันที่เลยครับ แล้วคุณแนะนำการที่จะยกมือกันเมื่อสักครู่นี้ก็ดีหรือครับ ท่านวุฒิสมาชิกท่านก็จะตัวเป็นกลางไม่เข้าข้างฝ่ายไหน แต่ว่ากระผมดูลักษณะเมื่อกันเป็นฝ่ายสมาชิกฝ่ายวุฒิสมาชิกไปเนอะครับ ในการยก คือท่านไม่ออกเสียงเนอะครับ คือมันมีอะไรผิดสังเกตครับ กระผมอยากจะชดถกทราบเรียนท่านประธานว่า ก่อนจะลงคะแนนวันนั้นเนอะครับ เมื่อกันกระผมก็เพียงยกมือขอพูดข้อความอย่างเดียวก็แล้ว

คลึงกัน แต่เมื่อมีการตัดสินใจกันอย่างนี้ ขอเล่าให้พี่น้องนิดหนึ่งต่อไปข้างนอกนะครับว่า คือวันนี้มีคนทั่วประเทศ ฟังความเห็น ของสภากัน คงแล้วทั่วไป ก็บอกว่ารัฐสภาจะแก้ไขรัฐธรรมนูญแล้วก็เป็นเรื่องน่าสนใจ รัฐบาลก็พลอยมาสนับสนุน ซึ่งกระผมก็คาดไม่ถึงถึงพอมาท่าอย่างนี้แล้วปรากฏว่าพอจะพูดกันเรื่องนี้ มีการมาตะลุกออกก็ไปอย่างนี้ แล้วประชาชนข้างนอกจะเข้าใจอะไรอย่างไร ขอลกรหาเวียนนะครับว่า ถ้าท่านประธานไม่เห็นว่าการผมจะมาพูดโดยนอกเรื่องนอกราวนะครับ ตรงนี้แหละครับอยากลำดับความให้พี่น้องนิดหนึ่งว่า รัฐธรรมนูญฉบับที่มีอยู่เป็นรัฐธรรมนูญที่เราเห็นว่าไม่ค่อยสมบูรณ์แบบแล้วก็พอใช้กันไปได้อีกก่อน เราก็ใช้กันมานานะครับ แล้วธรรมดาฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรนี้แหละครับเห็นคนออกความเห็นไว้ในที่ทั่วไปว่า ถ้ามีโอกาสแก้ไขได้เมื่อไรก็ควรจะได้แก้ไข ทีนี้ลำดับการแก้ไขนั้นมันเกิดมาแทรกแซงกันขึ้น ซึ่งกระผมเองก็พยายามทำไปเป็นกลางว่าเมื่อทางฝ่ายรัฐบาลต้องเรียกว่า ฝ่ายรัฐบาลนะครับ เพราะอย่างน้อยที่สุดพรรคชาติไทยกับพรรคประชาธิปัตย์ ก็เป็นตัวตั้งตัวตี เสนอความเห็น มาและท่าน อาจารย์ คีกรุทธ์ ในนามพรรคกิจสังคมท่านก็เสนอมาแล้วได้ว่าเป็นพรรคการเมืองใหญ่ ๓ พรรคในบ้านเมืองได้ร่วมเสนอความเห็น ซึ่งกระผมเองก็มีความเห็นคล้ายๆตามตัวก็ได้รับการพิจารณากัน แล้วเลือกเอาในประเด็นที่น่าจะเป็นไปได้ก่อน

ประธานรัฐสภา : เดียว สมาชิกบอกให้ปิดอภิปรายแล้วนะครับ

นายสมัคร สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ไม่ใช่นะครับ ประธานไทยครับ ไหวดเรียบร้อยแล้วอย่างไรครับ จะไหวดแล้วครับ

ประธานรัฐสภา : จะไหวดแล้วครับ จะไหวดว่าจะให้เลื่อน หรือไม่ให้เลื่อน

นายสมัคร สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ขอประธานไทย ที่กระผมพูดเรื่องนี้เนี่ยครับ กระผมต้องการแสดงให้ท่านประธานเห็นว่า เรื่องนี้มันมีความจำเป็นที่ไม่ควรจะเลื่อน แต่ว่าเมื่อเลื่อนแล้วจะได้ประโยชน์อะไรตรงไหนไม่ทราบได้ คิดเลื่อนแล้วมันรวมไม่ได้ครับ แต่เหตุผลที่การขอเลื่อนนั้นเพื่อจะรวมท่านประธานลงพิจารณาตุ้ กระผมไม่พูดก็ได้ครับ ลองพิจารณาข้อนี้ก่อนว่า ขอเลื่อน

นั้นเพื่อจะรวม แต่ว่าเมื่อเคลื่อนแล้วก็รวมไม่ได้ แล้วจะเลื่อนไปทำไม เพราะฉะนั้นกระผมก็ขอเรียนตรงนั้นนะครับ เอาจะครับ ไม่ให้กระผมแสดงความเห็นเพื่อกจะให้ประชาชนได้รับข้อเท็จจริงก็ไม่ใช่เป็นไรครับ ขอคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ว่าอย่างไรครับ

นายมนตรี ด้านไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมในฐานะผู้เสนอญัตติ กระผมเคารพความคิดเห็นของท่าน สมาชิกผู้มิเกี่ยวข้องทุกท่านและกระผมเคารพมติขององค์ประชุมของรัฐสภา ในความคิดเห็นของกระผมนั้น กระผมได้เสนอไปด้วยเหตุผลที่ว่ารัฐชรรวมญูนี้เริ่มการเสนอกมาหลายฉบับ การพิจารณาที่จะให้เสร็จภายในสมัยประชุมนี้ะครับ ซึ่งจะเสียเวลาอีกประมาณแค่ ๓ เดือนครับ กระผมอยากจะเรียนเสนอว่าเพื่อรอกฎหมาย่างรัฐชรรวมญูที่ผ่านกรรมาธิการนี้รอไปก่อน เพื่อให้รวิวาระของหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ และร่างรัฐชรรวมญูของสภาผู้แทนราษฎรจะได้ นำเข้ามาพิจารณาในวาระที่ ๒ พร้อมกัน ซึ่งกระผมคิดว่าทุกท่านก็คงจะรับหลักการะครับ เพราะเป็นร่างรัฐชรรวมญูที่มาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเองนะครับ

ประธานรัฐสภา : เอาจะครับ พอหรือยังครับ

นายมนตรี ด้านไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : และการแก้ไขแต่ละครั้งนะครับ เราจะต้องแก้ไขทุก ๆ เดือนนะครับ

(นายศิริ หุ่นทอง ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

ประธานรัฐสภา : เตี่ยว ๆ ว่าอย่างไร จะประท้วงว่าอย่างไรครับ

นายศิริ หุ่นทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุทัยธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ศิริ หุ่นทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุทัยธานี พรอคสยามประชาธิปไตย ขอประท้วงครับ เพราะว่าปิดการประชุมไปแล้วะครับ ขอโทษ ปิดการอภิปรายไปแล้ว

ประธานรัฐสภา : คุณศิริครับ ตามที่บังคับนะครับ ก่อนจะลงมติ ผู้ที่เสนอกล่าวสรุปได้ครับ เพราะฉะนั้นที่คุณมนตรีก็กล่าวนั้นก็เป็นการกล่าวสรุปก่อนลงมติตามข้อบังคับครับ

นายศิริ หุ่นทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุทัยธานี) : ครับ ๆ

ประธานรัฐสภา : คุณมนตรี พอหรือยังละครับ จะได้ลงมติ

นายมนตรี ด่านไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ท่านประธาน
ครับ กระผมก็มีความเห็นว่าเราน่าจะมาพิจารณาในวาระที่ ๒ พร้อมกันนะครับ เพราะไม่
อย่างนั้นเราจะต้องแก้ไขกันอยู่เรื่อย และอาจจะต้องใช้เวลาทุกเดือนในการพิจารณา และ
เราเหลือเวลาแค่ ๓ เดือน อกมาจะรีบหลักการ แล้วเรามาพิจารณาในวาระที่ ๒ พร้อมกัน
ในโอกาสต่อไปครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะให้ประชุมต่อไปตามระเบียบ
วาระคือนำร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . . ขึ้นพิจารณา หรือจะให้รอต่อ
ไปตามที่ คุณมนตรี ด่านไพบูลย์ เสนอ อะไรก็ละคุณเขาวرين

ร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ราชบุรี) : ท่าน
ประธานที่เคารพ กระผม ร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ ส.ส. ราชบุรี พรรค
ประชาธิปัตย์ ก่อนที่จะลงมตินั้น กระผมคิดว่าขออนุญาตหาวิถของท่านประธานสักนิดหนึ่ง
ครับ กระผมมีความคิดเห็นว่าน่าจะหาทางออกที่นุ่มนวลกว่านี้ด้วยหลักการและเหตุผลของ
ท่านผู้เกี่ยวข้องหลายท่านที่ได้อภิปรายมาแล้วว่า

ประธานรัฐสภา : จะเสียเวลาครับ ว่ากันไปตามข้อบังคับดีกว่าครับ

ร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ (ราชบุรี) : นั่นสิครับ กระผมอยาก
จะขอความกรุณาคุณมนตรีถอนไปแต่ละครั้ง ไม่ต้องมาลงมติประลองกำลังกันหรอกครับ
ถอนไปแต่ละครั้ง อายาจะขอร้องท่านผู้เสนอญัตติให้ถอนท่านนั้นแหละครับ

ประธานรัฐสภา : เอาว่าอย่างไรคุณมนตรี จะขออนเสียทั้งหมดเรื่อง

นายมนตรี ด่านไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ขอบพระคุณ
ท่านผู้เกี่ยวข้องที่ได้ให้เกียรติ สำหรับกระผมเองนั้นกระผมยอมรับในมติขององค์ประชุม
ครับ ถ้าองค์ประชุมมีมติออกมาแล้ว กระผมพร้อมที่จะปฏิบัติตามมติขององค์ประชุมใน
ระอบของประชาธิปไตยครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ผมจะขอมติว่า ท่านผู้ใดเห็นสมควรให้พิจารณาไปตาม
ระเบียบวาระการประชุม โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๑๕๘ คน)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นสมควรเลื่อนไปตามที่คณะกรรมการเสนอ โปรด
 ยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๘ คน)

ประธานรัฐสภา : มีท่านสมาชิกเห็นสมควรให้ประชุมต่อไปตามระเบียบวาระ
 ๑๕๘ ท่าน ขอให้ดำเนินการพิจารณาไปมี ๘ ท่าน เป็นอันว่าเราจะเริ่มประชุมกันตาม
 ระเบียบวาระที่ได้กำหนดไว้แล้วนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ก่อนพิจารณา
 ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . .

ผมได้รับญัตติลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๒๕ ของคุณธรรมนุญ ลัดพลี
 เรื่องให้แก้ไขข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๒๓ ข้อ ๕๙ บางส่วน ญัตตินี้ได้รับ
 เมื่อเวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา และในวันเดียวกันนั้นก็ได้รับญัตติของคุณสมิตรี สุนทรเวช
 เวลา ๑๖.๒๐ นาฬิกา ของแก้ไขข้อบังคับการประชุมรัฐสภาบางมาตรา เพราะฉะนั้นก็ขอ
 พิจารณาตามลำดับ ถือว่าญัตติของคุณธรรมนุญ ลัดพลี ซึ่งเสนอให้ขอลงคะแนนลับตาม
 ข้อบังคับ ข้อ ๕๙ ขอเชิญแถลงเหตุผลครับ คุณธรรมนุญ

นายธรรมนุญ ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานที่
 เคารพ กระผม ธรรมนุญ ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา กระผมยกจากกรรมาธิการในเรื่อง
 การเสนอญัตติให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับนี้ โดยกระผมมีเหตุผลที่จะขอกรรมาธิการ
 ชี้แจงต่อท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ และผ่านไปยังสมาชิกวุฒิสภาผู้ที่เกี่ยวข้องและเคารพ
 อย่างสูงดังนี้

ประการที่ ๑ เหตุผลด้านความสัมพันธ์และผลต่อเนื่องของภารกิจในการลง
 คะแนนนี้ โดยเหตุที่การออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภา
 ในระดับท้องถิ่นก็ได้มีบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายเกี่ยวข้อง กำหนดให้วิธี
 การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งกระทำโดยตรง และเป็นการลับ ดังนั้นการลงคะแนน
 เกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับนี้ซึ่งมีหลักการใหญ่ที่สำคัญประการหนึ่ง คือให้
 การแก้ไขกระทำโดยยาก ตามที่ปรากฏในบทบัญญัติหลายมาตราในรัฐธรรมนูญฉบับนี้

จึงควรได้รับการพิจารณาปฏิบัติให้รัดกุมและถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงคะแนนเสียง
แก้ไขครั้งนี้เป็นในเรื่องของมาตราที่ว่าด้วยการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ส.ส. ซึ่งใช้
กระทำเป็นการลับดังกล่าวแล้ว จึงควรให้กระทำเป็นการลับเช่นกัน

ประการที่ ๒ กระทบเห็นว่าเนื่องจากในการที่ลงคะแนนเป็นการลับนั้น กระทบ
ได้รับทราบอย่างใกล้ชิดโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ที่จะต้องเป็นผู้ออกเสียงในคราวนี้ว่า ในการแก้ไขนี้จะออกเสียงเช่นไรจึงจะได้ผลดี ในการ
ที่จะให้ผู้มีสิทธิออกเสียงได้ ใช้สิทธิออกเสียงได้ถูกต้อง เพื่อให้ได้ผู้แทนหรือพรรคการเมือง
ที่ดี ถ้าหากว่าท่านจะเห็นว่าควรจะต้องเลือกเป็นพรรคนี้ ได้ส่งผู้สมัครที่ดีเข้าสมัครเพื่อ
ประโยชน์สุขของประชาชน และเนื่องจากกาเลือกตั้งนั้นก็ยังมีไม่มั่ง เพราะฉะนั้นความ
สับสนในเรื่องนี้จึงเกิดขึ้นมากกว่าการตัดสินใจ ซึ่งกระทบก็เห็นใจมาก เพราะว่าท่าน
สมาชิกรัฐสภา โดยเฉพาะท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท่านเป็นผู้ที่จะต้องลงไปหาเสียง
เลือกตั้ง ฉะนั้นในการที่จะลงคะแนนในเรื่องของตัวเองนี้หรือในสิ่งที่ยังไม่แน่ว่า
อนาคตจะเป็นอย่างไร จึงเป็นการกระทำได้ยาก กระทบจึงเห็นว่าในการที่จะช่วยให้ท่าน
สมาชิกรัฐสภาได้ตัดสินใจ โดยความสะดวกและเพื่อกเป็นการตัดมาระบัญหาต่อเรื่องที่ตามมา
โดยไม่สมควร ถ้าหากว่าในการลงคะแนนนั้นเป็นที่ไม่พอใจซึ่งกันและกัน โดยผลออก
มานั้นไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ก็อาจจะเกิดมีการวิพากษ์วิจารณ์มีการครหาต่อกัน ซึ่งเป็น
เรื่องไม่สมควรและอาจจะทำให้เกิดการแตกความสามัคคีกันได้ ซึ่งไม่ใช่วัตถุประสงค์ของ
รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ซึ่งมีไว้เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความมั่นคงของประเทศชาติ
กระทบจึงเห็นสมควรให้ลงคะแนนเป็นการลับ นี้ก็เป็นเหตุผลหลักใหญ่ ๆ ที่กระทบใคร่
กราบเรียนต่อที่ประชุมนี้ครับ ขอพบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ผมขอเรียนความเห็นส่วนตัวหน่อยครับ คือในเรื่องคะแนน
ลับหรือลงคะแนนเปิดเผยนี้ คุณสมาชิกอยากให้ลงคะแนนเปิดเผย คุณธรรมบัญญัติยกให้
ลงคะแนนลับ แต่มันเป็นเรื่องคมเจ็ดคนคมกันอยู่ในเรื่องเวลานี้ครับ คุณธรรมบัญญัติฯ
ไปในยกตัน เพราะว่าช่วงบังคับข้อ ๘๕ บอกว่า เมื่อสมาชิกรวมกันไม่น้อยกว่า ๓๐ คน
ขอร้องให้กระทำเป็นการลับจึงให้ลงคะแนนลับ ก็มีเอกสิทธิ์ที่จะทำการลับ แต่อันนี้

ผมอยากจะขอเรียนเพิ่มเติม ถ้าเผื่อว่าจะเปลี่ยนใจนะครับ เพราะว่ามันเท่าความยุ่งยากให้แก่เจ้าหน้าที่และแก่สภาพเป็นอันมากครับ ในการลงคะแนนลับแต่ละครั้งนะครับ ซึ่งจะต้องเรียกชื่อสมาชิก ๕๒๖ ท่านมาลงคะแนนกันแล้ว กว่าจะกรรมากรจะนับคะแนนเสร็จในแต่ละครั้ง ตามประกาศการคัดเลือกที่มีมาแล้วใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมงครับ ที่นี้ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ ไม่ใช่การลงคะแนนว่าใช่หรือไม่หรือโน้นครับ เพราะว่ามีท่านสมาชิกสงวนคำแปรญัตติไว้รวมทั้งกรรมาธิการ ซึ่งสงวนคำแปรญัตติไว้รวมทั้งหมด ๖๑ ท่านเป็นประเด็นที่จะต้องลงคะแนน ๓๔ ประเด็น รวมทั้งที่ผมจะต้องถามก่อนว่าจะให้คงไว้ตามร่างเดิมหรือจะให้เปลี่ยนแปลงอีก ๘ ครั้ง รวมความว่าเราจะต้องลงคะแนนกัน ๔๗ ครั้งครับ ถ้าจะต้องลงคะแนนกัน ๔๗ ครั้ง ด้วยการเรียกชื่อที่ละ ๕๒๖ คนแล้วละก็ เลขาคิการจะต้องเรียกชื่อถึง ๒๔,๗๒๒ ครั้งครับ แล้วก็กว่ากรรมาการที่มานับคะแนนนั้นจะรวมเสร็จใน ๔๗ ครั้งนี้ละครับ ถ้าครั้งหนึ่งใช้เวลา ๑ ชั่วโมง แต่ความจริงครั้งหนึ่งใช้เวลากว่า ๑ ชั่วโมงนะครับ ถ้าครั้งหนึ่งใช้เวลากว่า ๑ ชั่วโมงเฉพาะกรรมาการนับคะแนนก็จะใช้เวลาถึง ๔๗ ชั่วโมงครับ แต่ว่าตามข้อบังคับ ข้อ ๕๔ เป็นเอกสิทธิ์ของท่านที่จะทำได้ ท่านจะเปลี่ยนใจหรือไม่ผมไม่ทราบ ผมขอถามถ้าไม่เปลี่ยนใจก็เอาตามข้อบังคับ

นายธรรมนุญ ลัดพลี : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานที่ได้กรุณาให้ข้อแนะนำ โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับเวลา แต่เรื่องนี้นั้น เนื่องจากกระผมไม่ได้เป็นผู้เสนอแต่ผู้เดียว กระผมก็ได้ร่วมกับท่านสมาชิกที่มีเกียรติอีก ๓๐ กว่าท่าน ได้เสนอกันมาเป็นผู้ร่วมกันวิจัย และปัญหาในข้อนี้เราก็ได้พิจารณาแล้วแต่แรกแล้วเหมือนกัน เนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องของกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งกระผมได้กราบเรียนแล้วเป็นกฎหมายสูงสุด แล้วก็มิชอบบัญญัติ โดยเฉพาะในกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีหลายมาตราที่ต้องการจะให้การแก้ไขนั้นกระทำด้วยการที่ยากขึ้น แล้วก็ให้รัดกุม ดังเช่นที่ได้มีบางท่านได้เสนอให้เลื่อนการปรึกษาก็มีกันไป เพราะคิดว่าไม่ต้องการให้มีปัญหาในเรื่องร่างรัฐธรรมนูญที่เข้ามาที่หลังที่จะมาขอแก้ไขกลับไปกลับมา เป็นการแก้ไขประจำเดี๋ยวนั้น เพราะฉะนั้นค่านนี้ก็เห็นเหตุผลอันหนึ่งที่เราได้คิด และในการที่จะลงคะแนนลับนั้นนั้น กระผมคิดว่าในทางปฏิบัติมัน อย่าง

ที่ท่านประธานได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นแล้วว่าตามข้อบังคับของวุฒิสภานั้นก็เป็นเอกสิทธิ์ แต่
 กระทบก็มี ได้บ้างในข้อแถลงเมื่อนั้น เพราะเห็นว่าข้อบังคับของสภาผู้แทนราษฎรไม่ได้
 ถือเป็นเอกสิทธิ์ แล้วก็ในทางสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเสนอญัตติขอเปิดอภิปราย
 ไม่ไว้วางใจ ก็ได้ขอเป็นการลับมาซึ่งกระทบไม่ได้คิดว่านั่นเป็นการใช้เอกสิทธิ์ แต่ไม่ได้
 คิดจะไปต่อรอง เพราะฉะนั้นในเรื่องนั้น กระทบก็ขึ้นดีรับฟังเหตุผลเหมือนกัน แต่
 อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัตินั้น นอกจากเอกสิทธิ์แล้วท่านประธานที่เคารพอาจจะจัดให้มี
 การลงคะแนนลับได้ โดยวิธีที่รวดเร็วก็ได้ อย่างเช่นที่แจกซองให้แล้วก็เดินเก็บจากบุคคล
 เป็นรายตัว ซึ่งสภานั้นก็เคยทำมาหลายครั้งแล้ว ก็ช่วยให้ย่นเวลาไปได้หรืออีกประการหนึ่ง ก็
 อาจจะมีการพิจารณาได้ในหลักใหญ่ ๆ ว่ามาตราไหนที่สำคัญ แล้วขอให้ลงคะแนนลับใน
 เรื่องเหล่านั้นเป็นพิเศษเฉพาะเรื่อง แต่ประเด็นเล็ก ๆ ย่อย ๆ ก็อาจจะผ่านไป หรืออาจจะดก
 ลงกันว่าบางท่านถ้าเห็นว่าจะเสียเวลาแก่สภาโดยใช่เหตุ จะกรุณาถอนไป อันนั้นก็อาจจะ
 มีวิธีอีกประการหนึ่งซึ่งจะช่วยให้ข้อบังคับนี้เป็นข้อบังคับที่ศักดิ์สิทธิ์ได้ เพราะฉะนั้น
 กระทบก็ยกการเวียนเสนอต่อรัฐสภา เพราะว่ามีข้อบังคับวุฒิสภานั้นก็ได้ผ่านสภาที่มี
 เกียรติไปเหมือนกัน ก็ควรจะได้รับการเคารพปฏิบัติตามเหมือนกันนะครับ แต่ถ้าจะต้อง
 ร้องกันก็อยากจะขอให้หลักเป็นหลักต่อรองให้หมดไปทุกคราว อันนั้นก็กลายเป็นเหมือนกับ
 กับว่ามี การแก้ไขข้อบังคับกันในที่ประชุมนี้ ซึ่งกระทบก็ไม่แน่ว่าจะทำได้หรือเปล่า

ประธานรัฐสภา : ผมคิดว่าไม่มีการต่อรองหรอกครับ เพราะว่าญัตติของคุณ
 ชรรณบุญที่เสนอขอลงคะแนนลับนี้ไม่ได้แยกมานะครับ บอกว่าในการประชุมคราวนั้นขอ
 ลงคะแนนลับหมด แล้วก็พอมาถึงที่ประชุมนี้จะบอกว่า เเค่ ชื่อนั้นขอลับ ชื่อนี้ไม่ขอลับ
 จะเลือกเอาตามชอบใจ ผมคิดว่าจะไม่ถูกต้องนะครับ แต่ว่าถ้าเผื่อจะไม่ให้เรียกชื่อ จะให้
 ทำอย่างที่เคยทำคราวก่อน คือแจกซองไปก็อาจจะย่นเวลาได้บ้างครับ แต่ก็ต้องแจกของ
 กัน ๒๔,๗๒๒ ซองนะครับ แล้วก็กรรมการต้องมานับกันละครับคุณสมภารจะว่าอย่างไร

นายสมภาร สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่าน
 ประธานที่เคารพ กระผม สมภาร สุนทรเวช ประชากรไทย กรุงเทพมหานคร ท่าน
 ประธานคงจะได้รับหนังสือของกระผมและก็เป็นเรื่องของคมนาคมอย่างที่ว่า กระผม

เสนอเห็น อาจารย์ธรรมบุญท่านเสนอตอน ๑๑.๓๐ นาฬิกา อายากกราบเรียนอย่างนี้ครับ ว่า กระผมได้คิดอย่างเดียวกับที่ท่านประชาชนคิด เพราะกระผมเป็นกรวมวิชาการอยู่ด้วย แล้วได้ประชุมกับคณะกรรมการมานับหน้ไม่ถ้วน จำนวนผู้ที่จะต้องมาชี้แจงอะไรต่าง ๆ นั้นมากมาย จึงได้คิดว่าถ้าหากว่าได้มีการใช้เอกสิทธิ์อย่างนั้น จะก่อให้เกิดความยุ่งยาก กระผมก็จึงเสนองดใช้ข้อบังคับ ซึ่งจะได้ไม่ต้องใช้เอกสิทธิ์ คล้ายไรก็ตามแต่ท่านประชาชน ครับ หลักเกณฑ์ก็ตั้งเป็นหลักเกณฑ์ กระผมอยากกราบเรียนว่า นี้ไม่ใช่หลักครองนะ ครับ แต่เป็นวิธีการซึ่งกระผมเองก็เข้าใจจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ลงคะแนนเหมือนกัน ใน เวลาที่ลงคะแนนลับนั้นะครับ กระผมยกมรึความคิดอ่านอันนี้ แต่ว่าถ้าวิธีการที่จะทำได้นะ ครับ แล้วทำได้ด้วยไม่ได้ยกยั้นอะไรเลย คือถอนญัตติท่านอาจารย์ธรรมบุญออกไปเสีย ให้ข้อบังคับนั้นคงอยู่ แล้วเราตกลงกันแบบสุภาพบุรุษว่าในประเด็นเดียวซึ่งเป็นประเด็นที่ เกี่ยวกันเหลือเกินเวลานั้น คือกรณีเลือกตั้งเบอร์เดียวหรือเดือกเป็นแถบ ถ้าตกลงกันแบบ สุภาพบุรุษอย่างนี้ กระผมก็ยินดี กระผมเชื่อว่าทางสมาชิกฝ่ายรัฐสภาก็คงจะรักษาความเป็น สุภาพบุรุษว่าในประเด็นนี้เรายินดีจะให้ท่านทางฝ่ายที่ท่านเสนอไว้ นั้นใช้เอกสิทธิ์ เฉพาะ ประเด็นเดียวเท่านั้นเวลานั้น แล้วก็เมื่อตกลงกันได้อย่างนี้ก็แปลว่าเราจะมีประเด็นสำคัญ ประเด็นเดียวที่จะลงคะแนนลับ นอกเหนือจากนั้นแล้วใช้ข้อบังคับตามปกติ กระผมคิดว่า เรื่องนี้ น่าจะรับได้ นะครับ ขอขอบคุณครับ

ประชาชนรัฐสภา : ตามที่คุณสมัครแนะนำมานั้นผมก็คิดว่าไม่ได้อีกละครับ เพราะ ว่าการที่จะลงมติเรื่องเบอร์เดียวหรือเรียงเบอร์ตามมาตรา ๕ นั้นะครับ มีผู้สงวนคำแปรญัตติ ไว้ ๘ ท่าน เราจะต้องลงมติ ๘ ครั้งว่าจะเอาของใครแน่ใน ๘ ครั้งนี้ เพราะฉะนั้นผมว่า เรารวากันตามเรื่องไปดีกว่าครับ

ต่อไปนี้เป็นกรพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . . ซึ่งคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

(สำเนา)

ที่ ๖๓๗/๒๕๒๕

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๒๕

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช

กวางเรียม ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช

พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาได้ลงมติรับหลักการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช (หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา ซึ่งกรรมการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายเกษม ศิริสัมพันธ์	๒. นายไกรสร ดันดีพงศ์
๓. พลอากาศโท จรรยา สุคนชทรัพย์	๔. นายจรัญ วัฒนากร
๕. นายจำลอง ครุฑขุนทด	๖. ร้อยเอก ชะโลม รัตนเสถียร
๗. นายชุมพล ศิลปอาชา	๘. นายทวี ไกรคุปต์
๙. พลโท เทียนชัย ศิริสัมพันธ์	๑๐. นายธรรมณูญ ลัดพลี
๑๑. พันเอก ธาณี เสนิงวงศ์ ณ อยุธยา	๑๒. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน
๑๓. พลอากาศเอก บัณฑิต โชติชนาภิบาล	๑๓. พลเรือโท บัณฑิต สุวงศ์
๑๕. นายบุญเกิด นากดี	๑๖. พลอากาศเอก ประจักษ์ สุทธิมัย
๑๗. นายประเทือง วิจารณ์ปริษา	๑๘. นายประพันธ์ พยัคฆบุตร
๑๙. พลตรี ประมวล คดีเรกสาร	๒๐. นายประยูร สุรนิงศ์
๒๑. นายประสพ บุขราคม	๒๑. พลโท ประสิทธิ์ ใจชื่น

Digital Object
Identifier

๒๒๐

๒๓. นายบิษณัญญ์ วิชารามรณเ

๒๕. นายเพ็ชรศักดิ์ นิสสัยสุขา

๒๗. นายมารุต บุนนาค

๒๙. นายวิญญู ยุพฤทธิ์

๓๐. นายสมัศัร สุรินทร์เวช

๓๓. นายสานนท์ สายสว่าง

๓๕. พลเอก เกรียงยุ ดิษฐบรรจง

๓๗. นายอมร จันทรมบูรณ์

๓๙. นายโกลาส พลศิลป์

๒๔. นายพิภพ อະสศิริรัตน์

๒๖. นายภิญญา ชวยปลัด

๒๘. นายมีชัย ฤชุพันธุ์

๓๐. พันเอก วินิต เทตวิศาล

๓๒. นายสวัสดิ์ คำประภคกร

๓๔. นายสุเทพ วงศ์กำแหง

๓๖. นายคนวรรตน์ วัฒนพงศ์ศิริ

๓๘. พลเรือตรี อำนวย เอี่ยมสุโร

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาว่าร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไข
เพิ่มเติม พุทธศักราช เสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติ
ร่วมกันของรัฐสภา พิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างถึง

พลตรี ประมาณ อติเรกสาร

(ประมาณ อติเรกสาร)

ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

กองกรรมาธิการ

โทร. ๒๕๒๐๘๘๘

๒๕๒๐๘๙๐

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

Digital Object
National Assembly Library

ตามที่ที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๓/๒๕๒๕ (วิสามัญ สมัยที่สอง) วันศุกร์ที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๒๕ ได้ลงมติรับหลักการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . . (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . . (หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือร่างคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน นั้น บัดนี้ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการได้เลือก พลตรี ประภาส อธิเรกसार เป็นประธานคณะกรรมการ พลเอก เหวี่ยง ดิษบุบรจง เป็นรองประธานคณะกรรมการ นายโอกาส พลศิลป์ เป็นเลขานุการคณะกรรมการ และเลือกนายพิภพ อະสีตริตัน เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ นายโชดก วีระธรรมพูลสวัสดิ์ รองอธิบดีกรมการปกครอง ร้อยตรี วิรุฬห์ พรหมายน ผู้อำนวยการกองการเลือกตั้ง นายพิสัย สิมศิริวงศ์ ผู้อำนวยการกองการสอบสวนและนิติการ และ นายสาโรช คัชมาดย์ หัวหน้างานอำนาจการเลือกตั้ง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

๓. สมาชิกผู้เสนอคำแปรญัตติมีจำนวน ๔๔ คน คือ

(๑) นายจรัส พิวชัย	(๒) นายสุนทร ทาช้าย
(๓) นายณัฐ ชาติวัฒน์ศิริ	(๔) นายศิริ ท่งทอง
(๕) นายสมาน ชมภูเทพ	(๖) นายชัย ชิดชอบ
(๗) นายพานิช สัมภวคุปต์	(๘) นายวัฒนา วัฑฒน
(๙) นายดำรง ดารารธรรม	(๑๐) นายชิงชัย มงคลธรรม
(๑๑) นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ	(๑๒) นานาบุญญิตี ทือเกาะ
(๑๓) จำสีกนอก ทรงธรรม บุญญาดี	(๑๔) นายทวิช กลิ่นประทุม

(๑๕) นายยงยุทธ ขัตติยนนท์	(๑๖) นายโกศล นวสุวรรณ
(๑๗) นายจรรยา เสรีวัลย์	(๑๗) นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์
(๑๘) นายธีรศักดิ์ ลัคนวรร	(๒๐) นายไสล พัดโน
(๒๑) นายถวิล จันทระประสงค์	(๒๒) นายจรัส โพธิศิริ
(๒๓) นายนิยม คำแหง	(๒๔) จำสืทวี อนันต์ เรืองกุล
(๒๕) นายญาติ ไหวดี	(๒๖) นายอินทร์ ประจันตะเสน
(๒๗) นายบุญเกิด พิมพ์รเมธากุล	(๒๘) นายสนิท ลีลา
(๒๙) นายเหลื่อม พันธุ์ฤกษ์	(๓๐) นายเชวงศักดิ์ เศรษฐุมาศย์
(๓๑) นายพินิจ จันทรสุนทรวิ	(๓๑) นายเฉลิมพล สันทองค์ชัย
(๓๓) นายพจน์ เกิดผล	(๓๔) นายสุพรรณ สุขัญญา
(๓๕) นายเทียนจะ เกสรทอง	(๓๖) นายวิรุฬร สิทธิธรรม
(๓๗) นายวสันต์ อินทรสุต	(๓๗) นายสะดวก เข็อบบุญมี
(๓๘) นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์	(๔๐) นางยุพา ฤกษ์ศักดิ์
(๔๑) นายสมส่วน ศรีนอก	(๔๒) นายประทีป กวีจาเวช
(๔๓) เรืออากาศตรี ฉลาด วรฉัตร	(๔๔) นายเทียม ไชยนันทน์

อนึ่ง คำแปรญัตติของนายดำรง ดาราธรรม นายบัญญัติ ทิลกะาะ นายทวิช กลิ่นปทุม นายยงยุทธ ขัตติยนนท์ นายจรรยา เสรีวัลย์ นายจรัส โพธิศิริ นายวสันต์ อินทรสุต เรืออากาศตรี ฉลาด วรฉัตร และนายเทียม ไชยนันทน์ ถือว่าได้ตกไปตาม ข้อบังคับ ฯ ข้อ ๗๕

๔. ผลการพิจารณา

ช.ร.ว.ง.

ไม่มีการแก้ไข

นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

“ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ . . .)

พุทธศักราช”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติของสงวน

คำแปรจก

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้

“มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญเรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ . . .) พุทธศักราช . . .”

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติของสงวน

มาตรา ๒

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

มีการแก้ไข

นายสมาน ชมภูเทพ ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่งของ

มาตรา ๙๐ เป็นดังนี้

“จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎร (ที่กำหนดไว้) หนึ่งแสนคนต่อผู้แทนราษฎรหนึ่งคน ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

นายชัย ชิดชอบ ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่งของมาตรา

๙๐ เป็นดังนี้

“(จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ถือเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัดตามผลสำรวจสำมะโนครัวครั้งสุดท้าย หนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน ถ้าจังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นคนก็ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นได้หนึ่งคน จังหวัดใดมีราษฎรเกินหนึ่ง

แสนห้าหมื่นคน ก็ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัด
 นานพมขานอกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุกหนึ่งแสนห้าหมื่นคน เศษของ
 หนึ่งแสนห้าหมื่น ถ้าถึงเจ็ดหมื่นห้าพันหรือกวนในหนึ่งแสนหนึ่งหมื่น
 เก้าหมื่น”

นายชิงชัย มงคลธรรม ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสาม และ
 วรรคสี่ ของมาตรา ๙๐ เป็นต้น

“จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน (สาม)
 ห้าคนให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่า (สาม) ห้าคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็น
 เขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 เขตละ (สาม) ห้าคน

ในกรณีที่จะแบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง ให้มีจำนวนสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎรครบ (สาม) ห้าคนทุกเขตไม่ได้ ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น
 เป็นเขตเลือกตั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละ (สาม) ห้าคนเสียก่อน
 แต่เขตที่เหลือต้องไม่น้อยกว่าเขตละ (สอง) สามคน”

นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๙๐
 เป็นต้น

“จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะมี ให้
 คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จังหวัดหนึ่ง (อย่างน้อย) ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎร อย่างน้อย หนึ่งคน

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน (สาม)
 หนึ่งคนให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่า (สาม) หนึ่ง คน ให้แบ่งเขตจังหวัด
ออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรเขตละ (สาม) หนึ่ง คน”

จำสําเนา ทรงธรรม บัญญัติ ชด แปร มัญ จัต แก่ ความ ใน มา ตรา
๙๐ เป็น ตั้ง นี้

“จำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้
คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎร (ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือก
ตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) แต่ละจังหวัดตามหลักฐานการทะเบียน
ราษฎรที่ประกาศในที่สุดที่ยกยอบทมีการเลือกตั้งหนึ่งแสนห้าหมื่นคน
ต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงหนึ่งแสน
ห้าหมื่นคนให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นได้หนึ่ง
คน ถ้าจังหวัดใดมีราษฎรเกินหนึ่งแสนห้าหมื่นคนก็ให้มีการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน ต่อจำนวน
ราษฎรทุกหนึ่งแสนห้าหมื่นคน เศษของหนึ่งแสนห้าหมื่น ถึง เจ็ด
หมื่น ห้า พัน หรือ กว่า นั้น ให้ นับ เป็น หนึ่ง แสน ห้า หมื่น

การ เลือกตั้ง สมาชิก สภา ผู้ แทน ราษฎร ให้ถือเขตจังหวัดแต่ละ
จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง เว้นแต่กรุงเทพมหานครให้แบ่งเขตเลือกตั้ง
ออกเป็นสามเขต และจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรเขตละเท่าๆ กัน หรือใกล้เคียงกันมากที่สุดเท่าที่จะทำได้
โดยต้องแบ่งพื้นที่เขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกันและต้องจัดอัตรา
ส่วนของจำนวนราษฎรกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ใน
แต่ละเขตให้ใกล้เคียงกัน

จังหวัดหนึ่ง อย่างน้อยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎรหนึ่ง
 คน”

นายนิคม คำแหง จำสับตรี อนันต์ เรืองกุล และนายเฉลิมพล
 สนิทวงศ์ชัย ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๙๐ เป็นต้นนี้

“จำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้
 คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จังหวัดหนึ่ง อย่างน้อยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 หนึ่งคน

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน (สาม)
 หนึ่ง คน ให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้ง
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่า (สาม) หนึ่ง คน ให้แบ่งเขตจังหวัด
 ออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภา
 ผู้แทนราษฎรเขตละ (สาม) หนึ่งคน”

นายทองดพงษ์ ไชยน้ำพันธ์ นายธีรศักดิ์ อัครบวร นายไสว
 พลโย และนายภวิธ จันทระประสงค์ ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา
 ๙๐ เป็นต้นนี้

“จำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้
 คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จังหวัดหนึ่ง อย่างน้อยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 หนึ่งคน

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ เกินกว่าหนึ่ง
 คน (ไม่เกินสามคนให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการ

เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่าสามคน) ให้แบ่งเขตจังหวัด ออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละ (สาม) หนึ่งคน"

นายพจน์ เกิดผล ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๙๐ เป็นดังนี้

"จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จังหวัดหนึ่ง อย่างน้อยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หนึ่งคน

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน (สาม) ห้าคน ให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่า (สาม) ห้าคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละ (สาม) ห้าคน

ในกรณีที่จะแบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง ให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครบ (สาม) ห้า คนทุกเขตไม่ได้ ให้แบ่งเขตเลือกตั้ง ออกเป็นเขตเลือกตั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละ (สาม) ห้า คนเสียก่อน แต่เขตที่เหลือ (ต้อง) ไม่ (น้อยกว่าเขตละสองคน) ถึงห้าคนให้ถือเป็นอีกเขตหนึ่ง"

นายบุญจะ เกสรทอง ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๙๐ เป็น ดังนี้

"จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎรที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จังหวัดหนึ่ง อย่างน้อยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 หนึ่งคน

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน (สาม)
ห้า คนให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้ง
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่า (สาม) ห้าคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็น
 เขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎรเขตละ(สาม) ห้า คน

ในกรณีที่จะแบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง ให้มีจำนวนสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎรครบ (สาม) ห้า คนทุกเขตไม่ได้ ให้แบ่งเขตเลือกตั้ง
 ออกเป็นเขต(เล็กคดงที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละสามคนเสียก่อน
 แต่เขตที่เหลือต้องไม่น้อยกว่าเขตละสองคน) โดยยึดหลักให้มีเขตเลือก
 ตั้งน้อยที่สุดเท่าที่จะแบ่งได้ตามอัตราส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต
 ละเท่า ๆ กัน หรือใกล้เคียงกันที่สุดอย่างสูงไม่เกินเขตละห้าคน อย่าง
 ต่ำไม่น้อยกว่าเขตละสามคน

ในกรณีที่จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ (สี่)
หกคน ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นสองเขต และแต่ละเขต (หนึ่ง) ให้มี
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละสาม (สอง) คน”

นายวีราร สิทธิธรรม ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๕๐ เป็น
 ดังนี้

“จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะพึงมี ให้คำนวณ
 ตามเกณฑ์จำนวนราษฎรที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎร

จังหวัดหนึ่ง อย่างน้อยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 หนึ่งคน

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน (สาม) สี่ คน ให้เมื่อเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่า (สาม) สี่ คน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละ (สาม) สี่ คน

ในกรณีที่จะแบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง ให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครบ (สาม) สี่ คนทุกเขตไม่ได้ ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นเขตเลือกตั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละสามคนเสียก่อน แต่เขตที่เหลือต้องไม่น้อยกว่าเขตละสองคน”

นายสะตวง เชื้อบุญมี ขอลแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๙๐ เป็นดังนี้

“จังหวัดหนึ่ง อย่างน้อยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หนึ่ง คน

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินสามคน ให้ (คือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง) แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นเขตเท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีในจังหวัดนั้น และจังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่าสามคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้งโดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขตละ (สาม) หนึ่ง คน”

นายบุญแท้ง ทองสวัสดิ์ นางยุพา กุศลศักดิ์ และนายสมส่วน ศรีนอก ขอลแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๙๐ เป็นดังนี้

“จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะพึงมี ใช้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎร (ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) แต่ละจังหวัดตามหลักฐานะกระแสบนราษฎร
 ที่ประกาศ ในที่สุดที่ยกก่อนนับที่มีการเลือกตั้งหนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อ
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน จังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงหนึ่งแสน
 ห้าหมื่นคน ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นได้
 หนึ่งคน

(จังหวัดหนึ่ง อย่างน้อยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 หนึ่งคน)

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่าหนึ่งคน
 (ไม่เกินสามคนให้อีกเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้งและจังหวัดใดมีการเลือกตั้ง
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่าสามคน) ให้แบ่งเขต (จังหวัดนอก)
 เลือกตั้งเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมี (จำนวน) สมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎร (เขตละสามคน) ใต้หนึ่งคน”

นายประทีป กิระทวนช ชลแปรภูติตันแก้วความในมาตรา ๙๐ เป็น
 ดังนี้

“จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะมีให้คำนวณ
 ตามเกณฑ์จำนวนราษฎรที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎร

จังหวัดหนึ่ง อย่างน้อยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 หนึ่งคน

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน (สาม)
 หกคนให้อีกเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่า (สาม) หกคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็น
 เขตเลือกตั้งโดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 เขตละ (สาม) หกคน

ในกรณีที่แบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง ให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครบ (สาม) หักคนทุกเขตไม่ได้ ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นเขตเลือกตั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (แต่ละสามคนเสียก่อน แต่เขตที่เหลือต้อง) ไม่น้อยกว่าเขตละ (สอง) สามคน”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติของสงวน

นายป๋วยเตี๊ยะ วิจิตรภรณ์ นายประยูร สุวันวิงศ์ และ

นายประเทือง วิจิตรภรณ์ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยแก้
ความในวรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า ของมาตรา ๘๐
เป็นดังนี้

“จังหวัดหนึ่ง (ยกเว้นชัยภูมิ) ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หนึ่งคน

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกิน (สาม)
ห้าคน ให้แยกเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่า (สาม) ห้าคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขต
เลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เขตละ (สาม) ห้าคน

ในกรณีที่แบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง ให้มีจำนวนสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรครบ (สาม) หักคนทุกเขตไม่ได้ ให้แบ่งเขตเลือกตั้ง
ออกเป็นเขตเลือกตั้งที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่น้อยกว่าเขตละสามคน
(เสียก่อน) แต่ทุกเขตเลือกตั้งในจังหวัดนั้น (ที่เหลือ) ต้อง (ไม่น้อยกว่า
เขตละสอง) มีจำนวนแตกต่างกันไม่เกินหนึ่งคน”

มาตรา ๘ ไม่มีการแก้ไข

นายสมาน ชมภูเทพ ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๘๐ ทวิ
เป็นดังนี้

“จังหวัดใดมีการแบ่งเขตเลือกตั้งกว่าหนึ่งเขตต้องแบ่งพื้นที่ของเขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกัน และต้องจัดอัตราส่วนของจำนวนราษฎรหนึ่งแสนคนกับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในแต่ละเขตให้ใกล้เคียงกัน”

เจ้าสิบเอก ทรงธรรม บัญญาดี ขอแปรญัตติตัดออกทั้งมาตรา
คณะกรรมการไม่เห็นด้วย ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายปโยชน์ วิฑารกรณ์ (กรรมธิการ) ขอสงวนความเห็น โดย
เพิ่มความเป็นวรรคสองของมาตรา ๕๐ ทวิ ดังนี้

“ให้ม^๕ประกาศเขตเลือกตั้งภายในเดือนเมษายนของทุกปี”

มาตรา ๕ ไม่มีกรแก้ไข
นายจรรัส พิวช่วย ขอแปรญัตติไว้
คณะกรรมการได้ชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ
นายสุนทร ทาช้าย นายชัย ชิตชอบ นายเหลื่อม พันธุ์ฤกษ์
นายเชวงศักดิ์ เสริมภูมัตย์ และนายสนธิ กล้า ขอแปรญัตติแก้ความ
ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๑ เป็นต้นนี้

“(ให้ผู้มีสิทธิ) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มีสิทธิ) ให้
ออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง (ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เท่าจำนวนสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎรที่มีได้) เป็นคณะ ตามบัญชีรายชื่อพรรคการเมือง
ส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น”
นายณัฐ ชาตวัฒน์ศรี ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่งของ
มาตรา ๕๑ เป็นต้นนี้

“ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสสิทธิ ออกเสียงลง-
คะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ที่มีได้ ในเขตเลือกตั้งนั้น ทั้งนี้ โดยกำหนดให้ เลือกเป็นคณะบุคคล”

นายสมาน ชมภูเทพ ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่งของ
มาตรา ๕๑ เป็นดังนี้

Digital Object
National Assembly Library

“ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสหิทธิออกเสียงลง-
คะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้(เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร)
จำนวนหนึ่งพรรคต่อหนึ่งเขตที่มีได้ ในเขตเลือกตั้งนั้น”

นายพานิช สัมภาวคูปดี และนายวัฒนา อัสวเหม ขอแปรญัตติ
แก้ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๑ เป็นดังนี้

“การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสหิทธิ) ออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง (ผู้สมัคร
รับเลือกตั้งได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้) เป็นคณะตาม
บัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น”

นายโกศล แวงวรรณ นายญาติ ไหวดี นายอินทร์ ประจันตะเสน
นายบุญเกิด พิมพ์พรเมธากุล และนายสนิท ลีลา ขอแปรญัตติ
แก้ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๑ เป็นดังนี้

“ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสหิทธิออกเสียงลง-
คะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้ง (ได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ที่มีได้) เป็นคณะตามบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้ง
ในเขตเลือกตั้งนั้น”

นายพจน์ เกิดผล ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่งของมาตรา
๕๑ เป็นดังนี้

“ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสหิทธิออกเสียงลง-
คะแนนเลือกตั้ง (ผู้สมัครรับเลือกตั้ง) ได้คนละหนึ่งเสียงต่อ (เท่าจำนวน)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ที่มีได้) ในเขตเลือกตั้งนั้นหนึ่งคน”

คณะกรรมการวินิจฉัยไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

พลเอก เกรียงกูล ดันตวิบูลย์ นายสภานิติบัญญัติ นายสุวภัทร สีขาว และ นายบุญเกิด เกตุ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้แก้ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๑ เป็นต้น

“การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มีสิทธิ) ออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้ง (ได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้) เป็นคณะและให้หมายเลขหมายประจำคณะแต่ละคณะเพื่อง่ายแก่จดจำในเขตเลือกตั้งนั้น

ในกรณีที่ปรากฏภายหลังว่าจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งลดลงเหลือไม่ครบจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พึงมีได้ในเขตเลือกตั้งนั้นไม่ว่าเพราะเหตุใด ๆ ก็ให้ว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นไปโดยชอบ และถ้าผู้สมัครรับเลือกตั้งคณะนั้นได้รับเลือกตั้ง จำนวนที่ขาดอยู่ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

นายขรรณบุญ ถัดพล (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็นโดยให้แก้ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๑ เป็นต้น

“ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิออกเสียง (ลงคะแนน) เลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง (ได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น) เป็นคณะตามที่พรรคการเมืองส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น โดยให้ลงคะแนนเลขหมายประจำพรรคการเมืองที่พรรคการเมืองนั้นได้รับ”

มาตรา ๖ ไม่มีการแก้ไข

นายทวี ทุ่งทอง ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๕ เป็นต้น

“ในการเลือกตั้งทั่วไป พรรคการเมืองที่สมาชิกจะเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๔ (๓) (ได้) ต้องเป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้ง (ทั้งหมด) รวมกันไม่น้อยกว่า (กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่จะพึงมี) ห้าสิบคนในการเลือกตั้งครั้งนั้น และในแต่ละเขตเลือกตั้ง พรรคการเมืองจะส่งสมาชิกลงสมัครจำนวนเท่าใดก็ได้”

นายสมาน รมภุมเพ

ขอประณัติแก้ความในวรรคหนึ่งของ

มาตรา ๙๕ เป็นต้น

“ในการเลือกตั้งทั่วไป พรรคการเมืองที่สมาชิกจะเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๔ (๓) ได้ต้องเป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดรวมกัน (ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง) ได้จำนวนหนึ่งพรรค ต่อของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่จะพึงมี ในการเลือกตั้งครั้งนั้น”

นายพนิช สัมภวภูต์

และนายวัฒนา อิศว์เหม ขอประณัติ

แก้ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙๕ เป็นต้น

“ในการเลือกตั้งทั่วไป พรรคการเมืองที่สมาชิกจะเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๔ (๓) ได้ต้อง (เป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่จะพึงมีในการเลือกตั้งครั้งนั้น)

(๑) เป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่จะพึงมีในการเลือกตั้งครั้งนั้น และ

(๒) เป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นคณะกรรมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้ง

พรรคการเมืองส่งสมาชิกเข้ารับสมัครเลือกตั้ง และจะส่งได้คณะเดียว
ในเขตเลือกตั้งหนึ่งเขต”

Digital Object
National Assembly Library

นายโกศล แวงวรรณ ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่งของ
มาตรา ๘๕ เป็นต้นนี้

“ในการเลือกตั้งทั่วไป พรรคการเมืองที่สมาชิกจะเป็นผู้มีสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๘๕ (๓) ได้ต้องเป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิก
เข้าสมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่จะพึงมีในการเลือกตั้งครั้งนั้น และในแต่ละ
เขตเลือกตั้งที่พรรคการเมืองดังกล่าวส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งพรรค
การเมืองนั้น ต้องส่งสมาชิกสมัครรับเลือกตั้งเป็นคณะให้ครบตาม
จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้งและจะส่งได้
คณะเดียวในเขตเลือกตั้งหนึ่งเขต”

นายเชวงศักดิ์ เศรษฐุมาศย์ ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคหนึ่ง
ของมาตรา ๘๕ เป็นต้นนี้

“ในการเลือกตั้งทั่วไป พรรคการเมืองที่สมาชิกจะเป็นผู้มีสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๘๕ (๓) ได้ต้องเป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิก
เข้าสมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่จะพึงมีในการเลือกตั้งครั้งนั้น และในแต่ละ
เขตเลือกตั้งที่พรรคการเมืองดังกล่าวส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้ง
พรรคการเมืองต้องส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นคณะให้ครบจำนวน
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้ง และจะส่งได้คณะ
เดียวในเขตเลือกตั้งหนึ่งเขต”

นายชัย ชิดชอบ ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นพรรคสองของมาตรา
๘๕ ดังนี้

“ในแต่ละเขตเลือกตั้งที่พรรคการเมืองส่งสมาชิกพรรคเข้าสมัคร
รับเลือกตั้ง พรรคการเมืองนั้นต้องส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็น
คณะให้ครบจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีในเขตเลือกตั้ง”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติของสงวน

พลเอก เกรียงกู๋ ดิษฐบุรจ นายสนนที สายสว่าง และนาย
บุญเกิด นกดี (กรรมการการ) ของสงวนความเห็นโดยแก้ความในวรรค
หนึ่งของมาตรา ๙๕ เป็นต้น

“ในการเลือกตั้งทั่วไป พรรคการเมืองที่สมาชิกจะเป็นผู้มีสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๔ (๓) ได้ต้องเป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิก
เข้าสมัครรับเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งครบจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ที่จะพึงมีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น และส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้ง ทั้ง
หมดรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด
ที่จะพึงมีในการเลือกตั้งครั้งนั้น ในเขตเลือกตั้งหนึ่ง พรรคการเมืองหนึ่ง
จะส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งได้เพียงคณะเดียว”

นายธรรมบุญ สัตพลี (กรรมการการ) ของสงวนความเห็นโดย
แก้ความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙๕ เป็นต้น

“ในการเลือกตั้งทั่วไป พรรคการเมืองที่สมาชิกจะเป็นผู้มีสิทธิ
สมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๔ (๓) ได้ต้อง (เป็นพรรคการเมืองที่ส่ง
สมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่จะพึงมีในการเลือกตั้งครั้งนั้น)

(๑) เป็นพรกการเมืองสงสมาชิกเข้สมัครรับเลือกตงทั้งหมด
รวมกัน ไม่น้อยกว่กึ่งหนึ่งของจํานวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด
ทั้งหมดได้ในการเลือกตงครั้งนั้น และ

(๒) เป็นพรกการเมืองสงสมาชิกเข้สมัครรับเลือกตงเป็น
คณะให้ครบจํานวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดได้ในเขตเลือกตงที่
พรกการเมืองสงสมาชิกเข้สมัครรับเลือกตง และจะส่งได้คณะเดียวใน
เขตเลือกตงหนึ่งเขต

เมื่อพรกการเมืองได้ส่งสมาชิกเข้สมัครรับเลือกตงครบ
จํานวนตาม (๑) และ (๒) แล้ว แม้ภายหลังจะปรากฏว่าจํานวนผู้สมัคร
รับเลือกตงของพรกการเมืองนั้นได้ลดลงไปจนไม่ครบจํานวนที่กำหนด
ตาม (๑) และ (๒) แล้วแต่กรณี ไม่ว่าพระเหตุใดๆ ก็ให้ถือว่าพรก
การเมืองนั้นส่งสมาชิกเข้สมัครรับเลือกตงครบจํานวนตาม (๑) และ (๒)
แล้ว

ในกรณีพรกการเมืองตามวรรคสองได้รับเลือกตงในเขตเลือก
ตงใด ให้ถือว่ากาเลือกตงในเขตเลือกตงนั้นเป็นไปโดยชอบ และสำหรับ
ตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทัว่อยู่ในหน้าบทบัญญัติ มาตรา ๑๐๘
มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๓ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔ ไม่มีการแก้ไข

เจ้าสิบเอก ทรงธรรม บัญญัติ ขอแปรญัตติแก้เป็นดังนี้
“ให้ยกเลิก (๑) และ (๒) (๔) และ (๕) ของมาตรา ๓๐๘ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

คณะกรรมการการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

นายอนุวรรตน์ วัฒนพงษ์ศิริ (กรรมาธิการ) ขอสงวนความเห็น

โดยแก้ความในมาตรา ๘ เป็นต้นนี้

“ให้ยกเลิก (๑) และ (๒) ของมาตรา ๒๐๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พรรคการเมืองใดที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมือง

นั้นเกินกว่าร้อยละคน ห้าหมื่นห้าพันแปดพันเจ็ดพันเจ็ดมาตรา ๒๐๔ (๕) และ (๖) มาใช้บังคับ”

มาตรา ๘

มีการแก้ไข

นายพานิช สัมภวคุปต์ นายวิวัฒนา อัครวิกรม และนายสุพรรณ
สฤษดิ์ธัญญา ขอแปรญัตติไว้

คณะกรรมการการได้แก้ไขและชี้แจงแล้ว ผู้แปรญัตติพอใจ

นายสมาน ชมภูเทพ ขอแปรญัตติแก้ความในวรรคสองของ

มาตรา ๘ เป็นต้นนี้

“สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดมิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นสิ้นสุดลง”

นายพินิจ จันทรสุนทร ขอแปรญัตติเพิ่มความเป็นวรรคสาม

ของมาตรา ๘ ดังนี้

“ความในมาตรา ๑๐๓ (๑) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร

ไทย พุทธศักราช ๒๕๒๑ ให้ใช้บังคับแก่การลาออกจากพรรคการเมือง
ที่ตนเป็นสมาชิก หรือพ้นจากการเป็นสมาชิกตามมติของพรรคการเมือง

ให้สมาชิกสังกัดพรรคภายในหอสืบค้น
สมาชิกภาพ”

ถ้าครบกำหนดถือว่าขาดจาก

Digital Object
National Assembly Library

คณะกรรมการไม่เห็นด้วย

ผู้แปรญัตติขอสงวน

๕. ได้เสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม
พุทธศักราช ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมทั้งรายงานนี้ด้วยแล้ว

โสภา พลสิลป

(นายโสภา พลสิลป)

เลขานุการคณะกรรมการ

ร่าง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช

.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๑ รัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช”

มาตรา ๒ รัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๐ จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดจะมี ให้คำนวณตามเกณฑ์จำนวนราษฎร (ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) แต่ละจังหวัดตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศในที่สุดท้ายก่อนปิดการเลือกตั้ง หนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน ถ้าจังหวัดใดมีราษฎรเกินหนึ่งแสนห้าหมื่นคน ก็ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัด

นั้นเพิ่มขึ้นนอกหนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุกหนึ่งแสนหนึ่งหมื่นคน
 หกหมื่นถึงเจ็ดหมื่นห้าพัน หรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งแสนหนึ่งหมื่น
 คนของหนึ่งแสน
 National Assembly Library

จังหวัดหนึ่ง (อย่างนัย) ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่างน้อย
 หนึ่งคน

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินสามคนให้ถือเขต
 จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกิน (กว่า)
 สามคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวน
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละสามคน

ในกรณีที่จะแบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง ให้มีจำนวน สมาชิกสภาผู้แทน
 ราษฎรครบสามคนทุกเขตไม่ได้ ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นเขตเลือกตั้งที่มีสมาชิกสภา
 ผู้แทนราษฎรเขตละสามคนเสียก่อน แต่เขตที่เหลือต้องไม่น้อยกว่าเขตละสองคน

ในกรณีที่จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้สี่คน ให้แบ่งเขต
 เลือกตั้งออกเป็นสองเขต เขตหนึ่งให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสองคน”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๐ ทวิ ของรัฐธรรมนูญแห่งราช
 อาณาจักรไทย

“มาตรา ๕๐ ทวิ จังหวัดใดมีการแบ่งเขตเลือกตั้งกว่าหนึ่งเขตต้องแบ่งพื้นที่ของ
 เขตเลือกตั้งแต่ละเขตให้ติดต่อกัน และต้องจัดอัตราส่วนของจำนวนราษฎรกับจำนวน
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมีได้ในแต่ละเขตให้ใกล้เคียงกัน”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
 ราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๕๑ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิออกเสียงลง
 คะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในเขตเลือก
 ตั้งนั้น”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
 ราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๙๕ ในการเลือกตั้งทั่วไป พรรคการเมืองที่สมาชิกจะเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามมาตรา ๙๔ (๓) ได้ต้องเป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดที่จะพึงมีในการเลือกตั้งครั้งนั้น”

มาตรา ๙๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๓๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การตั้งกรรมการสมาชิกสามัญต้องมีจำนวนตามหรือใกล้เคียงกับอัตราส่วน ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมืองที่มีอยู่ในสภาผู้แทนราษฎร”

มาตรา ๙๗ ให้ยกเลิก (๑) และ (๒) ของมาตรา ๒๐๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๙๘ บทบัญญัติของมาตรา ๙๗ ของรัฐธรรมนูญนี้ไม่กระทบกระเทือนการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ใน วันก่อน วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดังกล่าวต้องเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยพรรคการเมืองภายใน (หนึ่งร้อยแปดสิบ) เก้าสิบ วันนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ใดมิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือลาออกจากพรรคการเมืองหรือพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกมีมติให้พ้นจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองนั้นตามมาตรา ๑๐๓ (๗) หรือขาดจากการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองและมิได้เข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองคืนภายในกำหนดหกสิบวัน ตามมาตรา ๑๐๓ (๘) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้นั้นสิ้นสุดลงในวันถัดจากวันครบกำหนด (หนึ่งร้อยแปดสิบ) เก้าสิบ วัน หรือในวันทีลาออกจากพรรคการเมืองหรือวันที่ขาดจากการเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหรือวันถัดจากวันที่ครบกำหนดหกสิบวัน แล้วแต่กรณี

.....

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ ว่าคล้ายใครคนใดครับ
(นายไกรสร ดันติพงศ์ ได้ยกมือขึ้น)

Digital Object
National Assembly Library

นายไกรสร ดันติพงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่านประธาน
รัฐสภาที่เคารพครับ ขออนุญาตนิดหนึ่งครับ คือการลงคะแนนลับนั้นไม่ต้องกระทำแจก
ซองอย่างท่านประธานก็กระทำได้นะครับ ข้อบังคับ ข้อที่ ๖๑ (๓) ใช้ลงเียบ้ครับ ซึ่ง
ท่านประธานทรงทราบดี ทำได้ครับ ก็ไวเหมือนกัน

ประธานรัฐสภา : ลงเียบ้ก็ต้องมาลงทีละคนจนครบจำนวนสมาชิก แล้วต้อง
มีการนับก็ทีละครั้ง

นายไกรสร ดันติพงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ครับ แต่มัน
ไวกว่าครับ ไวกว่าแจกซอง

นายสมัค สุทรเวช : ท่านประธานครับ

ประธานรัฐสภา : ว่าอย่างไรครับ

นายสมัค สุทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่าน
ประธานกรุณาให้ได้ปรึกษากันอีกสักนิดและครับ กระผมอยากทราบเวียนนะครับว่า ใน
กรณี ๕๐ ประเด็น ลงดับหมดทีละครั้ง กลับจะต้องลงลับทั้ง ๔ ประเด็นนี้ะครับ กระผม
ก็ยังไม่แน่ใจว่าจะทำอย่างนั้นได้ กระผมคิดว่าวิธีการลงคะแนนลับที่เราได้ทำไว้เมื่อคราวที่แล้ว
นี้ะครับ เร็วพอสมควร คือว่านับของทั้งหมดแจกหมดแล้วเดินมาใส่ทันที แล้วจะต้อง
ทำกันอย่างนั้นทั้ง ๔ หน กระผมคิดว่าได้ เพราะว่าในเวลาที่อยู่กันไปแล้ว คนที่เป็น
เจ้าของบัตรก็จะเสนอเอง แน่นนอนครับ เหลือ ๒ หรือ ๓ ประเด็นเท่านั้น และแน่นอน
จริง ๆ จะเหลือประเด็นเดียวเท่านั้นเอง แล้วประเด็นนั้น ถ้าตกลงเพื่อทางฝ่ายท่านอาจารย์
ธรรมบุญจะขอใช้เอกสิทธิ์ กระผมก็ว่านั่นคือสิ่งที่เราจะตกลงกันได้

ประธานรัฐสภา : ถ้าทำอย่างนั้นละก็ คุณชวรมบุญจะต้องถอนบัตรติดอันนี้ทั้ง
ชุดติดครับ ไม่ใช่มาเลือกเอาบางข้อ

นายสมัค สุทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ไม่ใช่
ครับ กระผมขอเรียนว่า ต้องถอนทั้งชุดติดครับ เมื่อถอนแล้วเราก็ทำงานกันไป เมื่อถึง

ประเด็นสำคัญนั้น กระผมบอกว่าเรารักษาความเป็นสุภาพบุรุษ กระผมกลัวพูดในนามแทนสมาชิกฝ่ายสมาชิกแทนราษฎรได้ว่าเรายินดีถ้าหากจะใช้เอกสิทธิ์ตรงนั้นแล้ว ประเด็นสำคัญประเด็นเดียวซึ่งเถียงกันเหลือเกินเรื่องเบอร์เดียวหรือเว็บบอร์ดเท่านั้นเองครับ แล้วนอกจากนี้เราก็กังขาทำงานกันได้สบาย กระผมไม่อยากจะให้ท่านประธานใช้ชีวิตี้ กระผมไม่อยากจะพูดว่าท่านประชดสภานัดไหนบ่อยนะครับว่าจะเล่นเอาอย่างนี้ก็เอาอย่างนี้เมอะวะ ท่านขอล่างนั้นนะครับ กระผมอยากกราบเรียนว่า ยากก็ให้เริ่มต้นวันนี้ด้วยบรรพการคดี ๆ กันตามสมควร ถ้าท่านประธานต้องมาประชดกันตัวอย่างนี้แล้ว กระผมคิดว่าคงไม่สนุกหรือครับวันนี้ คือถ้าท่านเดินหน้าต่อไปโดยไม่ยกตั้งตรงนั้นนะครับ ต้องเห็นอย่างที่ว่า

ประธานรัฐสภา : ครับ ผมอธิบายให้ฟังแล้ว คุณบรรณบุญก็ไม่ต้องเถียง

นายสมคิด สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ครับ กระผมเชื่อว่าต้องอีกแรงหนึ่ง คือกระผมต้องขอช่วยท่านประธานอีกแรงครับ เดี่ยวท่านจะถอนตอนนี้อย่างไรครับ ขอคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณบรรณบุญว่าอย่างไร

นายบรรณบุญ ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานที่เคารพ ถ้าด้วยเกียรติของสุภาพบุรุษนะครับ กระผมก็คิดว่าคงจะพอพูดได้บ้างในนามของท่านสมาชิกวุฒิสภาแม้ยังไม่หมด เพราะไม่รู้จักเพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องฟรีโหวต แต่กระผมอาจจะพอพูดแทน ๓๐ กว่าคนที่ร่วมกันลงชื่อได้ว่าถ้าท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีเกียรติจะกรุณาถอดมติของท่านเสียก่อนทั้งที่ใช้ข้อบังคับนะครับ กระผมก็ยินดีที่จะให้ถ้อยคำแห่งสุภาพบุรุษได้เหมือนกันว่า เมื่อถึงเวลานั้นแล้ว โนประเด็นไหนที่สำคัญ กระผมก็ยินดีจะขอพิจารณาเป็นราย ๆ ให้เปิดเผยได้ ลงคะแนนโดยเปิดเผยครับ ด้วยสัญญาแห่งสุภาพบุรุษรับและสถานที่ที่ทรงเกียรตินี้ครับ ขอพระคุณ

นายสมคิด สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเองก็เซ็นไป ๓๐ ชื่อ นะครับ แต่ว่าขอปรากฏว่ากระผมขอถอน เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปได้อย่างสะดวก

(สมาชิกในที่ประชุมปรบมือ)

นายชรรมนบุญ ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : ถ้าอย่างนั้น กระผมก็กราบเรียนด้วยความเคารพต่อรัฐสภาแห่งนี้ว่า กระผมและท่านสมาชิกวุฒิสภาที่มีเกียรติที่ได้กรุณา ร่วมกับกระผม ขึ้นชื่อไปก็ยินดีที่จะลดการลงคะแนนลับในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้อง เอาเฉพาะประเด็นที่สำคัญเท่านั้นเองครับ คืออย่างเช่นในเรื่องเบอร์เดียวหรือหลายเบอร์เท่านั้นเองครับ! ขอบพระคุณครับ

(สมาชิกในที่ประชุมปรบมือ)

ประธานรัฐสภา : ตอนนั้นต้องเสนอญัตติใหม่ครับ จะมารวมกันอยู่ในแผ่นนี้ไม่ได้หรอกครับ

นายชรรมนบุญ ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : ก็สุดแล้วแต่ท่านประธานจะกรุณาให้คำแนะนำมาในเมื่อเป็นระเบียบของรัฐสภาครับ! แต่ถึในข้อบังคับ! กระผมก็ขอยืนยันด้วยครับ

ประธานรัฐสภา : ขอเชิญท่านกรรมาธิการเข้าประจำที่เถิดครับ

นายจรรยา เสรีวัลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ภุเกิด) : ท่านประธานครับ กระผม นายจรรยา เสรีวัลย์ ส.ส. จากจังหวัดภูเก็ต คือที่กระผมขอประท้วงนั้น กระผมสงสัยคำพูดของเจ้าของญัตติฝ่ายวุฒิวว่า อยู่ในเรื่องไหนที่ผมจะให้ลงเปิดเผยแพร่หรือลงลับซึ่งผิดกับทางฝ่ายค้านของฝ่ายประชากรไทยว่าได้เพียง ๔ ข้อเท่านั้น ที่ขอแปรญัตติเพียงเบอร์เดียว หรือเรียงเบอร์

ประธานรัฐสภา : เอาเถิดครับ ไม่มีเงื่อนไขหรอกครับ ให้ลงหมดครับ! แต่ถึงเวลาลงคะแนนก็ใครจะเสนอญัตติขึ้นมากี่เสนอขึ้นมาก็ครับ

นายจรรยา เสรีวัลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ภุเกิด) : ถ้าอย่างนั้นไม่เป็นไรครับ ขอขอบคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : ว่าอย่างไรอีก

นายชรรมนบุญ ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผมอยากขอทบทวนญัตติเมื่อกี้นี้ครับ! ข้อเสนอของท่านหัวหน้าพรรคประชากรไทยเป็นอย่างนี้ครับ! และก็ได้อยอมรับตามข้อเสนอของกระผม ซึ่งกระผม

ก็ได้ยอมรับข้อเสนอของท่านเหมือนกัน คือ ท่านยินดีจะถอนญัตติของท่านที่ขอให้แก้ไขข้อบังคับออกไป แล้วกระผมก็ยินดีให้สัญญาในที่นี้ว่า เอกสิทธิ์ ในกรณีที่จะมีตามข้อบังคับนั้น กระผมจะสงวนไว้ตามญัตติเดิม กระผมจะเพียงมาตราที่สำคัญ เช่น มาตรา ๕ ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงตอนนั้น กระผมก็จะเสนอญัตติด้วยวาจา ซึ่งมีสิทธิ์ตามข้อบังคับ โดยมีผู้รับรองถูกต้อง ขอถอนในเรื่องที่ไม่ได้กล่าว แต่เมื่อในเรื่องที่มาตรา ๕ นี้ กระผมก็ยังไม่ได้ถอนนะครับก็ขอให้คงไว้แบบนี้ก็เป็นอันสมบูรณ์ตามนั้น เพราะฉะนั้นอันนี้น่าจะถูกต้องที่สุด เพราะว่าถ้าถอนทั้ง ๒ ฝ่ายแล้ว กรณีนี้ อาจจะเกิดกรณีไม่เหมาะสมขึ้น และกระผมเชื่อว่าท่านหัวหน้าพรรคประชากรไทย ทั้งที่ท่านมีเกียรติและท่านก็มีบารมีพอสมควร ท่านอาจจะควบคุมสมาชิกของสภาผู้แทนราษฎรทุกคนไม่ได้ อาจจะมีคนหนึ่งคนได้ยื่นญัตติขอแก้ไขข้อบังคับขึ้นมา ก็จะทำให้สภานี้ต้องอลเวงครับผม

ประธานรัฐสภา : เตี้ยว ๆ ครับหยุดก่อน เจ้าหน้าที่ที่กรมประชาสัมพันธ์รับงดถ่ายทอดเสียงสำหรับเรื่องที่ไม่เป็นสาระนี่นะครับ

นายบรรณบุญ สัตถ์พิลิต สมาชิกวุฒิสภา : ขอบพระคุณครับ ผมรู้ว่าก็ยังไม่ถ่ายทอดหรอกครับ ท่านประธานครับ กรุณาอย่าใช้จิตวิทยาเลยครับ และอันนี้กระผมก็อยากกราบเรียนว่า ในเรื่องนั้นกระผมก็ขอยืนตามเดิม คือ เอกสิทธิ์ นั้น ตามที่ท่านประธานว่ายังไม่อยู่ แต่กระผมจะใช้สิทธิ์ก่อนเป็นเรื่อง ๆ ที่ไม่สมควรอย่างที่ว่านะครับ แล้วก็ถึงมาตราที่ว่าด้วยเรื่องสำคัญคือการลงเบอร์เดียว หรือหลายเบอร์นั้นก็ขอให้เป็นไปตามเดิมเท่านั้นเองครับ ขอขอบคุณ

ประธานรัฐสภา : เพื่อไม่ให้เสียเวลาของประชาชนที่คอยฟังอยู่ด้วยนะครับ ขอเชิญกรรมการเข้าประจำที่เถิดครับ

นายปิยะฉัตร วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมก็มาศึกษาเรื่องคะแนนคนคู่ กระผมก็ยังมีความสงสัยอยู่ก็นิดหนึ่งนะครับว่า ญัตติที่ใช้

ประธานรัฐสภา : เตี้ยว ๆ เชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่เลย ไม่ต้องรอครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ผู้จัดที่ใช้
ข้อบังคับข้อ ๕๙ นี้เป็นเอกสิทธิ์ ผู้ที่จะเสนอนี้ไม่ใช่ผู้เดียว ต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ ท่าน
แต่ถ้าหากว่าถอนไปท่านหนึ่ง ถ้าเซ็นมา ๓๐ คน ผู้จัดก็ตกไปไม่เป็นไร แต่ถ้าผู้อยู่อื่น
มากเกินกว่า ๓๐ คน แต่ถอนไปคนเดียว ผู้จัดยังไม่ตกนะครับท่านประธาน เพราะฉะนั้น
ก็ขอให้ถอนเสียให้เหลือไม่ถึง ๓๐ คนเดี๋ยวครับท่านประธาน

นายธรรมณูญ ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : ท่านประธานที่เคารพครับ คือ
กระผมอยากทราบเรียนให้เป็นที่ไปตามที่ท่านประธานได้กรุณาขอรับรองแล้ว คือให้ยื่นที่
ประชุมคณะครับ และกระผม ธรรมณูญ ลัดพลี นี้ก็ขอยืนยันว่า ที่จะถอนนั้นครับ
ประเด็นที่กระผมจะถอนโดยให้ถูกต้องตามข้อบังคับ ไม่ใช่ถอนคนเดียวหรอกครับ คือจะ
ถอนโดยมีผู้รับรองถูกต้องตามนั้นด้วยครับ ๓๐ คน อาจจะไม่ ๓๐ คนเต็มก็ได้ครับในการ
ถอน ที่ยื่นไปนั้นก็ไม่ใช่ ๓๐ คนพอดีอย่างที่ท่านสงสัย ๓๐ กว่าคนเหมือนกันอย่างท่านก็
ข้อบังคับ ท่านก็บอกกระผมแล้วเผื่อเหลือท่านก็ยื่นไป ๓๓ คน

ประธานรัฐสภา : เเลอะครับ พลครับ

นายธรรมณูญ ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : เพราะฉะนั้นอันนี้กระผมขอทราบ
เรียนให้ยุติได้แล้วครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ไม่เกิดประโยชน์กับประชาชนหรอกครับ กรรมการพร้อม
หรือยังครับ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ครับ กรุณาออกอากาศได้เนครับ ขอเชิญประธาน
กรรมาธิการแถลงครับ

พลตรี ประมาณ อติเรกสาร (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธาน
รัฐสภาที่เคารพ ตามที่ประชุมร่วมของรัฐสภาได้ลงมติรับหลักการร่างรัฐธรรมนูญแห่งราช
อาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช . . . ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ และร่าง
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . . ซึ่งหม่อมราชวงศ์
ศึกฤทธิ์ ปราโมช กับคณะเป็นผู้เสนอ และได้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อ
พิจารณา โดยคือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการนั้น

ประกอบด้วยผู้ซึ่งรัฐสภาได้เลือกไปแล้วมี ๓๙ ท่าน ในการนี้ได้มีการประชุมร่วมของคณะกรรมการมาธิการ ที่ประชุมคณะกรรมการมาธิการได้เลือก พลตรี ประมวล ประดะเวงสาร เป็นประธานคณะกรรมการ พลเอก เกรียงกู ดิษฐบุรจรง เป็นรองประธานคณะกรรมการ นายไธยาส พลศิลป์ เป็นเลขาธิการคณะกรรมการ และเลือก นายพิภพ อະสีติวัฒน์ เป็นโฆษกคณะกรรมการ ในรัฐสภาได้กำหนดการแปรญัตติไว้ภายใน ๗ วัน ซึ่งได้มีผู้ที่แปรญัตติมานั้น ๔๔ ท่านด้วยกัน ในการประชุมของคณะกรรมการมาธิการนั้น เมื่อได้ประชุมไปเสร็จเรียบร้อยแล้ว ส่วนใหญ่ของกรรมาธิการนั้นได้เห็นชอบที่จะให้อาตามร่างของรัฐบาล ได้มีกรรมาธิการส่วนน้อยขอแปรญัตติซึ่งไม่เห็นด้วย ในเรื่องนี้ใคร่ขอทราบเรียนท่านประธานรัฐสภาว่า ในการพิจารณาตามผู้แปรญัตติมานั้น ก็ได้มีผู้ซึ่งเสนอให้ในหลักการที่สำคัญๆ คือในการแบ่งเขต ซึ่งส่วนใหญ่เห็นชอบด้วยให้มีการแบ่งเขต แต่ว่าได้มีหลายท่านได้เสนอว่า ในการแบ่งเขตนั้นก็กำหนดในเขตหนึ่งมี ๑ คน บ้าง ๓ คน บ้าง ๔ คน บ้าง ๕ คน ๖ คน ในเขตหนึ่งๆ แต่ตามร่างของรัฐบาลนั้นในเขตหนึ่งให้เลือก ๓ คน และอีกประการหนึ่งก็คือ เรื่องการกำหนดการเลือกตั้งว่ากำหนดให้เลือกเป็นคณะหรือจะเลือกเป็นรายบุคคล ซึ่งก็มี ๒ ความเห็น เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้ทางคณะกรรมการก็ได้พิจารณาและได้เสนอตามความเห็นชอบของกรรมาธิการส่วนใหญ่ ซึ่งเสนอมายังรัฐสภาดังที่ปรากฏตามที่ได้กราบเรียนและเสนอเป็นลายลักษณ์อักษรมาแล้วนั้น จึงกราบเรียนประธานเพื่อทราบ

ประธานรัฐสภา : การพิจารณาในวาระที่ ๒ นี้ตามข้อบังคับจะต้องพิจารณาตามรายมาตราครบ ขอเชิญเลขาธิการดำเนินการ

พลตรี กระวี สุทัศน์ ณ อยุธยา (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . . ชื่อร่าง ไม่มีการแก้ไข ผู้แปรญัตติขอสงวน

ประธานรัฐสภา : ชื่อร่าง ไม่มีการแก้ไข คุณธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ ขอสงวนคำแปรญัตติ เชิญคุณธีระพันธ์ครับ

นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชวมพร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกิจสังคม จังหวัดชุมพร กระผมได้แปรญัตติข้อร่างโดยเพิ่มเติมคำว่า “(ฉบับที่ . .)” เข้าไป เนื่องจากว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ เราไม่สามารถที่จะแก้ไขกันได้โดยพระราชบัญญัติ จะต้องทำเป็นญัตติตั้งที่ได้แก้ไขกันอยู่ไว้นั้น และตามที่ได้เคยปฏิบัติกันมานั้นไม่มีคำว่า “(ฉบับที่ . .)” เมื่อมีการเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญ แต่อย่างไรก็ดีประเทศไทยของเรานั้นรัฐธรรมนูญที่เราได้ใช้นั้นมีมากมายหลายฉบับ มีการรื้อกันทิ้งไปและก็มีร่างกันใหม่แล้วก็ใช้กันไม่กัวันแล้วก็ทิ้งไปแล้วก็แก้กันใหม่ โอกาสที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นมันน้อยมากในประวัติศาสตร์ของระบอบประชาธิปไตย เมื่อมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญกันก็มักจะไม่ค่อยสำเร็จเสร็จสิ้นไปด้วยความเป็นปกติ มักจะมีเหตุการณ์อันไม่ชอบมิบังควรกับระบอบประชาธิปไตยเกิดขึ้นภายหลังจากการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพราะเราก็เชื่อมั่นกันว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นเป็นกฎหมายสูงสุดและต้องไม่ได้ และผู้ที่อ้างเข้ามาร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น ก็ไม่ได้มาจากประชาชนเลือกตั้งเข้ามาร่าง ก็มีนักถกฉบับที่ประชาชนเขาเลือกตั้งเข้ามาร่างให้ตรงกับใจประชาชนคนที่เขาคิดร่างขึ้นมาก็ร่างตามใจของผู้ร่าง ซึ่งไม่รู้ว่าจะตรงกับความต้องการของประชาชนหรือไม่ ที่นี้กระผมก็เห็นว่าเพื่อจะให้เป็นที่ธรรมเนียมที่ดีของกฎหมายรัฐธรรมนูญ เราก็มาใส่คำว่า “(ฉบับที่ . .)” เพื่อเป็นการชี้ชัดให้ประชาชนเห็นว่ารัฐธรรมนูญก็ยังแก้ไขได้ไม่จำเป็นต้องไปฉีกทิ้งหรือไปทำลายระบอบประชาธิปไตยโดยการฉีกรัฐธรรมนูญทิ้ง แต่เราสามารถแก้ไขได้ก็มีคำว่า “(ฉบับที่ . .)” เสีย และในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรของเราก็ดี รัฐสภาที่ดีเราก็มีการเสนอเข้ามาหลายฉบับเหลือเกิน และในวินัยก็ยังมีพิจารณาจะให้รวมฉบับ เพราะฉะนั้นถ้าเราไม่มีการจำแนกว่าเป็นฉบับที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ เราก็ไม่อาจจะรู้ได้ว่าแก้กันเมื่อไร และถ้าเราใส่คำว่า “(ฉบับที่ . .)” เข้าไป กระผมก็คิดว่าจะทำให้เห็นเด่นชัดขึ้นว่าไม่เป็นการยกเว้นเกินไปในการที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญ และก็มีนักการเมืองหลายคนประชดกฎหมายรัฐธรรมนูญโดยกล่าวว่ามีสมาชิกผู้แทนราษฎร เพราะว่ามีรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่เป็นประชาธิปไตย เป็นเพียงครึ่งใบก็เลยประชดเสียเลยไม่สมควร

แทนที่จะคิดเข้ามาช่วยกันแก้ไขให้มันเต็มใบเสีย มีบางคนก็บอกว่าเป็นฉบับพื้นเนา พื้นปลอม ฉบับหมดเงิน ก็มีวาทัน เพราะฉะนั้นเราก็แสดงให้เห็นเสียว่าถึงมันจะเนาเราก็มา รักษาให้มันหายเนา ถึงพื้นมันปลอมเราก็มาปลูกให้มันหายปลอมเสีย ถ้าหมาเมื่อกี้ไล่หมา มันไป แต่กระผมคิดว่ากรณีที่เราจะใส่คำว่า “(ฉบับที่ . . .)” นี้จะเป็นประโยชน์ในการจะทำให้ระบอบประชาธิปไตยของเรายั่งยืนขึ้นมากกว่าที่เราจะไม่ใส่ “(ฉบับที่ . . .)” จะได้เห็นชัดกันว่าสามารถแก้ไขได้เป็นคำวาทันนักเรียน นักศึกษาทางฝ่ายนิติศาสตร์เขาเรียนกันว่าแก้ไขได้ ไม่ใช่แก้ไขไม่ได้ ทำเป็นจะต้องมาฉีกทั้งกัน แต่อย่างไรก็ดีถึงแม้จะมีเจตนารมณ์เช่นนั้น แต่กระผมก็เห็นว่าเวลานี้มีเวลาน้อยมากแล้วในการที่จะพิจารณากฎหมายรัฐธรรมนูญ กระผมก็ขอถอนเสียครับ

ประธานรัฐสภา : ขอเชิญเลขาธิการดำเนินการต่อไปครับ

พลตรี กระวี สุทัศน์ ณ อยุธยา (เลขาธิการรัฐสภา) : คำปราศรัย ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข ผู้แปรญัตติขอสงวน

ประธานรัฐสภา : มาตรา ๑ ก็คุณธีระพันธ์เหมือนกันขอสงวน ด้วยด้วยคำว่า “(ฉบับที่ . . .)” เหมือนกัน เพราะฉะนั้นเมื่อขออนตอนต้นไปแล้วก็คงจะถอนตอนนี้ด้วยนะครับ

นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) : ครับ กระผม

ประธานรัฐสภา : ต่อไปครับเลขาธิการ

พลตรี กระวี สุทัศน์ ณ อยุธยา (เลขาธิการรัฐสภา) : มาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ มีการแก้ไข ผู้แปรญัตติขอสงวน

ประธานรัฐสภา : มาตรา ๓ มีการแก้ไขครับ มีผู้สงวนคำแปรญัตติรวมทั้งกรรมาธิการขอสงวนความเห็นไว้รวม ๒๓ ท่านครับ สำหรับมาตรานี้ ขอเชิญเรียงตามลำดับครับ คุณสมาน ชมภูเทพ ก่อนครับ

นายสมาน ชมภูเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : กระผมขอกราบเรียนท่านผู้เป็นประธาน กระผม สมาน ชมภูเทพ ส.ส. จังหวัดลำพูน ท่านผู้เป็น

ประธานครับ สำหรับในการที่กระผมขอแก้ไขมาตรา ๓ ของมาตรา ๑๐ นี้ จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละจังหวัดตามเกณฑ์ที่กำหนด ก็คงหมายความว่า เขตหนึ่งอาจจะมี ๓ คน ผู้แทนคนหนึ่งต่อราษฎรจำนวน ๑ แสน ๕ หมื่นคน ในฐานะที่กระผมเป็นผู้แทนราษฎรนี้ กระผมก็ใคร่ขอทราบเรียนท่านผู้เป็นประธานด้วยความเคารพว่า ตลอดระยะเวลา ๓ สมัยเข้าไปเป็นผู้แทนราษฎรนั้น การรับผิดชอบของผู้แทนราษฎร กระผมก็คิดว่าทุกท่านที่เคยเป็นสมาชิกและเป็นอยู่ขณะนี้ ท่านย่อมประจักษ์ดีว่าจำนวน ๑ แสน ๕ หมื่นคนนั้น รู้สึกว่าเป็นสิ่งที่หนักพอสมควรสำหรับผู้แทนต่อ ๑ คน คือกระผมจะขอกทราบเรียนว่า ในขั้นต้นท่านกรรมาธิการถ้าหากท่านจะชี้แจงให้กระผมหรือว่าถ้าหากจะให้กระผมได้พูดในปัญหาที่ว่า ทำไมกระผมจึงขอให้เป็นจำนวนแค่ ๑ แสนคนต่อสมาชิกสภาผู้แทนฯ ต่อ ๑ คนนั้น กระผมมีเหตุผลอย่างนี้ครับท่านประธานครับ ยกตัวอย่างว่าในจังหวัดหนึ่งนี้ บางแห่งอย่างภาคอีสานการติดต่อคมนาคมลำบากมาก ผู้แทนราษฎร ๑ คนนี้ บางคนไม่สามารถที่จะไปเยี่ยมเยียนราษฎรของตัวเองเลย สาเหตุนี้เองจากว่ามันไกลและมันกว้าง เมื่อเป็นอย่างนั้นขึ้นมา ถ้าหากว่าตัดจำนวนน้อยลงนะครับ ให้ต่อ ๑ แสนคนต่อสมาชิกสภาผู้แทนฯ ๑ คนนั้น กระผมก็ว่ามันน่าจะเป็นสิ่งที่พอสมควรแต่เหนือที่แท้จริงนั้น ท่านผู้เป็นประธานที่เคารพครับ ไม่ใช่แค่ ๑ แสน ๕ หมื่นที่เป็นอยู่ในขณะนี้ คือพูดง่าย ๆ ว่าถ้าเขตหนึ่งมีถึง ๓ คน ก็รวมถึงว่าจังหวัดนั้นเราจะต้องมีความรับผิดชอบต่อกันนั้นถึง ๔ แสน ๕ หมื่นคน คือหมายความว่าทั้งเขตมันไม่ใช่ว่า ๑ แสน ๕ หมื่นอย่างที่ว่า แต่ถ้าสมมุติว่า ตัดเหลือแค่แสนเดียว ก็หมายความว่าถ้าเขตหนึ่งมี ๓ คน เราก็จะสามารถรับผิดชอบประชาชนในจังหวัดนั้นได้ถึง ๓ แสนคน ที่กระผมพูดอย่างนี้ด้วยเหตุผลที่เคยประสบการณืมาแล้วว่าอย่างเมื่อวันศุกร์ครั้งที่แล้วนี้ ท่านลองคิดถึงดูครับ จังหวัดหนึ่งกว้างนี้ต้นตำมานี้ กระผมแคงไปประชุมราษฎรในอำเภอบ้านโฮ้ง เกี่ยวกับปัญหาเรื่องกระเทียม เนื่องจากว่าทางรัฐบาลคือกระทรวงพาณิชย์ได้ประกาศบอกว่ากระเทียมนอกเข้า แต่แท้ที่จริงไม่ได้เข้าหรอก เมื่อไม่ได้เข้าก็มีการออกข่าวในลักษณะที่ผิด ๆ ทำให้ประชาชนตกใจ ปรากฏว่ากระผมมาตามทีแท้จริง รัฐมนตรีก็บอกไม่ได้สั่งเข้าหรอก สาเหตุนี้เองจากว่ามีพ่อค้าคนกลางมันฉวยโอกาสไปตุนสินค้าแล้วเสร็จแล้วก็ประกาศ เมื่อ

เป็นอย่างนี้กระผมก็รีบไปแก้ไข ท่านชื่อใหม่ครับในวันเดียวกันนั้นแหละครับ กระผมต้องกลับเข้ามาที่อันภาค่างอีกเพื่อารประชุมกลุ่มชาวสวนลำไยที่บ้านนี้จะพยายามส่งลำไยออกนอกประเทศ การประชุมแต่ละครั้งนั้นเราวิ่งรอกกัน แล้วกรณวันเดียวกันนี้อีก จะต้องไปทอดผ้าป่า ณ ที่วัดบ้านห้วยหมาโก้ อะไรทำนองนี้แหละถึง ๔ ทุ่มครับท่านประธานครับ เมื่อเป็นอย่างนี้ กระผมก็ขอให้ท่านประธานว่า

(นายบูรณะศักดิ์ เทพาคำ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

ประธานรัฐสภา : เดียว ๆ ครับ จะประห้วงว่าอย่างไรครับ

นายบูรณะศักดิ์ เทพาคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม บูรณะศักดิ์ เทพาคำ ส.ส. กรุงเทพมหานคร พรรคประชากรไทย กระผมคิดว่าตอนนี้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากลำพูน ซึ่งขอประทานเอี้ยนามะครับ ท่านสมาน ชมภูเทพท่านพูดเรื่องอะไรครับ เรื่องกระเทียม หรือว่าเรื่องแก้ไขรัฐธรรมนูญครับ เอาแค่สั้น ๆ แค่นี้ครับ ขอบคุนครับ

นายสมาน ชมภูเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ขอบคุนมากครับ ท่านผู้เป็นประธานครับ สำหรับกระผมที่กระผมได้ชี้แจงร่างนของผู้แทนราษฎรนั้นมาก สำหรับกาที่จะให้ถึง ๑ แสน ๕ หมื่น เพราะฉะนั้นจำนวน ๑ แสนนี้ เราก็ดัวตัวอย่างให้ท่านกรรมาธิการเห็นใจหน่อยเพราะว่าบางท่านเป็นสมาชิกวุฒิสภา ว่าเป็นผู้แทนราษฎรนี้เราจะตั้งวิ่งรอกว่ากาทำงานของเราที่กระทำทั้งจังหวัดเมื่อเป็นอย่างนี้ขึ้นมากระผมก็อยากจะขอลดจำนวนให้เหลือจำนวน ๑ แสนคน ที่กระผมยกตัวอย่างให้เห็นว่าวันหนึ่งผู้แทนราษฎรของเราวิ่งรอกทำงานนี้ ถึงขนาด ๔ ทุ่ม เราก็กังทำงานอยู่ เมื่อเป็นอย่างนี้กระผมก็เป็นการขอความเห็นใจ ซึ่งท่านบูรณะศักดิ์ ในฐานะที่เป็นเพื่อนรักของกระผมท่านก็ได้ชี้แจง ซึ่งกระผมได้ชี้แจงให้เห็นชัด ๆ ว่าเรื่องนี้ขอให้กรรมาธิการได้ชี้แจงด้วยเหตุผลเกี่ยวกับงบประมาณหรือไม่ ที่จำเป็นจะต้องจะเอาชดหนึ่งถึง ๑ แสน ๕ หมื่น แต่ถ้ามันเกี่ยวกับงบประมาณกระผมก็อาจจะไม่ติดใจ แต่ถ้าหากว่ามันไม่เหลือบ่ากว่าแรงกระผมคิดว่าถ้าหากกรรมาธิการจะกรุณา ให้มีการแก้ไขเหลือ ๑ แสนคนต่อผู้แทนราษฎร

๑ คนนี้ กระผมจึงใคร่ขอชี้แจงต่อสภา ขอความกรุณาต่อคณะกรรมการวิสามัญจะชี้แจงให้
 กระผมกระจ่างชัด กระผมก็อาจจะไม่ติดใจครับ ขอกราบขอบคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : ผมคิดว่าเพื่อประหยัดเวลากรรมาธิการจัดไว้จะครับ แล้วก็
 ไปคอยชี้แจงรวมในตอนทำคดีก่อนจะครับ ผู้สงวนคำแปรญัตติต่อไปคือคุณชัย ชิดชอบ
 ครับ ขอเชิญคุณชัย ครับ

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ท่านประธานรัฐสภา
 ที่เคารพ กระผมนายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดพรรค
 ประชาชาติ ท่านประธานที่เคารพ ในการเสนอแปรญัตติในมาตรา ๓ นี้ กระผมได้
 ขอสงวนคำแปรญัตติไว้ เนื่องจากว่าข้อความเดิมที่ทางรัฐบาลได้เสนอนั้นได้เปลี่ยนแปลง
 แกะไขจากหลักความเป็นจริง แต่ว่าเมื่อคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาแก้ไขมาตาม
 คติมาตรา ๕๐ ซึ่งกระผมได้ขอสงวนแปรว่า “การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ให้ถือ
 เกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัดตามผลสำรวจสำมะโนครัวครั้งสุดท้าย หนึ่งแสนห้าหมื่น
 คน ต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน ถ้าจังหวัดใดมีราษฎรไม่ถึงหนึ่งแสนห้าหมื่นคน
 ก็ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นได้หนึ่งคน จังหวัดใดมีราษฎรเกิน
 หนึ่งแสนห้าหมื่นคน ก็ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดนั้นเพิ่มขึ้นอีก
 หนึ่งคนต่อจำนวนราษฎรทุกหนึ่งแสนห้าหมื่นคน เศษของหนึ่งแสนห้าหมื่นคนถ้าถึงเจ็ด
 หมื่นห้าพันหรือกว่านั้นให้นับเป็นหนึ่งแสนห้าหมื่นคน” ท่านประธานที่เคารพ เนื่องจาก
 ตัวร่างเดิมนั้นท่านได้ตัด แล้วก็ท่านได้ถือหลักเอาพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้
 แทนราษฎรเป็นเกณฑ์ แต่เมื่อก่อนการที่คณะกรรมการวิสามัญได้วินิจฉัยปัญหาเรื่องนี้
 แล้วก็ได้แก้ไขเพิ่มเติม ก็ผิดข้อความกันเพียงเล็กน้อย คือกระผมเน้นใช้หลักว่าจำนวน
 สำมะโนประชากร ที่กระผมอยากกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมการว่า
 ถ้าเอาตามร่างที่กระผมได้แก้ไขมานี้จะได้หรือไม่คือความจริงข้อความมันผิดกันเล็กน้อย คือ
 ว่า ทางคณะกรรมการนั้นก็ได้อีกว่า ปีสุดท้ายของทะเบียนราษฎร กระผมอยากจะ
 กราบเรียนว่า สำมะโนประชากรที่เขามีกวพิจารณาดำเนินการในการสำรวจตามสถิติของ
 สำนักงานกฤษฎีกาตรึงอะไรนั้นแหละครับ ๑๐ ปีครั้ง กับจำนวนราษฎรที่อยู่ในเกณฑ์ทะเบียน

ราษฎร ในกฎหมายทะเบียนราษฎรมันแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งข้อความอันนี้กระผมยังไม่ค่อยเข้าใจ เพราะว่ามันซ้ำซ้อนกันเหลือเกินครับ กฎหมายทะเบียนราษฎรกับเรื่องการสำรวจสำมะโนประชากร ๑๐ ปีครั้ง อะไรต่างๆ แล้วคือประการหนึ่ง ท่านประธานที่เคารพ กระผมก็มีความวิตกกังวลในเรื่องนี้ เพราะว่าจำนวนประชากรไทยเรานั้นมันมากเหลือเกินครับ แต่เวลาที่มีการเลือกตั้งแต่ละครั้งท่านประธานครับ ผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งเป็นแสน ๆ แต่ไปลงคะแนนไม่ถึงแสนสักที แล้วผู้แทนราษฎรก็บอกว่า คนหนึ่งนี้จะต้องเป็นตัวแทนราษฎรตั้ง ๑ แสน ๕ หมื่นคน แต่ความเป็นจริงแล้วมันไม่อย่างนั้นมันเพราะอะไร ปัญหาอันนี้กระผมก็ยังมีความวิตกกังวลอย่างมาก ท่านประธานครับ ถ้าเราจะดำเนินการให้มันแน่ชัดเข้าไป กระผมก็อยากจะให้ท่านกรมการทะเบียนราษฎรอะไรบางอย่างให้มันชัดแจ้งว่าผู้แทน ๑ คน ถ้าสิทธิ์ออกเสียงต่ำกว่าแสนคนก็ไม่ควรเป็นผู้แทน จะได้หรือไม่อะไรทำนองนั้น แต่ว่ากระผมก็ไม่ได้เขียนแปรมาในนี้ แต่อยากขอความคิดเห็นจากท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมการว่า เนื่องจากเมืองไทยเราต้องการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เราต้องการให้ประชาชนคนไทยทั้งชาติใช้สิทธิ์ใช้เสียง ไม่ใช่ชนอนหลับทับสิทธิ์ เราจะทำตัวอย่างง่ายๆ ท่านประธานครับ กระผมก็ทราบข่าว เช่นการเลือกตั้งซ่อมครั้งที่แล้ว ที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ท่านประธานครับ เราใช้สิทธิ์กันเป็นจำนวนน้อย แต่ก็ยังมากกว่ากรุงเทพมหานคร บางท่านเลือกตั้งเพียงแค่ ๕,๐๐๐ กว่าคนก็เป็นตัวแทนตั้ง ๑ แสน ๕ หมื่นคน แล้วมานั่งหน้าห้อง ๆ อยู่ก็มี ท่านประธาน แต่บางคน ๖,๐๐๐ คน เขตใกล้เคียง ๆ กัน แต่ปรากฏว่าไม่ได้ อย่างนี้เป็นต้น ฉะนั้นท่านประธานครับ ที่กระผมบัญญัติในเว็บบอร์ดว่า ๕๐ ที่นั่งในนี้ กระผมคิดว่าถ้าเราจะเพิ่มเติมข้อความอะไรบางอย่างในกฎหมายรัฐธรรมนูญให้แน่ชัดเข้าไปอีก ทำให้คนไทยทั้งชาตินี้มีความคิดเห็น ว่า รัฐธรรมนูญเป็นแม่บทที่สำคัญที่เราควรจะมีการแก้ไขให้มันถูกต้อง ไม่ต้อต้องมีกรแก้ไขบ่อย ๆ ดังที่ท่านเพื่อนสมาชิกหลายท่านอภิปรายตั้งแต่เริ่มต้นมานั้นนะ กระผมเห็นว่าควรที่จะแก้ไขให้ถูกต้อง ฉะนั้นท่านประธาน กระผมอยากจะขอลงความเห็นไว้ว่า ถ้าท่านกรมการทะเบียนราษฎรเห็นว่าการแปรผู้เลือกตั้งของกระผมนี้คล้ายกันที่ท่านแปรมาใหม่เนี่ยะ แต่ว่าถ้าท่านจะเอาข้อความของกระผมนี้จะได้ไหม ถ้าไม่ได้เพราะเหตุใด ก็ขอให้ท่านได้ช่วยชี้

๒๕๖

แจ้งให้กระผมหายข้อข้องใจด้วยก็จะเป็นความรู้ใหม่ ที่ให้ประชาชนคนไทยได้เข้าใจเพิ่มขึ้นว่าการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ๑ แสน ๕ หมื่นคนนั้น มีบทบาทแค่ไหน แต่เวลาเลือกตั้งจริงนะไม่เคยถึงแสนสักทีเพราะอะไร ขอขอบคุณเครือข่ายท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : ผู้ที่ส่งวนค่านแปรผู้ตัดท่านต่อไปคือคุณชิงชัย มงคลธรรม ขอเชิญคุณชิงชัยครับ

นายชิงชัย มงคลธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ชิงชัย มงคลธรรม ผู้แทนราษฎรจากจังหวัดกาฬสินธุ์ กระผมได้ขอสงวนความเห็นในเรื่องจำนวนบุคคลกับเขตเลือกตั้งไว้อภิปรายในรัฐสภานะครับ คือกระผมนั้นมีความเห็นว่าเป็น การแบ่งเขตเลือกตั้ง ของการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรนั้น เราคงไม่ได้หมายความถึงการรับผิดชอบ ในหน้าที่ ของผู้แทนราษฎร ในการ ที่จะออกเยี่ยมเยียน ราษฎร เพราะผู้แทนราษฎรนั้นโดยหน้าที่แล้วเรากระทำเพื่อคนทั้งชาติ แต่ในกรณีการแบ่งเขตเลือกตั้งนั้นเราจัดขึ้นเพื่อความสะดวกหรือเพื่อความเหมาะสมบางประการเท่านั้น คงจะไม่ได้เกี่ยวข้องกับถึงลักษณะในทางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้แทนราษฎรเท่าใดนัก กระผมเองมีความคิดเห็นว่า ถ้าเราจะพูดถึงจำนวนผู้แทนราษฎรต่อ ๑ คน ต่อ ๑ เขต หรือมากกว่านั้นให้เป็นที่กระจ่างชัดเจนไปนั้น เราคงจะถือเอาจำนวนเป็นที่ตั้งแล้วบอกว่าถูกต้องนั้นไม่ได้ครับ เราจะบอกว่า ๑ คนนั้นถูกต้องแล้วไม่ได้ ๒ คน หรือ ๓ คน หรือ ๕ คน ๖ คนนั้นถูกต้องแล้วนั้นไม่ได้ครับ เราจะต้องมองถึงความเหมาะสมตลอดจนพื้นที่ เพราะกระผมเองนั้นก็เป็นที่ทราบกันดีกับทุกท่านแล้วละครับว่าประเทศไทยเรานั้นจังหวัดต่าง ๆ นั้นพื้นที่และจำนวนประชากรนั้นแตกต่างกัน เราเองจึงมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาในเรื่องเขตเลือกตั้งนี้ให้ละเอียดพอสมควร กระผมเองก็เข้าใจว่าหลาย ๆ ท่านนั้นอยากจะให้มี ๑ เขต ต่ำ ๑ คน และอีกหลาย ๆ คนนั้นอยากให้รวมเขตทั้งจังหวัด แต่ที่นี้การรวมเขตทั้งจังหวัด หรือการแบ่งเขตในหูกจังหวัดนั้น ข้อแตกต่างมันอยู่ที่จำนวนประชากรกับพื้นที่ ในการที่จะออกทำการรณรงค์หาเสียง กระผมเองนั้นเคยถามทราบเรียนท่านผู้เกี่ยวข้องที่เคารพว่า ในจำนวนจังหวัดต่าง ๆ ของประเทศไทยเรานั้น จังหวัดที่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่เกิน ๕ คนนั้นมีอยู่ทั้งหมด ๕๘ จังหวัด และเหลืออีกนอกนั้นเกินกว่า ๕ คน

ขึ้นไป ท่านประธานที่เคารพครับ ตามกฎหมายเลือกตั้งที่เราใช้กันอยู่เลือกตั้งผ่านมานั้นเรามีการแบ่งเขตละ ๓ คน และจังหวัดที่มีผู้แทนราษฎรไม่ถึง ๓ คนที่ไม่ได้มาเลือกตั้งกับวิธีการเหล่านั้นก็มีอยู่จำนวนมาก แล้วในขณะที่ยกบ้านจังหวัดที่มีผู้แทนราษฎรเกินกว่า ๓ คนขึ้นไปนั้นก็ต้องการแบ่งเขตออกก็มีอีกหลายจังหวัด กระผมเองนั้นได้มองเห็นถึงตัวเลขที่จะเป็นความเหมาะสม คือเป็นตัวกลางในการที่จะจัดให้มีการแบ่งเขตเลือกตั้งนั้น กระผมคิดเอาที่ ๕ คน ถ้าเราแบ่งเขตเล็กตั้งออกเป็นเขตละ ๕ คนนั้น จะมีจังหวัดที่จะไม่ต้องการแบ่งเขตเลือกตั้งถึง ๕๘ จังหวัด แล้วเหลืออีก ๑๙ จังหวัดใหญ่ ๆ นั้นก็เช่น กรุงเทพมหานคร ฉะลวราชธานี อุดรธานี ขอนแก่น นครราชสีมาเหล่านี้ ทั้งนี้อาจจะเกินความสามารถในการที่จะออกไปหาเสียงของผู้สมัครแต่ละคน ซึ่งวิธีการต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้าจะพูดกันแล้วกระผมก็อยากกราบเรียนว่า การแบ่งเขตนั้นถ้าจะพูดถึงจำนวนพื้นที่แล้วกับตัวผู้สมัครที่ลงสังกัดพรรคต่าง ๆ ลงไปสมัครแล้วก็มีการแบ่งเขตรับผิดชอบในการหาเสียงร่วมกันอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นความจำเป็นในการแบ่งเขตนั้นถ้าจะพูดกันตามเนื้อหาของการเมืองโดยวิธีประชาธิปไตยแล้วก็ไม่มีความจำเป็นเท่าใดนัก แต่ในกรณีเมื่อกฎหมายกำหนดออกมาอย่างนี้แล้วเราก็จำเป็นที่จะต้องหาตัวเลขที่มีความเหมาะสม กระผมพิจารณาแล้วว่า ๕ คนนั้นมันจะเกิดตัวเลขที่เป็นกลางและเป็นธรรมพอสมควร ในกรณีทั้งหลาย ๆ จังหวัดใหญ่ ๆ ที่มีความจำเป็นจะต้องแบ่งเขตเลือกตั้งออกนั้นมันก็มีเพียงไม่กี่จังหวัดเหลือจากจำนวน ๕๘ จังหวัดนั้นอย่างที่เราได้กราบเรียนมาแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่าถ้ายังยึดถือเอาตัวเลข ๕ คนต่อ ๑ เขตเลือกตั้งนั้น กระผมก็ยังมั่นใจว่าเป็นตัวเลขที่เหมาะสมในการตัดสินใจของกระผม จึงได้ขอสงวนคำแปรญัตติเอาไว้คลิกปราชัยให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เคารพได้พิจารณาร่วมกันในกรณีนี้ ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ต่อไปคุณธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ ครับ

นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชงพร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชุมพร พรรคกิจสังคม คิดเติมที่นั้นทางรัฐบาลเสนอร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญเข้ามาก็จะให้มีการแบ่งเขตและก็เลือกตั้งกันเรียงเบอร์ ต่อมาก็มีกระแสข่าวออกมาจากคณะกรรมการว่าจะมีการ

แบ่งเขต แต่ให้รวมเบอร์ ซึ่งในขณะนั้นกระแสข่าวก็ยังเป็นที่สับสนอยู่ กระผมก็ได้แปรญัตติเข้าไปโดยยึดหลักตามที่ทนายประเทศอื่นที่เขาเคยทำอยู่ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา การที่มีการเลือกตั้งนั้นให้มีการแบ่งเขตเลือกตั้งเขตละ ๑ คน กระผมจึงได้แปรญัตติเข้ามา มีสาระสำคัญดังเช่นที่กล่าวนั้น แต่เมื่อได้กลับไปในจังหวัดและได้ไปสอบถามจากประชาชนในท้องถิ่นในจังหวัดก็มีหลายคนมาปรารภว่า ถ้าหากให้มีการแบ่งเขต และให้มีการเลือกตั้งพรรคเดียวเบอร์เดียวแบบรวมเบอร์นั้น ประชาชนเหล่านั้นหลายคนก็กระผมได้สอบถามเป็นส่วนใหญ่ก็เห็นกันว่าเขาจะไม่มาใช้สิทธิ์เลือกตั้งหรือครับ เพราะเขาจะเลือกเนื่องจากว่าเขาพิจารณาตัวบุคคลที่มีความสามารถที่เห็นว่าจะช่วยเขาสักได้ ที่ทำใจปัญหาเขาที่จะไปเยี่ยมเยียนเขา ที่จะเปิดเป้าความทุกข์ยากของเขาได้ เขาก็ถึงเห็นที่ตัวบุคคลองค์ประกอบเป็นสำคัญ เขาก็บอกว่าถ้าหากว่าออกมาในแนวที่ว่าแบ่งเขตรวมเบอร์เป็นเบอร์เดียวก็ดี หรือรวมเขตก็ดีเขาจะไม่มาใช้สิทธิ์เลือกตั้งแน่นอน คนระดับที่มาพูดกับกระผมนั้นก็ก็เป็นคนที่เชื่อถือได้ เป็นระดับผู้นำในท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ เมื่อฟัง ๆ เสียงดูแล้วเขาก็ยังชอบการเลือกตั้งแบบที่ให้เขามีอิสระ ในการที่จะเลือกตัวบุคคลซึ่งเขาเห็นความสามารถ และพรรคการเมืองที่เขาสังกัดนั้น ก็จะเป็น เครื่องประกอบ ที่เขาจะตัดสินใจเลือก นโยบายของพรรคนั้น และจะต้องประกอบด้วยความดีของบุคคลด้วย เขาก็บอกว่าถ้าหากว่าการรวมเบอร์นั้นเขาจะไม่มาใช้สิทธิ์แน่นอน ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้เพื่อจะอนุวรรัตน์ไปถามความต้องการของประชาชนในจังหวัดของกระผม ซึ่งกระผมได้ออกไปสำรวจหาสถิติและก็หาความต้องการเป็นเสียงข้างมากแล้ว ที่กระผมจะขอแบ่งให้เป็นเขตละ ๑ คนนั้นจึงไม่ตรงกับความต้องการของประชาชนในเขตจังหวัดของกระผม ในฐานะที่กระผมเป็นตัวแทนของประชาชนในจังหวัดของกระผม เมื่อราษฎรในจังหวัดของกระผมต้องการจะให้มีการแบ่งเขต แบ่งเบอร์ กระผมก็จำเป็นต้องอนุวรรัตน์ไปตามนั้น จึงขอยอนคำแปรญัตตินี้เสียครับ

ประธานรัฐสภา : ตัดไปคุณทรงธรรม บัญญัติ ครับ

จำสืบบอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชิงจรวย) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จำสืบบอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด

เขียนราย ท่านประธานที่เคารพ ก่อนอื่นกระผมขอขอบคุณคณะกรรมการที่ได้กรุณา
 รับฟังความคิดเห็นของกระผมซึ่งได้อภิปรายเมื่อวันวิษุวัตธรรมณูญวาระแรกคือรับหลักการ คือ
 กระผมได้ตั้งข้อสังเกตว่าที่รัฐบาลได้เสนอรัฐธรรมนูญมาตรา ๓ เข้ามานั้น ไม่ได้มีกำหนด
 ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ คนต่อประชาชน ๑ แสน ๕ หมื่นคน เดิมรัฐบาลได้ไป
 กำหนดไว้ในกฎหมายเลือกตั้งซึ่งเป็นการยุ่งยาก ถ้าหากว่าเราจะมาแก้กฎหมายเลือกตั้งกัน
 อีก เพราะเหลือเวลาน้อย กระผมขอขอบคุณคณะกรรมการที่รับฟัง และที่ที่กระผมได้
 แปรญัตติไว้วันนี้ กระผมได้แปรญัตติไว้ว่า กระผมขอให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง
 ยกเว้นกรุงเทพมหานครที่จะต้องแบ่งเขตเลือกตั้ง เพราะว่ากระผมได้เขียนไว้ตามรัฐธรรมนูญ
 เดิมจนครบ เว้นแต่กรุงเทพมหานครให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น ๓ เขต แต่ละเขต
 ให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตละเท่า ๆ กัน สาเหตุที่กระผมต้องแปรญัตติว่าขอให้ถือ
 เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้งนั้น ก็เนื่องจากการเลือกตั้งนั้น ผู้แทนราษฎรนั้นน่าที่จะ
 ให้ประชาชนในจังหวัดนั้น ๆ ได้มีโอกาสเลือกตั้งผู้แทนของเขา เพราะว่าประชาชนทั้ง
 จังหวัดผูกมัดกันแก่การเลือกตั้ง สิทธิของเขาในการเลือกผู้แทนของเขาในออกเป็นเขต
 กระผมเองได้ผ่านการเลือกตั้งมาไม่ว่าจะเป็นรวมเขตหรือแบ่งเขต ไม่ว่าจะป็นรวมเขต
 กระผมก็ชนะการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะป็นแบ่งเขตกระผมก็ชนะการเลือกตั้ง และกระผมเองก็
 กราบเรียนกับท่านประธานตรง ๆ ว่า กระผมเองพร้อมแล้วจะแบ่งเขตหรือรวมเขต กระผม
 ก็พร้อมที่จะลงสมัครรับเลือกตั้ง และก็ยังคิดว่าจะต้องกลับเข้ามาประชุมในสภานี้อีกเช่น
 วันนี้ ทุกวันนี้ประชาชนอีกเขตหนึ่งก็ต้องการจะเลือกผู้แทนของเขา ซึ่งเขาเคยเลือกเขา
 เคยชอบ แต่เขาไม่ได้สิทธิ์ที่จะเลือกผู้แทนคนที่เขาชอบ เขาต้องการ เป็นการยึดเยียด
 ให้เขาเลือกว่า เขตนี้ต้องเลือกคนนั้นคนนี้ ในจำนวนเท่านั้นเท่านั้น และอีกประการหนึ่ง
 การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรโดยการแบ่งเขตนั้นนี้ เท่าที่กระผมได้ประสบการณ์มา ๓ สมัย
 เลือกตั้ง เราจะเห็นว่าผู้ที่เข้ามาในสภาได้นั้น จะต้องเป็นผู้มีเงิน เป็นเศรษฐีเป็น
 ส่วนใหญ่ อันนี้เราต้องยอมรับความจริงกันว่า แม้แต่ปัจจุบันนี้ผู้แทนราษฎรที่อยู่ในสภา
 ก็ส่วนหนึ่งเป็นเศรษฐีมีเงินในสภา ถ้าหากว่าเรารวมเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง การทุ่ม
 เงินซัดเสียงก็กระทำได้ง่าย เพราะว่ามันเป็นเขตใหญ่ และถ้าหากว่าท่านผู้ใดจะมาพูดว่า

การรวมเขตเลือกตั้งนั้น เราไปเยี่ยมราษฎรได้ไม่ทั่วถึง แม้กระทั่งในปัจจุบันนี้แบ่งเขตเลือกตั้ง กระผมขอคุยคร่าวๆกับท่านประธานว่า กระผมไม่สามารถจะไปได้ทั้งนี้ครับ เพราะผู้แทนราษฎรต้องทำงานที่สภา ต้องมาประชุมสภา แล้วเราจะขาดประชุมสภาไปเยี่ยมราษฎรมันไม่ใช่เป็นเรื่องที่ถูกต้อง แล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งงานผ้าป่าก็ไม่ใช่จำเป็นจะต้องไป งานสภานี้แหละครับมันสำคัญ ก็เป็นหน้าที่ที่จะต้องมาทำงานสภา เพราะฉะนั้นการที่ราษฎรได้รับความเดือดร้อนอะไรต่าง ๆ นานานั้น เรามีรัฐบาล เรามีผู้ว่า ฯ เรามีนายอำเภอคอยดูแลอยู่แล้ว เว้นแต่ผู้ว่า ฯ หรือนายอำเภอทำไม่ได้ และผู้แทนนั้นจึงจะเข้าไปทำงานให้โดยติดต่อกับทางรัฐบาล และอีกอย่างหนึ่งครั้งกระผมเคยทราบดีกับท่านประธานว่า ถ้าหากว่าเรามีการรวมเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้งแล้วนี้ ประชาชนเขาจะภูมิใจในผู้แทนราษฎรของเขา ภูมิใจว่าผู้แทนราษฎรนี้ได้เลือกขึ้นมาทั้งจังหวัด เขาจะได้ผู้แทนที่เขารักเขาชอบ และเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์ และมีความดีงามในตัวของผู้แทนราษฎรคนนั้น ไม่ใช่เป็นผู้แทนเขต เดียวนี้แหละครับท่านประธานที่เคารพ ในจังหวัดของกระผมก็เช่นกัน ราษฎรอีกเขตหนึ่งก็มาทราบดี ตามว่าทำไมผู้แทนเขตนั้นจะไปแล้วก็ไม่เจอ อะไรต่าง ๆ อย่างนี้ บางทีราษฎรในเขตกระผมก็ไปหาผู้แทนเขตโน้น หรือบางทีราษฎรมีเรื่องมีราวอยู่ในเขตหนึ่ง สมมุติว่าถูกรถชนกัน อย่างนี้แหละครับท่านประธานไปหาผู้แทนเขต เพราะว่กระผมไม่ใช่ผู้แทนเขตนั้นครับ คุณไปหาผู้แทนเขตคุณ อย่างนั้นมันเกี่ยวกันครับ เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่าถ้าหากว่าจะให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์จริง ๆ ไหน ๆ เราก็คงเดินทางเข้าไปอยู่ในระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์ กระผมก็คิดว่าไม่เป็นเรื่องที่หนักหนาถ้าเราจะรวมเขตจังหวัดทั้งจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง มันก็ไม่กี่จังหวัดในประเทศไทยนี้ครับ ไม่ใช่จะมีแต่จังหวัดเชียงราย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดอุดรธานี นครราชสีมา อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ไม่กี่จังหวัด นอกนั้นก็จะเป็นแต่จังหวัดละ ๒ คนบ้าง ๓ คนบ้าง อย่างจังหวัดตราด อย่างจังหวัดอะไรต่าง ๆ นี้ก็มีไม่มากครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นการมาพิจารณาก็น่าจะพิจารณาว่าควรจะรวมเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง กระผมก็ขอฝากกับท่านสมาชิกทั้งสภาได้โปรดกรุณาพิจารณา ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ที่สงวนคำแปรญัตติในประเด็นต่อไปคือคุณนิยม คำแห่งคุณอนันต์ เรื่องกูด และคุณเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย ทั้ง ๓ ท่านนี้จะมอบให้ท่านหนึ่งท่านใดพูดแทนใหม่ครับ หรือต้องการจะพูดทุกคน เชิญคุณนิยม คำแห่ง ก้อนครับ

จำสืบเอก อนันต์ เรื่องกูด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ เนื่องจากกระผมได้สงวนคำแปรญัตติมาตรา ๕๐ ไว้ แต่เนื่องจากคุณนิยม คำแห่ง บ่วยไม่สามารถจะมาชี้แจงได้ กระผมจึงขอชี้แจงแทนครับ ตามที่พรรคกระผมได้สงวนคำแปรญัตติไว้ในมาตรา ๕๐ นั้น ได้สงวนไว้ดังนี้ครับ “จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดจะพึงมีให้คำนวณตามเกณฑ์ราษฎรกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จังหวัดหนึ่ง อย่างน้อยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้หนึ่งคน

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินหนึ่งคน ให้ถือเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่เกินกว่าหนึ่งคน ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละหนึ่งคน” เรื่องนี้ครับ ตามที่กระผมได้ฟังกรรมาธิการได้ชี้แจงไว้และก็เพื่อนสมาชิกหลายคนได้แปรญัตติมาตรา ๕๐ นี้ไว้จำนวนหลายคน แล้วก็ได้อธิบายและชี้แจงกันมาแล้ว สำหรับกระผมนั้นเมื่อได้กลับไปฟังเสียงจากประชาชนตามเขตรอบ ๆ ของตัวเมืองแล้วว่า การเลือกเขต แบ่งเขต เลือกเบอร์นั้น เป็นสิ่งที่เขายังต้องการเหมือนกับปี ๒๕๒๒ เพราะว่าเหตุผลนั้นก็ถือว่าถ้าสมมุติว่าเขตหนึ่งมี ๓ คนนะครับ เลือก นาย ก. นาย ข. นาย ค. แต่ นาย ก. เขาชอบ นาย ค. นาย ง. ไม่ชอบ ก็คล้ายกับบังคับให้ประชาชนเลือกคนที่เขาไม่ชอบเข้าไปเป็นตัวแทนของประชาชน เรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่พวกชีวิตจริงก็มักมากระครับ การออกกฎหมายบังคับประชาชนนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดีไม่งาม กระผมจึงขอแปรญัตติไว้ และจึงขออภิปรายเพียงเท่านี้ครับ ขอลดคนครับ

ประธานรัฐสภา : กลุ่มต่อไปนะครับ คือกลุ่มของคุณเทอดพงษ์ ไชยนันทน์ คุณธีรศักดิ์ ถังกรวรรณ คุณไสว พัทธโน

(นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

ประธานรัฐสภา : ว่าอย่างไครับ
 นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี)
 ประธานที่เคารพ กระผม เฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย กระผมขอสงวนคำแปรญัตติของกระผม
 แต่เพียงผู้เดียวขอรับ

ประธานรัฐสภา : ประเด็นเดียวกัน ไม่ใช่ถกคนด้วยกันหรือครับ

นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : มิได้
 ครับ แปรญัตติคนละคน คนละกลุ่มเลยครับ กระผมยังติดใจอยู่ครับ

ประธานรัฐสภา : เอ้า ครับ

นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ขอบ
 คุณครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผม เฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย กระผมที่ขอสงวนคำ
 แปรญัตติวันนั้นก็เนื่องจากว่า กระผมยังไม่ซาบซึ้งและไม่เข้าใจ และไม่เห็นด้วยกับความเห็น
 ของคณะกรรมการ การที่เป็นเช่นนั้นก็เนื่องจากว่า แม้กระทั่งคณะกรรมการเองก็ยัง
 แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ เสียงข้างน้อยและเสียงข้างมาก ประการสำคัญที่สุดในการพิจารณา
 ของคณะกรรมการ ในเบื้องต้นนั้นเห็นว่าการแบ่งเขตแล้วรวมเบอร์ โหวตเสียงออกมา
 ชนะ แต่เมื่อหลังจากที่มีการทบทวนแล้วก็ปรากฏว่าแบ่งเขตแบ่งเบอร์นั้นเป็นฝ่ายชนะใน
 เสียงข้างมาก ทั้งนี้ประการสำคัญอีกประการหนึ่ง กระผมอยากจะทราบเรียนท่านประธาน
 ครับว่า การที่คณะรัฐบาลแล้วก็สมาชิกผู้มิเกิดได้เสนอขอแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น
 ก็เนื่องจากเห็นว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๖๑ นั้น ซึ่งให้จังหวัดหนึ่งเป็น ๑ เขต
 แล้วก็รวมเบอร์นั้นเห็นว่ามีมันกว้างใหญ่ไพศาลเกินไปไม่เหมาะสม ประการสำคัญ
 อีกประการหนึ่งก็คือว่า สิทธิของประชาชนนั้นไม่เท่ากัน และความปรารถนาของผู้แก้
 หรือของรัฐบาลนั้นก็มีความปรารถนา ว่าเพื่อที่จะให้เสถียรภาพของรัฐบาลในโอกาสต่อไป
 นั้นมีความมั่นคง กระผมมองไม่เห็นว่าการแบ่งเขตแล้วรวมเบอร์ หรือการแบ่งเขตแล้ว
 แบ่งเบอร์จะไปเอื้ออำนวยหรือทำให้ท่านประธานประสบความสำเร็จได้อย่างไร ท่านประธาน
 ครับ กระผมอยากจะขอทราบเรียนที่ว่ากระผมไม่เห็นด้วยกับคณะกรรมการนั้นดังที่ครับ

ประการแรก ตามเสียงที่คณะกรรมการต้องแบ่งเป็น ๒ ฝ่าย แล้วก็มีการขอ
ร้องกันว่าขอให้มีการเดินทางไปพบกันที่ครึ่งทาง คือหลังจากที่แก้ไขรัฐธรรมนูญจากจังหวัด
หนึ่งคือ ๑ เขตนั้นมาเป็นแบ่งเขต แต่ว่าให้รวมเบอร์ เรื่องนี้กระผมอยากจะกราบเรียน
ท่านประธานว่า การแก้กฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นไม่ใช่แก้เพื่อสมาชิก ไม่ว่าจะป็นสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรหรือท่านวุฒิสมาชิก แต่เราแก้เพื่อสิทธิของประชาชนทั้งประเทศต่างหาก
เพราะฉะนั้นการที่จะบอกว่าเดินมาพบครึ่งทางระหว่างผู้แทนราษฎร กับท่านวุฒิสมาชิกนั้น
ไม่น่าจะมีเหตุผล ไม่น่าจะเป็นเรื่องของประชาชน

อีกประการหนึ่งที่บอกว่า การแบ่งเขตและรวมเบอร์ หรือการแบ่งเขตแบ่งเบอร์
เป้าหมายอันแท้จริงนั้น บอกว่าเพื่อจะให้รัฐบาลมีเสถียรภาพมั่นคง และให้มีการเลือกเป็น
พรรคท่านประธานครับ กระผมอยากจะกราบเรียนว่า การเลือกเป็นพรรคนั้นคืออะไร แท้ที่
จริงแล้วในกฎหมายรัฐธรรมนูญ ได้ระบุชัดเจนว่าตามรัฐธรรมนูญนั้นผู้สมัครผู้แทนราษฎร
ทุกคนจะต้องสังกัดพรรค แล้วในกฎหมายพรรคการเมืองก็ยังมีการบังคับว่าพรรคหนึ่งจะต้อง
พรรคการเมืองหรือจะส่งผู้สมัครลงได้จะต้องมีต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิก และเมื่อ
หลังจากผ่านพ้นการเลือกตั้งมาแล้วจะต้องมีจำนวนสมาชิกจำกัดซึ่งไม่ต่ำกว่า ๒๐ คน ถ้า
ไม่เช่นนั้นแล้วพรรคก็จะต้องสลายหรือยุบไปรวมกัน กระผมเห็นว่าในเหตุผลเหล่านี้เป็น
เหตุผลอันเหมาะสมแล้วที่บังคับเรื่องของผู้สมัคร บังคับเรื่องของพรรค เพียงพออยู่แล้ว

ทีนี้ ในประการที่ว่าจะให้รวมเป็นเบอร์ หรือจะแบ่งเป็นเบอร์ในเขตเดียวกัน
กระผมอยากจะกราบเรียนว่า เหตุผลที่อ้างว่าในสมัยก่อนที่ผ่านมา ๔๐ กว่าปีหรือมีการ
เลือกตั้งมา ๔๐ กว่าครั้งนั้นทำให้เสถียรภาพไม่มั่นคง เพราะว่ามิใช่ผู้แทนราษฎรได้รับเลือก
เข้ามากระจัดกระจาย กระผมอยากจะกราบเรียนว่า กระจัดกระจายจริง แต่ว่าในที่สุดก็
สามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ เพียงแต่ว่าในเหตุการณ์ที่ผ่านมาอันนี้มีความไม่เข้าใจ มีความอดรน
ทนต่อความวุ่นวายหรือการถกเถียงกันน้อยเกินไปต่อความอดทนในทางอดทนนั้น นักเขียน
ไป จึงได้เกิดมีการปฏิวัติรัฐประหาร กระผมจะไม่ย้อนหลังถึงเรื่องนี้ แต่กระผมอยากจะ
กราบเรียนให้ท่านประธานได้ทราบไว้ เหตุที่ระง่ำร้ายหรือที่ไม่สามารถจะครบathomครบ
เวลามาได้นั้น มิได้หมายความว่า จะเป็นเพราะว่าแบ่งเขตรวมเบอร์ หรือว่ารวมเบอร์

รวมเขต มิได้เป็นเช่นนั้น เป็นเนื่องจากสาเหตุอื่นกระทบต่างหาก เพราะฉะนั้นใน
เหตุผลข้อนี้ก็ไม่น่าจะมีเหตุผลเพียงพอที่กระผมจะรับได้ กระผมยังมีความคิดต่อไปว่าหาก
จะให้เลือกพรรคจริง ๆ ให้มีเสถียรภาพจริง ๆ นะครับท่านประธาน กระผมอยากจะกราบ
เรียนแสดงความคิดต่อท่านประธานว่า ก็ไม่ต้องส่งผู้สมัครพรรคครับ ถ้าหากว่าพรรคใด
สามารถจัดตั้งพรรคของตนเองขึ้นมาให้เป็นไปตามกฎหมาย แล้วส่งรายชื่อพรรคไปโดย
พรรคกิจสังคม พรรคประชากริปัตย์ พรรคชาติไทย พรรคประชากรามูร์ พรรคอะไรก็
แล้วแต่ ส่งไปเลยครับ ให้ประชาชนเลือก แต่ทำไมประชาชนจึงยอมอย่างนี้ไม่ได้ ก็
เพราะว่าพรรคนั้นประกอบด้วยบุคคลผู้แทนของเขาที่ต้องเลือกเข้ามา เขามีความไว้วางใจ
บุคคล เมื่อบุคคลไปอยู่ในกลุ่มสังกัดพรรคก็เป็นบุคคลของพรรคไป เพราะฉะนั้นการที่เรา
จะบอกว้ให้เลือกพรรคก็เกินไปไม่ได้ ด้วยเหตุผลอันนี้แหละครับที่กระผมยังข้องใจและ
จิตใจเหลือเกินว่าท่านจะให้ไปเลือกพรรคอย่างไร เพราะพรรคไหนครับที่ดี กระผมว่า
เดี๋ยวนี้คนอยู่ในพรรคนั้นก็พูดว่าพรรคของตนเลวดีเท่านั้น แต่ที่จริงแล้วเรารู้กันอยู่แล้วว่า
ความไว้เดียวสาหรือความไม่กระตืออง หรือความที่ยังทำอะไรไม่ได้ของแต่ละพรรคนั้น
ประชาชนก็ไม่สามารถจะตัดสินใจได้ ไม่ว่าจะป็นพรรคใด ๆ จะให้เขาเลือกเป็นพรรคนั้น
เกินไปไม่ได้ เขายังต้องเลือกบุคคล กระผมอยากจะกราบเรียนให้ท่านประธานได้วิ้ฟัง
ว่า เหตุผลของกระผมนี้เป็นค้่างนั้น

ที่นี้กระผมอยากจะขอกราบเรียนว่า ในจุดเสีย จุดเสียของการแบ่งเขตแล้ว
รวมเบอร์ กระผมอยากจะกราบเรียนเป็นข้อ ๆ อย่างนี้ครับ ถ้าในกรณีสิ่งที่กระผมไม่เห็น
ตัวทั้งแบ่งเขตแล้วรวมเบอร์ แล้วแบ่งเขตแล้วยังมาแยกเบอร์ มีดังต่อไปนี้ครับ ประการ
แรกที่สุด ถ้าแบ่งเขตแล้วรวมเบอร์ เป็นการบังคับผู้เลือก

(นายพิภพ อະสิติรัตน ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

ประธานรัฐสภา : เดียว ๆ คุณพิภพจะว่าอย่างไร

นายพิภพ อະสิติรัตน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่าน
ประธานที่เคารพครับ กระผมไม่ทราบว่าท่านผู้อภิปราย อภิปรายมาคว้ให้นครับ ตอนน้
มาคว้ ๓ ครั้ง ไม่มีรวมเบอร์แยกเบอร์ครับ

นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานครับ กระผมกำลังอภิปรายมาตรา ๓ ที่กระผมขอแปรญัตติไว้ รู้สึกว่าท่านพิพากษาประท้วงขึ้นมา ถ้าอ่านไปด้วยก็จะเห็นว่ากระผมกำลังแปรที่ถูกต้องคือกระผมแปรไว้ว่า จังหวัดหนึ่งให้มี ๑ เขต ถ้าจังหวัดใดมีเกินกว่า ๑ เขตให้แบ่งเขต คือให้มีผู้แทนเขตละ ๑ คนครับ สรุปเอาว่าเป็นอย่างนั้นง่าย ๆ นะครับ ที่นี้กระผมกำลังจะกราบเรียนว่า การที่กระผมไม่เห็นด้วยกับคณะกรรมการ กระผมกำลังจะอธิบายและชี้แจงให้ท่านประธานและท่านผู้มีเกียรติในรัฐสภาแห่งนี้ได้รับทราบว่า ทำไมกระผมจึงไม่เห็นด้วย แล้วทำไมกระผมจึงขอสงวนคำแปรญัตติให้แบ่งเขตละ ๑ คน ขอขอบคุณครับ

เหตุผลข้อที่ ๑ ครับ การที่เราจะออกกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นเป็นผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง ไม่ใช่เป็นผลกระทบต่อพรรคการเมือง หรือไม่ใช่เป็นผลกระทบต่อรัฐบาล เราออกกฎหมายรัฐธรรมนูญเพื่อให้สิทธิของประชาชน เพราะฉะนั้นในการที่จะให้เขาเลือกนั้นจะไป บังคับเขากระผมก็ไม่เห็นด้วย ที่นี้ในขณะที่เดียวกันสิทธิของประชาชนน่าจะเท่าเทียมกันในการเลือกผู้แทนอย่างที่ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายได้อภิปรายไปแล้วครับว่าแต่ละจังหวัดมีจำนวนประชาชนไม่เหมือนกันมีเขตไม่เหมือนกัน บางจังหวัดเลือกได้เพียงผู้แทนของตนเองมีสิทธิออกเสียงเพียง ๑ คนเลือก ๑ คน บางแห่งก็ ๒ คน แต่สูงสุดไม่เกิน ๓ คน ทำไมละครับท่านประธานครับ ในขณะที่เรากำลังจะออกกฎหมายให้แก่ประชาชนในสิ่งซึ่งเขาสามารถจะทำได้เท่ากันดี ทำไมเราจึงไม่ออกให้เขา นี่คือเหตุผลข้อ ๑ ที่กระผมไม่เห็นด้วยว่าทำไมจะไปบังคับเขา ทำไมจะให้สิทธิเขามากกว่ากัน แต่ถ้าหากว่าเราแบ่งเขตละ ๑ คน ทุกคนจะมีสิทธิเลือก มีบางท่านบอกว่านี่ก็ต่ำกว่า ผ.จ. ชิตานัน ประธานครับ ในเรื่องของการเลือกผู้แทนนั้นไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องว่าต่ำหรือสูงกว่า แต่หน้าที่ต่างหากที่ปฏิบัติมันแตกต่างกัน บุคคลหนึ่งเลือกใน ผ.จ. ในเขตของสมาชิกสภาจังหวัดก็มีเขตหน้าที่รับผิดชอบอยู่ในจังหวัด ในเขตเทศบาลก็รับผิดชอบในเขตเทศบาล แต่ถ้าหากว่าเราถูกเลือกเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎรเราก็รับผิดชอบให้ทั้งชาติ เพราะฉะนั้นจะเอาเรื่องนี้มาเปรียบเทียบกับกันไม่ได้

ประการต่อไปกระผมก็อยากจะกราบเรียนว่า ด้วยเหตุผลที่บางคณะกรรมการ
 ได้เข้ามาแล้วนี้ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้บอกไว้แล้วว่าประชาชนกลัวหากว่าเกิดความไม่พอใจ
 กระผมหมายถึงว่าถ้าสมมุติว่าในวาระ ๒ หรือวาระ ๓ โหวตกันออกมาแล้วนี้ เพราะขณะนี้
 ยังไม่แน่ครับ จะเป็นเพียงทำสิบ ทำสิบว่าจะแบ่งเขตรวมเบอร์ หรือจะแบ่งเขตแบ่งเบอร์
 นี้ชนะ เพราะฉะนั้นกระผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานควรคู่กันไปในกาอภิปราย
 ของกระผมว่า ถ้าสมมุติว่าออกมาในเรื่องของแบ่งเขตแล้วรวมเบอร์ครับ อย่างที่หลายท่าน
 พูดมาแล้วครับ แต่ละพรรคไม่สามารถที่จะไปหาคนดีหรือบุคคลซึ่งประชาชนต้องการใน
 เขตเดียวกันให้อยู่ในพรรคเดียวกันได้ เพราะฉะนั้นในที่สุดถ้าสมมุติเป็น ๓ คนครับท่าน
 ประธาน ต้องการทั้ง ๑ และ ๒,๓ แต่ไม่อยู่ด้วยกันประชาชนก็จะเลิกมระคา ในที่สุดก็จะ
 ไม่ไปใช้เสียง นี่ก็จะเป็นการทำให้ประชาธิปไตยหรือผู้แทนเข้ามาได้เสียงข้างน้อย ไม่
 ให้เลิกจากประชาชนส่วนใหญ่ แต่กลับมาทำหน้าที่แทนประชาชนทั้งประเทศ กระผมก็
 เห็นว่าไม่น่าจะถูกต้อง

ประการต่อไปครับ กลุ่มที่มีเงินและผู้มีอำนาจจะเข้ามาครองในรัฐสภา กระผม
 อยากจะกราบเรียนว่า หลายท่านก็พูดมาแล้วครับยอมรับว่าการใช้เงินในการหาเสียงนั้น
 รู้สึกจะได้ผลมากเหลือเกิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเลือกตั้งซ่อม กระผมคงไม่ต้องกราบ
 เรียนท่านประธานว่า ผู้ที่ใช้เงินมากคือผู้ที่ได้เข้ามามาก นี่เป็นคำเล่าลือของประชาชนแล้ว
 บางคนแม้กระทั่งบอกว่าบ้านผมได้เท่านั้นร้อยได้เท่านั้นร้อย ผู้ใหญ่บ้านหรือหัวคะแนนหรือ
 อะไรวัดเท่านั้นพันได้เท่านั้นหมื่น นี่คืออะไรกันครับ เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะกราบเรียน
 ว่า ในระบอบประชาธิปไตยปกครองประเทศใต้นั้นย่อมจะต้องประกอบด้วยบุคคล ๓ อาชีพ
 ด้วยกัน ๑. พวกผู้ใช้แรงงาน ชาวนา ชาวไร่ ๒. พวกพ่อค้าหรือพวกนักถึงทุน ๓.
 พวกข้าราชการ ท่านประธานครับ ถ้าสมมุติว่าใช้ในลักษณะซึ่งคำนวณให้การให้อิทธิพล
 และอำนาจการเงินเข้าไปมีบทบาทสูงกว่าแล้ว อะไรรับ ในที่สุดผู้ซึ่งมีเงินและผู้ซึ่งมี
 อำนาจจะเข้ามาครองรัฐสภาแห่งนี้ ในที่สุดกฎหมายที่ออกมาที่จะต้องรักษาผลประโยชน์
 กระผมขออนุญาตกล่าวถึงว่า การออกกฎหมายหลายฉบับครับ คู่มีครองเป็นกลุ่ม ๆ กระผม

จะไม่พูดถึงนะครับ แต่สภากจะกราบเรียนให้ท่านประธานได้ทราบจากกฎหมายที่ผ่านรัฐสภาแห่งนี้ออกไป ท่านคงจะเห็นแล้วว่าเพื่อประโยชน์ของชนกมลซึ่งมีเสียงข้างมากนั้น นี้ประการหนึ่ง

ประการที่ ๒ ท่านผู้ที่มีเงินนั้นท่านก็ย่อมจะต้องส่งผู้สมัครลงได้ อะไรจะเกิดขึ้นครับ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งฐานะยากจนแต่ไม่สามารถที่จะอยู่ได้ก็ตายได้ ก็จำเป็นจะต้องถูกพรรคส่ง เมื่อถูกพรรคส่งครับ พอกลับเข้ามาครับ กระผมอยากจะขอกราบเรียนต่อท่านสมาชิกซึ่งก็เป็นผู้แทนราษฎรด้วยกันว่า ในการโหวตเสียงแต่ละครั้งนั้น บางครั้งเอาจคำว่า "วินัย" มาบังคับ บางครั้งเคมรยาทมาบังคับ แต่แท้ที่จริงแล้วถ้าหากว่าผู้มีสิทธิพลในพรรคอาจจะเป็นหัวหน้าพรรค หรือผู้คุมเสียงมั่งเล็กมั่งใหญ่ ในพรรคนั้นเป็นคนบอกมาให้เอาอย่างนั้นให้เอาอย่างนี้ หลยท่านบอกว่าสิ้นใจครับ แต่ในเมื่อเข้ามาในลักษณะถ้าเปิดกฎหมายให้เอื้ออำนวยอย่างนั้นแล้วอะไรจะเกิดขึ้น ท่านประธานครับ กระผมได้กราบเรียนแล้วว่า ผู้มีเงินและผู้มีอำนาจนั้นจะเข้ามาครองยี่ดรัฐสภา ประชาชนอีก ๔๐ กว่าล้านคนคงจะต้องถูกปกครองและถูกเอารัดเอาเปรียบโดยกฎหมายที่เรียกว่า ถูกต้องตามกฎหมายนั้น ในที่สุดสิ่งอันอาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับประชาชน ความเดือดร้อน ความมุ่นวาย และความไม่พอใจ และในที่สุดเมื่อที่ ๓ ก็อาจจะใช้กฎหมายนี้เป็นเครื่องมือในการโจมตี

ประการต่อไป กระผมอยากจะกราบเรียนว่า ที่กระผมไม่เห็นด้วย ท่านประธานครับ ในสิ่งซึ่งเราไม่สามารถที่จะคาดถึง มันอาจจะเป็นไปได้ในกรณีในประเทศไทยของเราห้ามไม่ให้มีพรรคคอมมิวนิสต์เกิดขึ้นในประเทศไทยตามกฎหมาย ท่านประธานครับ ถ้าสมมุติว่ากระผมเป็นคอมมิวนิสต์ กระผมจะใช้เงินเพียง ๒,๐๐๐ ล้านบาท กระผมจะตั้งพรรคการเมืองของกระผมขึ้นมา หรือจะสร้างในพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง เสร็จแล้วกระผมก็จะส่งผู้สมัครลง กระผมให้เลยครับ คนละ ๕ ล้านบาท ๓๒๐ คนเป็นเงิน ๑,๖๐๐ ล้านบาทเท่านั้นเอง เหลืออีก ๔๐๐ ล้านบาท กระผมก็จะมาให้สวัสดิการแก่บรรดาสมาชิกของกระผม ท่านประธานครับ ท่านจะเชื่อกระผมไหมว่า ถ้าให้คนละ ๕ ล้านบาท ในจังหวัดอุดรธานีของกระผมมีผู้แทนถึง ๑๐ คน ๕๐ ล้านบาท ความเป็นไปได้ในกาว่าที่

จะยึดรัฐสภาหรือครองเสียงข้างมากเป็นไปได้อย่างแน่นอน เรื่องนี้กระผมอยากจะขอกราบ
 เรีกน่ว่า อาจจะมีพรรคที่ท่านสมาชิกในรัฐสภาแห่งนี้ อาจจะคาดไม่ถึงหรือพูดว่ามั่นใจเป็นไปได้
 ไม่ได้ แต่กระผมอยากจะขอกราบเรียนว่า สิ่งเป็นไปได้ไม่ได้นั้นมันมักจะเกิดขึ้นได้ ในที่
 สุดกระผมอยากจะขอกราบเรียนต่อไปว่า เมื่อสมมุติว่าทางฝ่ายคอมมิวนิสต์หรือกระผมนี้จะ
 ยึดประเทศไทย กระผมไม่ต้องไปรบกวานแทรกแซงในทางอื่นหรือกรับ กระผมจะแทรก
 แสงโดยยึดรัฐสภาแห่งนี้ เสร็จแล้วกระผมจะมาค่อย ๆ เปลี่ยน กระผมอาจจะเปลี่ยนนาย
 ทหารผู้ซึ่งกำลังขณะนี้ต้องการแซงชัน (Sanction) นายทหารผู้หลักผู้ใหญ่อยู่ อันนี้กระผม
 ต้องขอประทานกราบอภัยที่จำเป็นจะต้องขออนุญาตชี้แจงว่า ในการรับราชการนั้นย่อม
 จะต้องมีความจำเป็นที่จะต้องแซงชันกัน ที่จะขัดแย้งกันหรือกลัวกันได้กลัวกันดี มีการ
 แซงชันกันแน่นอน เพราะฉะนั้นถ้าสมมุติว่ากระผมเข้ามาแล้วนี้กระผมอาจจะเชิญทางฝ่าย
 กลุ่มในระดับกลุ่มนายทหารหนุ่ม พันเอกขึ้นไป หรือพลตรี พลโท ซึ่งกำลังอยากจะขัด
 หรือกำลังอยากจะทำล้มล้างผู้บังคับบัญชาอยู่ ในขณะนั้นเข้ามาเป็นพวกของกระผม แล้วก็ผลัก
 คนอื่นออกไปเสีย เราเห็นแล้วครับว่าอย่างในประเทศไทยฝรั่งเศสครับในที่สุดฝรั่งเศสก็เปลี่ยน
 ลักษณะของการปกครองในทางเศรษฐกิจเป็นสังคมนิยม เราก็คงเห็นแล้วครับในประเทศไทย
 ท่านจะเห็นได้ว่าเมื่อ ๓ ฝ่าย ฝ่ายเป็นกลาง ฝ่ายสุวรรณภุมมา และฝ่ายประชาธิปไตยมา
 รวมกันเข้า ในที่สุดอะไรครับ ในที่สุด ไกรสร พรหมวิหาร ขึ้นมาแทนเจ้าสุภานุวงศ์
 สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นได้ครับ เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะกราบเรียนว่า กระผมยอมรับและ
 เชื่อว่านายทหารชั้นผู้ใหญ่ในขณะนั้นนี้มีความรักชาติบ้านเมือง แต่ถ้าหากว่าดูการเมือง
 เล่นอย่างนี้แล้ว กระผมเองก็อาจจะต้องกล่าวคำว่า “เสียใจ” ต่อไปครับ กระผมอยากจะ
 กราบเรียนในเรื่องทั้งหมดที่กระผมได้กราบเรียนแล้วนั้นเป็นเหตุผลที่กระผมไม่เห็นด้วยใน
 ลักษณะของการแบ่งเขตและรวมเบอร์ และในขณะเดียวกันถ้าแบ่งเขตแบ่งเบอร์ครับ มี
 อันหนึ่งที่เป็นสาเหตุที่ทำให้รัฐสภาแห่งนี้หรือรัฐบาลนั้นวุ่นวาย แบ่งเขตแล้วไปแบ่งเบอร์
 ในตอนแบ่งเขตแบ่งเบอร์นี้ ผู้สมัครก็อาจจะมีการหักหลังกัน พุดง่าย ๆ ว่าอย่างนั้น ในที่
 สุดเข้ามาก็มีผู้เล็กมีผู้ใหญ่พวกใครพวกเราก็ทำให้รัฐบาลนั้นเกิดระส่ำระสายในลักษณะ แม้
 แต่พรรค พรรคบางพรรคก็ยังมีผู้เล็กมีผู้ใหญ่และเปลี่ยนแปลงในที่สุดก็มีปัญหา อันกันนี้

ก็เป็นเรื่องหนึ่งนะครับ กระผมก็ไม่เห็นด้วยว่าแบ่งเขตแล้วมานั่งแก้กันนั้นจะเป็นเรื่องดี ที่
 นี้ที่กระผมแปรรูปดูดีไว้ว่าให้เขตละ ๑ คนนั้นนะครับ กระผมอยากจะทราบเรียนท่าน
 ประธานว่า ข้อดีมีอะไรบ้าง

ประการแรก กระผมอยากจะทราบว่า การที่เราเปลี่ยนแปลงการปกครอง
 มาเป็นระบอบประชาธิปไตยกันนั้น เราต้องยอมรับกันว่าเราเอาแบบอย่างของต่างชาติเขามา
 คณะราษฎรได้มาจากฝรั่งเศสบ้าง อังกฤษบ้าง อเมริกาบ้าง แล้วก็มาเปลี่ยนแปลงการ
 ปกครอง ที่นี้เรามองดูซิครับว่า ในประเทศที่เขาเจริญแล้วนั้น ขณะนี้เขาใช้การแบ่งเขต
 เลือกผู้แทนของเขาอย่างไร อังกฤษ ฝรั่งเศส อเมริกา ญี่ปุ่นและรวมถึงมาเลเซีย เขา
 แบ่งเขตการเลือกตั้งออกเป็นเขตละ ๑ คนแล้วก็ต้องสังกัดพรรค เพราะฉะนั้นในบางสิ่ง
 บางอย่างไม่ว่าเราจะมาบอกว่านี่เอกลักษณ์ของไทย เอกลักษณ์ของไทยในสิ่งซึ่งเห็นว่าเป็น
 เป็นประโยชน์ ในสิ่งซึ่งเราเห็นว่ามั่นคง แม้กระทั่งเราส่งข้าราชการของเราไปดูงานต่าง-
 ประเทศก็เพื่อที่จะมาพัฒนาบ้านเมืองเรา เพราะฉะนั้นในประชาธิปไตย เราเองไม่ได้เป็น
 ผู้ชั้น แต่เราดูจากเขา มา เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้กระผมเห็นว่าการที่เราไปดูเขาน่าจะไม่
 ใช้เรื่องจะเสียหายอะไร

ประการที่ ๒ สิทธิของประชาชนนะครับ สิทธิของประชาชนทั่วประเทศก็มี
 สิทธิเท่าเทียมที่จะเลือกได้เขตละ ๑ คน ๆ แล้วส่งผู้แทนของตนเองเข้ามาทำงานใน
 รัฐสภา

ประการต่อไปครับ เป็นการประหยั้ดงบประมาณ โดยเฉพาอย่างยิ่งเมื่อมีการ
 เลือกซ่อม ท่านประธานคงจะเห็นแล้วว่า ๓ ปีเศษ ๆ มานี้มีผู้แทนราษฎรนั้นตายไปกี่คน
 ครับ ๑๐ กว่าคนนะครับ เพราะฉะนั้นการแบ่งเขตนี้เนี่ย เราจะเห็นได้ว่าเมื่อเขตน้อยลง
 ด้วย อันนี้เป็นเรื่องของกาประหยั้ดงบประมาณ

ประการต่อไปครับ บั้ดงกันการหักหลังระหว่างผู้สมัครด้วยกัน แล้วในขณะ
 เดียวกันเป็นการเลือกทั้งพรรคและทั้งคน

ประการต่อไปนะครับ กระผมเชื่อแน่ว่าประชาชนเมื่อเขาสามารถที่จะตัดสินใจ
 ได้ในเขตของเขาจำกัด ผู้มาออกเสียงย่อมจะมีมากกว่าในแบบต่าง ๆ นะครับ ถึงแม้ว่าจะ

มีการแบ่งเขตแบ่งเบอร์ก็ตาม แต่ในที่สุดผู้สมัครด้วยกันก็ย่อมจะต้องขอให้ประชาชนผู้มาใช้เสียงนั้นให้เลือกในพรรคของตนเอง เมื่อมีประชาชนถูกบังคับบัญชาอย่างนั้น ในที่สุดประชาชนก็จะหนีไป แต่ถ้าหากให้เขาตัดสินใจเพียง ๑ เขต ๑ คนนั้น เขาจะตัดสินใจได้ทุกอย่างตั้ง เพราะฉะนั้นในการที่เขาจะออกมาใช้เสียงนั้น กระผมคิดว่าย่อมจะต้องมีมากกว่าจะครบ กล่าวโดยสรุปแล้ว กระผมอยากจะขอกราบเรียนท่านประธานรัฐสภาว่า ถ้าหากเราจะมองหน้ามองหลังกันจะครบ คำแปลสถิติของกระผมว่าเขวจะแบ่งเขตละ ๑ คนนั้นจะมีเหตุผลที่ดีกว่า และกระผมอยากจะขอเพิ่มเติมอีกสักเล็กน้อยว่า ได้มีบางท่านได้กล่าวกันว่า ถ้ากฎหมายนี้ไม่เป็นไปตามที่รัฐบาลเสนอ รัฐบาลอาจจะจำเป็นต้องลาออก รัฐบาลอาจจะยุบ หรืออาจจะมีการยึดรัฐบาล เปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ท่านประธานครับ ในเรื่องนี้กระผมอยากจะขอกราบเรียนในความรู้สึกของกระผมต่อท่านประธานรัฐสภาแห่งนี้ว่า การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญนี้ กระผมไม่อยากจะเข้าใจว่า เป็นกฎหมายของรัฐบาลโดยตรง แต่มันเป็นกฎหมายเพื่อประชาชน เพียงแต่ว่ารัฐบาลนั้นเป็นผู้ที่จะเปิดใจกว้างเป็นผู้ที่จะมีหน้าที่ที่จะหยิบยื่นอิสระเสรีภาพด้วยความถูกต้องให้กับประชาชน กฎหมายเช่นกระผมจะไม่เลียงครับว่าเป็นกฎหมายซึ่งรัฐบาลเสนอมา ถ้าแพ้แล้วก็น่าจะพิจารณาตัวแต่ในกฎหมายนี้ครับ ท่านประธาน กระผมอยากจะขอเน้นเป็นครั้งสุดท้ายว่า เป็นกฎหมายกระท่อประชาชน ไม่ใช่กฎหมายกระท่อพรรคการเมือง หรือรัฐบาล เพราะฉะนั้นในการโหวตเสียงครั้งนี้ถึงแม้จะออกข้างใดอย่างหนึ่ง แต่ต้องมีคะแนน วาระ ๓ ๒๖๕ คน ขึ้นไปเท่านั้นถึงจะแก้ได้ กระผมอยากจะกราบเรียนว่า รัฐบาลไม่จำเป็นจะต้องลาออก ถ้าหากว่าการโหวตเสียงในรัฐสภาแห่งนี้ไม่เป็นไปตามที่รัฐบาลเสนอ ขอขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนั้นประธานรัฐสภาได้ลงจากบัลลังก์ไป นายบุญแห่งทองสวัสดิ์ รองประธานรัฐสภาจึงปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อไปมาตรา ๓ คุณเทอดพงษ์ ไชยนันทน์ ครับ

นายเทอดพงษ์ ไชยนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ต.ก.) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม เทอดพงษ์ ไชยนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตาก พรรค
ประชาธิปัตย์ กระผมได้แปรญัตติในส่วนนี้ไว้เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ว่า คิดว่าจะสรุปกันไปนะครั้นก็คือเขตละ ๑ คน คิดแบ่งเขตแล้วจะเหลือเขตละ ๑ คน
เหตุผลที่กระผมได้เสนอคำแปรญัตตินี้กระผมอยากจะเรียนว่า เพื่อกันสมาชิกได้พูดไปพอ
สมควร กระผมอยากจะเพิ่มเติมกับท่านประธานสักนิดนะครั้นว่า การที่จะมีการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น เราได้พยายามหาวิธีการในหลายอย่าง หาวิธีว่าจะทำอย่างไร
ให้เป็นวิธีที่ดีที่สุด วิธีที่ดีที่สุดนั้นถ้าจะสรุปกันมาในขณะนั้นคือส่วนหนึ่งของกรรมวิธีการ
เขตละ ๓ คน แล้วก็เรียงเบอร์ แต่ถ้าอย่างอีกส่วนหนึ่งส่วนใหญ่วิธีที่สมาชิกได้พยายาม
ที่จะขอแก้ไข คือ เขตละ ๓ คนแล้วก็เบอร์เดียว ในส่วนของกระผมนั้น กระผมคิดว่า
ในส่วนที่ดีที่สุดก็คือ เขตละคน ในจังหวัดหนึ่ง ๆ ก็น่าที่จะแบ่งเขตในจังหวัดนั้นออกให้
มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนฯ ในแต่ละคน เหตุผลนั้นกระผมอยากจะเรียนว่า นอก
เหนือจากที่ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายไปในส่วนหนึ่งแล้ว กระผมอยากจะ
เน้นให้ถึงสิทธิของประชาชนคนไทย กระผมอยากจะเรียนว่า ประชาชนคนไทยคนหนึ่ง
สมมุติว่า นาย ก. บัจจุบันนี้ นาย ก. นั้นบังเอิญอยู่จังหวัดภูเก็ตหรืออยู่จังหวัดนครนายก
เขามีสิทธิ์ที่จะเลือกสมาชิกสภาผู้แทนฯ ได้คนเดียว แต่ถ้าคนนั้นถ้าอย่างว่า นาย ข. ก็เป็น
ราษฎรคนไทยคนหนึ่งเหมือนกัน แต่บังเอิญไปอยู่ในจังหวัดนครราชสีมาหรืออุบลราชธานี
จังหวัดที่มีคนมากมาย ถ้าเป็นอย่างนั้นคนนั้นเขาก็มีสิทธิ์ที่จะลงคะแนน หรือมีตัวแทน
ในสภาทำหน้าที่เป็นตัวแทนในสภาได้ ๓ คน ทำไมคนไทยคนหนึ่งที่อยู่ในแต่ละท้องที่
จึงมีสิทธิ์ในทางการเมืองไม่เท่าเทียมกัน ถ้าจะบอกว่าคนที่อยู่ในจังหวัดภูเก็ตหรืออยู่ใน
จังหวัดนครนายกเป็นคนที่มีสิทธิขั้นน้อยหรือ หรือว่าจะเป็นคนไทยที่ไม่สมบูรณ์แบบ
อย่างนั้นหรือ หรือว่าคนในจังหวัดที่มีประชากรจำนวนมากจะต้องมีสิทธิ์มีโอกาสมิในทาง
การเมืองมากกว่าคนอื่น ซึ่งในสภาพความเป็นจริงแล้วคนไทยที่อยู่ไหนก็แล้วแต่ก็น่า
จะมีความเท่าเทียมกันในสิทธิ์ในการเป็นคนไทยด้วยกัน เพราะฉะนั้นโอกาสที่จะมีตัวแทน

เข้ามาในสภาผู้แทนราษฎรนี้ก็น่าจะเท่าเทียมกัน ไม่น่าจะแตกต่างกันจนกระทั่งในบางจังหวัดมีสิทธิ์ที่จะเลือกผู้แทนได้คนเดียวคนเดียวแต่ในบางจังหวัดมีสิทธิ์มีเสียง มีตัวแทนในสภาถึง ๓ คน คือแบ่งเขตละ ๓ คน ก็มีสิทธิ์ที่จะมีตัวแทนได้ ๓ คน คือถ้าเป็นอย่างนี้สิทธิ์พื้นฐานของประชาชนคนไทยก็ไม่เท่าเทียมกันแล้ว อันนั้นเป็นส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งคือการเป็นผู้แทนราษฎรนี้ กระผมอยากจะเขียนท่านประธานว่าพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยถ้าจะเริ่มกันไปว่าเอาคนไทยทั้งหมดทั้งประเทศ ๘๗ ล้านคนมาประชุมกันได้ก็น่าจะทำได้ แต่ถ้าปัจจุบันนี้สภาพการณ์ทุกอย่างเราทำกันไม่ได้ เมื่อทำกันไม่ได้แล้วผลที่เราควรจะทำนั้นเราจะทำกันอย่างไร ถ้าสมมุติว่าคนในเมืองไทย ๑๐,๐๐๐ คน มีตัวแทนสัก ๑ คน ตัวแทนคนหนึ่งนั้นเขาก็น่าจะไปดูแลคนใน ๑๐,๐๐๐ คน คน ๑๐,๐๐๐ คนนั้นถ้ามีโอกาสที่จะให้ประเทศชาติดำเนินการไปในทางใดทางหนึ่งก็มักจะแจ้งกับตัวแทนนั้นน่าจะง่ายกว่า เพราะฉะนั้นถ้าสมมุติว่าในจังหวัดหนึ่งเป็นจังหวัดใหญ่ก็น่าจะย่อส่วนที่จะให้มีตัวแทนสักคนหนึ่ง ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ผู้แทนราษฎรคนหนึ่งนั้นจะได้ดูแลประชากรเพียง ๑ แสน ๕ หมื่นคนตามที่ทางกรมการมหาดไทยตามที่รัฐธรรมนูญได้คิดว่ามันเป็นจำนวนที่เหมาะสม ถ้าเป็นอย่างนี้ความเป็นผู้แทนราษฎร ความเป็นตัวแทนของประชาชนนี้มันก็น่าจะสมบูรณ์ขึ้น ไม่น่าที่จะมาเป็นตัวแทนของประชาชน ๕ แสน ๕ หมื่นคน ก็คือเดี๋ยวนี้แหละ กระผมอยากจะเขียนว่าผู้แทนราษฎรคนหนึ่งก็เป็นตัวแทนของประชาชนไม่เท่าเทียมกัน ในจังหวัดเล็ก ๆ ผู้แทนราษฎรคนหนึ่งเป็นตัวแทน ๑ แสน ๕ หมื่นคน แต่ในจังหวัดใหญ่ ๆ ผู้แทนราษฎรคนหนึ่งเป็นตัวแทนของประชากร ๕ แสน ๕ หมื่นคน การเป็นตัวแทนก็ไม่เท่าเทียมกัน ถ้าอย่างว่านี้ได้แบ่งเขตละคน ความสมบูรณ์มันก็น่าจะมากขึ้น นอกจากนั้นถ้าอย่างคิดว่าการแบ่งเขตละคนนั้นเกิดความเสียหายปัจจุบันนี้ก็ยังมีหลายจังหวัดครบที่มีการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกันจังหวัดละ ๑ คน ความเสียหายเหล่านั้นก็มิได้บังเกิดขึ้น ปัจจุบันก็เป็นผู้แทนเป็นตัวแทนของประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ อย่างยกตัวอย่างว่าภูเก็ต แม่ฮ่องสอน นครนายก ระนอง แล้วก็อีกหลายจังหวัดเขาก็เป็นผู้แทนราษฎร แล้วก็ทำหน้าที่เป็นตัวแทนราษฎรได้ แล้วก็ถ้าคิดว่าถ้าการเป็นตัวแทนราษฎรโดยเขตละ ๑ คนนั้นมันเสียหายมันไม่ใช่อะไร

ก็หมายความว่าคณะกรรมการหรือวงรัฐธรรมนูฉบับที่ผ่านมานั้นก็ตัดบัญชีจังหวัดต่างๆ ที่มีผู้แทนราษฎรคนหนึ่งก็หมายถึงว่าจังหวัดเหล่านั้นจะเป็นอย่างไรจะเป็นตยรายชื่อดังไรก็ช่างเขา ซึ่งอย่างนั้นกระผมก็คิดว่าก็ไม่ถูกต้องนะครับ ในนานาประเทศที่ยึดถือระบอบประชาธิปไตยในประเทศที่ประชาธิปไตยได้เจริญงอกงาม ประเทศเหล่านั้นมีการเลือกตั้งเขตละคน คือที่กระผมได้เรียนไว้ทั้งหมดนั้นก็อยากจะขอเรียนนะครับว่า เป็นความปรารถนาที่กระผมอยากจะได้อย่างนี้ยกยกจะได้ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกผู้แทนราษฎรเขตละคนเพื่อให้ประชาชนได้มีสิทธิเท่าเทียมกันในขั้นพื้นฐาน อย่างไรก็ตามครับในส่วนที่ถ้ากระผมได้พยายามสอบถามมาจากสมาชิกสภาผู้แทนฯ หลายคน พยายามที่จะซักจูงกันหลายคน แต่หลายคนก็ไม่ยอมรับสภาพอย่างนั้นนะครับว่า มันอาจจะเร็วไปในสภาการเมืองไทยในขณะนี้ ก็เลยมีหลายคนบอกว่าในส่วนใดที่ยอมรับกันได้บ้าง ในส่วนต่อมาที่คิดว่ามันก็น่าจะยอมรับกันได้บ้าง คือการแบ่งเขต ๆ ละ ๓ คน เวียงเบอร์ ซึ่งแน่นอนครับ ความสัมพันธ์นั้นก็คงจะไม่เท่าเทียมกับเขตละคนที่กระผมต้องการ ๓ คน เวียงเบอร์นั้นความเสี่ยงหายอย่างได้เรียนไว้แล้วว่าความเสี่ยงเกิดจากสิทธิ หรือว่าการเป็นตัวแทนของผู้แทนราษฎรนั้นก็คงไม่เท่าเทียมกัน แต่มีการปฏิบัติดีมีการพูดจากันเรื่องเขตละ ๓ คนเบอร์เดียวคือการยอมรับในส่วนที่จะต้องถอยมาได้ กระผมคงจะถอยมาได้แค่ในส่วนที่จะพอรับได้เท่านั้นเอง ถ้าเขตละ ๓ คนเบอร์เดียว กระผมคงยกจะเรียนว่า มันจะเกิดความเครียดทางการเมืองมาก หลายจังหวัดจะมีภาระหนี้เสียกันในทุกรูปแบบ หลายจังหวัดจะมีการหาเสียงในขั้นถึงลูกถึงคนมากกว่านี้อีกแล้วมีข้ออ้างกันนะครับ ว่าการที่จะให้รวมเขตเบอร์เดียวนั้นเพื่อที่จะเน้นระบบพรรคให้มากขึ้น กระผมอยากจะเรียนว่า การเน้นระบบพรรคนั้นในขณะรัฐธรรมนูก็ได้เขียนไว้แล้วว่าให้พรรคการเมืองแต่ละพรรคที่จะส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งนั้นจะต้องส่งครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีทั่วประเทศคือดำเนินอย่างนั้นพรรคการเมืองเล็กๆ นั้นก็ยอมไม่สามารถที่จะส่งสมาชิกได้มากมายอย่างนั้นก็คงจะล้มหายไปเหลือแต่พรรคการเมืองใหญ่ ๆ ซึ่งก็มีไม่กี่พรรคในคราวหน้า แต่ถ้าจะเน้นว่าให้เลือก ๓ คนเบอร์เดียว กระผมอยากจะชี้ให้ท่านประธานเห็นสักนิดหนึ่งนะครับว่าในปัจจุบันนี้ราษฎรที่ได้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งนั้นเขาไม่ได้มองพรรคการเมืองมากมาย

นัก เน้นหนักที่สุดก็อยู่ที่ตัวบุคคล สภาพการณ์อย่างนี้เราจะโทษประชาชนก็ยอมไม่ได้ เพราะว่าในอดีตที่ผ่านมาตลอดเวลาพรรคการเมืองนั้นล้มลุกคลุกคลานมากับระบอบเผด็จการ ท่าง กว่าจะได้เป็นประชาธิปไตยก็ชั่วครึ่งชั่วคราว เพราะฉะนั้นรูปแบบต่าง ๆ ที่มีกันขึ้นมาเนี่ยก็ไม่ได้ต่อเนื่องกัน ประชาชนก็ไม่ได้เข้าใจในเรื่องพรรคการเมืองมากมายนัก ก็พยายามอย่างนี้จะทำความเข้าใจ แต่ว่าก็คงไม่ได้ลึกซึ้งอะไรมากมายนัก ปัจจุบันเราเลือกสมาชิกสภาผู้แทนฯ ทุกแห่งจะเน้นไปที่ว่าบุคคลใดที่จะทำประโยชน์ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนได้ดีกว่ากัน แล้วเขาก็เลือกกันเข้าไปเป็นตัวบุคคลที่จะไปทำหน้าที่เหล่านี้ เพราะฉะนั้นเหตุการณ์ที่จะบอกว่าจะเน้นให้มีการเลือกพรรคการเมืองขึ้นมาในคราวนี้นั้น กระผมเชื่อว่าคงจะเป็นไปไม่ได้

อีกประการหนึ่งก็คิดว่าจะลดพรรคคนนี้ก็เห็นจะลดพรรคลงไปได้แน่นอน แต่อย่างที่ได้เรียนไว้แล้วนะครับว่า ครั้งหนึ่งจะต้องส่งเข้าไปในนามของพรรคการเมืองถึงจะตั้งเป็นพรรคการเมืองได้ประการสำคัญที่ไม่ได้แก่ความผิดพลาดที่มีจากการเลือกตั้งแบบ ๓ คน เรียงเบอร์ หรือว่าแบบที่ผ่าน ๆ มาสิทธิของประชาชนก็ไม่ได้มีการแก้ไข เพราะฉะนั้นกลับไปเน้นนะครับว่าเท่ากับไปบังคับให้ประชาชนเขาเลือกคนที่เขาไม่พอใจเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎร ซึ่งเหล่านั้นะครับคิดว่าคงจะเป็นไปได้อย่างยากลำบากในการเลือกตั้งในคราวหน้าถ้ารัฐธรรมนูญนี้มีการแก้ไขเป็นเขตละ ๓ คนเบอร์เดียว กระผมจึงอยากจะเรียนท่านประธานให้ท่านสมาชิกทั้งหลายได้พิจารณากันนะครับ กระผมเน้นย้ำเน้นในระดับแรกว่าถ้าได้เขตละคนนั้นเป็นความพอใจสูงสุด แต่ในปัจจุบันสอบถามกันมาแล้ว เขตละคนนั้นคงไม่สามารถเป็นไปได้ในขณะนี้ กระผมก็ยอมมาใช้หนึ่งหนึ่งในส่วนที่ยอมรับได้คือเขตละ ๓ คนตามที่กรมการได้พิจารณาเอาไว้ กระผมมีความหนักใจอยู่ที่จุดหนึ่งนะครับว่า ถ้าการแปรญัตติรัฐธรรมนูญในคราวนี้ซึ่งไม่เหมือนกับในส่วนอื่น ๆ ไม่เหมือนกับพระราชบัญญัติอื่น ๆ รัฐธรรมนูญคราวนี้คงจะเคັร์มัดกันอยู่ ๒ ประเด็น คือ ประเด็นเขตละ ๓ คนเรียงเบอร์กับเขตละ ๓ คนเบอร์เดียว เพราะฉะนั้นถ้าแต่ละคนลงวนค่าแปรญัตติกันไว้มากมาย ผลที่ว่าจะต้องการเขตละคนเบอร์เดียว หรือว่าเขตละ ๔ คน เขตละ ๖ คน เขตละ ๗ คน เป็นไปได้ยากลำบาก เพราะว่าโอกาสที่ท่านประธานจะถามใน

ครั้งแรกก็จะถามว่าเอาตามกรรมวิธีการ หรือให้มีการแก้ไข หรือถ้าถามในขั้นนั้นแล้ว ผลที่สุดในการแก้ไขคือ ๕ คน ๖ คน คนหนึ่งแล้วก็ไปรวมกับเขตละ ๓ คนเบอร์เดียวผลออกมาคือจะต้องแก้ไข เมื่อแก้ไขแล้วก็เอากันอย่างไรครบเขตละคน เขตละ ๒ คน เขตละ ๕ คน เขตละ ๖ คน เขตละอะไรมากมายนั้นก็คงไม่สามารถจะพิจารณากันได้ ผลที่สุดก็จะกลายเป็นว่าเขตละ ๓ คนเบอร์เดียว โดยอีกหลายคนก็ไม่พอใจ คนที่แปรญัตติไว้ เขตละ ๓ คน ๕ คน เขตละคนเดียวหรือว่า ๔ คน ๕ คนก็คงไม่ได้ตามความต้องการ เพราะฉะนั้นกระผมตั้งขอลอยมาได้ในส่วนที่กระผมพอจะทำได้คือ เขตละ ๓ คน เรียงเบอร์เท่านั้นเอง ในส่วนนี้กระผมก็ขอถอนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ยังตั้งใจใหม่ครับคุณเชิรศักดิ์ ยังตั้งใจแปรญัตติใหม่ครับแปรญัตติไว้กันอย่างเดียวกัน คุณเชิรศักดิ์ตั้งใจใหม่ ถ้าไม่ตั้งใจก็จะได้ให้ผ่านไป คุณไสว พัดโน ละครับ ไม่ตั้งใจนะครับ คุณถวิล จันทรประสงค์ ก็คงไม่ตั้งใจ เพราะมันประเด็นเดียวกัน นี่ก็เป็นอันว่าผ่านไปในะครับ ต่อไปก็ดูพอพจน์ เกิดผล เชิญครับ

นายพจน์ เกิดผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุโขทัย) : สวัสดีท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายพจน์ เกิดผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดสุโขทัย การที่กระผมได้ขอแปรญัตติ ในมาตรา ๙๐ ใหม่นั้น จากของเดิมที่คณะกรรมการได้พิจารณาไว้แล้วว่า จำนวนสมาชิกซึ่งกระผมจะขอแก้ไขจากจำนวนเดิมที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ “สามคน” นั้นเป็น “ห้าคน” เนื่องจากว่ากระผมมีเหตุผลเกี่ยวกับการที่ขอแก้จาก “สามคน” เป็น “ห้าคน” ก็เพื่อที่จะให้เขตการเลือกตั้งนั้น ๆ ได้มีขอบเขตกว้างขวางยิ่งขึ้น และเพื่อป้องกันไม่ให้มีผู้มีอิทธิพลทั้งหลายได้ใช้การเงินหรือใช้วิธีการบ่อนกันในการหาเสียง ประการที่ ๑

ส่วนประการที่ ๒ ก็คือ ส่วนที่ประชาชนส่วนมากที่จะได้วิธีการเลือกตั้งจากตัวแทนของตน ที่มีคะแนนนิยมสูงสุด หรือได้ผู้ที่มีชื่อเสียงพอสมควรกับการเลือกตั้ง

ประการที่ ๓ ก็ทำให้ผู้ที่เลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้งเกิดความภาคภูมิใจที่เขาได้รับการเลือกตั้งหรือเลือกเห็นจากผู้แทนของเขา

อันนี้แหละครับ ก็มาตรา ๕๐ ที่กระผมมีความต้องการอย่างเงี้ยก็จากจำนวน
ราษฎร ๑ แสน ๕ หมื่นคน เดิมกับผู้แทนราษฎรได้ ๑ คนนั้น และมาตรา ๕๐ จาก
ของเดิมที่กรรมการได้กำหนดไว้ “สามคน” กระผมก็ขอแก้เป็น “ห้าคน” เพื่อให้
สอดคล้องกับเหตุผลที่กระผมได้กราบเรียนไว้แล้ว ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อไปก็ยุ่งเบี่ยงครับ เจริญ

นายกัณเฑาะจะ เกสรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม บัญจะ เกสรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ พรรค
เกษตรสังคม กระผมได้ขอแปรญัตติมาตรา ๓ แห่งร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งคณะรัฐมนตรี
เป็นผู้เสนอ เพื่อขอแปรญัตติแก้ข้อความในมาตรา ๕๐ ให้เป็นดังนี้ ซึ่งกระผมจะ
ขอประธานอ่านคำแปรญัตติของกระผมเพื่อให้ท่านสมาชิกรัฐสภาได้เข้าใจและทราบในคำ
แปรญัตติของกระผม ในมาตรา ๕๐ แห่งร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๒๑ กระผมขอแก้ไข
มาตรา ๕๐ “จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดจะพึงมีให้คำนวณตามเกณฑ์
จำนวนราษฎรที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

จังหวัดหนึ่ง อย่างน้อยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน

จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไม่เกินห้าคน ให้ถือเขตจังหวัด
เป็นเขตเลือกตั้ง และจังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินกว่าห้าคน
ให้แบ่งเขตจังหวัดออกเป็นเขตเลือกตั้ง โดยจัดให้แต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนสมาชิกสภา
ผู้แทนราษฎรเขตละห้าคน

ในกรณีที่แบ่งเขตเลือกตั้งในจังหวัดหนึ่ง ให้มีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรครบห้าคนทุกเขตไม่ได้ ให้แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็นเขต โดยยึดหลักให้มีเขต
เลือกตั้งน้อยที่สุดเท่าที่จะแบ่งได้ตามอัตราส่วนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และให้แต่ละเขต
มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละเท่า ๆ กัน หรือใกล้เคียงกันที่สุดอย่างสูงไม่เกินเขตละ
ห้าคน อย่างต่ำไม่น้อยกว่าเขตละสามคน

ในกรณีที่จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้หกคน ให้แบ่งเขต
เลือกตั้งออกเป็นสองเขต และแต่ละเขตให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตละสามคน”

กระทบผลประโยชน์ของคน ในกรณีที่กระผมขอแปรญัตติแก้ไขใน
 มาตรา ๙๐ ซึ่งไม่ตรงกับร่างรัฐธรรมนูญซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ กระผมคงมักจะขอ
 ประธานกรรมาธิการว่า การที่กระผมเสนอให้มีเขตละ ๕ คนนั้น เพื่อจะไปโหวตให้สกล
 คล้องกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๒๐ ซึ่งได้ใช้อยู่ขณะนี้ซึ่งได้มีการรวมเขตเป็นเขตใหญ่
 ยกเว้นกรุงเทพมหานครเท่านั้น เพราะฉะนั้นในเมื่อเราจะแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๒๑
 แล้ว ก็ควรจะยึดหลักในรัฐธรรมนูญเดิมไว้เป็นการพิจารณาและก็เพื่อจะให้เป็น การ
 สดคล้องกับความต้องการในหลักการ ของรัฐธรรมนูญที่แก้ไขไปขณะนั้นไม่มากจนเกินไป
 นักโดยเป็นเหตุผลประการแรก แต่ก่อนอื่นกระผมคงจะต้องชี้แจงเหตุผลแทน ราษฎรหรือ
 ประชาชนทั่วประเทศว่า การแก้ไขรัฐธรรมนูญซึ่งอ้างกันว่าราษฎรหรือผู้นำราษฎรหรือ
 ประชาชนต้องการอย่างนั้นอย่างนี้ กระผมคิดว่าไม่น่าจะเป็นอย่างนั้น เพราะประชาชนได้
 เลือกลงสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเข้ามาทำหน้าที่ในรัฐสภาแห่งนี้ แล้วตลอดจนวุฒิสภา
 ก็เป็นผู้แทนปวงชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญบัญญัติ เพราะฉะนั้นการจะแก้ไขอันใดในการ
 ที่จะแปรญัตติหรือเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญนั้น กระผมเชื่อว่าราษฎรได้มอบอำนาจ
 ให้แก่ผู้แทนของเราแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าน่าจะเป็นอย่างนั้น ตามความคิด
 ของกระผม เพราะฉะนั้นการที่เราอ้างว่าราษฎรต้องการอย่างนั้น เขตนี้ต้องเป็นอย่างนั้นเป็น
 เรื่องของราษฎรต้องการแล้วเรานำเข้ามาประกอบการแก้ไขนั้น กระผมคิดว่าน่าจะไม่ใช่เป็น
 ความต้องการของราษฎรได้มากนัก เพราะว่าเราได้มอบให้เรามาตั้งแต่การรับเลือกตั้งเป็นผู้
 แทนราษฎร หรือวุฒิสภาที่ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ เป็นวุฒิสภาสมาชิก
 รัฐธรรมนูญซึ่งถือว่าเป็นผู้แทนปวงชนอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นการที่กระผมขอแปรญัตตินั้น
 กระผมจะเอาเหตุผลในการที่ว่ามันน่าจะไปได้ และมีความเหมาะสมในการที่แก้ไขแล้ว
 จะให้ประชาชนนั้นได้ใช้รัฐธรรมนูญนี้ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุด และดำเนินการให้เป็นไปตาม
 รัฐธรรมนูญ พร้อมกันนั้นก็ไม่ว่าจะให้มันก้าวไกลไปเกินกว่ารัฐธรรมนูญเดิมซึ่งปี ๒๕๒๑
 ได้ใช้อยู่ขณะนี้ ซึ่งกระผมก็เป็นคนหนึ่งอยู่ในรัฐสภาแห่งนี้และมีส่วนในการพิจารณา
 รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๒๐ เพราะฉะนั้นคณะกรรมาธิการหรือร่างของรัฐบาลก็ไม่ได้มีเหตุ
 ผลว่าทำไม่ถึงต้องเป็น ๓ คน ในเมื่อเป็น ๓ คนได้ ทำไมไม่เป็น ๕ คน กระผมก็คิดอย่างนั้น
 เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าถ้าเรามีเขตใหญ่ และให้ประชาชนเขาได้มีสิทธิ์เลือกผู้แทนตามที่

๒๖๗๘

รัฐธรรมนูญบัญญัติว่าประชาชน ๑ แสน ๕ หมื่นคนนั้นจะมีสิทธิเลือกผู้แทนราษฎรได้ ๑ คน กระผมว่าอันนี้จะมีสิทธิเท่าเทียมกันครับ เพราะว่าจังหวัดเล็กมีประชาชน ๑ แสน ๕ หมื่นคนจะไปเรียกร้องบอกจะต้องเลือกผู้แทนได้ ๓ คนหรือ ๕ คน เท่ากับประชากรในจังหวัดนั้นไม่มีมากอยู่ย่อมเป็นไปได้ เพราะที่ต้นรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ชัดเจนว่า ประชากร ๑ แสน ๕ หมื่นคนก็ต้องมีผู้แทนราษฎร ๑ คน เกินกว่า ๗๕,๐๐๐ คนก็นับให้มีผู้แทนราษฎรได้อีก ๑ คน แต่จังหวัดนั้นมีราษฎร ๑ แสน ๕ หมื่นคน แต่บอกจะขอเลือก ๓ คนหรือ ๕ คน กระผมคิดว่ามันก็ยังไม่เป็นธรรมอยู่เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าการเลือกตั้งแบ่งเขต ๕ คนนั้น จะเปิดโอกาสให้ประชาชนในแต่ละเขตนั้นเขาได้ใช้ดุลพินิจเลือกผู้แทนของเขา ซึ่งเขามีประชากรได้ถึง ๗ แสน ๕ หมื่นคนว่าบุคคลใดจะมีความเหมาะสมในการที่จะเป็นผู้แทนราษฎรมาทำหน้าที่ในรัฐสภา หรือมาบังคับควบคุมบริหารรัฐบาลอยู่ในรัฐสภานั้นและประกอบกับกระผมคิดว่า พรรคการเมืองก็จะได้เป็นผู้ได้พิจารณาถ่วงถ่วงอยู่ที่พรรคจะส่งนั้นว่าจะมีคุณสมบัติครบถ้วนที่ต้องการแก่ประชาชนหรือไม่ พร้อมกันนั้นถ้าหากเป็นเขตที่ใหญ่ขึ้นมา กระผมคิดว่าปัญหาต่าง ๆ ในการเลือกตั้งนั้นก็จะมีน้อยลง กระผมยกตัวอย่างคร่าวๆ ซึ่งเราจะปฏิเสธไม่ได้ว่าการเลือกตั้งนั้นจะไม่ใช้เรื่องเงินเป็นปัจจัยในการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายในรัฐสภานี้ก็พูดอยู่แล้วว่าอย่าอยู่กับคำว่าเรื่องเงินเป็นเรื่องใหญ่ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่ากันนี้เป็นสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นสิ่งประกอบในการเลือกตั้ง แต่กระผมคิดว่าประชาชนคนไทยเรานี้วันนี้ ไม่ใช่คนที่จะไม่มีความคิด จะไม่มีความฉลาด กระผมเชื่อว่าเขามีความคิดมีความฉลาด ในการเลือกตั้งผู้แทนของเขาว่าใครเล่า คนใดที่จะมีความเหมาะสมในการที่จะมาทำหน้าที่ในรัฐสภา ตลอดจนพรรคการเมืองใดที่เขาจะให้ความไว้วางใจเข้ามาเป็นรัฐบาลบริหารประเทศชาติ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า ถ้าเราขยายออกไปได้ถึง ๕ คนก็จะเปิดโอกาสให้ประชาชนนั้นได้มีสิทธิในการเลือกตั้งผู้แทนของเขาได้มากขึ้น พร้อมกันนั้นถ้าหากพรรคการเมืองที่สามารถเลือกตั้งเลือกสมาชิกส่งเข้าไปเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ เป็นผู้ที่มีขีดความสามารถ เป็นผู้ที่ประชาชนยอมรับแล้ว กระผมก็เชื่อว่าสมาชิกพรรคการเมืองนั้นก็คงจะได้รับเลือกตั้งอย่าง

แน่นอน อันนี้กระผมคิดว่าน่าจะเป็นอย่างนั้น และกระผมก็เชื่อมั่นว่าจะสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ซึ่งกระผมขอย้ำว่าในปี ๒๕๒๑ แล้วกระผมขอทราบเรื่องนี้ว่า ในรัฐสภาแห่งนี้ แม้แต่ท่านวุฒิสมาชิก กระผมก็เชื่อว่าท่านก็มีความนึกคิดและยึดในสิ่งทีถูกต้อง ก่อนที่ท่านจะลงมติในสิ่งใดไปนั้น กระผมคิดว่าควรน่าจะเป็นอย่างนั้น แล้วอีกประการหนึ่ง กระผมคงอยากจะขอทราบเรื่องว่าในมาตรา ๙๐ ซึ่งมีการแก้ไขโดยรัฐบาล โดยรัฐบาลยึดหลัก ๓ คน และก็เลือกตั้งเรียงเบอร์ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๒๑ กระผมขอทราบเรื่องว่า สิ่งนี้กระผมขอสนับสนุนในขณะนั้นในกาที่แก้ไข การที่จะเลือกตั้งโดยแบ่งเขตออกเป็น ๓ คน หรือ ๕ คน ตามที่กระผมแปรญัตติแล้วมาเลือกเป็นพรรคคนนั้น กระผมคิดว่าภาวะเหตุการณ์ขณะนี้ หรือความเป็นไปในขณะนี้ น่าจะเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง สิทธิพื้นฐานของการเลือกผู้แทนนั้นเป็นของประชาชน เป็นของราษฎร แต่เราจะมากำหนดว่าพรรคการเมืองนี้ส่ง ๕ คนดังที่กระผมแปรญัตติ เลือกได้เพียงคนเดียว อีก ๔ คนนั้นจะเป็นบุคคลใดก็ได้แล้วแต่พรรคจะส่งเข้ามานั้น กระผมคิดว่าอันนี้ก็คงจะเป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนซึ่งเขาจะเลือกผู้แทนของเขา เขาไม่ได้เลือกพรรคของเขา เขาเลือกผู้แทนเพื่อมาทำหน้าที่แทนเขาในรัฐสภา เพราะฉะนั้นถ้าพรรคการเมืองใดสามารถที่จะคัดเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสมทั้ง ๕ คนแล้ว กระผมขอทราบเรื่องว่า ราษฎรไม่ปฏิเสธในการที่เขาจะเลือกบุคคลที่มีความเหมาะสม แต่การที่จะเลือกโดยเพียงเบอร์เดียวเท่านั้น แต่ผู้ส่งสมัครนั้น ๕ คน แต่เขาไม่มีโอกาสเลือกอีก ๔ คนเลย กระผมคิดแล้วว่าจะเป็นการรวมแก่ผู้ที่ใช้สิทธิ์เลือกตั้งหรือไม่ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า กระผมคงจะย้ำประเด็นว่า สิทธิการเลือกตั้งขั้นมูลฐานของประชาชนนั้นคือเขาเลือกผู้แทนของเขา แต่เราจะต้องเลือกพรรค พรรคกิจสังคมส่งมา ๕ คน ต้องเลือก หม่อมราชวงศ์ ดึกฤทธิ์ ไป แล้วก็ไปอีก ๔ คน ซึ่งหม่อมอาจจะมีใครไปก็ได้ กระผมคิดว่าไม่น่าจะถูกต้อง เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะเห็นประเด็นนี้ แล้วกระผมทราบเรื่องว่า กระผมผ่านการเลือกตั้งมา ๔ ครั้ง เขาชีวิตเข้ามาถูกถึงจากกาเลือกตั้งครั้งที่ ๓ ท่านลงมติคิดว่า ถ้าเป็นอย่างนั้นนะครับ อะไรจะเกิดขึ้นแก่ผู้สมัครเลือกตั้ง อันนี้เป็นประการสำคัญ ถ้าถามว่าการเลือกตั้งนั้นมีการต่อสู้ทุกวิถีทาง จะต่อสู้กันเพื่อชัยชนะ มิใช่ว่าจะแข่งขันกันชนิดใดในการ

เลือกตั้งทุกรูปแบบ เพราะฉะนั้นกระผมก็ฝากรัฐสภาแห่งนี้ ก่อนจะตัดสินใจที่จะมาให้ประชาชนเขาปฏิบัติกัน น่าจะต้องมองถึงความถูกต้องถึงความเหมาะสม เพราะฉะนั้นจะมีข้ออ้างบอกว่า ถ้าไม่เลือกเป็นพรรคแล้วจะไม่เป็นเกอบเป็นก่า กระผมขอประทานท่านประธานสภาอนุภาคหาเสียงให้แก่พรรคของท่านเสียเลย ปี ๒๕๑๘ พรรคกิจสังคมได้ ๑๘ เสียง น้อยกว่าพรรคเกษตรสังคมกระผมอีก กระผมได้ ๑๙ เสียง แต่ปี ๒๕๑๙ พรรคกิจสังคมขึ้นมา ๔๔ เสียง พรรคเกษตรสังคมมีอยู่ ๘ เสียง ปี ๒๕๒๒ พรรคกิจสังคม ๘๖ เสียง พรรคเกษตรสังคมมีอยู่ ๘ เสียง ท่านคิดว่าพัฒนาไหมครับการเมือง แต่เหตุผลที่ว่าพรรคการเมืองในรัฐสภาไม่ใช่เป็นกมลเป็นก่า เราต้องยอมรับกันว่า ระบบการเมืองเราเกิดมาที่บ้ในประเทศไทยนี้ แล้วเรามีเวลาใช้โอกาสของพรรคการเมืองนั้นมากันน้อยแค่ไหน เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าถึงเวลาแล้วหรือยังครับที่เราจะไปบังคับประชาชนบอกว่า ท่านต้องเลือกนาย ก. แล้วก็ได้ นาย ข. นาย ค. ด้วย เปรียบเสมือนท่านบ่มมะม่วงด้วยแก๊สไม่หวานครับ แล้วใครจะรับผิดชอบที่คิดว่าอย่างนี้ดี เลือกเบอร์เดียวดี เลือกเรียงเบอร์ไม่ได้ ย้ำผิดพลาดแล้วใครรับผิดชอบ เดี่ยวนี้การเลือกตั้ง ๓ ครั้งที่ผ่านมาอะไรเสียหายบกพร่องตรงไหน ทำไมเราไม่ยอมรับว่าสิ่งใดที่ประชาชนเขาเข้าใจอยู่แล้ว เขาเข้าใจของเขารู้คล้อยแล้ว ทำไมไม่ทำต๋อไปเราเปิดตัวอย่างนั้นมันถูกต้องนี่ซิมันดี แต่ถ้าเกิดผิดพลาดครับรัฐสภานั้นกระบังจะเป็นผู้รับผิดชอบ เราเคยพูดกันอยู่ตลอดเวลาว่าประชาธิปไตยเราไม่ยืนยาว เราล้มลุกคลุกคลานก็เพราะเราไม่พยายามยึดหลักปฏิบัติของเก่าๆ ที่เคยกระทำมาหรือสิ่งที่ถูกต้อง พยายามเปลี่ยนวิวัฒนาการกันไปเรื่อย อย่างลึ้มว่าประเทศไทยก็คือ ประเทศไทย เราอย่าเถาคตัวอย่างฝรั่งจนเกินไปนักบางครั้งเราอ้างฝรั่งอ้างนานาประเทศแต่พอปฏิบัติบางอย่างก็ไม่เอาต่างประเทศมาใช้ กระผมก็อยากฝากรัฐสภาแห่งนี้ว่า ก่อนที่สมาชิกรัฐสภาทุกท่านซึ่งท่านเป็นผู้แทนปวงชนนั้นจะวินิจฉัยถึงรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ในการที่คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ นั้นควรจะไปในทางใด ในสิ่งที่ประชาชนจะไม่เกิดความสับสน แล้วคาดว่ามันจะไม่เกิดการเสียหายต่อลาประเทศชาติของเรา แล้วคิดว่าประชาธิปไตยเราจะกินยาวต่อไป กระผมเชื่อมั่นเหลือเกินว่าสมาชิกในรัฐสภาแห่งนี้ แม้แต่ผู้ติสมาชิกก็ดีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดี มีเจตนาดีต่อประเทศชาติทั้งนั้น อยากเห็นความมั่นคงของระบอบประชาธิปไตย คอยกเห็น

ความยินยอมในการบริหารงานของประเทศชาติของรัฐบาลน่าจะต้องแยกกันครับ รัฐบาล
 ขึ้นไปบริหารประเทศชาติแล้ว แต่ไม่มีความสามารถที่จะบริหารประเทศชาติให้ประ-
 ชาชนเกิดความผาสุก แก้ปัญหาเศรษฐกิจไม่ได้ เรายังจะเอาผู้หรือครึบมันในโตกฉนั้น
 เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าสมาชิกวุฒิสภาจะต้องเป็นผู้วินิจฉัย เราต้องแยกกันระหว่างความ
 มั่นคงเสถียรภาพของรัฐบาลกับรัฐธรรมนูญ ซึ่งประชาชนเป็นผู้ปฏิบัติ เราจะเพียงคิดว่า
 ถ้าเลือกเบอร์เดียวเป็นกอบเป็นกำแล้วรัฐบาลจะมั่นคง มีสถานะมั่นคง มีเสียงสนับสนุน
 มั่นคงกระดมบอกว่าเป็นไปไม่ได้ ปี ๒๕๑๙ พรรคประชาธิปัตย์เป็นรัฐบาลครับ ร่วมกัน
 พรรคอื่นถึงก็เสียงครึบในรัฐสภา ก็ยังอยู่ไม่ได้ เพราะว่ามีมีแฟคเตอร์ (Factor) มี
 สิ่งประกอบหลายประการ ในการที่บริหารประเทศชาติให้อยู่รอดนั้น เพราะฉะนั้น
 กระผมคิดว่าอย่าไปแก้เลขครึบว่า ถ้าแก้แบบนี้แล้วทำให้รัฐบาลเกิดเสถียรภาพ แต่ถ้า
 รัฐบาลไปบริหารประเทศชาติไม่สามารถบริหารประเทศชาติให้ประชาชนผาสุก เราก็จะ
 ประคับประคองกันอยู่หรือ โดยรัฐธรรมนูญที่ท่านคิดว่ามันจะแก้ไข้ปัญหาได้ เพราะฉะนั้น
 ที่กระผมขอแปรญัตติรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็น ๕ คนนั้น กระผมก็ทกราบเรียนยืนยันว่า
 ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๑ แล้วไปเป็นตามเจตนารมณ์ที่เราได้ร่างมาว่า ดึงการ
 ให้เขตใหญ่ออกไป ส่วนการเลือกตั้งนั้นกระผมยืนยันว่าจะต้องเลือกตัวบุคคล ดังที่
 กระผมกราบเรียนว่าสิทธิเป็นของประชาชน กระผมก็ยืนยันว่า กระผมนั้นขอแปรญัตติ
 ในเขต ๕ คน ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อไป คุณวีรวร ติดใจใหม่ครับ เขียม

นายวีรวร สิทธิธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) : ท่านประธาน
 ที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผมได้ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๙๐ ไว้ ท่าน
 ประธานที่เคารพครับ กระผมคิดว่าการขอแก้ไขต่าง ๆ ของกระผมนั้น ความหมายส่วน
 กว้างแล้ว ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติก็ได้ให้เหตุผลไว้มากพอสมควร แต่กระผมจะขอฝาก
 ณ ที่ประชุมแห่งนี้ว่า การที่เลือกตั้งในเขตต่าง ๆ นั้นเหตุผลของกระผมนั้นก็ได้รับข้อมูล
 จากทางท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติหลายท่านได้ยืนยันแล้วว่า ในจำนวนเจ็ดสิบกว่าจังหวัด
 ทั่วประเทศไทยนี้ไม่มีประมาณห้าสิบกว่าจังหวัด ซึ่งมีจำนวนสมาชิกไม่เกิน ๕ ท่าน และนอก

เหนือกว่านั้นก็ยังมีจำนวนสมาชิกเกินกว่า ๕ ท่าน ดังนั้นเหตุผลถึงการประชุมขอผลปรัญต์ติไว้ว่า
ในจำนวนเขตหนึ่ง หรือในจังหวัดหนึ่งนั้น อย่างน้อยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรได้ ๑ คน และจังหวัดใดที่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่เกิน ๕ คนก็ถ้ง
จะเป็นเหตุผลที่ใกล้เคียงกับท่านสมาชิกที่แปรไว้ว่า ๕ คนนั้นกรรมก็เห็นด้วย

ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเห็นว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญ หรือการ
เปลี่ยนแปลงต่าง ๆ นั้น เมื่อสมัยที่ท่านมาแล้ว ท่านประธานเองก็ได้มีการสมัครเลือกตั้ง
มาจนกระทั่งเป็นผู้อาวุโสในรัฐสภาแห่งนี้ ในสมัยก่อนนั้น เราไม่ได้มีการแบ่งเขตกันก็
ย่อมจะกระทำได้ และสิ่งล่งค้ประกอบต่าง ๆ นั้นไม่ได้เอื้ออำนวยอย่างเช่นปัจจุบันนี้ การ
ที่มีสมาชิกแทนราษฎรก็เข้ามาโดยตลอด ในสมัยก่อนนั้นท่านใช้ม้า ไข่เกวียน ไม่ได้ใช้
รถ รัฐธรรมนูญก็ได้รับไว้ และมีการเลือกตั้งกัน แล้วก็ราษฎรเขาก็ใช้สิทธิโดยทั่วไป
เหตุผลของกรรม การแก้ไขรัฐธรรมนูญต่าง ๆ นั้นเท่ากับว่าเป็นการจำกัดสิทธิของประ-
ชาชน เพราะประชาชนไม่ได้มีความภูมิใจเลยว่าในจังหวัดหนึ่ง ๆ ของตนเองนั้น เท่าที่
กรรมได้สอบถามประชาชนมา เพราะเนื่องจากว่าแต่ละจังหวัดนั้นได้แบ่งเขตการเลือกตั้ง
แล้วก็ได้ ไปจำกัดสิทธิให้เขาเลือกบุคคลนั้นบุคคลนี้ ในเขตนั้นเขตนี่ เหตุผลอันนี้ทำให้
ประชาชนเองไม่สามารถที่จะใช้ผู้แทนราษฎรของเขาได้ เพราะว่าการที่ประชาชนจะใช้ผู้-
แทนราษฎรนั้น บางคนเองก็ไม่สามารถที่จะข้ามเขตไปได้ แต่ถ้าหากว่าการขยายเขตให้
มากขึ้นจาก ๓ คน เป็น ๔ คน ถึง ๕ คนนั้น ตามตัวเลขของประชากรที่มีอยู่แล้วว่า ที่
กรรมได้อ้างเหตุผลไว้เบื้องต้นว่า ๕๘ จังหวัดนั้น กระผมคิดว่าความเป็นเหตุผลที่ท่านสมาชิก
ทั้งหลายน่าจะได้รับฟังโดยเฉพาะท่านกรมการ และประเด็นที่สำคัญนั้นก็คือ เป็นการ
ที่ไม่จำกัดสิทธิของประชาชนให้เขาได้มี โอกาสเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของเขา แต่ละ
จังหวัดนั้น มีโอกาสเลือกรวมทั้งตัวบุคคลด้วย กระผมขอยืนยันว่า ในภูมิภาคนั้นจะเป็น
พรรคใดแล้วแต่ มีได้เป็นองค์ประกอบที่เป็นหลักในการที่จะให้ประชาชนได้เลือกสมาชิก
เข้ามา โดยระบบพรรค ราษฎรก็จะเลือกในตัวบุคคล บุคคลที่มีคุณธรรม บุคคลที่มีผล
งาน และมีความดีต่อประชาชนท่านนั้นเอง เพราะฉะนั้นตัวเลขต่าง ๆ หรือข้อเท็จจริง
ต่าง ๆ ที่ได้ปรากฏแล้ว กระผมเชื่อมั่นว่าสภาแห่งนี้คงจะให้ข้อคิดเห็นและก็ยอมรับในสิ่ง

ที่เล่าประชาชนเป็นหลัก คือการขยายเขตออกเป็น ๔ หรือ ๕ คน ในจังหวัดจังหวัดซึ่ง
 ก็มากกว่าจังหวัดซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกินกว่า ๔ ท่านนั้นก็มีเพียง ๑๕ จังหวัด ฉะนั้น
 ในเหตุผลที่กระผมขอแปรญัตตินี้ก็ความในมาตรา ๙๐ ไว้ และผมจึงขอยืนยันไว้เพียงใน
 หลักเกณฑ์ที่กระผมกราบเรียนท่านประธานมาแล้วเป็นแก้ครัดนี้ อย่างไรก็ตามท่านสมาชิก
 ผู้ทรงเกียรติที่เคารพครับ กระผมว่า การกระทำอะไรก็แล้วแต่ ขอให้คิดถึงประชาชนเป็น
 หลัก ขอให้คิดถึงสิทธิมนุษยชน ซึ่งเราจะต้องมีความภูมิใจในการใช้สิทธิเสียตัวแทน
 ของเขามา ในจังหวัดหนึ่ง ๆ นั้นให้เขาได้มีโอกาสเลือกบุคคลเข้ามากัน เพราะในระบบ
 พรรคนั้น ในขณะทำไม่ได้ กระผมมีความเชื่อมั่นว่าทำไม่ได้ โดยเฉพาะท่านสมาชิก
 ผู้ทรงเกียรติได้ยืนยันแล้วว่า แม้แต่พรรคใหญ่เองยังมีไม่ถึง กระผมขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อไปครับ คุณสะอาดก เขียวเลยครับ

นายสะอาดก เขียวบุญมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เลย) : ท่านประธานที่
 เคารพ กระผม นายสะอาดก เขียวบุญมี จากจังหวัดเลย พรรคสยามประชาธิปไตย ใน
 มาตรา ๙๐ นี้กระผมได้ยื่นขอแปรญัตติเอาไว้ครับ ในวรรคที่ ๒ ที่ ๓ “จังหวัดหนึ่ง อย่าง
 น้อยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน” ถ้าหากจังหวัดใดมีสมาชิกสภา
 ผู้แทนราษฎรได้มากกว่า ๑ คนนั้น กระผมขอแก้สรุปได้ง่าย ๆ ว่า “ให้แบ่งเขต เขตละ ๑
 คนครับ อันนี้ ท่านประธานที่เคารพ กฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๒๑ ถ้าหากไม่มี
 การแก้ไขใหม่ ก็จะเป็นว่า ถ้าครบ ๔ ก็ก็จะออกไปเลือกตั้งโดยวิธีรวมเขต ทมกลคงว่า
 จะเป็นจังหวัดเล็กหรือจังหวัดใหญ่ก็ตามรวมเขต ความรู้สึกของกระผมนั้นแค่รวมเขตจังหวัด
 เดียววันหนึ่งไม่พอหรือครับ ยังไม่พอครับ เพราะกฎหมายรัฐธรรมนูญได้บัญญัติไว้ชัดเจน
 ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านนั้นเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย ถ้าหากจะให้ถูกต้องที่
 สุดไม่ต้องแบ่งเขต เป็นจังหวัดเลยครับ สมัยก่อน ๓๐๑ คนทั่วประเทศ แต่ท่านประธาน
 เป็นไปไม่ได้ เป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก ไหน ๆ ก็มาตกลงกันว่าน่าจะได้แบ่งเขต
 เป็นจังหวัด จังหวัดนั้นแค่ว่าไปเสียอีกครับ แล้วยังไปขออีกครับว่าถ้าจังหวัดใดมีผู้แทน
 มาก จะต้องแบ่งเป็นเขตละ ๓ คน กระผมเห็นด้วย กระผมยังเห็นด้วยมากกว่านั้นอีกครับ
 น่าจะได้แบ่งไปให้เป็นเขตละ ๑ คน สิ้นเรื่องครับ

เทศมณฑลที่ ๑ นั้น กระผมมีเหตุผลว่าราษฎรมีความใกล้ชิดกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละคน แต่ละคนนั้นก็มีความใกล้ชิดกับราษฎรมากครับ มีความใกล้ชิด เพราะว่า ถ้าหากคำนึงถึงจำนวนของประชากรที่อยู่แทนราษฎร ๑ คนนั้นครีมี ๑ แสน ๕ หมื่นคนเท่านั้น คนนี้ท่านผู้แทนราษฎรแต่ละท่านอาจจะออกไปเยี่ยมเยือนราษฎรได้มาก และได้ดีกว่า ขณะนี้ถ้าหาก ๓ คนอย่างจังหวัดกระผม จังหวัดเลยนั้นผู้แทนได้ทั้งหมด ๓ คน ก็แสดงว่าผู้แทนคนหนึ่งรับผิดชอบต่อจำนวนประชากร ๕ แสน ๕ หมื่นคนขึ้นไปครับ มากเหลือเกิน ในบางหมู่บ้านนั้น เนื่องจากอาณาเขตของจังหวัดเลยกว้างไกลมาก ติดต่อกันกันด้านโน้น ด้านเหนือติดต่อกับจังหวัดพิจิตร โลกและจังหวัดเพชรบูรณ์อาณาเขตตั้งแต่เหนือจดใต้ ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ กิโลเมตร เพราะฉะนั้นผู้สมัครจะต้องวิ่งไปรอบบ้านราคาทีศครับ แม้แต่กระผมเป็นตัวแทนสมัครผู้แทนตั้งแต่ปี ๒๕๑๓ จนถึงปี ๒๕๒๕ หลายนหมู่บ้านที่กระผมไม่ได้ไปครับ ท่านประธาน บ้านนาแกลน ไม่ได้อยู่ที่ไหนเหมือนกับครับ ดูแต่แผนที่ บ้านยาง บ้านท่ายาง อำเภอภูกระดึง ไม่ทราบว่าจะไปทางไหน ขณะนี้ได้ทราบคร่าว ๆ ว่าหลายหมู่บ้านครับที่รถยนต์ไปไม่ได้ รัฐบาลหลายสมัยรัฐบาลหลายชุดก็ไม่เคยได้เคี้ยวอานวยเอื้อผลประโยชน์ในการจัดสรรงบประมาณไปสร้างไปทำแต่ประการใด กระผมไปถามท่านนายกอำเภอบางอำเภอครับ เอะ ทำไมละครับ อย่างอำเภอด่านซ้าย มีราษฎรหนาแน่นครับ จากที่ว่าการอำเภอไปเขตติดต่อกับประเทศลาวครับมีระยะทางประมาณ ๓๒ กิโลเมตร ถนนเส้นนั้นจะคับแคบไปดูแล้วยุดลงไปหาเสียงนะครับ กระผมพูดคำว่า “ไปหาเสียง” ไปสุดเขตทางจะต้องใช้เวลาอย่างน้อยที่สุด ๗ วันครับ ทำไม ๗ วันครับ ๓๒ กิโลเมตร ถ้าไปแล้วเกิดฝนตกกลับย้อนมาในวันนั้นไม่ได้ครับ ไม่ได้ ต้องคอยให้ระยะวันจากฝนตกถึงจะกลานมาได้ครับ ใช้เวลาประมาณไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมงคือ ๓๒ กิโลเมตร อันนี้ละครับกระผมจึงมีความเห็นว่าน่าจะได้แบ่งเขตเป็นเขตละ ๑ คน จะรับผิดชอบต่อประชากรเพียง ๑ แสน ๕ หมื่นคนเท่านั้น แทนที่จะเป็น ๕ แสน ๕ หมื่นคนขึ้นไปครับ ท่านประธาน

ส่วนข้อที่ ๓ ข้อต่อไปนั้น ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ถ้าหากว่าเป็นเขตละ ๑ คนแล้วนะครับ มีโอกาสได้ช่วยเหลือราษฎรได้ง่ายขึ้น เพราะพื้นที่ต่อประชากรน้อยลงนะครับ

เหตุผลที่กลับไป ราษฎรรู้จักกับผู้สมัครได้ดีขึ้น นั่นหมายถึงว่าราษฎรจะได้ตัดสินใจเลือกผู้แทนของเขาได้ดีขึ้นครับ คำว่า “เงิน” ไปเปลี่ยนใจไปซื้อสมองประชาชน เหล่านี้จะได้อะไรเป็นตัวแทนราษฎรนั้น จะมีความหมายน้อยลงครับ เอาเถอะครับ ท่านผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายท่านได้กล่าวว่ามีสมาชิกแบ่งเขตละ ๑ คนแล้ว เศรษฐกิจไปท่วมเงิน ท่านประธานครับ กระผมว่าโอกาสหน้าเมื่อเวลาแก่เป็นเขตละ ๑ คนแล้ว โอกาสที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ไปซื้อเงินได้ ไปแสดงเหตุผลต่อผู้เลือกตัวอย่างดี และอย่างถี่ยิบ ละเอียดยิบแล้ว เงินทั้งหลายนั้นไม่มีความหมายครับ กระผมทำให้เลย มหาเศรษฐีซื้อได้คะแนนละไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาทครับ ไม่มีความหมาย นี่ละครับคือเหตุผลของกระผมในกรณีที่ขอแปรญัตติให้แบ่งเขต ๆ ละ ๑ คนครับ แต่อย่างไรก็ตามกระผมได้ยินได้ฟังข้อวิจารณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะวงการท่านผู้เกี่ยวข้องไม่ว่าท่านสมาชิกวุฒิสภาไม่ว่าจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กระผมได้สดับตรับฟังมาแล้วก็ปรากฏว่าแนวโน้มที่จะออกมาในรูปว่าแบ่งเขต ๆ ละไม่เกิน ๓ คน อันนี้ถ้าหากว่ากระผมได้ยินคณะกรรมาธิการชี้แจงรายละเอียดพร้อมกันเหตุผลหนักแน่นพอที่กระผมจะเชื่อได้แล้ว บางทีกระผมอาจจะถอนใจก็ได้ครับ ท่านประธานขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อไปครับ ดอกเตอร์ ยูพา เชิญ

นางยูพา อุดมศักดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิจิตร) : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน นางยูพา อุดมศักดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพิจิตร พรรคกิจสังคม ดิฉันได้ขอแปรญัตติร่วมกับท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร คือ ๗ พรรษา บุญแห่งทองสวรรค์ เข้าไว้ค่ะ ทั้งนี้ก็ด้วยเหตุผลคล้าย ๆ กับคุณเชิระพันธ์ ๗.๕. จังหวัดชุมพร พรรคกิจสังคม กล่าวคือ ประการแรกนั้น คิดว่าการแบ่งเขตเป็นเขตละคนนั้นเป็นระบบที่น่าจะดีกว่าที่เป็นอยู่ เพราะเป็นระบบที่อารยประเทศทั้งหลายได้ปฏิบัติอยู่และก็ได้ผลดีเป็นที่น่าพอใจ และก็จะให้โอกาสประชาชนได้เลือกทั้งคนและทั้งพรรค ถ้าเขตละ ๑ คนนะละ จะเลือกได้ทั้งคนและทั้งพรรค และประการที่ ๒ ในระยะแรก ๆ นั้นดิฉันไม่แน่ใจว่าร่างเดิมของรัฐบาลที่ว่าจะแบ่งเขตแล้วเรียงเบอร์นั้นจะผ่านออกมาได้ กลัวว่าจะแพ้เป็นแบ่งเขตแล้วก็พรรคละเบอร์ ดิฉันก็เลยขอแปรกันเหนียวเข้าไว้ค่ะ แต่เมื่อทราบว่ากรรมาธิการเสียงข้าง

มาก ดำรงร่างเดิม กัดแบ่งเขต แล้วก็แบ่งเบอร์เข้าไป ดิจิทัลให้ด้วย ก็ขออวยคำ
ชมพระคุณแม่มากค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่ไปครับ คุณประทีป เชิญ

นายประทีป กีรติหาเวศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) : ท่าน
ประธานที่เคารพ กระผม นายประทีป กีรติหาเวศ พรรคประชาชนชาวยุโรป และจะเป็นคู่แข่ง
ของท่านนายก ฯ เปรม ในอนาคตต่อไป ถ้าท่านเล่นการเมือง ท่านประธานที่เคารพครับ
เหตุผลที่กระผมต้องพูดวันนี้ ที่จริงแล้วฝ่ายคณะรัฐบาลที่ดี กรมราชการที่ดี ได้เสนอกมา
นั้นในเรื่องการแบ่งเขต กระผมไม่เห็นดีครับ แต่ว่ายังดีน้อยกว่าความคิดของกระผมที่
กระผมจะพูดในวันนี้ ท่านประธานครับ ทำไมกระผมถึงพูดอย่างนี้ กระผมเองได้เป็น
ผู้แทนมาในยุคนี้ก็มีผู้แทน ๓ คนใน ๑ เขต ที่นี่กระผมเองก็มาเปรียบเทียบกับตัวเองว่าฉันน่าจะ
จะเพิ่มความศรัทธาของประชาชนให้เป็นเครื่องวัดปรอทตัวของตัวเองเป็นผู้แทนมาที่ประชาชน
ศรัทธาใหม่ กระผมเห็นเพื่อนหลายคนก็อยากจะทำแบ่งเป็นเขตละ ๑ คน โดยแสนท่านั้น
กระผมเห็นว่าเกินกำหนดแล้วจะออกมาเป็นผู้มีบุญศักดิ์ศรี ไม่ได้แน่ เพราะฉะนั้นกระผม
อยากจะทำเพิ่มศักดิ์ศรีตัวเองในเมื่อเป็น ๓ คนแล้วก็อยากจะทำเพิ่มสักเขตละ ๒ คน เหตุผลที่
จะเพิ่มเป็นสัก ๒ คนนั้นก็เพื่อจะได้วัดตัวเองว่าได้รับความดีที่เป็นผู้แทนมีประชาชนศรัทธาฉัน
เลิกไปบ้างไหม ประชาชนจะเชื่อมั่นในศรัทธาที่ได้สร้างสรรค์ไว้ ในฐานะที่เป็นผู้แทน
บ้างหรือไม่ เพราะฉะนั้นกระผมจึงมองเห็นว่าก็ควรจะเป็นสักเขตละ ๒ คน ที่จริงแล้ว
อยากจะได้ทั้งจังหวัดเสียตัวข้าไป จังหวัดหนึ่งให้เลือกผู้แทนได้ทั้ง ๑๒ คนนั้นแหละครับ
แต่ว่าตามที่รัฐบาลเสนอนั้นกระผมเห็นด้วย ที่ว่าให้ประชาชนได้ใช้สิทธิของตัวเองเลือก
แต่ละเบอร์แต่ละคน แต่ก็ให้กระผมเองนะ กระผมก็มาฟังเหตุผลหลากหลายประการ
ผู้แทนบางคนบอกว่าไปไม่รอดวุฒิสภา ไม่ได้ กลัววุฒิสภา กระผมเองแปลกครับ ทำไมจะ
ต้องไปกลัววุฒิสภา วุฒิสภา เป็นยักษ์เป็นมารหรือจะต้องไปกลัวเขา ท่านประธานครับ
กระผมอยากอภิปรายแก้สงสัย ๆ เพราะกระผมได้มองไปถึงหัวใจของวุฒิสภาแล้วว่า วุฒิสภา
นั้นไม่ใช่คนโง่ วุฒิสภา ไม่ใช่คนปัญญาอ่อนจะได้ยกมือขึ้นง่าย ๆ โดยไม่ฟังเหตุผลของประ-

ชาชนที่ประชาชนเขาต้องการ เพราะฉะนั้นเหตุผลอันประการหนึ่งซึ่งกรมการได้ชี้แจง
ต่อไป แล้วกรมการได้ยกมีในโอกาสต่อไป ขอขอบคุณมากครับ

Digital Object
Assembly Library

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญครับ ต่อไปรับคุณเบ็ญแจ

นายเบ็ญแจ วิชราภรณ์ (กรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
เบ็ญแจ วิชราภรณ์ จากจังหวัดศรีสะเกษ กระผมได้ส่งวงความเห็นในฐานะเป็นกวงมา
ธิการเสียงข้างน้อยเอาไว้เกี่ยวกับเรื่องการแบ่งเขตเลือกตั้ง สรุปหลักการที่กระผมได้ส่งวง
คำแปรญัตติไว้ หมายความว่า ให้มีการแบ่งเขตเลือกตั้งโดยให้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เป็นจำนวนไม่เกิน ๕ คน ทั้งนี้เพราะกระผมมีเหตุผลว่าคนที่ป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
นั้นในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ ได้กำหนดเอาไว้ว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรย่อมเป็นผู้
แทนปวงชนชาวไทย เพราะฉะนั้น ความรับผิดชอบของเรานั้น ไม่ใช่ว่ารับผิดชอบกันแต่
เฉพาะเขตเลือกตั้ง แต่เราจะต้องรับผิดชอบต่อปัญหาของบ้านเมืองทั้งหมด เมื่อก่อน
อย่างนี้แล้ว ถ้าหากว่าเขตเลือกตั้งเป็นไปโดยลักษณะที่เขตเล็ก กระผมก็มีความเชื่อมั่นว่า
ในฐานะซึ่งเราคลุกคลีอยู่กับเขตเลือกตั้งและก็เป็นรวบรวมเอาอยู่เองสำหรับสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรที่จะต้องเป็นห่วงเป็นกังวลเกี่ยวกับเรื่องคะแนนเสียง จำเป็นที่จะต้องไปดูแลเขตเลือก
ตั้งนั้นมากกว่าเขตอื่นๆ ถ้าเรามีเขตเลือกตั้งเล็กนั้นก็ทำให้ความรับผิดชอบค่อนข้างจะ
คับแคบไป กระผมเป็นคนที่ผ่านการเลือกตั้งโดยการแบ่งเขต เขตละ ๓ คนมาแล้วถึง ๓
ครั้ง เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ส่วนตัว กระผมน่าจะมองเห็นว่า การเลือกตั้งแบบที่ใช้
อยู่ทุกวันนี้มันเป็นเขตเล็กคั้งที่เอื้ออำนวยให้กระผมได้ประโยชน์ในการที่จะได้รับคะแนน
เสียงจากประชาชน แต่แท้ที่จริงแล้วกระผมมีความรู้สึกว่าการรับผิดชอบมากกว่านั้น ใน
จังหวัดของกระผมคือ จังหวัดศรีสะเกษมีจำนวนผู้แทนราษฎรถึง ๗ คน ถ้าแบ่งเขตเลือก
ตั้งเหมือนอย่างที่ว่าของกรมการพิจารณา จะมีเขตเลือกตั้งถึง ๓ เขตด้วยกัน แต่
กระผมเชื่อว่าในจังหวัดศรีสะเกษทุกเขตเลือกตั้งนั้น ถึงแม้ว่าจะแบ่งเขตเลือกตั้งไป
ก็ตาม แต่คนที่ป็นผู้แทนราษฎรอย่างกระผมก็พยายามที่จะรับผิดชอบต่อปัญหาของประ
ชาชนทั้งจังหวัด และมีใช้แต่เฉพาะจังหวัดของกระผมเท่านั้น กระผมคิดว่ากระผมพยายาม
ที่จะรับผิดชอบต่อประชาชนในทุกจังหวัดทุกแห่งที่กระผมได้รับปัญหาและพยายามที่จะหาทาง

แก้ไขให้กับเขา เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่าถ้าเราสามารถจะแบ่งเขตเลือกตั้งได้เป็นเขต
เลือกตั้งใหญ่แล้วจะทำให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีความรับผิดชอบต่อประชาชนมากกว่า
เขตเลือกตั้งเล็กๆ นั่นเป็นเหตุผลประการที่ ๑

เหตุผลประการที่ ๒ ที่กระผมพยายามจะให้มีเขตเลือกตั้งกว้างขวางก็เพราะเหตุ
ว่ากระผมได้ผ่านประสบการณ์ในการสมัครรับเลือกตั้งมาแล้ว และรู้ว่าปัญหาใหญ่ที่สุดที่
ประชาชนยังไม่สามารถจะแก้ไขได้ก็คือ การทุ่มเงินทองเพื่อเอาไปชั่งกึ่งให้ประชาชนมาลง
คะแนนเสียงให้กับบุคคลประเภทนั้น ถ้าหากมีเขตเลือกตั้งเล็กเท่าไร อิทธิพลของเงินซึ่ง
ย่อมไม่เข้าใครออกใคร ก็สามารถที่จะดลบันดาลให้ผู้ใช้สิทธิ์สามารถหันเหความสนใจที่ถูกต้อง
ไปได้เพราะเห็นผลประโยชน์เฉพาะหน้า จริงอยู่ถึงแม้ว่าเราจะยอมรับว่าประชาชน
ของเราในวิถีชีวิตเสรีภาพและสามารถที่จะลงคะแนนเสียงเลือกใครก็ได้ใช้วิจารณญาณได้
อย่างถูกต้อง แต่ใครเป็นผู้ที่จะสามารถให้หลักประกันได้ว่าค่าสินไหมฐานที่เข็มนั้นในเหตุ
ผลของประชาชนว่าจะลงคะแนนด้วยความบริสุทธิ์ที่ยุติธรรมนั้นเป็นความจริง กระผมขอ
มั่นใจว่าถ้าใครอยู่ในวงการเมืองได้ ไปดูการเลือกตั้งที่คมหลายครั้งหลายหน มาจะเห็นว่าอิทธิ
พลที่มาลำดับแรกนั้นก็คือ ปัจจัยทางการเงิน ซึ่งกระผมยอมรับความสำคัญว่าเงินนั้นเป็นส่วน
ประกอบในการใช้สมัครรับเลือกตั้ง แต่กระผมไม่พยายามที่จะให้ความสำคัญกับผู้ที่มี
ใช้เงินมากมายนัก แต่ถ้าหากว่าในบ้านเมืองลักษณะปัจจุบันนี้รัฐบาลเองซึ่งมีส่วนสำคัญใน
การที่จะพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้ประชาชนได้เคารพถึงเหตุผลในการที่เลือกตัวแทน
ของเขาเมื่อมาปฏิบัติหน้าที่ใช้อำนาจนิติบัญญัติ แต่รัฐบาลไม่ได้พยายามทำอะไรเลยใน
การที่จะส่งเสริมหรือพัฒนาประชาชนให้มีความเข้าใจในระบบประชาธิปไตยอย่างถูกต้อง
ไม่ได้ทำอย่างไรเลยที่จะชักจูงให้เขาเห็นว่าความรับผิดชอบที่แท้จริงของเขา ผลประโยชน์
ที่เขาจะได้รับจากการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรที่ถูกต้องนั้นเป็นอย่างไร รัฐบาลก็ปล่อยเฉยไป
แล้วถ้าหากเป็นไปในลักษณะอย่างนี้คงไม่มีใครปฏิเสธได้ว่าอิทธิพลของการเงินนั้นสามารถ
ที่จะเบี่ยงเบนความรู้สึกที่แท้จริงของประชาชนออกไปจากความถูกต้องได้ กระผมจึงเห็น
ว่าถ้าเรามีเขตเลือกตั้งเล็กเท่าไร อิทธิพลของผู้ที่จะใช้เงินไปลงทุนในการเดินเข้ามาสู่รัฐสภา
แห่งนั้นนั้นน่าจะประสบผลสำเร็จ ถ้าหากเราขยายเขตเลือกตั้งให้กว้างขวางแล้วก็จะทำให้

ผู้ที่ใช้เงินนั้นจะต้องใช้เงินเป็นจำนวนมหาศาล และก็เป็นการเสี่ยงพอสมควรเหมือนกัน กระผมเชื่อมั่นว่าประชาชนส่วนหนึ่งนั้นมีความรับผิดชอบและเขารู้ตัวดีว่าคนที่จะมาเป็นผู้แทนราษฎรของเขานั้นคือคนที่จะมาหวังพึ่งระยะยาว ต้องการคนที่มาเป็นปากเป็นเสียงและทำงานรับผิดชอบต่อเขาในปัญหาที่ยาวไกล แต่ว่ากระผมก็ไม่มีเชื่อมั่นว่าความรู้สึกรักของประชาชนส่วนใหญ่จะเป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้นกระผมจึงมีความเห็นในลักษณะที่จะสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งโดยการแบ่งเขตเลือกตั้งให้กว้างขึ้น เมื่อไม่สามารถจะเลือกตั้งได้ทั้งจังหวัดก็ขอแบ่งการเลือกตั้งออกอย่างน้อยๆ ให้มีผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งนั้นถึง ๕ คน ซึ่งกระผมคิดว่าการขยายเขตเลือกตั้งนั้นนอกจากจะทำให้คนที่เป็นผู้แทนราษฎรมีความภาคภูมิใจในการที่เขาได้รับการสนับสนุนจากประชาชนส่วนใหญ่แล้ว กระผมก็คิดว่าเราจะสามารถสกัดกั้นอิทธิพลของผู้ที่ใช้เงินได้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อไปสำหรับคนที่จะมาปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้แทนราษฎรได้อย่างสมศักดิ์ศรี กระผมขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ก็เห็นจะยาวนานครับ ต้องว่ากันนานก็ขอใช้เวลาบ้าง ๒ โมงครึ่ง

พักการประชุมเวลา ๑๒.๕๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๔.๑๓ นาฬิกา

ประธานรัฐสภา : สมาชิกครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเรียนเปิดประชุมครับ ขอเชิญอภิปรายมาตรา ๓ ต่อครับ ตอนนี้เป็นเวรของคุณประยูร สุรนิงค์ เชิญครับ

นายประยูร สุรนิงค์ (กรรมธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย กระผม ประยูร สุรนิงค์ จากอุดรธานี สังกัดพรรคชาติพัฒนาไปโดย ในมาตรา ๓ นี้ ความจริงกระผมได้รับการแต่งตั้งจากสภาแห่งนี้เป็นกรรมธิการพิจารณาร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ทุกเรื่องทุกประเด็นมา เราก็ได้มีการถกเถียงกันด้วยเหตุผลจนเป็นที่พอใจกันทั้ง ๒ ฝ่าย มามีอยู่เรื่องนี้นักมาตรา ๓ เกี่ยวกับการแบ่งเขต การ

แบ่งเขตนี้ กระผมจะกรวบรวมเรียนท่านประธานว่า มีผู้เสนอให้มีการแบ่งเขตหลายชนิด ตั้งแต่เขตละ ๑ คน เขตละ ๓ คน เขตละ ๔ คน เขตละ ๕ คน เขตละ ๖ คน และรวมทั้งจังหวัดหนึ่งมีเพียงเขตเดียว และเหตุผลของแต่ละท่านนั้นล้วนหยิบยกมาในทางที่ท่านเห็นว่ามันจะเป็นประโยชน์ต่อระบอบประชาธิปไตย ของ ประเทศไทยอย่างแท้จริง กระผมเองได้พยายามฟังเหตุผลแม้กระทั่งในตอนที่เป็นกรวมวิชาการพิจารณาอยู่นั้น ก็ได้พิจารณาเหตุผลในตอนที่มาลงมติ ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งใหญ่ซึ่งมีทั้งหมด ๓๘ คน ได้ลงมติว่าให้เอาเขตละ ๓ คน พวกกระผมก็มีอยู่อย่างน้อย ๓ คนที่ได้ลงลงไว้ คือ คุณประเทือง วิจารณ์ปรีชา ส.ส. พิษณุโลก พรรคชาติประชาธิปไตย คุณปิยะฉัตร วิจารณ์ภรณ์ จากศรีสะเกษ และตัวกระผมเอง ประยูร สุรนิวงศ์ จากอุดรธานี เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะกรวบรวมเรียนเหตุผลให้จำเพาะเจาะจงลงไปให้ตัวเลขว่า ทำไมจึงมีการแบ่งเขต ๕ เขต ๓ เขต มันจะส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย มันจะส่งเสริมบุคคลที่จะมาเป็นผู้แทนราษฎร เป็นตัวแทนของปวงชนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๖ ได้ยกย่องไว้ เมื่อเข้านี้กระผมได้ฟังเหตุผลของคนที่มีการแบ่งเขต เขตละ ๑ คน มีหลายคนได้ยกถันฉบับของประชาธิปไตยซึ่งอยู่ในต่างประเทศ ขณะนี้ในประเทศไทย หรือประเทศสิงคโปร์ ก็กำลังกระทำอยู่ มีคนให้เหตุผลอย่างสวยงาม แต่กระผมอยากจะกรวบรวมเรียนว่า ที่กระผมไม่สนับสนุนให้มีการแบ่งเขต เขตละ ๑ คนนั้น หรือเรียกว่า วันแมน วันโหวต (One man one vote) นั้น ก็เพราะว่าในสภาพการณ์ของประเทศอังกฤษ ในสภาพการณ์ของประเทศสิงคโปร์ กับในสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศไทยนั้นไม่เหมือนกัน ในประเทศอังกฤษบทบาทของทหารซึ่งมีส่วนเป็นฐานรองรับในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยนั้นไม่มีโดยสิ้นเชิง นอกจากเป็นฐานรองรับในการป้องกันความมั่นคงของประเทศเท่านั้น ในประเทศสิงคโปร์ ในเรื่องทหารแทบจะไม่มีส่วน ไม่มีบทบาทในการรองรับการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยเลย ส่วนในประเทศไทยเรานั้น กระผมเองได้กระทำการวิเคราะห์ถึงว่าทำอย่างไรประชาธิปไตยจึงจะอยู่รอดตลอดไปได้ ทำอย่างไรรัฐธรรมนูญที่เราเขียนกันนี้จึงจะเป็นที่ยอมรับของบุคคลทุกฝ่าย เพราะทุกฝ่ายในที่นี้กระผมหมายความว่า ในประเทศไทยของเรานั้นจะมีส่วนประกอบ เป็นทหาร เป็นนักวิชาการ เป็น

คนกรรมาชีพ เป็นนายทุน เป็นบุคคลผู้ทำธุรกิจ หรือเป็นนายธนาคาร มีส่วนประกอบ
 อย่างน้อยอย่างพร้อมเพียง เราจะตั้งหน้าเอาส่วนเหล่านั้นมาเป็นฐานรองรับประชาธิปไตย
 หรือรัฐธรรมนูญของเรา จึงจะยืนยงคงต่อไป เพราะฉะนั้นในการที่จะเอาเขต ๑ คนนั้น
 กระผมจึงขอทราบเรียนว่า ในเรื่องเศรษฐกิจของประเทศเวลานั้น ประชาชนก็ดี รัฐบาล
 ก็ดี เศรษฐกิจยังแย่ ค่ามิสสินจ้างแม้แต่จะเป็นเพียงส่วนน้อยก็เป็นสิ่งทำให้ประชาชน
 ระลึกถึงว่า ส่วนนั้นได้นำไปบำบัดความเดือดร้อนของเขาได้ ประชาชนอีก ๘๐
 เปอร์เซนต์ของประเทศ ประมาณ ๓๖ ล้านคนนั้น การศึกษาที่ยังมีน้อยอยู่ ประสิทธิภาพ
 ทางการเมืองก็ยังมีน้อยอยู่ ประเทศไทยของเราไม่ว่ารัฐบาลชุดไหน การจัดตั้งทางการ
 เมือง การสอน การเผยแพร่ระบอบประชาธิปไตยทางการเมืองนั้น ไม่ได้ทำอย่างวิบุรณ
 ไม่ได้ทำอย่างเต็มที่ สิ่งนี้รัฐบาลทุกรัฐบาลต้องยอมรับว่าไม่สามารถทำสิ่งนี้ได้ แม้แต่
 กฎหมายที่ผู้แทนราษฎร หรือครูสุมนานออกไปใช้บังคับสำหรับประชาชนทั่วประเทศนั้น
 กระผมคิดว่าประชาชน ๘๐ เปอร์เซนต์ไม่มีใครรู้ว่ากฎหมายนั้นว่าอย่างไร แต่เขาจะรู้ว่า
 กฎหมายนั้นว่าอย่างไรก็ต่อเมื่อเขาขึ้นศาล ผู้พิพากษาได้อ่านว่าท่านได้ทำผิดตามมาตรานี้
 ตามกฎหมายอย่างนั้น กฎหมายที่เราออกกันไปนั้นเราใช้บังคับ แต่เราไม่เคยแพร่กฎหมายฉบับ
 นั้น หรือสิ่งนั้นมาให้ประชาชนได้รู้ เราเพียงแค่ประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษาเท่านั้น
 ประชาชนไม่ทราบเลย ถ้าพรรคกระผมได้เป็นรัฐบาล สิ่งแรกที่จะทำก็คือ เรื่องกฎหมายนี้
 ว่าจะออกฉบับไหนต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบ เขาถึงปฏิบัติถูก กระผมขอทราบ
 เรียนในที่นี้ว่า มีท่านผู้ทรงเกียรติวุฒิสมาชิก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สนับสนุนรัฐบาลมี
 ก็คนที่ทราบว่าการกฎหมายฉบับนั้นว่าอย่างไร ไม่มีทั้งที่เป็นผู้ออกกฎหมายต้องกลับไปเปิดพนัก
 ดู ท่านเองต่างหาก เพราะมันประกาศแล้วในราชกิจจานุเบกษา สิ่งนี้เขียนข้อบกพร่องสิ่งนี้
 เป็นการขาดการจัดตั้งและการเผยแพร่ทางการเมืองอย่างแท้จริง อุปสรรคต่อการเผยแพร่
 นั้นคือกฎหมายฉบับหนึ่ง คือ กฎหมายว่าด้วยการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์ กฎหมาย
 ฉบับนี้กระผมกระเทือนต่อเศรษฐกิจของประเทศ กระผมกระเทือนต่อหลายสิ่งของประเทศ
 เพราะฉะนั้นกฎหมายฉบับนี้ออกมาแล้ว ใครไปเผยแพร่อย่างไรก็จะถูกกล่าวหา แทนที่
 จะเป็นประโยชน์ต่อประชาธิปไตยอย่างแท้จริง ท่านไม่ทราบ ท่านประธานอาจะทราบว่า

อุปสรรคของการเผยแพร่ของคอมมิวนิสต์นั้น คือ ประชาธิปไตย ถ้าเราพยายามหลีกเลี่ยงการศึกษาหรือกฎเกณฑ์ของประชาธิปไตย ออกได้มากเท่าไรคอมมิวนิสต์จะเผยแพร่ได้มากเท่านั้น เพราะฉะนั้นกระผมจึงกราบเรียนว่า ในอันนี้สภาพการณ์ของเรานั้นที่เรายอมรับ โครงสร้างของฐานอำนาจทางการเมืองของประเทศนั้นเรายังยอมรับ ทหารก๊กนี้ นักธุรกิจก๊กนี้ นักธนาคารก๊กนี้ หรือประชาชนก๊กนี้เหล่านี้เป็นฐานอำนาจของประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นจะนำไปสู่เขตละ ๑ คนได้ ฐานอำนาจเหล่านี้ต้องลดบทบาทของตัวเองลงไป ถ้าไม่ลดบทบาทแล้ว รัฐธรรมนูญออกมาเป็นเขตละ ๑ คน ไม่ช้าไม่นาน ความไม่พอใจหรือความคะเริ่ต่าง ๆ ที่จะละเมิดศึกษามันย่อมมีได้ กระผมไม่ได้โทษบุคคลที่จะเมิดการศึกษา เพราะมันเป็นแนวความคิด เขาคิดว่าการกระทำเช่นนั้นจะเป็นการแก้สถานการณ์ของประเทศอีกคนก็อาจจะคิดว่าการกระทำเช่นนั้นเป็นการทำลายระบอบประชาธิปไตย ต่างคนต่างคิด บ้านนี้เมืองนี้มีคนถึง ๔๗ ล้านคน มี ๔๗ ล้านความคิด พูดประโยคเดียวกันมาตรา ๓ แปรญาติตัวอย่างไรนั้นตั้งแต่เข้าข้านมาถึงตรงนี้ ท่านประธานก็จะเห็นว่าแต่ละคนนั้นได้ระบายนความคิดได้แสดงความคิดออกมาไม่คล้ายจะเหมือนกัน เพราะฉะนั้นเหตุผลที่กระผมไม่รับ ๑ คน หรือ วันแมน วันโหวต นั้นก็คือว่าฐานอำนาจในทางการเมืองของประเทศที่ทำงานมากับประเทศของเรานั้นต่างกัน

ประการที่ ๒ เขตละ ๒ คนนั้นไม่มี แต่เขตละ ๓ คนนั้นเริ่มต้นมาจากปี ๒๔๑๗ ในตอนนั้นมีสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ฝ่ายหนึ่งต้องการรวมทั้งจังหวัดเป็น ๑ เขต ฝ่ายหนึ่งต้องการคิดว่า แบ่งเขตละคนดีกว่า พวกที่มีหัวสมัยใหม่ต้องการให้เป็นประชาธิปไตยแบบที่ข้าพเจ้าได้ไปเรียนมา วันแมน วันโหวต เขาจะท้อ หนังสือพิมพ์ก็กระจายข่าวกันอยู่เสมอ หากทางตรงกลาง เนื่องจากประเทศเรานั้นเป็นดินแดนพระพุทธศาสนา มัชฌิมา ปฏิภา จงมาเอาตรงกลางกันเถิด หรือพูดง่าย ๆ อย่างภาษาคนนั้นว่าเดินมาพบกันตรงกลาง เขาจะเอาเขตละ ๓ แล้วก็เลือกละคน บางคนก็ท้วงติงว่า อย่างจังหวัดภูเก็ต อย่างจังหวัดระนอง อย่างจังหวัดตราด เขามีผู้แทนราษฎร ๑ คนเขาก็เสียเปรียบซี เสียเปรียบในการใช้สิทธิ์ตามรัฐธรรมนูญทางการเมือง กระผมยอมรับว่า เป็นก้าวเสียเปรียบ แต่พื้นฐานของรัฐธรรมนูญนั้นได้มอบเสรีภาพของทุกคนในแผ่นดินไทยนี้

ให้เด็กที่อยู่จังหวัดใดก็ได้ตามสมควรแก่อัตรา ท่านได้ใช้เสรีภาพตามรัฐธรรมนูญข้อ
 นั้นใหม่ ไม่ได้กำหนดว่าใครจะย้ายไปอยู่อุดรธานีก็กระผม ไม่ได้กำหนดว่าใครจะย้ายไป
 อยู่ภูเก็ตรัฐธรรมนูญได้ให้ท่าน แต่ท่านสงสัยที่ ท่านจะมาขอเสรีภาพอันที่
 ๒ ว่า ทุกคนต้องเด็กเหมือนกันนั้น กระผมคิดว่าคงไม่ใช่เหตุผลที่ท่านจะต้องมาขัดแย้ง
 กันพอมาถึง ๓ คน ทำไมกระผมไม่ยอมรับ ๓ คน ตามกรรมวิธีการเสียงข้างมาก กระผม
 จะต้องถามเรียนท่านประชาชนว่า การต่อสู้ทางการเมืองโดยเฉพาะการสมัครรับเลือกตั้งเป็น
 ผู้แทนราษฎรนี้ตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ เป็นต้นมานั้น การต่อสู้ไม่ได้เข้มข้นบางหมู่บ้านเอาใบ
 ปลิวไปติดได้ฟังเสียงคำปราศรัยทั่วตำบล ๑ ครั้ง เขาก็เลือกแล้วว่าคุณนั้นมีหน่วยก้านการพูด
 จนเป็นอย่างไร ทั้ง ๆ ที่ไม่เคยรู้จักประวัติเขาเขียนให้เฉพาะในใบปลิว ท่านเหล่านั้นก็
 เลือกแล้ว ต่อมาเมื่อ ๒๕๐๐ เป็นต้นมา ๒๕๑๒ ยวดยานพาหนะ เทคโนโลยีมีสูงขึ้น
 ใช้วิทยุ ใช้รถยนต์ ๆ ออกหาเสียง ใช้ไมโครโฟนโฆษณาตรงนั้นประชาชนก็ตั้งใจแล้วว่ามิ
 ไมโครโฟนมาพูดที่บ้านเรา ผู้แทนมาพูดแล้ว เขาก็มาฟัง ฟังด้วยเหตุผล ฟังตำนาน
 ไหวหาว ฟังคุณวุฒิ ความรู้ที่เขาจะอภิปรายให้ประชาชนได้ฟัง ประชาชนชอบใจ ถ้าว่าใครไป
 หาเสียงอีก ๑ คน ก็จะมาบอกว่าคุณพูดให้ฟังซิ พูดไม่เป็นเป็นผู้แทนไม่ได้ พาลิเยมันท์
 (Parliament) หมายถึงที่ซึ่งเขาให้มาพูดกันมาเถียงกัน เมื่อคุณพูดไม่เป็น คุณจะไปต่อ
 เขาก็ทำไม่ได้ เพราะสถานที่นั้นคิดว่าต้องมาพูดกัน มาต่อนั้นพูดเก่ง ทำอย่างนั้นเฉย ๆ
 ก็ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎร มาต่อนั้นวิวัฒนาการของการเมืองนั้นได้เพิ่มขึ้นอีก จะ
 มีหน่วยคนหนึ่งเรียกว่า หัวคะแนนไปขึ้นนำว่า หมู่บ้านนี้เขาพูดว่าอย่างนั้น เขาแปลว่า
 อย่างนี้ เขาพูดว่าตอนเช้า ๆ ๖ โมง ถึง ๖ โมงครึ่ง มีคนโฆษณา ๒ คน นายอะไร กับ
 นายอะไรนั้นนะ สนนกันว่าพรรคการเมืองนั้นแล้วอย่างนั้นอย่างนี้ จะมีคนไปขึ้นนำใน
 ลึกหมู่บ้านหนึ่งเรียกว่า หัวคะแนนว่าคนที่พูดว่าอย่างนั้นมันหมายความว่าอย่างนี้ ที่สม
 บอกว่าผมเป็นคนดีอย่างนั้นอย่างนี้ ความจริงเขาพูดเฉพาะในส่วนดีของเขา ส่วนเลว
 เขาไม่พูด ผมจะพูดส่วนเลวให้ฟัง ก็เกิดระบบหัวคะแนน หัวคะแนนนั้นจะต้องทำงาน
 ให้เรา ทำงานให้เรารวมจะต้องจ้างเขา เราจะต้องจ่ายเงินให้ ปกติให้เขาทำงานให้เรา
 ระบบนี้ แม้แต่คนจะไปติดใบปลิว คนรักษาใบปลิวไปสเตอร์ ของเรานั้นจำเป็นจะต้อง

ใช้เงิน เงินจึงมีบทบาทถึง ๖๐ เปอร์เซ็นต์ ในการสมัครรับเลือกตั้งผู้แทนราษฎร เมื่อเป็นเช่นนั้นก็จะมีความที่ถือโอกาสมาวิเคราะห์ว่า การเงินนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้ตัวเองเป็นผู้แทนราษฎรได้ ในแอเรีย (Area) แคบ ๆ สมมุติว่า ๑ คน เขาจะสามารถทุ่มเงินได้เมื่อเขานั้นมีใคร ชลประทานโทษ คุณทรงธรรม ปัญญาดีบอกว่า ถ้าใช้หัวละพันคนนี้ไม่เท่าไรเขาก็สามารถเป็นผู้แทนได้แล้ว เพราะเงินมีบทบาทสภาพเศรษฐกิจของประชาชนขณะนี้ ไม่ได้วิบูรณ์ ไม่ได้ถูกต้อง ไม่ได้พร้อมเพรียงอย่างที่เราคิด เพราะฉะนั้นกระผมจึงคิดว่า ถ้าหากว่าเขตมันแคบอยู่ เพียงแต่ ๓ อำเภอเท่านั้น มีพลเมือง ๕ แสนกว่าคน เลือกผู้แทนได้ ๓ คน การทุ่มก็จะมียกบาท เขาจะมีปัญหานี้ว่า สมมุติว่าทุ่ม ๕๐,๐๐๐ จะเหลืออีก ๓๐,๐๐๐ ๕๐,๐๐๐ เสียง จะเหลือ ๓๐,๐๐๐ ทุ่ม ๖๐,๐๐๐ จะเหลือ ๔๐,๐๐๐ เพราะฉะนั้นเขาคำนวณได้เสร็จแทนที่จะไปหาเสียงไปประกาศความดีความดีแก่ประชาชนไปประกาศนโยบายว่าข้าพเจ้าจะทำอะไรสำหรับประเทศไทยบ้าง ข้าพเจ้าจะไปแก้กฎหมายความเดือดร้อนอะไรบ้างเขาไม่ต้องพูด เขาไปนั่งหาเงินแล้วคำนวณว่า เข้ายบ้านนี้ใช้เท่าไร บ้านนี้ใช้เท่าไร ครบ ๖ ล้านก็มีแล้วใจก็ สิ่งแม้กฎหมายการเลือกตั้งจะบอกว่า ห้ามใช้เกิน ๓ แสน ๕ หมื่น กระผมขอให้ข้อสังเกตแก่ท่านประชาชนว่า กระผมกราบเรียนให้ข้อสังเกตด้วยความเคารพว่า กฎหมายฉบับนี้ถ้ามันบังคับไม่ได้ ต้องเลิกครับ และกระผมขอกราบเรียนว่า มันบังคับไม่ได้ ไม่มีใครที่จะสามารถในบทบาทนี้ในบทเชิงค้ำยัน คิลบหลงโทษนั้นมันทำไม่ได้ สมมุติว่ากระผมสมัครผู้แทนที่อุตรธานี มีเงินอยู่เพียง ๓ แสน แต่มีอีกคนหนึ่งไม่ต้องการให้กระผมได้ กระผมขอกราบเรียนสมมุติว่าท่านประชาชนไม่ต้องการให้กระผมได้ เอาเงินไปทุ่ม ๒ ล้าน บอกว่า ผมจ่ายให้คุณ เลือกคุณประยูรนะ จ่ายเท่านั้น ๆ แล้วก็ให้บัญชีเป็นเงิน ๒ ล้าน ๒ ล้านนั้นก็มีความพียง ท่านประชาชนก็เอาบัญชีให้ศาลว่าผมได้ ใช้จ่ายเงินจำนวนนั้นให้คุณประยูรจริง แต่คุณประยูรไม่ได้รับรู้ในสิ่งนั้น ปฏิเสธ เพราะฉะนั้นการใช้เงินนั้นตัวเองอาจจะใช้เพียงคนเดียว แต่คนอื่นใช้ให้มันเป็นเรื่องที่จะหลีกเลี่ยงได้ บทบาทเชิงค้ำยันหรือบทหลงโทษนั้นจึงไม่สามารถที่จะใช้บังคับได้ เมื่อเป็นเช่นนี้กระผมจึงกราบเรียนว่า ใน ๓ คนนั้น คนมันค้ำยันระบบ ๓ คน แล้วระบบการจะใช้เงินอย่างไรเกิดเป็นระบบขึ้นมาแล้ว ถ้าใช้ระบบ ๕ คนหรือมาก

กว่านั้น ถ้าใช้ระบบ ๕ คนขึ้นมา โอกาสที่จะมีการทุ่มเทเงินทองลงไปนั้น โอกาสจะน้อย
สมมุติว่าเราต้องการ ๕๐,๐๐๐ เสียจริง ๆ เราอาจจะเหลือ ๓๐,๐๐๐ ทำอย่างไรถึงจะรู้ว่า
๓๐,๐๐๐ นั้นจะได้เป็นตัวแทน เพราะสถิติเก่าไม่มีตัวเลขเก่าว่าคนที่เขตละ ๕ คนนั้นจะต้อง
ได้คะแนนเท่านั้น สิ่งจะมีโอกาสเป็นไปได้ ขณะนี้เขตละ ๓ คน นั้นโดย แอฟเวอเรจ
(Average) โดยส่วนเฉลี่ยแล้ว ๓๐,๐๐๐ นั้นเป็นคะแนนเฉลี่ยที่ควรจะได้เป็นตัวแทน
ถ้ากินนั้นแปลว่า ดีกว่าแอฟเวอเรจ ถ้าต่ำนั้นก็แปลว่าเสียหน่อยที่จะได้เป็นตัวแทน
เพราะฉะนั้นทำอย่างไรจะสู้เก่าหมายตัวเลขนี้ได้ ๓ คนนี้มาเป็นสูตรแล้ว เมื่อเป็นเช่นนั้นก็
แปลว่าบุคคลที่มีทุนทรัพย์น้อยอย่างกระผมเช่นนี้ จะมีโอกาสสมัครผู้แทนราษฎรกับเขากระ-
นั้นหรือ ทั้ง ๆ ที่ท่านประชาชนก็ได้เห็นแล้วว่า กระผมนั้นเอาใจใส่ต่อผู้แทนราษฎรอย่างไร
บ้าง ไม่เคยขาดเลย ขออนุญาตท่านนิดหน่อยนะครับ เพราะว่าต้องแทรกนิดหน่อยคร้า
อย่างนี้เป็นต้น มันเป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้นถ้าเป็นอย่างนี้ด้วยความเอาใจใส่ของกระผมดี
อย่างนี้ แต่กระผมไม่มีเงินที่จะไปแลกเปลี่ยนกับสิ่งเหล่านั้น ประชาชนเขาไม่เลือก คราว
หน้ากระผมก็ไม่ได้พบกับท่านประธานอีกกลับไปสอนหนังสืออย่างเดิม เรื่องมันเป็นอย่าง
นั้น เพราะฉะนั้นกระผมจึงกราบเรียนว่า มีคนทั่วทั้งดิงว่า ถ้าหากว่าเป็นเขตละ ๕ คนนี้
พวกนักการเมืองหน้าใหม่จะไปเกิดได้อย่างไร ๔๕ วันที่ได้เบอร์นั้น จะเดินไปหาเสียง
อย่างไรจึงจะครบ ๕ อำเภอ ๖ อำเภอ กระผมได้ให้เหตุผลคัดค้านกับคำถามข้อนี้ของเขาวา
การที่ท่านจะได้เป็นตัวแทนนั้นไม่ใช่ท่านจะเตรียมตัวเพียง ๔๕ วัน ไม่ใช่ท่านจะไปหาเสียง
ตอนที่ได้เบอร์แล้วเท่านั้น ถ้าท่านอยากจะลงสมัครผู้แทน บ่านนี้ท่านต้องออกไปพบ
ประชาชน ต้องไปเตรียมการไว้เรียบร้อยแล้ว พบบ้านโน้นบ้านนี้ ถ้าท่านต้องการเพียง
๔๕ วันแน่นอนคนมันไม่พอ พวกผมหน้าใหม่ หน้าใหม่คุณเตรียมตัวจะสมัครใหม่ละ ถ้า
สมัครคุณต้องออกซิ ไม่ใช่ว่า ๔๕ วันประชาชนยังไม่ได้พิจารณาอะไรเลย ก็ไปหลอก
ประชาชนกันอีก เพราะฉะนั้นข้อปัญหาที่ตกไปควรจะเป็น ๕ คน ทำไม่ถึงเป็น ๕ คน
ในประเทศไทยมี ๗๒ จังหวัด ๕๔ จังหวัดที่มีผู้แทนราษฎรได้ตั้งแต่ ๕ คนลงมา แปลว่า
๕๔ จังหวัดนี้ไม่ต้องแบ่งเขต มีอยู่ ๑๕ จังหวัดเท่านั้นที่มีผู้แทนราษฎรเกิน ๕ คน ๑๕
จังหวัดนี้ก็แบ่งได้ในจังหวัดที่ควรจะแบ่ง เพราะฉะนั้นมันเป็นการรวมเขตอย่างกลาย ๆ

๒๕๖

แล้วเป็นการแบ่งเขตในส่วนที่เห็นว่ามัน สูงกว่าจำนวนผู้แทนราษฎรใน สูงกว่าที่จำเป็น เพราะฉะนั้นด้วยเหตุผลประการนี้ กระผมจึงกราบเรียนท่านประธานว่า ควรจะเป็นเขตละ ๕ คน กระผมทราบดีว่าวันนี้ น่าจะได้มีการจบในเวลา ๒ ของรัฐธรรมนูญนี้ เพราะฉะนั้น กระผมจึงจะขอกราบเรียนท่านประธานว่า กระผมจะไม่ใช้เวลาของท่านประธานมากในการที่จะอภิปราย เพราะเท่าที่ได้ ใช้มาก็มากพอสมควรอยู่แล้ว ก็ขออีกเพียงประเด็นเดียวครับท่านประธาน คือเท่าที่เพื่อนสมาชิกหัวเราะหรือแสดงความวิตใจนี้ กระผมชอบใจ แปลว่าเราชอบที่กระผมพูดมานี้ เพราะฉะนั้นท่านประธานอย่าได้ ไปขัดใจสมาชิก เพราะว่ากระผมพูดกระผมไม่ได้เลาะโรมาซักกัน เอาแต่เหตุและผลมาทั้งนั้น เพราะฉะนั้น ประเด็นเดียวที่กระผมจะขอกราบเรียนท่านประธานขณะนี้ก็คือว่า ในประเด็นมาตรา ๓ นี้ กระผมได้กราบเรียนท่านประธานแล้วว่า มันมีเขตละ ๑ เขตละ ๓ เขตละ ๔ เขตละ ๕ เขตละ ๖ และรวมเขตจังหวัด ในสภาของเราเนี่ยเวลาจะโหวตนั้นเพื่อความรวดเร็วมันก็จะตั้ง ประเด็นเพียง ๒ อย่างก็ ไซตามผู้เสนอหรือไม่ นี่ประเด็นหนึ่ง หรือจะเอาตามกรรมวิธีการ ถ้าเป็นอย่างนี้เป็น การแบ่งที่พยายามจะไม่ละเอียดหรือความที่ละเอียดหรือผลที่ละเอียด นั้นจะทำให้เราไม่ได้รับเสียงที่แท้จริง เพราะฉะนั้นจึงกราบเรียนท่านประธานว่า เวลาจะโหวตในประเด็นต่าง ๆ นี่ยอมเสียเวลากันหน่อย ตามประเด็นที่ ๑ ว่า ท่านผู้ใดสนับสนุนให้มีเขตละ ๑ คน ให้เขายกมือ นับจำนวน เขตละ ๓ ก็คน ยกมือ เขตละ ๕ ก็คน ยกมือ เขตละเท่าไร ๆ ยกมือ ให้มีการเสมอภาคกันในการลงคะแนนตามความคิดเห็น เสร็จแล้วจะไรคอกมาอย่างไร เขตละกี่คน เชื่อว่าทุกคนยอมรับหมด แม้แต่กระผมเองที่สนับสนุน เขตละ ๕ นี้กระผมก็ยอมรับ ถ้าสมมุติว่าโหวตออกมาเป็นเขตละคน หรือจังหวัดละเขต กระผมก็ยอมรับ แต่กระผมจะไม่พูดถึงเป็นการลงคะแนนอย่างไรนะ ครับ เพราะมันยังไม่ถึงเพราะทางท่านเพียงแต่เรื่องการแบ่งเขตก็ ไปว่าการลงคะแนน ยังไม่ถึงตอนนั้น เราเอาแบ่งเขตกันก่อนตอนนี้กระผมจึงกราบฝากท่านประธานไว้ว่า เวลาจะลงคะแนนนี้ ขอฝากท่านว่าเอาประเด็นละประเด็นประเด็นประเด็นประเด็นรวมทั้งหมด ๔ อย่างนี้ว่าใครจะเอาอย่างไรบ้าง ขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ต่อไปขอเชิญ คุณประเทือง วิจารณ์ปรีชา ครับ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
ประเทือง วิจารณ์ปรีชา จากพิษณุโลก พรรคชาติประชาธิปไตย กรรมาธิการเสียงข้าง
น้อย ตามที่กระผมได้ขอสงวนความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดจำนวนผู้แทนราษฎรจะมี
ในเขตเลือกตั้งนั้นที่กำหนด ไว้ในเขตละ ๕ คน กระผมขอให้เหตุผลเพื่อประกอบการ
พิจารณา เพื่อให้ท่านสมาชิกได้เห็นว่าการผมมีเหตุผลอย่างไร เห็นควรที่จะให้มีผู้
แทนราษฎรในเขตละ ๕ คน ไม่น้อยกว่า ๕ คน ถ้าเกินกว่า ๕ คนถึงจะให้แบ่งเขตการ
เลือกตั้งนั้นครับ ประการแรกก็กระผมกำหนดอย่างนี้เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ
ฉบับปี ๒๕๒๐ ซึ่งกระผมยอมรับว่า แม้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ใช่เป็นรัฐธรรมนูญที่สมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ร่างขึ้นมาหรือในการที่กำหนดรัฐธรรมนูญขึ้นมา แต่ก็ต้องยอมรับ
ความคิดเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งก็มีเหตุผลจนเป็นที่ยอมรับกันในคนหมู่มาก
ว่าให้มีการรวม ให้ถือจังหวัดหนึ่งเป็นเขตเลือกตั้ง นั่นก็ถือการรวมเขตทั้งจังหวัด ไม่ว่า
จังหวัดนั้นจะเป็นจังหวัดเล็ก จังหวัดใหญ่มีประชาชนมากน้อยเท่าไร ก็ให้ถือเขตจังหวัด
เป็นเขตเลือกตั้ง ยกเว้นแต่กรุงเทพมหานครเท่านั้นที่ให้เป็น ๓ เขต อันนั้นก็เป็นการ
แรกซึ่งกระผมยอมรับ ความคิดเห็นในการที่ร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๒๐ และก็เพื่อ
ให้สอดคล้องกัน แต่ว่าการที่จะกำหนดให้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้งทั้งหมดนั้น จำนวน
ประชากรแต่ละจังหวัดนั้นมันจำนวนไม่เท่ากันแล้วเราก็ได้กำหนดไว้ว่า ๑ แสน ๕ หมื่นคน
นั้นให้มีผู้แทนราษฎรได้ ๑ คน ในเขตพื้นที่การปกครองของแต่ละจังหวัดนั้นมันแตกต่างกัน
เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าในจังหวัดหนึ่ง ๆ ถ้าจะให้ทุกจังหวัดถือเป็นเขตเลือกตั้งทั้งหมด
จังหวัดที่ใหญ่เกินไปก็จะไม่สะดวกแก่การเลือกตั้งทั้งตัวผู้สมัครเองและผู้ที่จะดำเนินการเลือก
ตั้ง ก็จะเป็นเรื่องลำบากยุ่งยากพอสมควร เพราะฉะนั้นกระผมก็มีความเห็นว่าควรจะพบ
กันในลักษณะครึ่งทาง เพื่อให้เกิดความคล่องตัวด้วยกันทุกฝ่าย หรือจะมีอุปสรรคบ้าง
นั้นก็อยู่ในลักษณะสุดท้ายที่จะกระทำได้ จึงเห็นว่าถ้าจังหวัดใดมีผู้แทนเกินกว่า ๕ คนจึง
ให้แบ่งเขตเลือกตั้ง เพราะการที่มีผู้แทนราษฎรในจังหวัดเดียวกันจะต้องไปแบ่งเขตเลือก
ตั้งนั้น ความรู้สึกของประชาชนในจังหวัดนั้นก็มักจะเกิดความแตกแยกว่า เอ๊ะ ผู้แทน

๒๕๘

ราษฎรคนนั้น ไม่ใช่ตัวแทนที่อยู่ในเขตของเรา เพราะฉะนั้นบางที่ปัญหาความต้องการต่าง ๆ ของราษฎรซึ่งตัวแทนจะต้องนำมาถ่ายทอดให้รัฐบาลได้รับทราบมีอยู่นั้นในฐานะที่เป็นปากเสียงของราษฎร หรือเป็นตัวแทนของเขานั้นก็เป็นเรื่องที่จะไม่ได้รับข้อมูลในจังหวัดนั้นอย่างจริงจังจนครบ อันนี้เป็นเหตุผลประการแรก

ประการที่ ๒ ในการกำหนดเขตเลือกตั้งให้ใหญ่ขึ้นหรือให้กว้างขึ้นนั้น จากประสบการณ์ที่เคยสมัครผู้แทน เลือกตั้งมา ๓ ครั้งก็เห็นว่าถ้าหากไปกำหนด ยิ่งพื้นที่ให้แคบ เราก็จะเห็นได้ว่าผู้ที่มีเงินมากนั้นก็จะมักจะใช้เงินนี้ให้เป็นประโยชน์ในการซื้อคะแนนหรือเอาเงินเข้าไปแจกแลกคะแนนอย่างที่เราพูดกัน ได้ง่ายขึ้น เพราะในเขตพื้นที่แคบ ๆ นั้นจะสามารถที่จะใช้เงินเป็นปัจจัยในการแจกแลกคะแนนอันนี้ได้มาก เพราะถ้าหากว่าเขตพื้นที่กว้างแล้วก็จะกระทำลำบากขึ้น จึงอยากให้เห็นพื้นที่นั้นกว้าง เพราะประชาธิปไตยที่มาจากกาเลือกตั้งนั้นไม่เอากำหนดให้มาจากกาที่เอาเงินเข้าไปแจกแลกคะแนนอยากให้มีมาจากกาที่ประชาชนเขาเลือกตัวแทนด้วยความบริสุทธิ์ใจ ได้เห็นว่าต้องการที่จะให้คนนั้นเข้าไปเป็นปากเป็นเสียงไปเป็นตัวแทนของเขาอย่างแท้จริง ไม่ใช่เห็นแก่อำมาตสินจ้างใด ๆ และอีกประการหนึ่ง ที่มีกาที่กำหนดพื้นที่ให้กว้างก็เพื่อให้ประชาชนได้มีตัวแทนของเขาในลักษณะที่สามารถเลือกคนที่เขาต้องการลดหลั่นกันไปได้หลาย ๆ คน ตามจำนวนประชากรที่พึงมีในจังหวัดนั้น ๆ อันนี้ก็เป็นเหตุผลอีกประการหนึ่งที่กระผมต้องกำหนดให้มีเกินกว่า ๕ คน ถึงจะให้แบ่งเขต แล้วก็อีกประการหนึ่ง ซึ่งกระผมจะไม่เน้นเนื่องจากหลายคนก็มีความเห็น ได้ให้ความเห็นในลักษณะที่สอดคล้องต้องกันว่า จังหวัดที่จะดำเนินการเลือกตั้ง ถ้าหากว่าเกินกว่า ๕ คนขึ้นไปแล้วก็จะมีเพียง ๑๔ จังหวัดที่จะต้องดำเนินการแบ่งเขต นั้นก็หมายความว่า จังหวัดเหล่านั้นเป็นพื้นที่กว้างจริง ๆ ผู้สมัครนั้นถ้าจะเต็มพื้นที่ก็ยากแก่กาที่จะดำเนินการหาเสียงให้ประชาชนได้รู้จัก จริงอยู่อาจจะเห็นอุปสรรคบ้างสำหรับคนที่ลงสมัครหน้าใหม่ แต่อย่าลืมว่าในการสมัครผู้แทนราษฎรนั้น คนที่หน้าใหม่ไม่ใช่ว่าโอดบิบลมมา แล้วอยู่ ๆ โดยไม่ได้ทำความดีอะไร หรือไม่มีกาปฏิบัติก็จะได้รับเลือก เป็นเรื่องยากกับคนที่ลงสมัครผู้แทนราษฎรเป็นตัวแทนของประชาชนในจังหวัดใดก็ต้องเกิดความมั่นใจว่าตลอดระยะเวลาได้เคยประกอบคุณงามความดีมา เป็น

ผู้ที่ได้เคยเสียสละจนประชาชนในเขตจังหวัดนั้นได้รู้จัก จึงสามารถที่จะก้าวชัยชนะ หรือได้รับการสนับสนุนจากประชาชนได้อย่างเพียงพอ

Digital Object
National Assembly Library

เพราะฉะนั้นประการสำคัญที่สุดที่คณะกรรมการจะให้เห็นว่า ในการแบ่งเขตให้แคบลงไปเป็นอันตรายด่ละระบอบประชาธิปไตยก็คือ การใช้เงินซื้อเสียงกันนี้ เพราะฉะนั้นไม่อย่าให้เกิดปัญหาอย่างนี้จากที่ได้ประสบพบเห็นในการเลือกตั้งมากก็พอสมควร แล้วก็สมาชิกที่ผ่านการสมัครรับเลือกตั้งมาต่างก็ยอมรับกันว่า ถ้ายังพื้นที่แคบเท่าไร คนที่มีเงินมากมักจะได้เปรียบ แล้วเราก็จะมานั่งโจมตีกันอยู่ว่าคนนี้ได้เป็นผู้แทนเข้ามาเป็นคนที่เอาเงินไปแจกจ่ายแลกคะแนน ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อระบอบประชาธิปไตยด้วยเหตุผลที่คณะกรรมการเรียนมานี้จึงมีความเห็นว่ากำหนดให้เขตเลือกตั้งว่าจังหวัดใจที่มีผู้แทนเกินกว่า ๕ คน จึงจะให้แบ่งเขต คณะกรรมการเรียนเพียงเท่านี้ครับ

ประชาชนรัฐสภา : ประเด็นครับ คณะกรรมการส่วนน้อยที่สงวนความเห็นกับท่านสมาชิกที่ได้ขอสงวนคำแปรญัตติได้อภิปรายหมดไปแล้วรอบหนึ่ง แล้วในรอบแรกนี้มีอยู่ ๒ ท่านที่บอกว่าขอฟังความเห็นกรรมการก่อน ถ้ากรรมการให้ความเห็นดีก็อาจจะลดคำแปรญัตติ เพราะฉะนั้นตอนนี้ขอเชิญกรรมการชี้แจงก่อนครับ

นายสมักร สุนทรวุฒ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ คณะกรรมการ สุนทรวุฒ ประชากรไทย กรุงเทพมหานคร กรรมการธิการ คณะกรรมการเรียน ท่านประธานอย่างนี้ครับว่า กรณีที่เป็นประเด็นและต้องถกเถียงกันมากนั้น ความจริงจะเอาอะไรมาอธิบายเป็นหลักเกณฑ์อย่างไร ก็ต่างคนก็ต่างจะต้องอ้างเหตุกันรุนแรงพัวพันกันไปอย่างนั้นท่านนี้แหละครับ แต่คณะกรรมการเรียนท่านประธานว่า ถ้ากรรมการตีความความเป็นมาเรื่องนี้ให้ท่านประธานฟังแล้ว ท่านประธานก็จะเห็นด้วยกับกรรมการคือเรื่องเป็นอย่างนี้ครับว่า การเลือกตั้งของบ้านเรานี้ะครับ เราเลือกกันมาแต่ก่อนแต่ไร เพราะบ้านเรามีเมืองเล็กผู้คนไม่มาก ท่านประธานคงจำได้นะครับ ตั้งแต่มีเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๔๗๖ จนกระทั่งมาถึงอีกหลายสิบปีต่อมานั้น เราเลือกกันด้วยระบบรวมเขต เพราะเป็นวิธีที่ง่ายสะดวกนะครับ ท่านประธานคงจำได้ว่าแต่ก่อนกรุงเทพฯ มีประชากรเพียงล้านกว่า ๆ เราเลือกผู้แทน ๗ คน ฝั่งข้างนี้ ๒ คน ฝั่งข้างโน้น ๕ คน ทั้งกรุงเทพฯ

Digital Object

ทั้งธนบุรี ก็ยังทำกันได้สะดวกครับ ต่อมาก็กรุงเทพฯ มี ๙ จังหวัดธนบุรีมี ๓ เป็น ๑๒ คน ก็ทำได้สะดวก ครั้งหลังสุดกรุงเทพฯ มี ๑๕ ก็ยังเลือกตั้งรวมเขตกันได้สะดวก แล้วคนที่คุ้นเคยในวิธีการเลือกตั้งอย่างนั้น แต่อยู่มาวันหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๑๘ ปรากฏว่าผู้แทนราษฎร กรุงเทพฯ มีเข้าไป ๒๖ คน ถ้าคิดกันคำว่า ๆ แล้วก็เลือกตั้งโดยใช้พรรคการเมืองสังกัดปีบปรากฏ ถ้าอย่างในกรุงเทพฯ ยกตัวอย่าง ถ้าจะสมัครกันทุกพรรค ๑๐ พรรค พรรคละ ๒๖ คน บัตรเลือกตั้งจะต้องยาว ๓ เมตร ๔ เมตรละครับ ๒๖๐ กว่าช่องที่จะใช้กาสิทธิ์กัน เพราะจะนั่นอันนั้นละครับ สมาชิกสภาธิบดีบัญญัติแห่งชาติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ ก็ได้คิดหาหนทางว่าเมื่อเจอดีงกรณีนี้จะแก้ไขกันอย่างไร กระผมไม่ทราบว่าผู้ใดที่เป็นคนได้เริ่มต้นคิดอ่านไว้ แต่ว่าตัวเลขที่ขีบบมาใช้กันกระผมไม่แน่ใจว่าตอนที่ท่านคิดกันท่านได้อ้างหลักเกณฑ์อย่างไรหรือไม่ แต่ตัวเลข ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ นั้น ได้กลายมาเป็นความคุ้นเคยในการเลือกตั้งถึง ๓ ครั้ง ๓ คราว เมื่อก่อนนี้คนก็ตาหนักกันว่าอยู่เกิดเลือกผู้แทนได้คนเดียว อยู่ใครขงเลือกได้ ๑๐ กว่าคน อยู่กรุงเทพฯ เลือกได้ ๒๖ คน ๓๐ คน ในภายหลัง แล้วก็ ๓๒ คนเมื่อคราวที่แล้ว ในตอนนั้นละครับ เพื่อกันข้อครหาอันนี้ คณะกรรมการในสมัยก่อนโน้นได้คิดกันว่าที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐานที่ทั่วโลกเขาใช้นั้น คือเขตละ ๑ คน อเมริกาก็ใช้ อังกฤษก็ใช้ และในสิงคโปร์แม้เป็นประเทศซึ่งมีการเลือกตั้งของตนเองเพียง ๑๐ กว่าปีนี้ได้ ๕-๖ ครั้งเท่านั้น เขาก็ใช้ระบบ ๑ เขตเลือกตั้งต่อคน ๑ คน ซึ่งเป็นระบบที่ไม่ทำไม่นานหรอกครับ บ้านเราจะต้องไปถึงตรงนั้น ทันทีเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๗ นี้ฝ่ายที่ได้จัดการทำอัตราขึ้นมาก็ได้คิดกันว่า มาในระบอบนี้เป็นการมาครึ่งทางไม่รวดเร็วถึงขนาดผ่านเมืองไทยไปเขตเลือกตั้ง ๓๐๐ กว่าเขต แต่ว่าได้ตั้งกำหนดกฎเกณฑ์ไว้ดีพอสมควรและใช้ได้ผล คิดเริ่มต้นว่าเอาจำนวนประชากรเป็นหลักกว่าแสนห้าเลือกได้ ๑ คน จังหวัดไหนมีได้ไม่เกินแสนห้าก็เลือกผู้แทน ๑ คน ทั้งจังหวัดก็กลายเป็นเขตเลือกตั้ง ไม่ได้คำนึงถึงว่าจะเล็กจะใหญ่จะกว้างเพียงแต่ว่าเอากำหนดแสนห้าเป็น ๑ คน แล้วก็เมื่อ ๒ คน ๓ แสน ๔ แสนห้า ถ้าจังหวัดไหนเกินกว่านั้นก็ให้แบ่งอัตราที่แบ่งก็ตั้งไว้ดีพอสมควรครับ คิดถ้าเผื่อว่ามี ๔ ก็ให้เป็น ๒ กับ ๒ ถ้ามี ๕ ก็เป็น ๓ กับ ๒ มี ๖ เป็น ๓ กับ ๓ มี ๗ ก็เป็น ๓ กับ ๓ กับ ๑ ถ้ามี ๘ ก็เป็น ๓ กับ ๓ กับ ๒ ก็คือต้องแบ่งให้ได้ ๓ ก้อน แล้วจึงจะลงไป

เหตุคือ ๒ และถ้าไม่ได้แล้วในจังหวัดก็จะมี ๑ คน ตัวเลขนี้คณะกรรมการเขียนท่านประธานได้
 ครบว่าไม่มีหลักไม่มีเกณฑ์อะไรทั้งสิ้น เป็นตัวเลขที่ได้เกิดขึ้นมาแล้วเหมือนกับว่าได้ทดลอง
 ใช้ไปแล้วเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๘ มีเลือกตั้งก็เรียบร้อยดี พ.ศ. ๒๕๑๙ มีเลือกตั้งก็เรียบร้อยดี
 และเมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๒ กรรมการล้าพูดได้ว่าระดมอยู่ในการเลือกตั้งมีทั้ง ๓ ครั้ง เหตุผล
 ในรายละเอียดต่าง ๆ นั้น ไม่ว่าจะขอเป็น ๑ หรือขอเป็น ๒ หรือขอเป็น ๔ เป็น ๕ นั้น
 เป็นเรื่องที่จะดั่งทดลองกันทั้งนั้นแหละครับ ขอทดลองเท่านั้นเอง กรรมการเลยจะต้อง
 ให้คำอธิบายกับท่านประธานแต่เพียงว่า เรื่องนี้ถ้าหากว่ามันสะดวกอยู่แล้ว มันดีอยู่แล้ว
 เป็นที่เข้าใจอยู่แล้ว นี่เป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการเลือกตั้งให้สะดวกเท่าไรให้เข้าใจ
 เท่าไร เหมือนกับที่กรรมการเคยยกตัวอย่างว่า ถ้าอยู่สภาก็ไปบงล้าพูดให้ใครไป
 บงล้าพูดหลงเลยก็กลัวว่าออกจากนี้ ถนนราชดำเนินนอก ถนนราชดำเนินกลาง เลี้ยว
 ขวาที่คลองแก้วถึงบางลำภูจะไม่มีใครไปผิดเลย การเลือกตั้งระบบที่เราทำไว้แล้วนี่เป็นระบบ
 ที่สะดวกที่สุด แล้วก็ถือตราส่วนซึ่งพอดีพอดี กรรมการอาจจะใช้ประสบการณ์ส่วนตัว
 ของกรรมการเขียนท่านประธานนิดหนึ่งว่าจังหวัด ๓ คนนี้ละครับ มันอยู่ในขอบเขตที่ว่า
 เมื่อได้พลเมือง ๔ แสน ๕ หมื่นคน โดยประมาณแล้ว จะได้ขอบเขตที่ไม่กว้างขวางจน
 เกินไป อยู่ในขอบเขตซึ่งคนคนหนึ่งควรจะเดินทางให้ถึงแล้วก็ได้พบปะถ้าใหญ่ได้ไป
 กว่านั้น ขอบเขตจะกว้างขึ้นก็แปลว่าโอกาสที่ผู้แทนราษฎรจะได้พบราษฎรด้วยตัวเองนั้น
 น้อยลงไป กรรมการขอเรียนนะครับว่า เป้าหมายของการเลือกตั้งที่ทั่วโลกทำกันนั้น คือ ๑ คน
 ต่อ ๑ เขต เรากำลังอยู่ระหว่างกึ่งกลางทาง วันข้างหน้านี้อาจจะมีความเปลี่ยนแปลงให้เล็กลง
 ไปอีก ซึ่งกรรมการก็หวังใจว่าวันหนึ่งคงจะได้มีการแก้ไข แต่ระหว่างนี้ที่นี้ซึ่งเราเห็นว่าสิ่งที่
 เราได้ใช้มา ๓ ครั้งสะดวกและเหมาะสม และราษฎรกำลังคุ้นเคย และราษฎรกำลังสนใจ
 การเมือง มีอะไรถ้าจะทำให้กระตุกให้เปลี่ยนแปลงไปอีก ก็จะทำให้เกิดความยุ่งยากขึ้น
 คณะกรรมการส่วนใหญ่ได้เห็นพ้องต้องกันว่า ที่กำหนดไว้วันนี้พอสมควรอยู่แล้วครับ
 ขอกราบเรียนท่านประธานท่านนี้ครับ

ประธานรัฐสภา : กรรมการได้ชี้แจงแล้ว ท่านผู้ใดมีความข้องใจครับ
 คุณสมานครับ

นายสมาน ชมพูเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : เรียนท่านผู้เป็นประธาน กระผม สมาน ชมพูเทพ ผ.ศ. จังหวัดลำพูน ตามที่ท่านกรรมาธิการได้ชี้แจงไปนั้น สำหรับเรื่องของผมเองในการที่จะแบ่งเขตก็คนนั้น ผมไม่ได้ตั้งใจจะเป็น ๒ คน ๓ คน หรือ ๕ คน แต่ผมตั้งใจตัวเลขของประชากร คือผมอยากจะลดจำนวนจากแสนห้าหลัก ๑ แสนคนนั้น ผมคิดว่าทางกรรมาธิการควรจะให้ข้อสังเกตกับผมเป็นที่พอใจ ผมอาจจะไม่ได้ใจ แต่ถ้าหากว่ายังไม่ชี้แจงผมก็จำเป็นอยู่อย่างยิ่งที่จะต้องขอต่อทางรัฐสภาว่ามีความจำเป็นอย่างไรถึงที่ว่าเหตุผลเพราะอะไร ผมก็ใคร่ขอเรียนเชิญทางกรรมาธิการชี้แจงหน่อยครับ

นายถวิล จันทระประสงค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นนทบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ถวิล จันทระประสงค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนนทบุรี พรรคประชาธิปัตย์ กระผมฟังท่านกรรมาธิการและท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องอภิปรายในมาตรา ๓ เรื่องการแบ่งเขต และมีกาเลือกแต่ละจังหวัด จังหวัดหนึ่งมี ๑ คน ๒ คน ๓ คน ๔ คน ๕ คนถึง ๖ คน กระผมบอกตรง ๆ ว่า ประชาชนซึ่งขณะนี้ฟังการอภิปรายในสมานนั้น ข้อเท็จจริงเขาไม่ทราบว่าจะอภิปรายกันเรื่องอะไร เขาไม่สนใจ เขาสนใจอย่างยิ่งคือเรื่องปากเรื่องท้อง ท่านประธานที่เคารพ กระผมพูดด้วยความสัตย์จริงว่า สภาพของเรานี้เป็นสภาที่รับเลือกตั้งมาจากผู้แทนราษฎร มาจากประชาชน ประมาณ ๓ ปีเศษแล้ว ประชาชนเขาบอกไอ้ไอ้ นี่มันแต่เรื่องกฎหมาย กฎหมายเขาไม่รู้เรื่อง เขาบอกเรื่องปากเรื่องท้อง เรื่องข้าวขาหมูไม่ได้ แบบนี้ถึงไม่ได้ช่วยเหลือประชาชนเขา แล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายเลือกตั้งนี้ ในโลกนี้เลือกตั้งแบบชนิดว่ารวมเขตแล้วเอาเบอร์เดียว กระผมก็คิดว่าเป็นไปได้ อย่างนี้แล้วกระผมคิดว่าถ้ามีการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตแล้วก็เขตละ ๓ คน อันนี้กระผมก็เห็นดีด้วยตามกรรมาธิการ ท่านประธานที่เคารพ กระผมก็ไม่มีอะไรมานอกจากว่าขอสนับสนุนท่านกรรมาธิการ ขอขอบคุณมากครับ

นายอนันต์ บูรณวนิช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง กระผม อนันต์ บูรณวนิช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสระบุรี กระผมขอกราบเรียนท่านประธานนะครับ เกี่ยวกับเรื่องเนื่องจากมีสมาชิก

ได้พูดถึงเกี่ยวกับการแบ่งเขตเลือกตั้ง กระผมคงสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งเขตละ ๑ คน ด้วยเหตุที่บ้านเมืองของเรา ถ้าพูดกันไปแล้วก็ถึงเวลาถึงภาคที่จะต้องพัฒนาและเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้ความเป็นธรรมกับประชาชนได้ มีสิทธิเลือกตั้งเขตละ ๑ คน แต่เผอิญว่ามีบรรดาสมาชิกหลายท่านได้แก้ไข ได้ขอแปรญัตติเพื่อที่จะให้มีการเลือกตั้งแบบรวมเขต โดยอ้างว่าถ้ามีการแบ่งเขตละ ๑ คน โดยมีประชากร ๑ แสน ๕ หมื่น แล้วจะมีการใช้เงินในการซื้อเสียงได้ กระผมใคร่ขอกราบเรียนต่อรัฐสภาไว้ว่า สิ่งนั้นไม่เป็นความจริง เพราะกระผมไม่คิดว่าประชาชนจะซื้อได้เสียทั้งหมด ถ้าว่าซื้อได้ทั้งหมด คนรวยก็ต้องซื้อได้อยู่ นั่นเองจะครบ ถึงแม้ว่าจะรวมเขตก็ซื้อได้ ถึงแม้ว่าจะแบ่งเขตก็ซื้กได้ กระผมเองก็สมัครผู้แทนที่รองนายกรัฐมนตรีก็ไม่เห็นท่านได้ซื้อเสียงอะไร ท่านก็มาได้เป็น จังหวัดสระบุรี ก็ไม่มีใครซื้อเสียง ถึงแม้ว่าจะกว้างหรือจะแคบ กระผมก็เชื่อว่าเรื่องนั้นคงไม่เป็นปัญหา แต่ว่าเราจะให้สิทธิกับประชาชนอย่างไรบ้าง นั้นสำคัญที่สุด จำนวน ๑ แสน ๕ หมื่น ต่อ ส.ส. ๑ ท่าน กระผมเห็นว่าเป็นการสมควร และประเทศอื่นเขาก็ใช้ได้และก็ได้ผลแล้วเขาก็ได้ผู้แทนดี ๆ มาเยอะแยะ อย่างในประเทศสิงคโปร์นี้ ๓๐,๐๐๐ คนต่อ ๑ เสียงต่อ ๑ ผู้แทน เขาก็เลือกกันมา แล้วเขาก็ได้ผู้แทนดี ๆ เข้ามา แต่ว่าถ้าอย่างของเราทุกวันนี้เป็นการไม่ให้ความเป็นธรรมกับราษฎร ซึ่งในเขตมีผู้แทนจำนวนมาก ๆ กระผมใคร่ขอสนับสนุนให้ท่านประธานกับผู้แปรญัตติที่จะใช้เป็นเขตละคน ขอขอบคุณคร้ที่ท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : คุณบุญเกิดครับ

นายบุญเกิด พิมพ์วรเมธากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม บุญเกิด พิมพ์วรเมธากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดขอนแก่น เนื่องจากมาตรา ๓ นี้มีการแก้ไข กระผมจึงจำเป็นจะต้องขอกราบเรียนถามข้อเหตุผลของคณะกรรมการที่แก้ไขย่อคำจากร่างเดิมให้ผิดแผกไป กระผมจะไม่อภิปรายนอกเรื่องนกราว เพราะว่าขณะนี้อยู่ในวาระที่ ๒ แล้ว กระผมคงยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า ร่างเดิมนั้นจะครบในวาระที่ ๒ ตามร่างเดิมบอกว่า จังหวัดหนึ่งอย่างน้อยให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑ คน แล้วคณะกรรมการได้แก้ไขว่าอย่างนี้

“จังหวัดหนึ่งให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรออกงานอีกหนึ่งคน” กระผมอยากจะเรียนถามท่านกรรมาธิการว่า ทำไมจึงเอา “อย่างน้อย” ซึ่งเดิมอยู่ข้างหน้าเอามาห้อยไว้ข้างท้าย แล้วคำว่า “อย่างน้อย” นี้เป็นคำอะไร เอาไปขยายข้อความตรงไหน แล้วถ้าเอาไว้ตามร่างเดิมมันจะกระทบร่องค่างไรนะครั้น เพราะฉะนั้นขอให้ท่านกรรมาธิการทูลมาชี้แจงเหตุผลว่ามีความจำเป็นอย่างไร จึงเอา “อย่างน้อย” มาไว้ตรงนี้ และเมื่อเอาไว้แล้วมันชัดเจนขึ้นหรือมันดีขึ้นอย่างไรบ้าง กระผมขอขอบคุณครับ

นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย ที่กระผมได้ขอสงวนคำแปรญัตติไว้เป็นเขตละ ๑ คนนั้น กระผมมีเหตุผลอยู่ ๒ ประการ

ประการแรกในฐานะที่กระผมเป็นผู้แทนของปวงชนก็อยากจะรักษาสีทธิ อยากรักษาสิทธิความเสมอภาคของประชาชน ในเมื่อมีโอกาสแล้วก็อยากจะแสดงสิ่งนี้แทนประชาชน

ประการที่ ๒ ก็เนื่องจากว่าคณะกรรมาธิการนั้นมีความเห็นแตกต่างกัน กลุ่มใหญ่หรือเสียงส่วนใหญ่เห็นว่าควรจะเป็นแบ่งเขต ๆ ละ ๓ คน แล้วก็เวิร์กเบร็ทหรือแยกเบอร์กัน อีกส่วนหนึ่งนั้นเห็นว่าควรแบ่งเขตให้ใหญ่ขึ้นแล้วก็รวมเบอร์ อีกประการหนึ่ง แบ่งเขต ๆ ละ ๓ คน แต่เวิร์กเบร็ทกระผมได้พิจารณาแล้วว่าเสียงส่วนใหญ่ที่จะมาแข่งกันนั้น มีอยู่ ๒ ประการ คือ ประการที่ ๑ แบ่งเขตแล้วแยกเบอร์เหมือนกันก็เคยเลือกตั้งมาแล้ว อีกส่วนหนึ่งเห็นว่าแบ่งเขตแล้วรวมเบอร์ แต่ ๓ คนเหมือนกัน แล้วเป็นเบอร์เดียวกัน ท่านประธาน กระผมที่ขอสงวนคำแปรญัตติไว้ก็เพื่อที่คอกจะมาแทรกตรงกลางว่า ถ้าเขตละ ๑ คนนั้นก็เข้าไปอยู่ในสูตรเดียวกันกับแบ่งเขต ๓ คน แล้วเรียงเบอร์ไม่ได้มีอะไรแตกต่างกัน แต่จะไปต่างกับแบ่งเขต ๓ คน แล้วเบอร์เดียวกันอยู่ตรงนี้ ด้วยเหตุผลต่าง ๆ ที่กระผมได้กราบเรียนแล้วนั้น กระผมจึงอยากจะขอเรียนถามทางฝ่ายคณะกรรมาธิการว่า ท่านพลที่จะตกลงกันได้ไหมครั้นว่า ท่านจะยอมความกันหรือไม่ ถ้าท่านยอมความกันได้แล้ว กระผมคิดว่าสมาชิกผู้มีเกียรติที่ขอสงวนคำแปรญัตติไว้วันนี้ ก็อาจจะไม่ติดใจ ท่านประธานครับ กระผมขอกราบเรียนถามตรงนี้ก่อนครับ

นายอัมพล จันทร์เจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายครับ กระผม นายอัมพล จันทร์เจริญ หรือนายกกล้วย ลูกสารคามผู้แทนราษฎรจากจังหวัดมหาสารคาม กระผมต้องกราบขอบพระคุณท่านผู้เป็นประธานเป็นอย่างยิ่ง ที่เปิดโอกาสให้กระผมได้มีโอกาสแสดงแนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ท่านประธานที่เคารพครับ ตามแนวความคิดของกรรมาธิการซึ่งได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ระบอบประชาธิปไตยของประเทศเดินไปตรงตามเป้าหมายนั้น กระผมสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง แต่ในโอกาสเดียวกันนี้ กระผมอยากกราบเรียนต่อท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายว่า ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อยากพาท่านที่เคารพทั้งหลายหวนกลับไปสู่อัติตหลายปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากที่มีเหตุการณ์ไม่สงบภายในประเทศ ซึ่งเราเรียกกันว่า “วันมหาวิปโยค” ได้เกิดขึ้นมาในประเทศไทย แล้วต่อมานั้นก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของระบอบประชาธิปไตยภายในแผ่นดินนี้ตลอดมา กระผมจำได้ว่าในสภานี้เองนั้น ได้มีสมาชิกผู้มีเกียรติหลายท่านได้มีโอกาสได้เป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในสภานี้กระผมต้องขอเอยนามเป็นต้นว่า หม่อมราชวงศ์กึกฤทธิ์ ปราโมช กิติ คุณสมศิริ สุนทรเวช กิติ และอีกหลายต่อหลายท่านกิติที่มีโอกาสอยู่ในตำแหน่งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติในต่อนั้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งครับ ท่านประธานที่เคารพ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติก็คือ ท่านหม่อมราชวงศ์กึกฤทธิ์ ปราโมช ในโอกาสเดียวกันนั้นได้มีกาลแก้ไขรัฐธรรมนูญซึ่งเอาออกมาใช้ เราจะได้เห็นว่าตั้งแต่ประเทศไทยของเรานั้นได้เปลี่ยนแปลงการปกครองประเทศเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตย กระผมกล้าพูดและกล่าวยืนยันว่า มีรัฐธรรมนูญเพียงฉบับเดียวครับท่านประธานครับที่เป็นประชาธิปไตยมากที่สุด นั่นคือรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี ๒๕๑๗ ซึ่งมีผลสะท้อนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี ๒๕๑๘ และปี ๒๕๑๙ ติดต่อกัน แม้บทของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้เขียนไว้กว้างชัดเจนว่า ผู้ที่จะเป็นนายกรัฐมนตรีจะต้องมาจากการเป็นผู้แทนราษฎร ถ้าไม่เป็นผู้แทนราษฎรแล้วเป็นนายกฯ ไม่ได้ นั่นเราจึงเห็นได้อย่างชัดเจนว่าเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ให้อำนาจกับประชาชนอย่างเต็มที่ ต่อการเจ้าหน้าที่นำมาบริหารประเทศชาติ

และในขณะเดียวกันนั้นครับเรามองไปถึงโครงการสร้างของการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร ซึ่ง
บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวนี้บอกว่า ในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรนั้นให้แบ่ง
เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้งโดยจังหวัดใดมีผู้แทนราษฎรเกินกว่า ๓ คนให้ถือจังหวัดเป็น
เขตเลือกตั้ง และมีการแบ่งเขตเลือกตั้งในจำนวนอัตรา ๓ ท่านประธานที่เคารพครับทำไม
จึงต้องทำเช่นนั้น กระผมขอกราบเรียนว่า ด้วยเจตนารมณ์ของผู้ที่มีเจตนาดีต่อยุทธบ
ประชาธิปไตยนั้น ต้องการอยากจะให้ผู้แทนราษฎรได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวงแคบ ไม่ต้องการ
ให้ผู้แทนราษฎรนั้นต้องห่างเหินจากประชาชน ในขณะเดียวกันนั้น อัตรา ๑ แสน ๕
หมื่นคนนั้น เป็นอัตราที่ขึ้นบรรณเน็ทมาจากระบบเอาไว้ด้วย กระผมอยากว่าอย่างนั้นครับ
ท่านประธานครับ เพื่อเป็นการให้ผู้แทนราษฎรนั้นได้อยู่ใกล้ชิดกับประชาชน ได้ฟัง
ปัญหาของประชาชนอย่างชัดเจน เพื่อที่เราจะมาแก้ไขกันในสภาแห่งนี้ เพื่อปรับปรุง
ประเทศชาติให้ดีขึ้น ท่านประธานที่เคารพครับ ทำไมกระผมจึงตั้งว่าอย่างนั้น กรณี
อย่างเช่น รัฐบาลได้ออกพระราชกำหนดขึ้นภาษีบำรุงท้องที่ แต่ในขณะเดียวกันรัฐบาล
ได้เตรียมการให้โรงเรียนราษฎรขึ้นค่าเล่าเรียนได้ ท่านประธานครับมุกกลับบางขณะ การ
ประสานสัมพันธ์ของรัฐบาลนั้นไม่สามารถจะไปถึงหูประชาชน แต่ถ้าหากว่าเป็นเขตจำกัด
ในวงแคบของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่รับชอนนั้น จะสามารถนำเอาชาวบ้านนี้ไปเยี่ยม
ประชาชน ไปพบปะประชาชน และไปช่วยชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบว่า ในขณะที่
รัฐบาลท่านกำลังจะขูดรีดประชาชนด้วยการขึ้นค่าเล่าเรียนโรงเรียนราษฎร ขึ้นการเก็บภาษี
ค่าเช่า ทั้ง ๆ ที่ประชาชนเด็กดริ้น ชาววัยชยไม่ออก ปอกวัยชยไม่ได้ ชาวโศคกวัยชยไม่
ได้ เรามีโอกาสไปใกล้ชิดกับราษฎร

ประธานรัฐสภา : เดียวครับ ขอให้เข้าประเด็นหน้าข้อดีใหม่ครับ

นายอัมพล จันท์เจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) : กำลัง
จะเข้าครับท่านประธานครับ กระผมต้องโยงโยงออกไปข้างเล็กน้อยครับ เพื่อความเข้าใจ
ของท่านสมาชิกผู้มิเกิดวิดิ เพราะกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดครับท่านประธาน
ครับ

ประธานรัฐสภา : เวลาเล็กน้อยครับ เอาเข้าเร็ว ๆ หน่อยนะครับ

นายอัมพล จันทร์เจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) : แล้ว
เวลากระผมพูดท่านก็มีแต่มาเตือนกระผม แต่คนอื่นพูดมาตั้ง ๓๐-๔๐ นาทีหาสาระไม่ได้
ท่านก็ไม่ว่าเขา แล้วจะมาว่ากระผมทำไมครับท่านประธานครับ กระผมเองเจตนาดีมาตีแผ่
สถานที่ได้ทราบ

ประธานรัฐสภา : เอาละครับ เอาเข้าประเด็นเลย

นายอัมพล จันทร์เจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม) : ครับ
ท่านประธานครับ เอาละเป็นอันว่าตามที่ร่างของกรรมาธิการได้กระทำมานี้กระผมขอ
ขอบคุณครับ

(นายปิยะฉัฐ วัชรภรณ์ ได้ยกมือขึ้น)

ประธานรัฐสภา : เตี่ยว คุณปิยะฉัฐ ขอสั่งหลังก่อน

นายสนธิ ลิ้มลดา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่
เคารพ กระผม สนธิ ลิ้มลดา จากศรีสะเกษ พรรคประชากรชาวจังหวัดศรีสะเกษ ได้ฟังคณะ
กรรมาธิการเสียงส่วนน้อยได้แก้ไขมาตรา ๓ รู้สึกเห็นชอบด้วย ในการที่จะแบ่งเขตเลือก
ตั้งให้มีวงกว้างของผู้ที่จะสมัครว่าเลือกตั้งมีจำนวนมากขึ้น จากร่างเดิมของร่างคณะกรรมาธิ
การเสียงส่วนใหญ่ที่ต้องการให้มีจำนวนคนเพียง ๓ คน แล้วกลายเป็น ๕ คน กระผมเห็น
ด้วยกับตัวเลข ๕ คนอันนี้ กล่าวคือทุกวันนี้กระผมอยากจะทำระเบียบท่านประธานว่า
กระผมเองนั้นเมื่อไปเยี่ยมราษฎรแล้ว เขาบอกว่าผู้แทนเขตมาแล้ว เขาไม่ได้บอกว่าผู้แทน
ปวงชนชาวไทย เขาไม่ได้บอกว่าผู้แทนจังหวัดศรีสะเกษ เขาบอกผู้แทนเขตมาแล้ว
กระผมมีความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจว่าราษฎรนั้นมาเรียกกระผมอย่างนี้ กระผมไม่พอใจ แต่
ว่านั่นเป็นเรื่องของเขา เขาจะเรียกอย่างไรก็เป็นเรื่องของเขา กระผมอยากจะทำระเบียบ
ท่านประธานว่า ผู้แทนราษฎรนั้นเป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทย ที่นี้เรามาจำกัดเขาเพียง
๓ คน ซึ่งท่านกรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่มักได้ชี้แจงมาแล้วว่าของตั้งของเดิมนั้นกระทำกันมา
รู้จักกันมาเรียบร้อยดีแล้วก็ขอให้คงไว้อย่างเก่า กระผมเห็นว่าความรับผิดชอบของผู้แทน
ราษฎรซึ่งจะมีต่อประชาชนนั้น น่าที่จะกระทำอย่างกว้างขวางขึ้น ให้เขาได้รู้สึกว่าเขาเป็น
ผู้แทนของปวงชนชาวไทย เขาเป็นผู้แทนของจังหวัดนั้น ไม่ใช่เป็นผู้แทนเขตอย่างที่เขา

เรียกเรา นี้เป็นเหตุผลข้อที่ ๑ ซึ่งกระผมสนับสนุนกรรมวิธีการเสียงส่วนนี้ยกที่อยากจะให้แต่ละเขตมีสมาชิก ๕ คน

ในประการที่ ๒ นั้น กระผมเห็นด้วยว่า ทุกวันนี้เราปฏิเสธไม่ได้ว่าเงินนั้น นำหน้าในการเลือกตั้งเพราะฉะนั้นยังแบ่งเขตเล็กเข้าไปเท่าไร อย่างสมาชิกบางท่านบอกว่า เขตหนึ่งขอ ๑ คนนั้น เงินนี้ยังซื้อคนได้ท่านประธานไม่เคยสมัครผู้แทนอาจจะไม่รู้ แต่ถ้าท่านประธานลงไปสมัครผู้แทน คนจน ๆ อย่างท่านประธานหรือคนจน ๆ อย่างกระผมนี้รับรองไม่มีโอกาสได้เป็นผู้แทนราษฎรกับเขา เพราะฉะนั้นยังแบ่งเขตให้กว้างขึ้นคนมากขึ้น กระผมเชื่อว่านักการเมืองที่จะใช้เงินไปซื้อเสียงหรือทุ่มเงินซื้อเสียงจะต้องคิดแล้วคิดอีก แล้วก็จะต้องตัดสินใจว่าจะลงดีหรือไม่ลงดี เพราะฉะนั้นในเหตุผล ๒ ประการนี้ กระผมขอสนับสนุนคณะกรรมวิธีการเสียงข้างน้อยที่อยากจงให้แต่ละเขตมี ๕ คนครับ

ประธานรัฐสภา : คุณเบ็ญฉวีครับ

นายเบ็ญฉวี วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอปิดอภิปรายเพื่อลงมติภายในมกราคมนี้ ขอผู้รับรองด้วยครับ (มีสมาชิกยกมือรับรอง)

ประธานรัฐสภา : คุณเบ็ญฉวีขอเสนอปิดอภิปราย มีผู้รับรองตามข้อบังคับ ท่านผู้ใดจะขอเปิดอภิปรายต่อไปครับ

(ไม่มีสมาชิกเสนอเปิดอภิปราย)

ประธานรัฐสภา : ไม่มีนะครับ ก่อนที่จะลงมติในครั้งนี้นี้ประชุมลงมติปิดอภิปรายแล้ว ผมอยากจะเรียนถามคุณธรรมณูญาว่า มาตราที่ติดใจจะลงคะแนนลับหรือเปล่าครับ

นายธรรมณูญา ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ สำหรับมาตรานี้ กระผมขออณุญาตขอให้ลงคะแนนลับครับ ขอให้ลงคะแนนเปิดเผยครับ

ประธานรัฐสภา : ลงเปิดเผยได้นะครับ

นายธรรมณูญา ลัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : ใต้ครับ ขอบพระคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : จะได้เร็วดีครับ เอาว่าอย่างไร

นายสมส่วน ศรีนอก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม สมส่วน ศรีนอก สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดนครราชสีมา กระผมขอประท้วงท่านประธานครับ กระผมขอแปรญัตติเอาไว้ มีกระผมอยู่ในนี้ แต่ว่ากระผมไม่ได้อภิปราย ฉะนั้นเดี๋ยวประชาชนชาวจังหวัดนครราชสีมาของกระผมแก่กว่ากระผมนี้ขาดประชุมแล้วเมื่อเข้านี้ กระผมยกมือตั้งแต่เข้าครับ ไม่ได้อภิปราย

ประธานรัฐสภา : ไม่ใช่ครับ

นายสมส่วน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) : กระผม สมส่วน ศรีนอก ส.ส. นครราชสีมาเนะครับท่านครับ

ประธานรัฐสภา : แต่ว่าเมื่อกี้ผมถามแล้วว่า ใครจะเสนอให้เปิดอภิปรายต่อไป ไม่มีสมาชิกเสนอเปิดอภิปรายเนะครับ เสนอเปิดอภิปรายครับ ผมขอมติตามมาตรา ๓ เนะครับ มาตรา ๓ นี้เนื่องจากกรรมาธิการไปแก้ไขเนะครับ ในชั้นแรกผมจะขอลามติก่อนว่าจะคงไว้ตามร่างเดิมรัฐบาลหรือจะแก้ไข ถ้าคงไว้ตามร่างเดิมรัฐบาลก็เป็นอันว่าจบกันไป ถ้าสภาลงมติว่าจะขอแก้ไข ก็ขอมติเป็นรายครั้งไปเลยว่า จะแก้ไขตามกรรมาธิการส่วนมาก หรือกรรมาธิการส่วนน้อย หรือตามผู้ที่ขอสงวนคำแปรญัตติไว้ เอาว่าอย่างไร

นายพิภพ อະสิติวัตน์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม พิบพ อະสิติวัตน์ ส.ส. กรุงเทพฯ พรรคประชากรไทย กระผมขอกราบเรียนท่านประธานว่าจะบอกว่าของรัฐบาลมิได้ครับ เพราะมีการแก้ไขมา กรรมาธิการมีการแก้ไข ต้องบอกว่าร่างของกรรมาธิการครับ เพราะว่าเป็นของเดิมทั้งชุด กรรมาธิการมีการแก้ไขในทีเดียวเนะครับ ต้องถือว่าเป็นร่างของกรรมาธิการเนะครับท่านประธานที่เคารพครับ

ประธานรัฐสภา : ไม่ใช่ครับ กรรมาธิการไปแก้ไขเข้า สมาชิกอาจจะไม่ออกให้แก้ไขก็ได้เนะครับ ulyakจะเอาตามร่างเดิมก็ได้ ถ้าเผื่อว่าแก้ไขละก็ จะแก้ไขตามกรรมาธิการหรือตามผู้ที่เสนอ

นายพิภพ อະสิติวัตน์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานจะเอา ๒ ครั้งใช่ไหมครับ

ประธานรัฐสภา : ครี ๒ ครั้งครับ

นายพิภพ อະสีติรัตน์ (กรรมวิธีการ) : ครี

ประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายปิยะณัฐ วัชรารณณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมว่าถามมติประเด็นเดียวก่อนเท่านั้นละครับว่า จะเห็นด้วยตามที่กรรมวิธีการได้แก่ ไทมาทริกไม่ ถ้าหากว่าไม่เห็นด้วย จะเห็นด้วยตามร่างเดิม หรือตามผู้แปรญัตติค่อยมาถามอีกทีหลัง

ประธานรัฐสภา : ก็เสียเวลาเท่ากันกระมังคุณปิยะณัฐ คุณשמךว่าอย่างไร

นายสมคิด สุนทรเวช (กรรมวิธีการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมคิด สุนทรเวช กรรมวิธีการ อยากกราบเรียนท่านประธานนะครับว่า เมื่อก่อนท่านประธานกระโดดข้ามไปนิดเดียวละครับตอนที่สมาชิกถาม แล้วกรรมวิธีการก็ไม่ได้ตอบ ที่นี้ที่ไม่ได้ตอบก็กลายเป็นความข้องใจค้างอยู่ เขาถามนิดเดียวเท่านั้นละครับว่า ทำไมเอา “อย่างนั้นคือ” ไว้หน้าไว้หลัง ซึ่งไม่ใช่ประเด็นสำคัญเลยนะครับ อันนี้ถ้าตอบเสียทั้งหมดปัญหาก็จะไม่มีเรื่องระหว่างกรรมวิธีการกับรัฐบาลเลยนะครับ แล้วอีกประเด็นหนึ่งเรื่องแสนกับแสนห้าไม่ได้ตอบ แต่ไม่เห็นใครทักท้วงเพราะว่ามันเรื่องไม่สำคัญเท่าไรกันนะครับ ขยอกกราบเรียนท่านประธานว่า ถ้าท่านประธานจะได้กรุณา ต้องเป็น ๒ ชั้นครับเอาที่กรรมวิธีการแก้เสียก่อนนะครับ แล้วก็มาอีกชั้นหนึ่ง ถ้ามีจะนั้นแล้วจะเป็นท่านองว่าไม่ทราบว่กรรมวิธีการไปแก้อะไรเข้า กระผมขอเรียนนะครับว่า ท่านประธานตั้งไว้ถูกแล้วครับว่าเอาที่เริ่มร่างเดิมจากกรรมวิธีการแก้เสียหน่อยหนึ่งก่อน แล้วค่อยเอาทีหลังมาครับ เอาประเด็นหลัง ถ้าไม่อย่างนั้นแล้วประเด็นกรรมวิธีการจะเสียวงวัตเข้าไปด้วยโดยไม่จำเป็นเพราะเรื่องนี้แก้ไ้คำว่า “คล้ายน้อย” ไว้หน้ากับไว้หลังเท่านั้นเองครับ

ประธานรัฐสภา : กรรมวิธีการอีกท่านว่าอย่างไรครับ

นายประยูร สุรนังค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรรมวิธีการ) : ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย กระผม ประยูร สุรนังค์ จากอุดรธานี กรรมวิธีการ กระผมขอกราบเรียนท่านประธานว่า ในประเด็นที่เราพูดกันตรงนี้คือประเด็น

การลงมติการลงคะแนน เพราะฉะนั้นท่านประธานได้เสนอให้มีการลงคะแนนแบ่งออกเป็น ๒ ประเด็นคือ ประเด็นแรกท่านถามว่า จะเอาตามกรรมวิธีการหรือจะให้เอาตามที่มีการแก้ไข นั่นคือประเด็นที่ท่านไม่ได้ถามที่ประชุมว่าจะเอาการลงมติดังนี้หรือเปล่า กระผมขอกราบเรียนว่า กระผมอยากจะได้เสนอว่าการลงมติเรามาตกลงกันเสียก่อน ถ้าจะเอาอย่างนั้นค่อยถามว่าจะเอาอย่างไรบ้างหรือจะเอาตามแก้ ถ้าจะมีการลงมติตามขั้นตอนนี้ก่อนอย่างนั้น แต่กระผมกราบเรียนว่าขั้นตอนของการลงมติดังนั้น กระผมไม่เห็นด้วย กระผมคิดว่ากระผมขอกราบเรียนเสนอว่า การลงคะแนนในขั้นนี้ถ้าเอาไป ๒ ประเด็นอย่างนั้นมันจะเป็นหยาบ มันไม่ละเอียด น่าจะถามว่า ๑ คนนี้ประเด็นนี้ไม่ต้องเป็นของกรรมวิธีการ ไม่ต้องเป็นของสมาชิกคนไหนละ เขตละ ๑ คน ใครสนับสนุนเขตละ ๑ คน ยกมือ นับจำนวน เขตละ ๓ ก็กิน นับจำนวน เขตละ ๔ เขตละ ๕ ไม่เสียเวลา แต่เราได้ความละเอียดของความคิดว่า ๑ คนควรคิดอย่างไร ๒ คนควรคิดอย่างไร ถ้าจะเอา ๒ ประเด็นโอกาสทั้งหมดแค่นั้น กระผมขอกราบเรียนว่า วิธีลงคะแนนน่าจะเป็นอย่างไรครับ ขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : อย่างนั้นมันเป็นหลักการไปครับ เพราะว่าผู้ที่ประมุขตัดสินขอให้ใช้ถ้อยคำตามที่เขาขอแปรญัตติไว้ครับ

นายเชวงศักดิ์ เศรษฐมัตย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อับลราชธานี) :
ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม เชวงศักดิ์ เศรษฐมัตย์ จากอับลราชธานี สังกัดพรรคสยามประชาธิปไตย กระผมฟังคำอธิบายของท่านกรรมธิการและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติซึ่งยื่นขึ้นในการที่จะลงมติเกี่ยวกับการตั้งประเด็นเมื่อคืนนี้ กระผมอยากจะได้เรียนท่านผู้เป็นประธานว่า ที่ประธานกำหนดนี้ถูกต้องแล้ว เพราะกฎหมายนี้ร่างเดิมรัฐบาลเป็นผู้นำเข้ามา ก็ต้องถามว่าจะเห็นด้วยกับร่างของรัฐบาลหรือไม่ ถ้าเห็นด้วย ก็จะต้องถามต่อไปว่า มีการแก้ไข และถ้าหากมีการแก้ไข แล้วจะเอาแก้ไขอย่างไรกรรมวิธีการแก้ไขหรือสมาชิกแก้ไข เพราะทำที่มีการยื่นญัตติขอแก้ไข ก็สมาชิกส่วนใหญ่แก้ไขตามร่างของรัฐบาล ไม่ได้แก้ไขตามร่างกรรมวิธีการ เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอให้ถามประเด็นโดยเอาร่างของรัฐบาลเป็นหลัก ถูกต้องที่สุด จะไม่สนับสนุนครับ ขอขอบคุณครับ

๑๑๒

ประธานรัฐสภา : เราเคยปฏิบัติกันมาอย่างนี้ละครับ คือว่าจะเอาร่างเดิมของ
รัฐบาลหรือว่าจะแก้ไข ถ้าแก้ไขแล้วถึงจะถามว่า แก้ไขตามของใคร ถ้าแก้ไขไม่แก้ไข
ก็หมดปัญหาไป กระผมจะขอติว่าสำหรับมาตรา ๓ นั้นท่านผู้ใดเห็นสมควรให้เป็นไปตาม
ร่างเดิมของรัฐบาล โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๗ คน)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นสมควรแก้ไข โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๓๒๔ คน)

ประธานรัฐสภา : มีท่านสมาชิกเห็นสมควรคงไว้ตามร่างเดิมของรัฐบาล ๗
ท่าน เห็นสมควรแก้ไข ๓๒๔ ท่าน ทั้งนี้เพื่อความถูกต้องผมจะขอเรียกถามเพื่อความแน่ใจ
อีกทีหนึ่ง สำหรับท่านผู้ที่ทอลอนกัตติ หรือว่ายังสงวนคำแปรญัตติกัตติ เท่าที่อภิปรายมา
ตั้งแต่เช้า ผมเข้าใจว่าผู้ที่ทอลอนไปแล้วมีคุณธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ ถ้าตั้งใจท้วงด้วยครับ
ต่อไปก็มีคุณอนันต์ เรืองกุล ที่ทอลอน ต่อไปคุณเทอดพงษ์ ไชยนิพันธ์ คุณธีรศักดิ์
อัครบวร กับคุณไสว พันธ์ ต่อไปมี คุณบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ คุณยุพา อุดมศักดิ์ คุณ
สมส่วน ศรีนวก ที่ทอลอนไปแล้ว ทั้งนี้ผู้ขอสงวนเอาไว้เพื่อจะตั้งลงมติกันในครับ ถ้า
ผมอ่านรายชื่อไปแล้ว ท่านผู้ใดเห็นสมควรว่าท่านไม่ตั้งใจอีกต่อไป ก็โปรดยกมือขึ้นด้วย
นะครับ จะได้ไม่ต้องลงมติก้น กรรมการส่วนใหญ่ต้องขอคะแนนละครับ ต่อไปก็มี
กรรมการส่วนน้อย คุณประทีป กรีกาเวช จะอนใหม่ครับ

นายประทีป กรีกาเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) : ท่าน
ประธานครับ ผมได้ฟังเหตุผลผู้อภิปรายใจอ่อนมาหน่อยหนึ่ง ขอลอนของผมแล้วไป
สนักสนุน ๕ คนครับ

ประธานรัฐสภา : คุณประทีป ขอลอนนะครับ ต่อไป คุณสะดวก เชื้อบุญมี
ครับ

นายสะดวก เชื้อบุญมี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เลย) : ผมไม่ตั้งใจครับ

ประธานรัฐสภา : ไม่ตั้งใจนะครับ ต่อไป คุณวิวัชร สิทธิธรรม ครับ

นางวิวรร สัทธิชธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผมขอแก้ไข ๕ แล้วขอลอน สนับสนุน ๕ ครับ

ประธานรัฐสภา : ขอลอนนะครับ ต่อไป คุณบัญญัติ เกสรทอง ครับ

นายบัญญัติ เกสรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) : กระผมขอ
ยืนยันครับผม ท่านประธานครับ กระผมขอยืนยันตามคำแปรญัตติกระผม ๕ คนครับผม

ประธานรัฐสภา : ต่อกัน คุณพจน์ เกิดผล ครับ จะถอนหรือไม่ถอนครับ
(นายพจน์ เกิดผล ไม่อยู่ในที่ประชุม)

ประธานรัฐสภา : คุณพจน์ ไม่อยู่นะครับ ต่อไป คุณเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย
ครับ

นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : กระผม
ยืนยันครับ

ประธานรัฐสภา : ว่าอย่างไรนะครับ

นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ไม่ถอน
ครับ

ประธานรัฐสภา : ไม่ถอนนะครับ คุณทรงธรรม บัญญัติ ครับ

จำสืบเอก ทรงธรรม บัญญัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงราย) : ท่าน
ประธานครับ กระผมเห็นว่าถ้าจะสู้ไปก็เห็นท่าจะไม่ไหวครับ ขอลอนครับ

ประธานรัฐสภา : ดอนครับ คุณเชิงชัย มงคลธรรม ครับ

นายเชิงชัย มงคลธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) : กระผมขอ
ยืนยัน ๕ คนครับ

ประธานรัฐสภา : คุณสมาน ชมภูเทพ ครับ

นายสมาน ชมภูเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ท่านผู้เป็นประธาน
ที่เคารพครับ ของกระผมรู้สึกจะต่อเนื่องถึงมาตรา ๔ ด้วย เพราะฉะนั้นในขั้นตอนนี้
กรรมวิธีการยังไม่ตอบกระผม กระผมถอนไปก่อนครับ เพราะมาตรา ๔ กระผมอาจจะต้อง
กล่าวถึง ตอนนี้อย่าไปก่อนครับผม

ประธานรัฐสภา : โชน อดนไม่อดน คุณเสมาน
 นายสมาน สมภูเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ดอนครับผม

ประธานรัฐสภา : ดอนนนะครับ คุณชัย ชิดชอบ ครับ

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ท่านประธานที่เคารพ
 ครับ กระผมขอสนับสนุน ๕ คนครับ

ประธานรัฐสภา : ไม่ใช่ ดอนหรือไม่อดน

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ผมไม่อดนครับ

ประธานรัฐสภา : ไม่อดนนะครับ คุณถวิล จันทระประสงค์ ครับ

นายถวิล จันทระประสงค์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นนทบุรี) : ท่านประธาน
 ที่เคารพ กระผม ถวิล จันทระประสงค์ ผ.ส. นนทบุรี พรรคประชาธิปัตย์ ขอสนับสนุน
 กรรมการีกรครับ

ประธานรัฐสภา : เอาละนะครับ เป็นอันว่าหมดนะครับ มีใครดกหล่นใหม่
 ครับที่ขอสงวนคำแปรญัตติไว้ ถ้าไม่มี ผมจะขอลามมติจากที่ประชุม เรียงตามลำดับไป
 เลยนะครับ เอ้าว่าอย่างไร คุณบียะฉัญ

นายบียะฉัญ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่าน
 ประธานที่เคารพ กระผมได้พิจารณาคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติกับกรรมาธิการเสียงข้าง
 น้อยซึ่งได้สงวนคำแปรญัตติเอาไว้ สรุปหลักการว่าเราต้องการให้มีแบ่งเขตเล็กตั้งเขตละ
 ๕ คน กระผมคิดว่าถ้าท่านประธานลามาประเด็นใหญ่ ๆ ๒ ประเด็นเสียก่อนว่า จะแก้ตาม
 กรรมาธิการ คือให้เขตละ ๓ คน หรือตามผู้ซึ่งสงวนคำแปรญัตติหรือผู้ขอแปรญัตติไว้ คิด
 เขตละ ๕ คน ก็จะทำให้การพิจารณาต่อไปนั้นสะดวกมากกว่า เพราะถ้าหากท่านประธาน
 ลามาแยกประเด็นไปในะครับ ซึ่งเท่าที่กระผมฟังดูนี้ มีผู้สนับสนุนเขตละ ๕ คนมาก แต่
 ด้อยความนั้นเอาจะแตกต่างกันไป ถ้าหากว่าแบ่งแยกกันลงมติแล้วจะทำให้คะแนนเสียง
 มันจะได้เป็นกลุ่มเป็นก้อน เพราะฉะนั้นกระผมขอตั้งว่าให้ท่านประธานลามาเฉพาะหลัก
 ใหญ่ ๆ ก่อนครับว่าจะสนับสนุนเขตละ ๓ คนตามคณะกรรมาธิการ หรือเขตละ ๕ คน
 ตามเสียงข้างน้อยนะครับ

๓๑๕

ประธานรัฐสภา : นีวาระที่ ๒ แล้วนี่ครับ มันไม่ใช่วาระรับหลักการนะครับ

นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ถูกครับ แต่ว่าท่านประธานจะพิจารณาคุณชัชวาลว่า เราสามารถจะตกลงกันได้ ในภายหลัง แต่หากจะถามไปที่ละคนนะครับ เสียงของฝ่ายที่สนับสนุนผู้แปรญัตติซึ่งก็ต้องการเขตละ ๕ กับคณะกรรมการเสียงข้างน้อยซึ่งก็เขตละ ๕ เหมือนกัน ก็จะทำให้คะแนนเสียงซึ่งมีการสนับสนุนเขตละ ๕ คนนั้น แยกกันออกไป เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าเราต้องการเอาข้อสรุปที่ดีที่สุดนะครับ

ประธานรัฐสภา : ก็ต้องวิ่งหาเสียงกับผู้เห็นจำนวนเท่ากันเสียก่อนว่าจะยอมลงหรือไม่ลง แล้วไปสนับสนุนกรรมการส่วนน้อย ถ้าอย่างนั้นแล้วก็จะเร็วขึ้นครับ

นายปิยะณัฐ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ถ้าอย่างนั้นกระผมขอเวลาปรึกษาในสัก ๒ นาทีได้ไหมครับ

ประธานรัฐสภา : เอาครับ ให้ ๒ นาทีครับ คุณเพิ่มพูนอย่างไรครับ

นายพิภพ อະสีตวิรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพครับ ที่คุณปิยะณัฐได้เสนอนั้น กระผมเห็นว่าถ้าโหวตอย่างที่คุณปิยะณัฐเสนอจะไม่มีความเป็นธรรมครับ แล้วคนเดียวละครับ ไม่ถามเขาบ้างหรือครับ ไม่ลงนะครับ คุณเฉลิมพลยังสงวนอยู่ ผมเห็นว่าที่ประธานตั้งรูปในการโหวตนั้นถูกต้องครับ ถ้าถามว่าใครจะเอาตามเสียงของกรรมการข้างมากคือ ๓ คน เขตละ ๓ กับ ๕ คนนั้น แล้ว ๑ คนเขาไปไหนครับ ท่านประธานถามลูกเรียงทีละคน ถูกต้องแล้วครับ

ประธานรัฐสภา : ไม่ใช่ คุณปิยะณัฐกำลังไปชวนเสียงว่าใครจะยอมลงอีกครับ ที่สงวนคำแปรญัตติไว้

นายพิภพ อະสีตวิรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ทำไม่ต้องการกันอย่างนั้นละครับ ท่านก็โหวตของท่านไปเสียครับ

ประธานรัฐสภา : ไม่เป็นไรครับ หมดไป ๑ นาทีแล้ว เหลืออีกนาทีเดียวเชิญกรรมการครับ

นายเกษม ศิริสัมพันธ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เกษม ศิริสัมพันธ์ กรุงเทพมหานคร กิจสังคม กระผมคิดว่าเพื่อความเป็นธรรมแล้วควรจะต้องพูดกันเสียอย่างนี้ไม่ดีกว่าหรือครับถ้าตั้งประเด็น คือตั้งประเด็นว่าจะเอาตามกรรมาธิการหรือการปรญัตติที่สงวนไว้ และก็โหวตกันไปทีหนึ่ง ถ้าเพื่อว่าคณะกรรมการเป็นเสียงข้างมากก็จกกันไป ถ้าเสียงข้างมากเป็นไปว่าไม่เห็นด้วยกับกรรมาธิการก็เหลือ ๕ กับ ๑ ก็มาพูดกันอีกทีหนึ่ง คราวนี้ไม่มีต้องไปยอมอะไรกันเลยครับ โหวตกันเสียก่อนว่าจะเอาตามกรรมาธิการหรือไม่ ถ้าตามกรรมาธิการเป็นเสียงข้างมากก็ตกไปหมด จบเลย และถ้าเพื่อว่าไม่เป็นอย่างนั้น เสียงข้างมากต้องการให้เปลี่ยนแปลงไปจากที่กรรมาธิการแก้ไข คราวนี้ก็เหลือ ๕ กับ ๑ ละครับท่านครับ

ประธานรัฐสภา : เราก็ไม่รู้ว่าจะลากมือขึ้นมาเป็นเสียงข้างมากเท่าไรนะครับ เสียงข้างน้อยเท่าไร

นายเกษม ศิริสัมพันธ์ (กรรมาธิการ) : ก็ดูเสียก่อนซิครับว่าพอใจในกรรมาธิการหรือไม่ ผมใคร่จะทราบทราบเรียนว่าค่าก่างนั้น

ประธานรัฐสภา : ถ้าไม่ยึดถือก็ประเด็นว่าโหวตแล้วเดี๋ยวเสร็จจะครับ เพราะไม่ลงคะแนนก็ไม่เข้าหรถครับ

นายเกษม ศิริสัมพันธ์ (กรรมาธิการ) : กระผมก็ขอประทานอนุญาตเสนอความเห็นเท่านั้นละครับ

ประธานรัฐสภา : ครับ คุณบียะณัฐยอมให้ใครถอนได้บ้างหรือเปล่า

นายบียะณัฐ วัชรารณณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานครับ อย่างนี้ยกท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการก็กรุณาสนับสนุนกระผมให้กระผมใจอ่อนสำหรับญัตติกระผม กระผมคิดว่าเป็นข้อเสนอแนะที่ดี กระผมเสนอญัตติเดี่ยวนะครับว่า ขอให้ท่านประธานถาม ๒ ประเด็นด้วยกัน คือว่าเห็นด้วยตามกรรมาธิการหรือไม่เห็นด้วยเท่านั้นละครับ

ประธานรัฐสภา : เต็มครับ ตอนนี้ไม่ได้แล้วละครับ ตอนนี้เรากำลังจะลงมติกันแล้วละครับ

นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ลงมติใน
 ครับ กระผมเสนอประเด็นให้ลงมติดังนี้ครับ ขอผู้รับรองด้วยครับ

ประธานรัฐสภา : ผมว่าจะทำไม่ได้นะครับ ว่าเรียงกันไปประเด็นเดียวเสร็จ
 ครับ

นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ประเด็น
 เดียวไม่ได้ครับ คณะครับ คณะที่ออกมาจะแตกต่างกันมาก

ประธานรัฐสภา : มันทำอย่างไรได้ละครับ เจ้าของวุฒิตติเขาสงวนความเห็น
 ไว้ครับ

นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ก็นั่นสิครับ
 ถ้าหากว่าเวลามาก่อนว่าจะเห็นด้วยกับกรรมาธิการหรือไม่ มันเห็นด้วยกับกรรมาธิการก็จบ
 ไป ถ้าไม่เห็นด้วยจะเอาตามผู้ใดก็อย่ามมติดกันอีกครั้งหนึ่ง

ประธานรัฐสภา : ไม่ได้ละครับ ตอนนั้นกรรมาธิการกับสมาชิกที่สงวนความ
 เห็นไว้ มีสิทธิเท่ากันละครับ เอาละครับยุติเถอะครับ เพราะว่าที่ประชุมส่วนใหญ่ก็ลง
 ความเห็นว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงแล้วนะครับสำหรับมาตรา ๓ ผมจะถามว่า ท่านผู้ใดเห็น
 ด้วยกับกรรมาธิการส่วนใหญ่ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๓๒๐ คน)

ประธานรัฐสภา : ถ้าแบบนี้เล่นไม่ยากแล้วครับ เล่นไม่ยากแล้ว ท่านผู้ใด
 ไม่เห็นด้วยกับกรรมาธิการส่วนใหญ่ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๒๓ คน)

ประธานรัฐสภา : สำหรับมาตรา ๓ มีท่านสมาชิกเห็นด้วยกับกรรมาธิการ
 ส่วนใหญ่ ๓๒๐ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๒๓ ท่านครับ ก็เป็นอันว่ามาตรา ๓ ให้แก้ไขตาม
 กรรมาธิการส่วนใหญ่ครับ

นายปิยะนัฐ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : กระผม
 กำลังสงสัยท่านประธาน ก็เมื่อกี้กระผมเสนออย่างนี้ ทำไมท่านบอกทำไม่ได้ คิดข้อ

บังคับ แต่ผลสุดท้ายพอท่านเห็นคะแนนมา ท่านก็เลยมาลงมติอย่างนี้ กระผมว่าที่หลัง
อย่าทำอย่างนี้ดีกว่า จะถามอย่างไรก็ตามให้มันเป็นหลักเป็นฐานเป็นกฎเป็นเกณฑ์กันไป

ประธานรัฐสภา : ใช้ครับ คือมันเห็นด้วยกับการมาริการส่วนใหญ่ ๓๒๐ แล้ว
นะครับ ต่อไปจะไปถามว่าใครจะเห็นด้วยกับคุณเงาะ เกสรทอง ใครจะเห็นด้วยกับคุณ
พงษ์ เกิดผล คุณเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย มันไม่มีประโยชน์แล้วมันเสียเวลา มันจะต้อง
ถามไป ๑๐ คน เอาละครับ ต่อไปเพื่อให้เสียเวลาคับ มาตรา ๕ ครับ มาตรา ๕ ไม่
มีการแก้ไข มีผู้สงวนคำแปรญัตติคุณสมาน ชมภูเทพ ครับ

นายสมาน ชมภูเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : กระผมขอกราบ
เรียนท่านผู้เป็นประธานที่เคารพ กระผม สมาน ชมภูเทพ ผ.ส. จังหวัดลำพูน ท่านผู้
เป็นประธานครับ เมื่อกี้เื่องทางฝ่ายด้านกรรมาธิการ รู้สึกว่าท่านก็พร้อมที่จะตอบในข้อ
ข้องใจ เพราะฉะนั้นพอถึงมาตรา ๕ นี้ ของกระผมลงนะครับก็ยิ่งเพิ่มจำนวนของประชากร
ที่กระผมติดใจอยู่จำนวน ๑ แสนคน สาเหตุมันนั้นก็จะเป็นทำนองนี้ครับท่านผู้เป็นประธาน
ที่เคารพ คือผู้แทนราษฎรในต่างจังหวัดนั้นมีความหนักใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะจังหวัดของ
ตัวเองนั้นก็เป็นเขตที่ทรงแห่งนั้นเป็นเขตไกลมันกว้างขวาง แต่ถ้าหากว่าประชากรนี้มี
ปัญหาเนะครับ เช่น เรายเองก็รับปากว่าในฐานะที่ไปสมัครผู้แทนราษฎรนี้ หน้าที่ของ
ผู้แทนราษฎรก็แน่นอนที่สุดครับมาควบคุมรัฐบาล ตั้งกระทรวงแล้วก็มีโอกาสที่ไป
พัฒนาในท้องถิ่นของตัวเอง แต่หากว่ามันคงจะต่างไปกับผู้แทนกรุงเทพมหานคร ซึ่ง
เหมือนกับท่านหัวหน้าพรรคประชากรไทย ท่านอาจจะยังไม่ชิมรสในต่างจังหวัด ซึ่ง
กระผมใคร่ขอกราบเรียนท่านด้วยความเคารพ ถ้าหากท่านจะได้ชี้แจงให้กระผมในกรณีที ๑
แสนกับ ๑ แสนห้า คือผู้แทนต่างจังหวัดมันเป็นอย่างนี้ครับ ท่านผู้เป็นประธานที่เคารพ
ครับ ในจังหวัดของเราเองนั้นนะหลังจากที่เราไปเยี่ยมเยียนประชาชนแล้ว สิ่งที่เราจะ
ขาดเสียไม่ได้เนะครับก็คือชาวบ้าน เขาจะต้องมาพึ่งเรา คือไม่มีที่พึ่งหรือครับ จิปาถะ
ปัญหาไม่ว่าว่าตัวอาชรม ไม่ว่างานพัฒนาเนะครับ ปัญหาการครองชีพอะไรก็ตามแต่ เมื่อ
เป็นอย่างนี้ตัวของเราคงอาจจะดิ่งออกไปเยี่ยมเยียนประชาชน จริงอยู่อาจจะมิใช่ผู้แทน
บางคนคอยกะล่อนประชาชนบอกว่า ในขณะนี้เปิดสมัยประชุมเงินไม่ไปแล้ว มันไม่ใช่

เป็นคียงนั้นท่านประธานที่เคารพ จริ่งอยู่สมัยประชุมนี้เราก็คงเปิด สมัยนี้ก็มีวันพุธ พุธห้าสิบตี สุกร์ ส่วนเสวร์ อาทิตย์ จันทร อังคาร นั้นรายชื่ออยู่เมื่อเป็นอย่างนั้นมา เราจะต้องออกเยี่ยมเยียนประชาชนอย่างเต็มที่นะครับ กระผมก็ขอทราบเรียนว่า กระผม กังจัดใจในจำนวนประชากรนี้ ถ้าหากว่าท่านกรรมการได้ชี้แจงให้กระผมได้หายข้องใจ ว่า กรุงเทพมหานครก็ดี หรือว่าจังหวัดอื่นก็คิดเห็นว่าประชกรนั้น ถ้าหากว่ามีแสนหัว เหมาะสมแล้ว ส่วนกระผมเองเห็นจำนวนแสนหัวรู้สึกมันมากเกินไป แต่ถ้าหากว่าเราจะแบ่ง ประชาชนให้เป็น ๑ แสนต่อ ๑ คน แต่ส่วนเขตนั้นจะละก็คนนั้นกระผมไม่ติดใจครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผมติดใจในจำนวนประชากรครับผม

ประธานรัฐสภา : ต่อไปคุณทรงธรรม บัญญาดี ครับ

จำลอง เอก ทรงธรรม บัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่าน ผู้เป็นประธานที่เคารพ กระผม จำจำลอง ทรงธรรม บัญญาดี ได้แปรญัตติมาตรา ๔ ไว้ แล้วขอตัดคอก ที่กระผมแปรญัตติไว้นั้นก็เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๓ ที่กระผมได้ขอ แปรญัตติเพื่อให้รวมเขตในการเลือกตั้ง เมื่อมาตรา ๓ มันเกินอันยุติไปแล้ว ถ้ากระผมจะ พุดมาตรา ๔ อีกมันก็จะไปซ้ำกัน มันไม่เกิดผลประโยชน์อะไรเพราะมันยุติไปแล้ว แต่ กระผมประธานอนุญาติท่านประธานนิดเดียวที่มีเพื่อนสมาชิกคนหนึ่งพูดว่า ผู้แทนไป กะล่อนกับประชาชนว่า สมัยประชุมนี้จะกลับไปเยี่ยมราษฎรไม่ได้ กระผมมิได้หมายความว่า อย่างนั้น กระผมหมายความว่า ผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ทำงานที่สถานี่ การจะลาสภาหรือก็ ขาดประชุมเพื่อไปทอดผ้าป่านนั้นไม่ใช่เรื่องถูกต้อง การไปทอดผ้าป่านนั้นเพื่อไปหาคะแนน เสียขนิยมตัวเอง แล้วทอดทั้งงานของสภา กระผมก็ว่าไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นกระผมเห็น ว่าผู้แทนราษฎร ที่เลือกมานั้นเรามาทำหน้าที่กลั่น กรองกฎหมายเพื่อประชาชน ทั้งประเทศ ไม่ได้หมายความว่า จะออกกฎหมายเพื่อส่วนหนึ่งส่วนใด หรือจังหวัดหนึ่งจังหวัดใด หรือเขตหนึ่งเขตใด เพราะฉะนั้นการที่กระผมเยี่ยมราษฎร กระผมเยี่ยมได้ต่อเมื่อปิดสมัย ประชุมมีเวลาที่เราจะไปเยี่ยม ไม่ใช่จะมาเยี่ยมในระหว่างสมัยประชุม เพราะฉะนั้นกระผม ขอทราบเรียนท่านประธานว่า กระผมไม่ติดใจในมาตรา ๕ นี้ เพราะกระผมได้แปรญัตติ มาตรา ๔ ไว้ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๓ แต่เมื่อมาตรา ๓ มันได้ยุติไปแล้ว กระผม

เป็นผู้แทนราษฎรมา กระผมมีสติสัมปชัญญะ และมีความเข้าใจในเหตุในผล และกระผม ยอมรับมติของสภานี้ นี้แหละคือระบอบประชาธิปไตยที่เรากำลังยึดถืออยู่จริง อันนี้กระผมก็ขอถอนครับ ท่านประธานที่เคารพ

ประธานรัฐสภา : ต่อไปคุณเปี่ยมฉัฐ วิชราภรณ์ กรรมาธิการ ขอสงวน ความเห็นครับ

นายเปี่ยมฉัฐ วิชราภรณ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เปี่ยมฉัฐ วิชราภรณ์ จากจังหวัดศรีสะเกษ กระผมได้ขอให้เพิ่มข้อความในวรรคสอง โดยมีข้อความว่า “ให้มีประกาศเขตเลือกตั้งภายในเดือนมกราคมของทุกปี” เหตุที่จำเป็นจะต้องระบุไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ เพราะเหตุว่าเวลานี้ก็เท่ากับยอมรับแล้วว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น จะต้องแบ่งเขตเลือกตั้ง แต่กรณีการแบ่งเขตเลือกตั้งนั้น ขณะนี้เป็นอำนาจของกระทรวงมหาดไทยซึ่งจะพิจารณาเป็นผู้จัดเขตเลือกตั้งว่า ในจังหวัดหนึ่ง ที่จำเป็นจะต้องมีการแบ่งเขตเลือกตั้งนั้นจะให้เอาอำเภอใดเข้าไปรวมเป็นเขตเลือกตั้งหนึ่ง การประกาศของกระทรวงมหาดไทยจะประกาศเมื่อมีกฎกระทรวงเลือกตั้ง ซึ่งกระผมเชื่อว่า ความได้เปรียบเสียเปรียบนั้นมิอยู่ เพราะเหตุว่ากระทรวงมหาดไทยอาจจะเอาอำเภอบาง อำเภอซึ่งเป็นประโยชน์ในการที่ฝ่ายรัฐบาลจะจัดคนไปลงสมัครรับเลือกตั้งเข้ามาอยู่เป็นเขตเลือกตั้งหนึ่ง แล้วก็ทางสมาชิกฝ่ายค้าน ซึ่งรัฐบาลไม่มีความปรารถนาดีด้วย ซึ่งมีคะแนนนิยมอยู่ในเขตบางอำเภอก็จะจัดแบ่งแยกอำเภอต่างๆออกไปเป็นอีกเขตเลือกตั้งหนึ่ง กระผมจึงเห็นว่ากรณีนี้ถ้าเราสามารถจะประกาศเขตเลือกตั้งโดยให้ประชาชนผู้มีความสนใจ กักการการเมืองในการที่จะเสนอตัวมาสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรได้รู้ล่วงหน้าว่าเขตเลือกตั้งหนึ่งนั้นจะประกอบด้วยอำเภออะไรบ้าง ก็จะเป็นประโยชน์ในการที่จะได้เตรียมตัวในการที่จะไปพบปะแล้วก็ได้กับรัฐบาลของประชาชนในเขตเลือกตั้งนั้น เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราไม่มีการกำหนดเรื่องเขตเลือกตั้งให้มีการประกาศเอาไว้ชัดเจนทุกๆ ปีแล้ว ก็จะทำให้เราไม่สามารถจะรู้ว่าเขตเลือกตั้งนั้นจะประกอบด้วยอำเภออะไรบ้าง เพราะฉะนั้น กระผมจึงจำเป็นจะต้องขอเสนอข้อความตามที่กระผมได้กราบเรียนมานี้ เพื่อให้บัญญัติไว้

ในรัฐธรรมนูญ แล้วก็เราจำเป็นต้องให้มีการประกาศกันทุกปีเพื่อที่จะให้การเมือง
ทั้งหลายได้รับรู้ว่าเขาจะไปสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น ๆ

Digital Object
National Assembly Library

(การประชุมดำเนินมาจนถึงตอนนี้ ประธานรัฐสภา ได้ลงจากบัลลังก์ไป และ
ได้มอบให้ นายบุญทรง ทองสวัสดิ์ รองประธานรัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญท่านกรรมาธิการขึ้นแจ้งครับ

นายสมัคร สุนทรเวช (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
สมัคร สุนทรเวช กรรมาธิการ ขอกราบเรียนขึ้นแจ้งข้อสงสัยของท่านสมาชิกกรรมาธิการ
ที่ว่าไม่แบ่งอัตราส่วนประชาชนให้เป็น ๑ แส่น ขอกราบเรียนอย่างนั้นะครับว่า ว่ากัน
ตามจริงนั้น ตัวเลขอะไรก็ตามแต่ที่เกิดขึ้นนั้นมันก็จะเกิดขึ้นจากความเหมาะสมและความ
พอสมควร ขอเรียนว่า อัตรา ๑ แส่น ๕ หมื่นนั้นเมื่อเริ่มต้นใช้ครั้งแรกและใช้มานาน
นั้น ยังเห็นได้ว่ายังใช้มาได้นานเกือบ ๕๐ ปี เมื่อแรกเริ่มนั้นประชากรไทยมีน้อยคนครับ
แล้วก็เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อัตราที่ใช้ในนี้จะแสดงจำนวนสมาชิกตั้งแต่ ๑๐๐ กว่าคนในสภา
จนกระทั่งบัดนี้ถึง ๓๐๑ คน กระผมอยากกราบเรียนท่านประธานว่า กรรมาธิการนี้แหละ
ครับในไม่ช้าไม่นานนี้จะต้องมีการขอแก้ไข เพราะถ้าหากว่าเป็นจำนวนอย่างที่ท่านสมาชิก
ผู้มีเกียรติจากจังหวัดลำพูนว่านี่ กำลังนี้ในสภาเราจะต้องมีสมาชิก ๔๕๐ คน ในขณะที่
เดียวกันที่ในสภาบางสภา เช่น สภาเทศบาลหรือสภากองสภา กทม. นั้นเขาก็ต้องการ
องค์ประชุมที่ค่อนข้างจะมากพอสมควร เช่น บัจจุบันนี้ถ้าจะเลือกตั้ง กทม. กันในบัจจุบัน
มีประชากร ๕ ล้าน ๒ แสนคนนั้น กฎหมาย กทม. ให้ใช้ ๑ แส่นคนต่อ ๑ คน แปลว่า
มี ผ.ส. ในสภา กทม. ๕๒ คนในวันข้างหน้าในขณะที่เมื่อ ๕ ปีก่อนนั้น มีสมาชิกอยู่
๔๑ คน จะเห็นได้ว่าตัวเลขนั้นต่อไปสภา กทม. อาจจะเดินหน้าไปได้นานต่อไปประชากร
ในกรุงเทพฯ มีประมาณ ๑๐ ล้าน ก็มีสมาชิก ๑๐๐ คน ก็ยังอาจจะทำที่ประชุมได้ เพราะ
ฉะนั้นกระผมเชื่อว่าเรื่องนั้นะครับเป็นเรื่องขององค์ประชุม ถ้าจะดูตัวเลขในต่างประเทศที่
ทำกันอย่างโลกสภาของอินเดียนั้นมีสมาชิก ๖๐๐ กว่าคน สมาชิกสภาของสวของอเมริกานั้น
มี ๕๐๐ กว่าคน ของเวเนซุเอลาก็เริ่มต้นตั้งแต่ เท่าที่กระผมจำได้ ก็ใกล้ ๆ นั้นะครับ
๒๑๙ คน แล้วก็เปลี่ยนมาเป็น ๒๖๙ แลออกประเด็ยวเดียว ๒๗๙ คน แล้วก็ ๓๐๑ คน

ต่อไปเลือกตั้งคราวหน้าจะเป็น ๓๓๑ คน แล้วก็กระผมแน่ใจว่าอีกสัก ๕ ปีข้างหน้าอาจ
 จะถึง ๓๕๐ ในระยะอย่างนั้นะครับยังเป็นไปได้ แต่หลังจาก ๒๕๓๐ แล้วนั้นจะต้องมีการ
 ปรับปรุงว่าอาจจะต้องเป็น ๒ แส่นคนต่อ ๑ คน เพื่อที่จะทำให้จำนวนขององค์ประชุม
 นั้นอยู่ในสภาพเหมาะสม เรื่องนี้ไม่มีกำหนดกฎเกณฑ์อะไร แต่จะเห็นได้ว่าตัวเลข
 อะไรก็ตามแต่ถ้าหากเพิ่มขึ้นมาแล้วแล้วทางอย่าง อย่างตัวเลข ๑ แส่น ๕ หมื่นคนนั้นเราใช้มา
 ได้นานเกือบ ๕๐ ปี และกระผมแน่ใจว่าอีกสัก ๕๕ ปีข้างหน้าจะต้องเปลี่ยนเป็น ๒ แส่น
 แต่ว่าจำนวนถ้าจะเพิ่มขึ้นมากขึ้นนั้นเห็นจะมีทางเป็นไปได้ยากมากกว่าครับ เพราะว่า
 จำนวนสมาชิกที่ประชุมกันมากขึ้นทำให้องค์ประชุมนั้นเกิดปัญหา เรื่องนี้ขอเรียนนะครับ
 ว่า ทางกรมการก็ได้ใคร่ครวญดูด้วยความกังวลเท่านั้นแหละครับ ไม่มีเหตุผลหรือ
 หลักเกณฑ์อะไรมากกว่าความเหมาะสมครับ ส่วนในประเด็นหลังนั้น กระผมจำได้ว่าใน
 เวลาที่เจ้าหน้าที่ได้มาชี้แจงนั้น ประเด็นที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากศรีสะเกษได้ขอให้เพิ่ม
 เดิมข้อความนั้น คำแถลงของทางฝ่ายเจ้าหน้าที่เป็นเรื่องที่ทางสมาชิกกรมการเสียง
 ข้างมากนั้นได้มีความรู้สึกเห็นใจ คิดถ้าหากว่าเมื่อครบจำนวนตัวเลข วันที่ ๓๑ ธันวาคม
 พ.ศ. ๒๕๒๕ แปลว่าในวันที่ ๓๑ มกราคม ต้องประกาศเขตเลือกตั้ง ถ้าหากว่าทาง
 เจ้าหน้าที่ประกาศไม่ได้ด้วยประการใดก็ตามแต่แปลว่าเจ้าหน้าที่ทำผิดรัฐธรรมนูญ ประเด็น
 นี้แหละครับไม่ได้มีการตกลงกันว่าจะเป็นกี่เดือนหรือไม่ คุณเบ็ญจรงค์สงวนไว้ว่าขอ
 วันที่ ๓๑ ก็แปลว่ามีเวลา ๓๐ วัน ถ้าหากว่ากระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดไม่ได้ก็แปล
 ว่าทำอะไรขัดรัฐธรรมนูญนั้น รากนั้นก็เห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าจะดี ไปกำหนดไว้ในกฎหมาย
 อื่น ไม่น่าจะอยู่ในแม่บท กระผมเองก็อยากเรียนว่า กระผมก็เห็นด้วยที่ควรจะมีการ
 ประกาศ แต่กระผมเห็นด้วยในแง่ว่าควรจะต้องอยู่ในกฎหมายอื่น ไม่น่าจะกำหนดไว้ในนี้
 ซึ่งจะเป็นการบังคับเจ้าหน้าที่มากเกินไป ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณเบ็ญจรงค์

นายเบ็ญจรงค์ วัชรภรณ์ (กรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ คือกระผม
 เองก็ได้เวียนชี้แจงในที่ประชุมกรมการแล้ว และก็กรมการส่วนใหญ่บางท่านก็มี
 ความเห็นสนับสนุนว่ากรณีที่จะให้มีการประกาศเขตเลือกตั้งนั้นจะเป็นประโยชน์ คราวนี้

เหตุผลที่ทางเจ้าหน้าที่จากกระทรวงมหาดไทยมาชี้แจงว่าถ้าหากว่ารัฐธรรมนูเขียนไว้อย่าง
นี้แล้วในทางปฏิบัติจะเกินไปด้วยความยากลำบาก กระผมก็ออกจะเกรงว่าเรื่องฟ้องทำน
ประธานเสีย ณ ที่นี้เลยครั้นว่า เวลานี้ท่านเมืองเราถือเอาความสหายของระบอบราชการ
จนกระทั่งจะต้องมาพิจารณาแก้ไขรัฐธรรมนูญให้สอดคล้องกับการปฏิบัติตัวของข้าราชการ
ซึ่งผิดหลักผิดกฎผิดเกณฑ์ เราจะต้องเอาแม่บทกฎหมายขึ้นต้นก่อน แล้วให้ประชาชน
คนในประเทศนั้นปฏิบัติตามกฎหมาย อย่างนี้ถึงจะถูกต้อง เมื่อรัฐธรรมนูญเขียนไว้อย่างไร
คนที่มีหน้าที่จะต้องปฏิบัติก็ต้องเคารพรัฐธรรมนูญและจะต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ไม่
ให้เอาข้ออ้างว่าความไม่สะดวกความไม่สบายแล้วก็เอามาเป็นข้ออ้างเพื่อขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ
ให้สอดคล้องกัน เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าประโยชน์ที่เราจะเขikinนั้นขอให้พิจารณาถึง
เหตุผลมากกว่าประโยชน์ที่จะได้รับจากความสะดวกสบายของเจ้าหน้าที่ กระผมจึงเห็นว่า
ถ้าเรากำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นจะเป็นประโยชน์มากกว่าที่จะไม่กำหนดไว้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณสมาน เข็มศรี

นายสมาน ชมพูเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ขอทราบเวียนทำน
ประธานที่เคารพ ตามที่ท่านกรรมการได้ชี้แจงนั้นซึ่งกระผมเองก็ได้กราบเรียนในที่ประ
ชุมแล้วว่าผู้แทนราษฎรต่างจังหวัดนั้นกระผมยังมีความข้องใจอยู่จำนวน ๑ แสน ๕ ชมน
คนนี้ เพราะกระผมคิดว่าผู้แทนราษฎรบางจังหวัดนั้นแน่นอนที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งอย่าง
จังหวัด กระผมซึ่งเป็นจังหวัดที่จะต้องใช้ความใกล้ชิดกับประชาชนพอสมควร การทำมาหา
กินก็ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัดวาอาราม นอกจากว่าบางวัดบางแห่งหรือว่าบางจังหวัดซึ่งอาจ
จะมีผู้แทนเป็นคอมมิวนิสต์ไม่มีความสนใจทางวัดวาอันนี้ก็อีกเรื่องหนึ่ง แต่ทั้งนี้และทั้งนั้น
กระผมเองตามที่ท่านกรรมการได้ชี้แจงว่าหนึ่งแสนห้าซึ่งก็เป็นสิ่งที่เหมาะสมซึ่งเป็นตัวเลข
ที่ใช้มาจำนวน ๕๐ กว่าปีแล้ว แล้วถ้าหากปัญหาเรื่องการประชุมรัฐสภาที่ดี ถ้าหากว่ามีกร
เพิ่มจำนวนก็อาจจะมิปัญหา และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระผมก็ได้รับรายละเอียดว่าถ้าเพิ่มผู้
แทนราษฎรขึ้นก็อาจจะมิปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ ซึ่งเป็นการแก้ไขที่ยาก เพราะฉะนั้น
กระผมก็ไม่คิดใจในตอนนี้นะครับ กระผมขอถอน ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณเบ็ญจฉวี ทอลสงวนไว้ใช้ใหม่ครับ

นายเบ็ญจฉวี วัชรภรณ์ (กรรมาธิการ) : กระผมขอสงวนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ก็จะได้ขอมติที่ประชุม สำหรับมาตรา ๔ นี้ คงมีแต่ประเด็นที่คุณเบ็ญจฉวีแปรญัตติขอเพิ่มความนี้ นอกนั้นตกลงกันไว้แล้วครับ

นายธรรมบุญ ลัดพลี (กรรมาธิการ) : ขอขอบพระคุณครับท่านประธานที่เคารพ สำหรับมาตรา ๔ นี้การออกเสียงลงคะแนนนั้น กระผม ขวมนบุญ ลัดพลี ในฐานะเป็นผู้ที่ยื่นญัตติของลงคะแนนเป็นการลับ ก็ไม่คิดใจจะครับและขอมอบในमतรวานี้ ให้การลงคะแนนเป็นไปโดยเปิดเผยครับ ขอทพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะมีการแก้ไขเพิ่มเติม ให้เป็นไปตามที่คุณเบ็ญจฉวีเป็นผู้เสนอ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๕ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าควรเป็นไปตามร่างของกรรมาธิการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒๕๔ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านที่เห็นควรให้เป็นไปตามร่างของกรรมาธิการมี ๒๕๔ ท่าน เห็นตัวกับคุณเบ็ญจฉวีมี ๑๕ ท่าน ก็เป็นอันว่าเป็นไปตามร่างของกรรมาธิการ

ต่อไปครับ มาตรา ๕ มาตรา ๕ นี้ก็มีการแก้ไขและมีผู้ขอแปรญัตติไว้ เชิญท่านผู้แปรญัตติ คุณสุนทรเชิญครับ

นายสุนทร ทาชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุนทร ทาชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดนครราชสีมา กระผมพร้อมด้วยคุณจรรัส พิวช่วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ร่วมกันแปรญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญในมาตรา ๕ ซึ่งเป็นการแก้ไขข้อความในมาตรา ๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ แต่ว่าคุณจรรัสไม่ได้ไปฟังคำชี้แจงของคณะกรรมการเป็นทีพอใจแล้ว ส่วนกระผมนั้นไม่ได้ไปฟังคำชี้แจงของคณะกรรมการ

จึงยังติดใจอยู่ สารสำคัญที่กระผมขอแปรญัตติในมาตรา ๕ นี้ก็คือว่า ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบเป็นคณะคือเลือกตั้งเป็นพรรค อย่างที่เราเรียกว่า พรรคเดียว เบอร์เดียว ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๒๑ ซึ่งใช้อยู่ในขณะนี้ ทั้งนี้โดยมีเจตนาคือระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของประเทศไทยซึ่งไม่มีการเปลี่ยนแปลงมาเป็นเวลา ๕๐ ปีครึ่ง แต่ว่าได้ล้มลุกคลุกคลานมาตลอดเวลา สาเหตุหนึ่งนั้นมันก็จะโทษกันว่าสาเหตุที่ทำให้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของเมืองไทยล้มเหลวนั้น เพราะเหตุว่าพรรคการเมืองของไทยเราไม่ได้เล่นการเมืองในระบบพรรคพรรคการเมืองไม่เข้มแข็ง ทำให้เวลาเลือกตั้งทีหนึ่งก็มีพรรคการเมืองเข้ามามากมาย มีสมาชิกพรรคการเมืองต่าง ๆ ๒๐, ๓๐ พรรคเข้ามาสู่สภาแล้วก็มีจัดตั้งรัฐบาลเป็นรัฐบาลผสมบ้าง รัฐบาลร้อยพ่อพันแม่บ้าง ทำให้ไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาของประเทศชาติได้ แล้วในที่สุดก็นำมาสู่ความเข้าใจความเสื่อมศรีวิธาของประชาชนต่อระบอบประชาธิปไตยหาว่าระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย การเลือกตั้งก็ตาม รัฐสภาก็ตามนั้นไม่สามารถจะแก้ปัญหาของประเทศชาติได้ เพราะรัฐบาลที่มาจากกาเลือกตั้งนั้นก็ไม่มีพรรคการเมืองเข้มแข็งนั้นทำให้ได้รัฐบาลที่ไม่มีประสิทธิภาพแก้ปัญหาประเทศชาติไม่ได้ ในที่สุดก็มีการโค่นล้มระบอบประชาธิปไตยมีการเสื่อมศรีวิทาในระบอบประชาธิปไตย ก็ด้วยเจตนาอันละครับท่าหน้าประชาชนที่กระผมและเพื่อน สมาชิกได้ขอแปรญัตติให้มีการแก้ไขให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในคราวต่อไปนั้นเป็นการเลือกตั้งแบบพรรคอย่างใดก็ตามครับท่าหน้าประชาชน นั่นก็เป็นอุดมคติเป็นประชาธิปไตยในอุดมคติคือเราต้องการสร้างระบอบพรรคของเราให้เข้มแข็งในอุดมคติ แต่เมื่อมาคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของการเมืองไทยในขณะนี้ กระผมมีความเห็นว่าระบบพรรคการเมืองไทยนั้นยังไม่มีพรรคการเมืองที่แท้จริง ในการเมืองไทยแม้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ จนถึงวันนี้ ถึงขณะนี้เกือบ ๕๐ ปีแล้วครับ เรายังไม่มีพรรคการเมือง นักวิชาการบอกว่าเมืองไทยนั้นไม่มีพรรคการเมือง มีแต่พรรคพวก พรรคการเมืองที่มีอยู่เวลานี้เป็นพรรคสภาเป็นพรรคของ ส.ส. เป็นการรวมตัวกันรวมกลุ่มกันของคนที่ต้องการสมัครรับเลือกตั้ง มีการเลือกตั้งทีหนึ่งก็รวมตัวกันเป็นพรรคการเมืองทีหนึ่ง ไม่มีพรรคที่เป็นตัวแทนของความ

คิดเห็น เป็นตัวแทนของผลประโยชน์ของประชาชนที่แท้จริง เพราะฉะนั้นกระผมจึงมีความเห็นว่าการเมืองที่แท้จริง แม้ในขณะนี้เรามีการเลือกตั้งมาแล้วตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๒๒ จนถึงปี ๓ ปีเศษแล้วครับ มีสมาชิกพรรคการเมืองหลายพรรคที่ว่่าเลือกตั้งและรับความไว้วางใจจากประชาชนเข้ามาสู่สภานี้หลายพรรคครับ แต่ก็ปรากฏว่ายังมีพรรคการเมืองไม่กี่พรรคเท่านั้นเอง ๓ ปีเศษ ๆ ที่ผ่านมานี้ ได้จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายต่อกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทยประกาศรับรอง มีเพียงไม่กี่พรรค กระผมสงสัยว่าจะมีเพียงพรรคเดียวซึ่งอยู่ในสภาในขณะนี้ กระผมจึงมีความเห็นว่าแม้แต่พรรคการเมือง คือระบบพรรคก็ไม่มี พรรคการเมืองที่ถูกต้องตามกฎหมายก็ไม่มี แล้วพรรคการเมืองที่เป็นจริงเป็นจังตามความเป็นจริงก็ไม่มีนั้น กระผมก็มีความเห็นว่าเราไม่ควรจะบังคับให้ประชาชนเลือกคนที่สังกัดเลือกคนที่ใครก็ตามที่พรรคส่งเข้าไปที่เรียกว่าเลือกกันเป็นพรรค เพราะว่าแม้แต่สหรัฐอเมริกาครับ ประเทศที่เราเก่งที่ก็ยกเป็นแม่บทในการลอกเลียนระบอบการปกครองของเขามาใช้ เป็นประเทศที่เป็นประชาธิปไตยมาแล้วเป็นเวลาเกือบ ๒๐๐ ปี มีระบบพรรคการเมืองที่เข้มแข็งที่สุด แต่ว่าในการเลือกตั้งนั้นใครจะสมัครรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีก็ตาม ในสหรัฐอเมริกา เป็น ส.ส. ก็ตาม เป็นวุฒิสมาชิกก็ตาม พรรคการเมืองนั้นก็ไม่มีสิทธิ์ที่จะเสนอใครก็ตามให้ประชาชนเลือกได้ตามใจผู้ที่จะเสนอตัวให้ประชาชนเลือก ให้พรรคส่งสมัครรับเลือกตั้งนั้นก็ต้องไปพิสูจน์ตัวต่อประชาชนเสียก่อนด้วยวิธีการเลือกตั้งที่เรียกว่า การเลือกตั้งขั้นต้น นั้นแสดงว่าแม้แต่ประเทศที่มีระบบพรรคการเมืองที่เข้มแข็งมั่นคงขนาดนั้นเขาก็ไม่ไว้วางใจพรรคการเมือง ส่วนของเรานั้นไม่มีพรรคการเมืองด้วยซ้ำไปไม่มีระบบพรรคการเมืองที่เข้มแข็ง เพราะฉะนั้นกระผมจึงมีความเห็นว่าในขณะที่เรายังไม่มีพรรคการเมืองที่เข้มแข็งนั้น เราก็ไม่ควรจะบังคับประชาชนให้เลือกพรรค แนวความคิดที่บอกว่าพรรคเลือกคน ประชาชนเลือกพรรคนั้น เป็นแนวความคิดที่ดี แต่นั่นหมายความว่า เราจะต้องมีระบบพรรคที่เข้มแข็งเสียก่อน เราถึงจะไปถึงขั้นนั้น เพราะฉะนั้นกระผมจึงอยากที่จะเสนอการเรียนต่อท่านประธานว่า ในเมื่อเรายังไม่มีพรรคที่เข้มแข็ง ไม่มีพรรคที่มีระเบียบวินัยพร้อมในเมืองไทย ในขณะนี้สถานการณ์ที่เรากำลังอยู่ในขณะนี้กระผมมีความเห็นว่าเราจะต้องมลอบความไว้วางใจ

อันนั้นให้แก่ประชาชน ประชาชนในฐานะที่เป็นเจ้าของประเทศไทย เป็นเจ้าของบ้านเมือง
อธิปไตย เมื่อเรายังมีพรรคที่ที่จะคัดเลือกคนส่งไปให้ประชาชนเลือกแล้ว กระผม
มีความเห็นว่าเราจะต้องมอบอำนาจในการคัดเลือกคนนั้นให้แก่ประชาชนเป็นคนคัดเลือก
ไม่สมควรที่จะให้พรรคเป็นคนคัดเลือก ดังมอบความไว้วางใจให้กับประชาชน เพื่อว่า
ในรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๒๒ อยู่ในปัจจุบัน คือมาตรา ๒๒ ตรีบ ก็ได้บังคับแล้วว่า ส.ส.
ทุกคนผู้ที่เสนอตัวสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนนั้น จะต้องสังกัด
พรรคการเมือง กระผมก็เห็นว่าแค่นั้นก็จะสมควรแล้วนะครับ แล้วเหตุผลอีกประการ
ต่อไปครับท่านประธาน กระผมมีความเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้ที่เรากำลังอภิปรายกันอยู่ใน
ขณะนี้คือการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้น เป็นเรื่องสำคัญเป็นกฎหมายที่สูงสุด ร่างแก้ไขที่เสนอ
เข้ามานั้น เสนอเข้ามาโดยคณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นตัวแทนของพรรคการเมืองใหญ่ ๆ ของ
เมืองไทย คือ พรรคกิจสังคม พรรคประชาธิปัตย์ พรรคชาติไทยเป็นต้นนั้นะครับ
กระผมมีความเห็นว่า ๓ พรรคที่ร่วมกันเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้เข้ามานั้นเสนอเข้า
มาในนามคณะรัฐมนตรี แล้วก็ตัวแทนของพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมากอยู่ในสภา
ผู้แทนราษฎร กระผมถือว่าเป็นเจตจำนง เป็นเจตนารมณ์ เป็นความต้องการ เป็น
ตัวแทน เป็นเสียงส่วนใหญ่ของประชาชนคนไทย กระผมจึงมีความเห็นที่จะสนับสนุน
คณะกรรมการครีบทในการเลือกตั้ง สำหรับการแก้ไขมาตรา ๒๒ นี้ กระผมก็ขอสนับสนุน
คณะกรรมการครีบท ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ก็เป็นอันว่าไม่ติดใจใช้ไหมครับ สนับสนุน
คณะกรรมการ

นายสุนทร ทาช้าย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) : ครับ ๆ ไม่
ติดใจ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ที่นี้ก็คุณชัย ชิดชอบ คุณเหลื่อม คุณ
เชวงศักดิ์ คุณสนิท

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ท่านประธาน ก็
กระผมก็ยืนยัน กระผมเอาตามที่กระผมได้ขอปรารถนา เพราะว่าท่านที่มีส่วนในเรื่องผู้

แปรญัตติจนครบ ข้อความแตกต่างความนึกคิดแตกต่างกันครับ ส่วนกรรมนั้นก็มีค
นึกคิดอย่างหนึ่ง แต่คิดว่ากรรมอาจจะให้เหตุผลต่อสภาแห่งนี้ได้เข้าใจและเอาตามน
ของกรรมได้

ท่านประธานที่เคารพ กรรม นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จากจังหวัดบุรีรัมย์ พรรคประชาชนกฐร์และกิดว่าจะไปจดทะเบียนเร็ว ๆ นี้ ให้ถูกต้อง
ตามกฎหมาย เพราะว่ามีมาตรา ๓ ผ่านไปแล้ว ท่านประธานครับ กรรมได้ขอแก้ในวรรค
หนึ่งของมาตรา ๙๑ กฎหมายรัฐธรรมนูญ คือในมาตรา ๕ ที่ทางรัฐบาลได้เสนอเข้ามาใน
ท่านประธานครับ กรรมต้องการให้ประชาชนปีโดยยื่นยงคงอยู่ยาว และให้มีระบ
ของเมืองไทยต่อเนื่องไปคล้ายลุลูกกลูกหลาน ท่านประธานกรรมต้องการให้ผู้แทนราษฎร
นี้ให้ราษฎรเขารู้จักเลือกคณะ เลือกในรูปคณะ ท่านประธานท่านต่งๆ นะครับ เทศบาล
เขาก็มีกลุ่มเลือกเป็นคณะจัดละต่าง ๆ นี้ขนาดเทศบาลนะ ขนาดสุขาภิบาล แล้วผู้แทน
ราษฎรของเราทำใกล้จะไรมากมายครับ ท่านประธานครับ กรรมยกตัวอย่างง่าย ๆ ที่
กรรมเห็นนะครับ คณะที่ใหญ่ที่สุด ที่บริหารประเทศชาติได้ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. ๒๕๓๑ พรรคที่ใหญ่ที่สุดเดี๋ยวนี้อีกว่า ที่กรรมรักและเลื่อมใสศรัทธาเมื่อวัน
ที่ได้รับการแต่งตั้งมาอยู่ในขอบข่าย คือท่านวุฒิสมาชิก ท่านมีระเบียบวินัยดีมากครับ
ท่านเป็นคณะของท่านเรียกว่า พรรควุฒิสมาชิก ที่ชาวบ้านของกรรมเขาเรียก แต่ท่าน
ประธานครับ ผู้แทนราษฎร ๓๐๑ ท่านประธานก็คงจะปวดหัว เพราะท่านประธานก็อยู่
ถึงสังคม ท่านประธาน กรรมประธานนอกภย์ ที่กรรมกราบเรียนอย่างนั้น หวังว่าคง
เมตตาไม่ถือสาหาความกรรมผ่น้อย ท่านดูซิครับ เลือกตั้งมาเป็นอย่างไรครับ ท่านประธาน
กิจสังคม จังหวัดบุรีรัมย์สักคน ยกตัวอย่างง่าย ๆ กรรมไม่มีพรรคเพราะไม่มีกฎหมาย
พรรคการเมืองครั้งที่แล้ว เพราะว่าท่านผู้พิชฎากฎหมายที่แล้วท่านเร่งรีบรวรัดและ
ท่านก็ไม่ได้นั้นการในเรื่องพรรคการเมืองที่แน่นคนก็เลยทำให้วุ่นวายจนปัจจุบันนี้ ท่าน
คิดตู่ก็แล้วกัน เพราะว่าไม่มีทางเลือกตั้งเป็นคณะ จึงวุ่นวายครับ ประธานนอกภย์ครับ ท่าน
รัฐบาลตั้งแต่ ๓ ปีมานี้ครับ ที่สภาแห่งนี้ยื่นหยัดอยู่นั้นอยู่ที่การเลือกตั้งไม่ค่อยดีมาแต่ต้น
เห็นชัด ๆ ท่านประธาน สมัย ขาดเว เกียจคักดี ชมะนันทน์ ๑, ๒, ๓ แล้วนี่ ท่าน

เปรมอีก ๑, ๒, ๓ อีกครับ เพราะความวุ่นวายไม่มีคณะ ไม่มีระเบียบไม่มีวินัย ท่านประธานที่เคารพ กระผมจึงเห็นว่ารบบใดก็ตามเราถือระบบไทย ๆ ควรจะมีระเบียบวินัย เช่นทหารก็มีระเบียบวินัย พวกผู้แทนราษฎรควรจะต้องหลักให้มีระเบียบวินัยเหมือนทหารบ้างซึ่งมีการเลือกตั้งเพราะเรามีกฎหมายพรรคการเมืองออกแล้วตามกฎหมายฉบับนี้ออกไปอีก ยกเลิกทศเฉพาะกาล กระผมก็คิดว่าระเบียบวินัยของเราเข้มแข็ง ๓๒๑ คน ในปี ๒๕๒๖ เรา รวมพวกกันได้เต็มทีเพื่อพรรคใดพรรคหนึ่ง ได้รับการเลือกตั้งเป็นคณะมา ท่านประธานครับ ทหารเขาไม่รังแกเราหรอกครับ เพราะว่าเรามีระเบียบวินัยเดี๋ยวนี้เราไม่มีระเบียบวินัย เราก็มาโวยวายว่าทหารเขาเคยอย่างนั้น อย่างนั้น มันไม่ใช่ ท่านประธาน ท่านประธานครับ กระผม มีทัศนคติอยู่อย่างหนึ่งว่า เสถียรภาพใด ๆ ก็ตาม ถ้ามาในรูปหมู่คณะแล้วแม้แต่การจัดตั้ง กองทัพก็ตาม เราจะไปทอดตามวัด ถ้าคณะนั้นใหญ่มีระเบียบวินัย เงินก็เข้าวัดมากกว่าท่านประธาน กระผมจำเป็นอย่างมากที่จะต้องยืนยันคำแปรญัตติของกระผมนี้ต้องการให้สักของ มาตรา ๓ ที่สภาแห่งนั้นรับไปแล้วว่าแบ่งเขต ๆ ละ ๓ คน คน ๓ คนนี้ต้องเลือกเป็นคณะมีเบอร์เดียวเลือกเป็นคณะไป ท่านประธาน กลุ่มการเมืองใดได้รับเลือกตั้งก็ได้ไปบริหารประเทศชาติบ้านเมืองนโยบายที่แถลงมาก็จะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง ไม่ใช่ว่าจะเอากิจสังคมนีไปรวมกับชาติไทย ประชาธิปไตยนโยบายผิดกันนี้ครับท่านประธานมันก็เข้ากันไม่ได้ ถ้าชาติไทยได้ทั้งหมดชาติไทยก็ได้บริหารไป นโยบายของชาติไทย แต่ถ้าประชารัฐไว้ได้ มาสัก ๓๐๐ ท่านประธาน ก็เป็นนายกฯ ได้เหมือนกัน ท่านประธานครับ ฉะนั้นกระผม เห็นว่าที่กระผมกราบเรียนมานี้ก็เพื่อหวังพึงใบบัญชำนวณสมาชิก ซึ่งเป็นพรรคใหญ่ที่สุดที่จะพิจารณาคุณลักษณะพิจารณาว่าจะให้มีการอบ ระเบียบวินัยต่อไปในการที่จะเลือกตั้งในปี ๒๕๒๖ จะมีหรือไม่ กระผมก็ไม่ทราบครับ แต่ว่าเจตนาของกระผมนี้ความวุ่นวายมันเกิดขึ้นมาตลอดครับตั้งแต่ ๒๔๗๕ มาจนถึงปัจจุบันท่านประธาน ก็เพราะว่าเรื่องมันอย่างนี้ เมื่อตอนนั้นเราแบ่งเขตแล้วครับ เขตละ ๓ คนก็ ๓ คนนี้เลือกเบอร์เดียวก็ได้ครับท่านประธาน เป็นคณะไปไม่ใช่เรื่องเบอร์ว่าเหมือนกับคนขายเรียงเบอร์พวกเด็กกันนั้น กระผมว่าเป็นผู้แทนอย่างไรก็ไม่มีอย่างกระผมเดี๋ยวนี้กระผมก็ไม่สบายใจ กระผมก็ยังจำตัวกระผมเองครับ กระผมไม่ตำหนิหรือครับ ท่านประธาน ตำตัวกระผมเองบอกเลือกเกิดมา

อย่างไรไม่มีคณะ เพิ่งจะมีอีกคณะกันเมื่อไม่กี่วันมานี้แหละและท่านประธาน สภาแห่งนี้ เป็นสถาบันที่สูงที่ควรจะเป็นเยี่ยงอย่างในการที่จะวางระบบการลงคะแนนแบบใหม่ให้มันแน่นอนถือกฎหมายกับรัฐธรรมนูญเป็นหลักที่ใหญ่ แต่กระผมก็คิดว่าท่านผู้มีเกียรติของสภาแห่งนี้ควรจะพิจารณาอะไรก็ได้ ไปคิดอะไรให้มันมากมายเลย เราคิดว่าเราจะทำอย่างไรให้บ้านเมืองมันอยู่รอด เราต้องเป็นรูปคนละบางทีที่กระผมอยู่ในขณะนี้ก็ไม่ดีนะครับ ถึงว่ากระผมไม่ได้เป็นผู้แทนสมัชชน้ำ กระผมก็อาจจะว่า โอ้ นี่กระผมได้มี โอกาสและทำานวุฒิสมาชิกท่านยังคงความเห็นตามกระผมว่า ควรจะเลือกเป็นคนละ กระผมก็ตีใจครับ เกิดชาติหน้ากระผมก็ยังสรรเสริญเยินยอท่านว่า สาธุ แหม ท่านเห็นจะให้มีระเบียบวินัยของสภาต่อไปให้เป็นเยี่ยงอย่าง ท่านประธานเหตุผลที่ดีที่สุดคือหมายความว่า ถ้าเราเลือกเป็นคนละแล้วท่านประธาน เสนอฎีกาของรัฐบาลก็ดี เศรษฐกิจก็อาจจะดี เพราะว่ามันโยกย้ายของพรรคการเมืองนั้น ได้ดำเนินการไปตามหลักตามนโยบายและเสียงข้างมากนำไปสู่ระบบที่ดีที่สุดได้ แต่ถ้าเรายกคิดถึงการถอยหลังไปในระบบเก่า ๆ แล้วท่านประธานครับ สภาแห่งนี้ก็ยังไม่วายอยู่อย่างนี้จะไม่ดีขึ้น แต่ถ้าเราไปคิดถึงระบบต่างประเทศเขากระผมไม่พูดถึงนะครับของต่างประเทศ ไม่ได้สู้ประเทศไทยหรือครับ เราอยากเกิดเมืองไทย เราอยู่ในเมืองไทยมันแสนสบายเหลือเกิน ในน้ำมีปลาในนามีข้าวอุดมสมบูรณ์ ขายเป็นข้าวไม่ได้เพราะรัฐบาลแก้ไข ไม่ตก อันนี้จะครับท่านประธาน กระผมจึงเห็นว่า เราควรที่จะพิจารณาให้รอบคอบแล้วถ้าถึงคะเนนเสี่ยง กระผมขอความเมตตาต่อสภาแห่งนี้และขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์บันดาลให้พวกผู้แทนของเรามีระเบียบวินัยโดยการเลือกกันเป็นคนละเบอร์เดียว ก็ขอให้ท่านประธานจงเจริญเถอะ ถ้าได้อย่างนี้ ขอขอบคุณครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อกไปครับ ผู้แปงอดีตในมาตราที่ท่านองเดียวกัน คุณเหลื่อม พันธุ์ฤกษ์

นายเหลื่อม พันธุ์ฤกษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สุรินทร์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เหลื่อม พันธุ์ฤกษ์ ผ.ส. สุรินทร์ พรรคกิจสังคม เนื่องจากกระผมสังกัดอยู่ในพรรคกิจสังคมซึ่งร่วมรัฐบาล แต่ว่าเนื่องจากที่ความคิดในการที่จะเลือกเป็นพรรคกับเลือกนายบุคคลนี้เป็นความคิดที่สำคัญมากในการที่จะตัดสินใจ ที่พรรคกิจสังคมได้เรียก

ประชุมเรื่องนี้ ๓ ครั้งครับ ครั้งสุดท้ายนี้ก็เคยเรียกประชุมไปเพื่อให้แสดงว่าเหตุใดจนถึง
 สงวนความคิดอันนี้เอาไว้ในที่ประชุมพรรคได้พิจารณากันอย่างรอบคอบ ในที่สุดเมื่อครั้ง
 แรกได้พิจารณาว่าเลือกเป็นพรรคคณะ มาครั้งที่ ๒ ทบพวนอุทธรณ์ของพรรคก็ครั้งหนึ่ง
 ก็ให้เลือกรายบุคคลขณะเป็นเสียงส่วนใหญ่ กระผมนี้กว่าในครั้งที่ ๓ นี้จะได้ความเวียนอีก
 ครั้งหนึ่งก็ได้ไปกราบเรียนต่อที่ประชุมพรรค ที่ประชุมพรรคก็บอกว่ายังยืนยันให้เลือกราย
 บุคคลอยู่โดยเหตุผลเช่นนี้กระผมในฐานะที่เป็นสมาชิก ของพรรคก็จึงส่งจดต้องเคารพต่อ
 มติ กระผมจึงขอประทานขอย้อนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณเขววงศ์ครับ

นายเขววงศ์ เศรษฐมัตย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) : ท่าน
 ประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม เขววงศ์ เศรษฐมัตย์ จากอุบลราชธานี สังกัดพรรคสยาม
 ประชาธิปไตย กระผมเป็นคนหนึ่งซึ่งสงวนคำแปรญัตติไว้ในมาตรา ๕ ท่านผู้เป็นประธาน
 ครับ ในมาตรา ๕ นั้นได้มีการบัญญัติกฎหมายกำหนดให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขมาตรา ๕๑
 กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งในกฎหมายเดิมได้วางหลักไว้กำหนดวิधिเกี่ยว
 กับการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยวิธีแบ่งเขตเรียงเบอร์หรือแยกเบอร์ กระผมจึงได้
 แปรญัตติแล้วก็ได้รับการชี้แจงจากคณะกรรมการ แต่ไม่เป็นที่พอใจ กระผมจึงได้สงวน
 จึงได้แปรญัตติในมาตรานี้เป็นระบบแบ่งเขตรวมเบอร์ คือถือคณะบุคคลเป็นหลักซึ่งแตกต่าง
 จากความคิดเห็นของคณะกรรมการส่วนใหญ่ซึ่งถือตัวบุคคลเป็นหลัก ท่านผู้เป็นประธาน
 ครับ เหตุผลที่กระผมต้องแปรญัตติแล้วสงวนเอาไว้ในครั้งนี้ กระผมอยากจะเรียนท่านผู้
 เป็นประธานว่า เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของกระผมในแง่พรรคการเมือง เพราะฉะนั้นไม่
 ผูกพันกับพรรคสยามประชาธิปไตยของกระผม แต่ประการใดเหตุผลที่กระผมแปรญัตติ
 มาตรา ๕๑ โดยยึดหลักแบ่งเขตรวมเบอร์คือเลือกตั้งเป็นคณะหรือพรรคหนึ่งมี ๑ เบอร์นั้น
 ก็ด้วยเหตุผล ๔ ประการ ดังกระผมจะประทานกราบเรียนต่อท่านประธานรัฐสภาดังต่อไปนี้

ประการแรก กระผมเชื่อว่าถ้าหากมีการเลือกตั้งเป็นพรรคและคณะแล้วจะ
 เป็นการพัฒนาทางด้าน การเมืองให้มีความมั่นคง มีประสิทธิภาพ เพราะจะทำให้มีพรรคการ
 เมืองน้อยลงเรื่อย ๆ แล้วในที่สุดก็จะมีอยู่เพียง ๒ พรรคคือพรรคฝ่ายค้านกับฝ่ายรัฐบาล

เท่านั้น ซึ่งจะเป็นไปเหมือนกับพรรคการเมืองในประเทศอารยะทั้งหลาย ซึ่งกระผม
 เชื่อว่าในการพัฒนาทางด้านการเมืองนั้นเราควรที่จะกระทำไม่ใช่มุ่งหวังที่จะร่างกฎหมายขึ้น
 มาเพื่อที่จะให้ตัวเองได้รำการเลือกตั้งทุกครั้ง ซึ่งเป็นการเห็นประโยชน์ตัวเองมากกว่า
 ประโยชน์ของประชาชนทั้งประเทศ เพราะฉะนั้นในความเชื่อด้วยเหตุผลประการแรกนี้
 เอง กระผมจึงได้แปรญัตติให้มีการเลือกตั้งเป็นพรรคใน ๑ เขต

ส่วนเหตุผลประการที่ ๒ นั้น ท่านผู้เป็นประธานรัฐสภาที่เคารพครับ กระผม
 ยากจะให้มีความคิดริเริ่มในการที่จะฝึกให้นักการเมืองทำงานแบบเป็นทีม เป็นคณะ ทั้งนี้
 เพื่อที่จะให้มีการแก้ปัญหาบ้านเมืองในรูปคณะบุคคลซึ่งจะประสบผลสำเร็จลุล่วงไปตามเป้าหมาย
 ที่รัฐบาลวางไว้ และเป็นความต้องการของประชาชนโดยส่วนใหญ่ที่กระผมเชื่อว่า
 ประโยชน์มากกว่าที่พรรคการเมืองเล็ก ๆ แล้วก็มาร่วมรัฐบาลกันหลายพรรคซึ่งมีแนวนโยบาย
 แตกต่างกันมาก ในการที่จะพิจารณากฎหมายแต่ละอย่างก็ต้องคำนึงถึงพรรคของตัว
 พวกของตัว ผลประโยชน์ของตัวในที่สุดก็มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ความแตกแยกในวง
 การรัฐบาลก็เกิดขึ้นซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศอย่างหลีกเลี่ยง
 ไม่ได้ นี่คือเหตุผลประการที่ ๒

ส่วนเหตุผลประการที่ ๓ นั้น ท่านผู้เป็นประธาน เป็นการขจัดพฤติกรรมของ
 นักการเมืองทั้งหลายผู้ซึ่งมุ่งหวังจะเข้ามาสู่สภาหรือมาเพื่อที่จะบริหารราชการแผ่นดินให้หมด
 ไปเกี่ยวกับการหักหลังกัน เพราะถ้าหากมีการเลือกตั้งกันเป็นคณะแล้ว การหาเสียงจะหา
 เสียงให้ตัวเองย่อมเป็นไปได้ จะต้องพยายามหาเสียงให้หมู่คณะ เพราะฉะนั้นผู้ใดหา
 เสียงหัวเดียวเสียงเดียวก็มีหวังเกมไป ซึ่งกระผมถือว่าเป็นวิธีการขจัดพฤติกรรมอันไม่ดีของ
 นักการเมืองเกี่ยวกับการหักหลังให้หมดไป โดยสิ้นเชิงซึ่งกระผมเห็นว่าเป็นวิธีการที่ดี

ส่วนเหตุผลประการที่ ๔ นั้น ท่านผู้เป็นประธานครับ เป็นการเกอแรงในการ
 หาเสียงแล้วกระทำได้อย่างทั่วถึง เพราะในคณะหนึ่งจะมีผู้สมัครรับเลือกตั้งหลายท่านหลาย
 คนก็จะได้ช่วยกันหาเสียงได้อย่างทั่วถึงไม่ต้องเห็นแย่งแรงวิ่งไปทุกหมู่บ้าน ตำบล ซึ่งก็เป็น
 วิธีการที่ดีเป็นการประหยัดแรงประหยัดรายจ่ายด้วย

ส่วนสาเหตุอื่น ๆ ซึ่งกระผมอยากจะยกมากล่าว แต่กระผมเห็นว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติหลายท่านได้ยกขึ้นมากล่าวมากแล้ว เพราะฉะนั้นท่านผู้เป็นประธานครับ ด้วยความคิดเห็นส่วนตัว กระผมอยากจะประทานกราบเรียนฝากเงินข้อสังเกตต่อสภา ก่อนจะเป็นข้อสรุปในการอภิปรายของกระผมในการขอสงวนคำแปรญัตติว่า กระผมยกยกจะให้มีการเล่นการเมืองเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามความปรารถนาของประชาชนทั้งประเทศ กระผมไม่อยากจะเห็นการเล่นการเมืองเพื่อผลประโยชน์ของส่วนตัวเองและกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งเท่านั้น เพราะจะเป็นการเล่นการเมืองโดยวิธีเล่นกลโกหกประชาชนทั้งประเทศ ท่านผู้เป็นประธานครับ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อประชาชนคือความเสื่อมศรัทธาในการปกครองใน ระบอบประชาธิปไตย ย่อมเป็น อันตรายอย่างใหญ่หลวงต่อความมั่นคงของประเทศชาติในที่สุด ท่านผู้เป็นประธานครับ กระผมเคารพในมติของพรรคเสียงส่วนใหญ่ในพรรคของกระผมคือพรรคสยามประชาธิปไตยเห็นว่าควรจะให้มีการเลือกตั้งโดยวิธีแบ่งเขตเรียงเบอร์คือแยกเบอร์ กระผมจึงไม่จิตใจ ขอถอนขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ก็เป็นอันว่าคุณแขวงศักดิ์ชอดอน เขียวคุณสนิท ลีลา ครับ

นายสนิท ลีลา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สนธิ ลีลา จากศรีสะเกษ กระผมได้สงวนคำแปรญัตติในมาตรา ๕ ตามความเห็นของคณะกรรมการเสียงส่วนน้อยเพื่อที่จะให้การเลือกตั้งในคราวต่อไปนั้น มีการเลือกตั้งแบบเป็นคณะบุคคล แทนที่จะเป็นการเลือกตั้งแบบรายบุคคลซึ่งได้กระทำกันมา ด้วยเหตุผลดังที่กระผมจะได้กราบเรียนท่านประธาน ดังต่อไปนี้

เหตุผลประการที่ ๑ ซึ่งกระผมอยากจะให้มีการเลือกตั้งแบบเป็นคณะบุคคลนั้น ก็เพราะต้องการที่จะให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้คือ ฉบับปี ๒๕๒๑ ในมาตรา ๓๘ และมาตรา ๙๕ ซึ่งได้ระบุไว้ชัดเจนในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มาตรา ๓๘ นั้นได้ระบุว่า ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพที่จะตั้งพรรคการเมืองขึ้นมาได้ และในมาตรา ๙๕ นั้น

ผู้ที่จะมีควมรับผิดชอบในคราวต่อไปจะต้องสังกัดพรรคการเมือง และปัจจุบันนี้พรรคการเมืองก็ได้ออกมาเป็นกฎหมายเรียบร้อยแล้ว เมื่อรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้กำหนดไว้ถึง ๒ มาตราด้วยกัน เพื่อที่จะให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๕ กระทบเห็นว่าการส่งเสริมระบบพรรคการเมืองนั้นเป็นสิ่งที่เราจะตั้งยึดถือ นั่นเป็นเหตุผลประการที่ ๑ ของกระทบ

เหตุผลประการที่ ๒ อาจจะกราบเรียนท่านประธานว่า กระทบอยากจะให้ประชาชนนั้นมีสิทธิ์ในการที่จะร่วมในการปกครองประเทศให้เขามีความรู้สึกว่าเขาได้เป็นเจ้าของประเทศ เขามีความรู้สึกว่าเขามีสิทธิ์ที่จะมาบริหารบ้านเมืองของเขา โดยใช้องค์กรทางการเมืองที่สำคัญยิ่ง นั่นก็คือพรรคการเมือง เราพูดกันอยู่เสมอจะรับท่านประธานว่า ๔๗ ปีที่ล่วงมาตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ นั้นประชาธิปไตยในเมืองไทยนั้นไม่เจริญเท่าที่ควรและกลับจะถอยหลังเข้าคลอง ท่านประธานทราบไหมครับว่า เหตุใดประชาธิปไตยของเราซึ่งก่อร่างสร้างตัวมาตั้งแต่ปี ๒๔๗๕ นั้นไม่เจริญเท่าที่ควร เพราะเราไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนนั้นมีสิทธิ์ที่มีเสียงในการที่จะร่วมบริหารบ้านเมือง ในการที่จะเป็นเจ้าของประเทศ โดยใช้องค์กรอันสำคัญทางการเมือง คือ พรรคการเมืองเข้ามาบริหารประเทศ เพราะฉะนั้นในเหตุผลประการที่ ๒ นี้กระทบเห็นว่าถ้าหากเราเปิดโอกาสให้ประชาชนนั้นได้มีโอกาสเข้าร่วมบริหารบ้านเมืองโดยใช้องค์กรทางการเมือง คือ พรรคการเมืองแล้ว เชื่อว่าประชาธิปไตยของเราต่อไปนั้นจะต้องเข้มแข็งและเจริญก้าวหน้ากว่านี้ไป นี่เป็นเหตุผลประการที่ ๒

เหตุผลประการที่ ๓ เหตุที่ก่อให้เกิดประชาธิปไตยในเมืองไทยล่าช้าและไม่เจริญเท่าที่ควรนั้น เพราะระบบพรรคการเมืองในเมืองไทยนั้นล้มเหลวมาตลอด กระทบอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า เพราะเหตุใดพรรคการเมืองไทยของเราในปัจจุบันนี้จึงล้มเหลวมาตลอด มีสาเหตุดังต่อไปนี้ครับท่านประธาน เหตุที่พรรคการเมืองในเมืองไทยเราล้มเหลวมาตลอดนั้น ประการที่ ๑ เป็นเพราะว่าเรายึดถือบุคคลมากกว่ายึดถือนโยบายหรือยึดถืออุดมการณ์ นี่เป็นสาเหตุประการที่ ๑ เรายึดตัวบุคคลครับ ทุกวันนี้พรรคการเมืองก็ต้องล้มเหลว เราไม่เคยยึดนโยบาย เราไม่เคยยึดอุดมการณ์ สาเหตุประการที่ ๒ ซึ่งทำให้พรรคการเมืองในเมืองไทยมันล้มเหลวก็เพราะเหตุว่าพรรคการเมืองในเมืองไทยเรานั้น

มันมีมากจนเกินไป กระผมอยากจะทราบเรียนท่านประธานว่า มีการเลือกตั้งใน ๓ ปีที่ผ่านมา ปี ๒๕๑๘ ปี ๒๕๑๙ และปี ๒๕๒๒ นั้นมีพรรคการเมืองกี่พรรคที่เกิดขึ้นในสภา ปี ๒๕๑๘ มีพรรคการเมืองซึ่งได้รับเลือกตั้งเข้ามา ๒๓ พรรคครบท่านประธาน ปี ๒๕๑๙ พรรคการเมืองได้รับเลือกตั้งเข้ามา ๑๙ พรรค และปีนี้ปี ๒๕๒๒ มีพรรคการเมืองได้รับเลือกตั้งเข้ามา ๑๕ พรรค ท่านประธานเห็นไหมครับว่าการที่มีพรรคการเมืองมากขึ้นไปนั้นก่อให้เกิดระบบพรรคการเมืองในเมืองไทยนั้นล้มเหลวมาตลอด และประการที่ ๓ เหตุที่พรรคการเมืองในเมืองไทยเรานั้นล้มเหลวมาตลอด เพราะว่าพรรคการเมืองนั้นขาดการรองรับรากฐานของประชาชน เราไม่เคยให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการสนับสนุนในการก่อตั้งพรรคและในการใช้พรรคการเมืองเป็นองค์กรในการบริหารบ้านเมือง เมื่อพรรคการเมืองขาดการรองรับจากประชาชนอย่างนี้แล้วมันก็ต้องล้มเหลว เพราะฉะนั้นในเหตุผลประการที่ ๓ กระผมเห็นว่าสิ่งที่เราจะทำให้ระบบพรรคการเมืองมันเข้มแข็งขึ้นมา เราต้องใช้หลักที่ประเทศที่เจริญแล้วทั่วโลกเขาใช้กันว่า “พรรคเลือกคน ประชาชนเลือกพรรค” พรรคเลือกคนครบท่านประธาน แล้วประชาชนเลือกพรรค เพราะฉะนั้นมีหลายท่านบอกว่า ถ้าหากว่าพรรคการเมืองนั้นที่ส่งสมาชิกเข้ามาแล้วประชาชนไม่เห็นด้วยสัก ๑ คนใน ๓ คน เห็นด้วย ๒ คน อีกคนหนึ่งไม่เห็นด้วยแล้วจะเป็นอย่างไร ไม่เป็นการลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนหรืออย่างไร กระผมคิดว่าคงจะไม่มีพรรคการเมืองคนใดหรือครบที่จะไปเอาดาตีดาสายมายมายมีเคมาาร่วมในการสมัครรับเลือกตั้ง คงจะต้องมีการกลั่นมีการกรอง มีการสกรีน (Screen) คนนี้อย่างดีทีเดียวจึงจะส่งผู้รับเลือกตั้งใน ๓ คนในเขตนั้น เพราะฉะนั้นเมื่อพรรคเลือกคนแล้วประชาชนก็ไปเลือกพรรค ไปดูนโยบายไปดูอุดมการณ์ของพรรคต่อไป นี่เป็นสิ่งที่ประเทศที่เจริญแล้วเขาทำกันมาโดยตลอด เพราะฉะนั้นกระผมขอฝากท่านประธานว่า เพื่อที่จะให้ระบบพรรคการเมืองมันเข้มแข็งขึ้นไป ประชาชนเป็นผู้เลือกพรรคและพรรค นั้นเป็นผู้กลั่นกรองคนที่ส่งรับเลือกตั้ง อีกทีหนึ่งเป็นเหตุผลประการที่ ๓

เหตุผลประการที่ ๔ ซึ่งยกยกจะทราบเรียกกันว่า เหตุใดกระผมจึงเห็นด้วยกับการที่จะให้มีการเลือกเป็นระบบการเมืองใช้เบอร์เดียว เพราะว่าต้องการที่จะให้การเมืองใน

เมืองไทยของเรานั้นมีความมั่นคง ระบบรัฐสภามีความมั่นคง รัฐบาลมีความมั่นคง การปกครองประเทศก็เป็นไปด้วยความราบรื่น แต่ในขณะที่เดียวกันพรรคการเมืองมีหลายพรรคแล้วก็มีมาผสมกัน จัดตั้งเป็นรัฐบาลอย่างทุกวันนี้ มีการทะเลาะเบาะแว้งกัน รัฐบาลไม่มีเสถียรภาพ ท่านลองคิดถึงดูซิครับท่านประธานว่าจะเกิดผลเสียต่อทางเศรษฐกิจของเมืองไทยอย่างไร ประชาชนก็ไม่มีความมั่นใจ ประชาชนก็ขาดความมั่นใจ ประชาชนก็ท้าวสาภาว่าวุ่นวาย ประชาชนก็บอกว่ารัฐบาลไม่ได้เรื่อง ในต่างประเทศการลงทุนในประเทศเขาก็ไม่กล้าลงทุน เมื่อก่อนลงทุนเศรษฐกิจในเมืองไทยมันก็ไม่หมุนเวียน เพราะรัฐบาลเปลี่ยนกันอยู่เรื่อย รัฐบาลชุดนั้นจะเอาอย่างนี้ รัฐบาลชุดนี้จะเอาอย่างนั้น นโยบายเปลี่ยนไปอยู่เรื่อย และต่างประเทศที่จะมาลงทุนเขาจะทำอย่างไรครับท่านประธาน จะทำอย่างไรก็ไม่รู้ ไม่กล้าตัดสินใจ ในที่สุดการไม่มีเสถียรภาพของรัฐบาลนั้นก็ก่อให้เกิดความไม่แน่ใจทั้งคนภายในประเทศและคนนอกประเทศ เพราะฉะนั้นกระผมจึงอยากจะฝากท่านประธานไว้ว่า ที่มีบางท่านคิดกันว่ากรที่เรานี้เราเลือกคนแล้วจะเป็นการดีกว่าการเลือกพรรค เพราะประชาชนนั้นจะมีโอกาสได้เลือกคนที่เขาต้องการนั้นเป็นความจริงหรือครับท่านประธาน ในสภาของเราแห่งนี้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๓๐๑ คน ดีหมดทั้ง ๓๐๑ คนหรือครับท่านประธาน นี่ประชาชนเลือกมากับมือเขา ในที่สุดเมื่อเกิดเรื่องเกิดวุ่นขึ้นมา คนโน้นก็อย่างนั้น คนนี้ก็อย่างนั้น แล้วก็เห็นกันว่าดีหรือเปล่า ก็ไม่เห็นจะดีกันหมดทุกคน เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่า ท่านประธานครับ การเลือกคนนั้นะมันไม่ได้เสมอไป และที่บอกว่าเป็นการลิดรอนสิทธิของประชาชนว่าเขาอาจจะเลือกคนโน้นอยากเลือกคนโน้นไม่จริงละครับ ทุกวันนี้เราก้ลิดรอนสิทธิเขาแล้ว การแบ่งเขตนี้จะครับท่านประธาน คนที่อยู่เขต ๑ อาจจะเลือกผู้แทนเขต ๒ เขาก็ไม่มีโอกาสได้เลือก อย่างนี้ถือว่าการลิดรอนสิทธิเขาใหม่ เพราะฉะนั้นเมื่อแบ่งเขตก็ถือว่าการลิดรอนสิทธิเขาด้วย หรือแม้แต่ท่านนายกรัฐมนตรีทุกวันนี้ท่านมาจากการเลือกตั้งใหม่ ประชาชนเลือกท่านมาเป็นผู้แทนราษฎรและขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีใหม่ อย่างนี้ก็ถือว่าลิดรอนสิทธิของเขาเหมือนกัน เพราะฉะนั้นถ้าจะว่าเอาเรื่องการลิดรอนสิทธิของประชาชนว่าถ้าเลือกเป็นพรรคแล้วประชาชนเขาไม่มีสิทธิ์ที่จะได้เลือกคนที่เขาพอใจ ไม่จริงละครับ ทุกวันนี้

เขาลิดรอนสิทธิเขาแล้ว เพราะฉะนั้นอยากจะกราบทูลฝากท่านประธานไปอีกสุดท้ายหนึ่ง มีคนพูดว่าท่านวุฒิสมาชิกนั้นไม่น่าจะมาคุยเกี่ยวกับเรื่องนี้ เรื่องนี้เป็นเรื่องของผู้แทนราษฎรเขา เรื่องนี้ผู้แทนราษฎรเขาจะเป็นการเลือกตั้งเขา วุฒิสมาชิกนั้นไม่น่าจะมาเกี่ยวข้อง กระผมขอทราบบเรียนท่านประธานนะครับว่า บ้านนี้เมืองนี้เรามีความรับผิดชอบร่วมกัน เรามีความหวังดีต่อประเทศชาติเหมือนกัน ความคิดของทุก ๆ คนนั้นก็อยากจะให้บ้านเมืองนี้มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งในด้านการปกครอง ทั้งในด้านระบอบประชาธิปไตย และทางด้านเศรษฐกิจสังคมและภาวะอื่น ๆ เพราะฉะนั้นท่านใดที่ได้ไปดูถูกความคิดเห็นของท่านวุฒิสมาชิกว่าเรื่องนี้วุฒิสมาชิกไม่น่าจะมีส่วนเกี่ยวข้อง กระผมก็ทราบบเรียนนะครับว่าความคิดเห็นของบุคคลนั้นมันศักดิ์สิทธิ์เท่าเทียมกัน ท่านทั้งหลายที่เป็นวุฒิสมาชิกนั้นรักษาดีกัณเมืองไม่ดียิ่งหย่อนกว่าพวกท่านที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพราะฉะนั้นการรับผิดชอบร่วมกันของสมาชิก ๕๒๖ คนในสภาแห่งนี้ กระผมขอยืนยันนะครับท่านประธานว่า เรามีความรับผิดชอบร่วมกัน กระผมขอยืนยันด้วยเหตุผล ๔ ประการข้างต้นว่า การเลือกตั้งแบบคณะบุคคล แบบพรรคการเมืองเพื่อที่จะส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยของเราให้เข้มแข็งและยืนยันให้ระบอบประชาธิปไตยของเรานั้นให้ยืนยงถาวรสืบต่อไปนั้นเป็นเรื่องที่เราจะต้องกระทำต่อไป กระผมขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่ไปคุณณัฐ เขียวศรีบับ ดิดใจใหม่ ครับ

นายณัฐ ขาวดีวัฒนศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายณัฐ ขาวดีวัฒนศิริ จากจังหวัดบุรีรัมย์ กระผมได้ขอแปรญัตติโดยกำหนดที่จะขอให้เลือกเป็นกลุ่มก็คือหมายถึงเลือกเป็นพรรค กระผมได้พยายามประมวลรวบรวมเหตุผลและหลักการซึ่งเห็นส่วนตัวของกระผมเพื่อที่จะอภิปรายให้ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายได้เห็นความสำคัญในการเลือกเป็นพรรค ส่วนท่านผู้มีเกียรติและท่านผู้เจริญทั้งหลายจะมีความ คิดอย่างไร โปรดฟังต่อไปเถาะครับ ก่อนอื่นกระผมอยากจะมาพูดมาอภิปรายในเรื่องหลักการ ทุกวันนี้ฉันครับไม่ว่าในวงราชการ วงการเมือง หรือวงการธุรกิจ เรามักกันเสมอ ๆ ว่า ยึดหลักการนะ อย่ายึดตัวบุคคล แต่ท่านประธานที่

๓๓๘

เคารพครับ ทุกวันนี้กฎหมายการเมือง กฎหมายเลือกตั้ง ไม่ว่าจะทุกวันนี้หรือที่ผ่านมา ๕๐ กว่าปี กฎหมายเหล่านี้สอนให้ยึดตัวบุคคล กระผมขอทวงถามเรียนว่า กระผมไม่เข้าใจทำไมจึงสวนทางกันอย่างนี้ ในขณะที่ชาติบ้านเมืองของเราสอนกันเสมอ ๆ ไม่ว่าจะในวงวิชาการหรือในวงมหาวิทยาลัย เราสอนกันมาตลอดเวลามากกว่ายึดตัวบุคคล แต่ทำนุประชาชนที่เคารพครับ แต่เรากลับพยายามที่จะให้กฎหมายเลือกตั้งนั้นไปยึดตัวบุคคล ซึ่งกระผมเห็นว่ามันสวนกับหลักการที่แท้จริงที่เราควรจะไปปฏิบัติครับ กระผมก็ได้กราบเรียนในหลักการเป็นขั้นแรก

ส่วนประการต่อไปกระผมอยากจะทราบเรียนว่า ในวงการเมืองของเรานั้นตลอดระยะเวลา ๕๐ กว่าปีที่ผ่าน ๆ มานะครับท่านประธาน ประชาธิปไตยระบบพรรคการเมือง ประชาธิปไตยระบบรัฐสภาซึ่งจะตั้งอาศัยพรรคการเมืองเป็นหัวใจของระบบ แต่ว่า ๕๐ กว่าปีที่ผ่านมาระบบความล้มเหลวระบบพรรคการเมืองนั้นไม่ได้ก้าวหน้าเท่าที่ควรเลยท่านประธานที่เคารพครับ เหตุผลที่ระบบพรรคการเมืองไม่ก้าวหน้ามันมาจากอะไร กระผมอยากจะสรุปให้เห็น ๓ ประเด็น ประการแรก เขาพูดกันนะครับ โดยเฉพาะสื่อมวลชนเขาบอกว่าผู้แทนราษฎรไม่มีคุณภาพ เขาบอกว่า เรามีผู้แทนบางส่วนที่ไม่ดี นี่สื่อมวลชนเขาพูดกันนะครับไม่ใช่กระผมพูด ประการที่ ๒ เขาบอกว่า ระบบพรรคการเมืองไม่ก้าวหน้าไม่เติบโต เพราะเราขาดช่วงขาดตอน เนื่องจากมีเหตุการณ์ไม่ปกติมาขึ้นตอนระบบพรรคการเมือง ประการที่ ๓ เขาบอกว่า ระยะเวลาในการพัฒนาการเมืองนั้นยังสั้นนัก ๕๐ กว่าปีนะครับ เขาบอกว่ายังสั้นเราต้องอาศัยเวลามากกว่านี้ ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมอยากจะทราบเรียนถึงประการแรกก่อนที่เขาบอกว่า นักการเมืองไม่มีคุณภาพ กระผมขออภัยยืนยันทีนี้เลยว่า นักการเมืองทุกคนเป็นคนดีมีคุณภาพท่านประธานทำไมกระผมจึงกล่าวเช่นนั้น กระผมขอเรียนว่า นักการเมืองมีคุณภาพดี มีคุณภาพมากเกินไปเสียด้วยซ้ำ กระผมไม่ได้กล่าวลอย ๆ นะครับท่านประธาน กระผมอยากจะเรียนก่อนว่าใครดีไม่ดีนั้น ไม่มีใครรู้ ผู้ที่รู้จักประชาชน ประชาชนเท่านั้นคือผู้ตัดสิน ท่านประธานที่เคารพครับ คนเป็นดอกเดอว์ไม่ใช่คนดีเดอว์ไป คนเป็นดอกเดอว์บ้างที่พูดให้ชาติบ้านเมืองจับตายก็มีเยอะแยะไป คนเป็นกรรมกรทำงานเพื่อชาติเพื่อบ้านเมืองก็มีเยอะ

และไป ในสังคมไหน ๆ เขาก็ต้องการเลือกคนที่มัลักษณะความคิดของสังคมนั้น ๆ ในกลุ่ม
กรรมกรเขาก็อยากได้ตัวแทนซึ่งมีความคิดลักษณะเป็นตัวแทนของกรรมกรได้ เพราะฉะนั้น
ประชาชนคือผู้ตัดสินว่าใครดี หรือใครไม่ดี ท่านประธานที่เคารพครับเมื่อพูดถึงชาติ ไม่ดี
กระผมอยากจะกราบเรียนต่อไปว่า การเลือกตั้งโดยระบบเลือกตัวใครตัวมันนั้นมันเกิดผล
อะไร ๕๐ กว่าปีที่ผ่าน ๆ มานี้ เราบอกมันล้มเหลว เพราะเหตุ ๓ ประการที่กระผมกล่าวถึง
แต่กระผมขอเรียนว่า นั้นเป็นเพียงปลากเหตุนั้น แต่ต้นเหตุแห่งล้มเหลวนั้น กระผม
อยากจะให้ท่านวิเคราะห์ว่ามันมาจากอะไร กระผมจะชี้ให้ท่านเห็นว่ามันมาจากผลของการ
เลือกตั้งนี้แหละครับ มาจากรูปแบบของการเลือกตั้ง ทำให้ไม่กระผมจึงว่า มาจากรูปแบบของ
การเลือกตั้ง ท่านประธานที่เคารพครับ การเลือกตั้งแบบตัวบุคคลมันมีผลสะท้อนอะไรต่อ
ระบบการเมืองของเราบ้าง มันมีผลสะท้อนมากมายมหาศาลที่มาจากระบบการเลือกตั้งแบบ
ตัวใครตัวมัน ประการแรก กระผมจะพูดถึงนักการเมือง นักการเมืองทั้งหลายที่ลงสมัครรับ
เลือกตั้งนั้นครับ แต่ละยุคแต่ละสมัยที่ลงสมัครรับเลือกตั้งนั้น เมื่อก่อนดีใช้เลือกแบบตัวใครตัวมัน
ท่านประธานที่เคารพ ท่านจะมองเห็นถ้าท่านเป็นผู้ที่ผ่านการเลือกตั้งมา สมมุติในจังหวัด
หนึ่ง ๆ นะครับ ท่านประธาน ท่านส่งพรรคการเมืองส่ง ๓ คน ท่านประธานที่เคารพพรรค
เดียวกันก็จริง แต่เวลาหาเสียงเลือกตั้งมันเกิดอะไรขึ้นครับท่านประธาน ปรากฏว่า สมมุติ
ว่ากระผมลงสมัครรับเลือกตั้ง กระผมไม่ใช่เฉพาะต่อสู้หาเสียงเลือกตั้งแข่งกับพรรคอื่น ๆ
เท่านั้น แต่กระผมจะต้องหาเสียงกันแม้แต่คนพรรคเดียวกัน ท่านประธานที่เคารพ แล้ว
อย่างนี้เราจะหวังหรือครับ ระบบพรรคการเมืองให้มันก้าวหน้า แม้แต่เวลาหาเสียงพรรค
เดียวกันก็ยังไม่เห็นได้เหมือนกัน ท่านประธานที่เคารพครับ เลิกกันเป็นทีมดูสิครับ
เมื่อนั้นแต่ละผู้แทนราษฎรจะสนิทสนมกลมเกลียวช่วยกันหาเสียง ท่านประธานที่เคารพ
จุดเริ่มต้นมันอยู่ตรงนี้ ถ้าเราทำให้สามารถเลือกกันเป็นพรรคได้ ผู้แทนราษฎรสนับสนุน
ซึ่งกันได้ เราก็พอจะมองเห็นอนาคตข้างหน้าว่า ระบบพรรคการเมืองเข้มแข็งได้ แต่ถ้า
เมื่อไรเราใช้ระบบเลือกตั้งแบบตัวใครตัวมันอย่างนี้ กระผมมองไม่เห็นทางเลยท่านประธาน
อีก ๕๐ ปี อีก ๑๐๐ ปีข้างหน้าก็ไม่มีทาง ถ้าเรายังปล่อยให้ประชาชนใช้มีความคิดอย่างนี้
ท่านประธานที่เคารพครับ ๕๐ กว่าปี ที่ผ่านมาเราไม่สอนก็เหมือนสอนให้ประชาชนเขายึด

ตัวบุคคล กระผมอยากจะเรียนว่า การเลือกเป็นที่มันอาจจะเกิดความวุ่นวายที่ชัด ๆ กระผม
อยากจะกราบเรียนท่านทั้งหลายว่า ถ้า ๔๐ กว่าปีที่แล้วเราสอนให้ประชาชนเขาเลือกเป็น
ที่มันบ้านนี้เขาเกิดความเคยชินแล้วครับ ถึงแม้ว่าจะต้องบังคับกันในครั้งแรก เพราะ
ประชาธิปไตยของเราเกิดมาด้วยกฎหมาย ไม่ได้เกิดมาจากวิวัฒนาการ ซึ่งกระผมจะกล่าว
ในภายหลัง

ประการต่อไป กระผมอยากจะชี้ให้เห็น ท่านประธาน ว่าการเลือกตั้งแบบตัว
ใครตัวมันนั้นมันสร้างอะไร มันสร้างผู้นำหรือเปล่า เราไม่ได้สร้างผู้นำในระดับจังหวัดกัน
เลย ท่านประธาน การเลือกตั้งแบบตัวใครตัวมันนั้นเป็นการเอาตัวรอด ไม่ได้สร้างกลุ่ม
สร้างอะไรทั้งนั้น ถ้าหากว่าเราเลือกกันเป็นที่มัน ท่านประธานที่เคารพ ในแต่ละ ๑ เขต
นั้นจะต้องมีผู้นำ แต่ทุกวันนี้ไม่มีครับ แล้วผลมันออกมาอย่างไร กระผมจะยกตัวอย่างอีก
อย่างเช่นในจังหวัดหนึ่ง ๆ สมมุติเนครามี ๑ เขตเลือกตั้ง ลงสมัครได้ ๓ คน เขาสมัคร
ต้องมีหัวหน้ากลุ่ม ๑ คน หัวหน้ากลุ่มก็ไปหาลูกกลุ่ม เสร็จแล้วเวลาเลือกตั้งออกมา
ปรากฏว่าลูกกลุ่มได้ที่ ๑ หัวหน้าทีมได้ที่ ๓ ท่านประธานที่เคารพครับ แล้วอย่างนี้หัวหน้า
กลุ่มจะเอาหน้าเอาตาไปไว้ที่ไหน เท่านั้นยังไม่พอนะครับ มันเกิดขึ้นมาแล้ว ปรากฏว่า
หัวหน้ากลุ่มนั้นแหละครับได้ที่ ๓ แต่ได้เป็นรัฐมนตรี ซึ่งมีอำนาจทั้งฝ่ายบริหารและฝ่าย
นิติบัญญัติ แล้วอย่างนี้ลูกกลุ่มจะเกิดความวุ่นวายอย่างไรครับ ท่านประธานกระผมขอกราบ
เรียนว่า ระบบพรรคการเมืองถ้าเลือกกันเป็นที่มันรูปแบบนี้จะไม่มีเกิดขึ้น หัวหน้าทีมก็คือ
หัวหน้าทีมตลอดเวลา สภาพความเสียหายมันจะไม่เกิดขึ้น ท่านประธานที่เคารพครับระบบ
เลือกตั้งตัวใครตัวมันสร้างอะไรบ้าง ที่กระผมพูดครั้งแรกบอกว่าผู้แทนราษฎรนั้นมีความหมาย
เกินไปเสียด้วยซ้ำ เพราะอะไร เพราะในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรแต่ละครั้งผู้แทนราษฎร
ทุกคนใช้ความสามารถส่วนตัว ทั้งกำลังกายกำลังใจ กำลังเงินครับ พรรคมีความหมายแต่
น้อยนิด กระผมขอเรียนว่า ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ๑๐ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น เมื่อมันออกมาอย่างนี้
อะไรมันเกิดขึ้นครับผู้แทนราษฎรแต่ละคนจึงมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี มีความเป็นตัวของตัวเอง
เพราะฉะนั้นพรรคการเมืองแทบไม่มีความหมาย นี้แหละครับ เป็นผลเสีย พรรคแทบ
ไม่มีความหมาย ท่านประธานที่เคารพครับ ที่กระผมได้พูดมานี้ ไม่ได้พูดพล่อย ๆ ๑๐

เปอร์เซ็นต์หรือ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ว่าประชาชนเขาเลือกตัวบุคคลหรือผู้แทนราษฎรนั้นหาเสียง
เลือกตั้งมาด้วยตัวบุคคล ถ้าท่านทั้งหลายมีรายงานการวิจัยการเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้
แทนราษฎรของกระทรวงมหาดไทย หน้า ๑๕๑ เขาบอกเลยครับ เขาบอกว่าประชาชน
เขาเลือกเพราะตัวบุคคล เลื่อนนโยบายพรรคนั้นมี ๑๒ เปอร์เซ็นต์เท่านั้นครับ ๑๒
เปอร์เซ็นต์นี้หมายถึงกรุงเทพมหานครนะครับ ท่านประธาน อันนี้ไม่กล่าวถึงจังหวัดซึ่ง
เปอร์เซ็นต์นี้ยิ่งกว่าอย่างนี้มากมาย ท่านประธานที่เคารพครับ เป็นเพราะเราปลูกฝังให้เขา
ยึดตัวบุคคลมาตลอด ไม่เฉพาะในต่างจังหวัดนะครับ ท่านประธาน ในกรุงเทพมหานคร
ซึ่งเรานอกว่ามีประชาชนที่มีการศึกษามากที่สุดในประเทศไทยก็ยังยึดตัวบุคคลอยู่ ที่เราไป
พูดว่ากรุงเทพมหานครยึดพรรค กระผมขอกราบเรียนว่า ไม่จริง เพราะหลักฐานมันมี
ปรากฏอย่างนี้ และการเลือกตั้งที่ผ่าน ๆ มามองอะไรเห็นบ้างไหมครับ ทุกครั้งที่มีการ
เลือกตั้งเป็นทีมมา อาจจะมีกลุ่มการเมืองได้เป็นกลุ่มใหญ่ แต่ก็ยังมีบุคคลสอดแทรกขึ้น
มา และกระผมขอเรียนว่าการเลือกพรรค คือเลือกอะไรครับ การเลือกพรรคก็คือ การ
เลือกนโยบาย ไม่ได้เน้นที่ตัวบุคคล แต่กระผมอยากจะทำให้ท่านทั้งหลายที่อยู่ในที่เห็นเดิน
ออกไปข้างนอกนี้แหละครับ ไปตามถนนสายไหนก็ได้ ไปถามประชาชนดูว่า “คุณเลือก
พรรคหรือเปล่า แล้วพรรคนั้นมันนโยบายอย่างไร” ถ้า ๘ ใน ๑๐ คนรู้่นะครับ ท่าน
มากระหึบกระผมได้ และกระผมทำได้จริง ๆ พิสูจน์กันได้ ท่านประธานที่เคารพครับ
แล้วอย่างนี้เรายังจะเน้นหรือครับ ที่จะให้เลือกตั้งบุคคลอยู่ ถ้าหากว่าเราขังเน้นตัว
บุคคลอย่างนี้อยู่ ๕๐ กว่าปีที่ผ่านมามันสอนอะไรเราบ้าง การพัฒนาของการเมืองเรา
พัฒนาไหมครับ แม้แต่ในกรุงเทพมหานคร ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมไม่
ใช่จะให้ไปลองใช้ระบบการเลือกตั้งเป็นพรรค แต่กระผมมองเห็นลู่ทาง มองเห็นแนว
ทางว่า วิธีการอย่างนั้นจะสร้างระบบพรรค สร้างระบบการทำงานเป็นกลุ่มก้อนขึ้น
มา ท่านประธานที่เคารพ กระผมได้ชี้แจงเลือกตั้งบุคคล กระผมจะชี้แจงต่อไปอีกว่า
ที่เขาบอกว่าพรรคการเมืองเรา ๕๐ กว่าปีที่ผ่านมานั้น มันไม่พัฒนา เพราะเราต้องอาศัย
เวลา กระผมอยากจะเรียนต่อที่ประชุมแห่งนี้ว่า ๕๐ กว่าปีนั้นมันยาวนานพอสมควร แต่
ที่นี้ระบบพรรคมันไม่เข้มแข็ง ไม่ก้าวหน้าขึ้นมา มันเพราะอะไร เราบอกว่าการเลือกตั้งเป็น
พรรคนั้น มันเป็นการบังคับประชาชนเกินไป กระผมอยากจะทำให้ท่านทั้งหลายนี้ก็ไปถึงเมื่อ

มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ๒๔๗๕ เราได้ประชาธิปไตย เราได้มาด้วยการเสนอเป็นกฎหมายขึ้นมา เราไม่ได้มาจากวิวัฒนาการของอังกฤษ เมื่อเราเอาประชาธิปไตยของเขามาใช้นั้น เราถามอย่างไร ท่านประธานที่เคารพครับ เราถามในรูปแบบกฎหมายทุกอย่างบังคับทั้งนั้น ทำไมจะต้องกำหนดรัฐธรรมนูญอย่างนี้ กฎหมายเหมือนกันทำไมจะต้องมีกฎหมายเลือกตั้ง ทำไมจะต้องมีกำหนดว่า อายุแค่ไหนจึงสมัครได้ อายุแค่นี้จึงลงเสียงได้กฎหมายทั้งนั้น แต่ถ้ากฎหมายมันทำให้ระบบมันเข้ารูปเข้ารอยไม่เสียหาย ท่านประธานที่เคารพครับ เราจะขอให้พัฒนาการทางการเมืองมันไปอีกนั้น มันไปไม่ได้เพราะว่าเราเอาเขามาได้แต่โครงสร้าง เราเอาของอังกฤษเขามา เราเลียนแบบเขามาเราเอาโครงสร้างของเขามาได้ แต่เราเอาขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมความนึกคิดของประชาชนเขามาไม่ได้ คิงดอมเขาพัฒนามา แต่ของเราเอากฎหมายมาใช้ เพราะฉะนั้น กระผมขอเรียนว่า รูปแบบทางการเมืองอะไรก็ได้ ที่มันจะทำให้อยู่ในร่องในรอย มันพอที่จะทำให้พรรคการเมืองก้าวหน้า ใช้กฎหมายเข้ามาใช้ มันก็ไม่ใช้เรื่องเสียหายอะไร ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขอเรียนว่า มีการหวังดีในเรื่องการบังคับประชาชนเกินไป กระผมเคยเรียนแล้วว่าถ้า ๕๐ กว่าปีที่แล้วเราเอากฎหมายนี้มาใช้สอนเขาในขณะนั้นให้เขารู้ว่าเลือกตั้งเป็นพรรคมันดีอย่างไร มีพูดกันอีกต่อกันไปว่า ในขณะนั้นประชาชนไม่พร้อม ประชาชนยังไม่รู้ กระผมขอเรียนว่า โดยข้อเท็จจริงประชาชนเขารู้ เขารู้มากเสียด้วยซ้ำ แต่เราบอกไม่รู้ เอาละครับ สมมุติว่าเขาไม่รู้ ท่านประธานที่เคารพครับการจะสอนคนนั้นนะครับ สอนในขณะที่เขาเขายังไม่มีความคิดทางการเมือง เราจะเอาอะไรไปสอนเขา ในครั้งแรกเขาจะเข้าไปทดลอง สมมุติว่าในขณะที่ประชาชนขณะนั้นยังไม่รู้ กระผมขอเรียนว่าเป็นโอกาสที่ดีที่จะเอาระบบพรรคการเมือง เอาระบบกลุ่มนี้ละครับไปสอนให้เขารู้ ไปสอนให้เขาเข้าใจ แต่ไม่ใช่เราบังคับบดขยี้มันจะทำให้เขาเลิกตัวบุคคล ให้เขายึดตัวบุคคลอยู่ กระผมขอเรียนว่าถ้าอย่างนี้เรากำลังสร้างความผิดพลาดให้กับระบอบประชาธิปไตยเพราะระบอบประชาธิปไตยขอในระบอบรัฐสภาซึ่งต้องอาศัยพรรคการเมืองนั้นจะต้องทำงานกันเป็นกลุ่มเป็นก้อน กระผมเรียนว่า ในรัฐสภานั้นทำไมจะต้องอาศัยการทำงานเป็นกลุ่มเป็นก้อน กระผมเรียนว่า ในรัฐสภาจะต้องอาศัยเสียงข้างมาก คนซึ่งมีฝีมือแต่ไม่มีพรรคพวกจำวันละครับ คุยไม่ได้

แต่คนมีฝีมือมีพรรคพวกอยู่ได้ครบนี้แหละครับ เขาเรียกว่า ระบบรัฐสภาซึ่งมีพรรคการเมือง เป็นหัวใจ เพราะฉะนั้นเรามาช่วยกันคิดครับ สนับสนุนให้ประชาชนเขาเลือกตั้งหลักเกณฑ์ ยึดกลุ่ม ยึดก้อน ยึดนโยบายมาให้แก่การเมืองทั้งหลายเหล่านั้นมายึดกลุ่มยึดก้อน เวลา หาเสียงว่ากันเป็นตาม ๆ กัน ไม่ใช่ต่างคนต่างว่า แล้วต่างคนต่างได้มา เสร็จแล้วถึงขั้น สุดท้ายก็ทะเลาะวิวาทกัน ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเชื่อมั่นว่าสิ่งซึ่งกระผมได้ อภิปรายไปนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องโดยหลักการและเหตุผล การนำระบบพรรคการเมืองมาใช้ นั้นทุกพรรคการเมืองไม่มีใครได้เปรียบเสียเปรียบทั้งนั้น ทุกพรรคมีสิทธิ มีสิทธิเท่าเทียมกันในการส่งเสริม มีสิทธิเท่าเทียมกัน ได้เปรียบเสียเปรียบเท่ากันทั้งนั้น ไม่มีใคร ได้เปรียบกันครับ ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมอยากที่จะขอเรียกฝากท่านทั้งหลายใน ครั้งนี้ว่า ระบบประชาธิปไตยนั้นครับ เราเราการพัฒนาอันนี้รอได้ แต่ว่าความรู้สึกนึกคิด ของเรานั้น เมื่อเราเห็นว่าพัฒนาต่อไปโดยไม่มีกฎหมายไปติดขัด โดยไม่มีกฎหมายไปวาง แนวนั้นไปได้ไหม ถ้าปล่อยให้วิวัฒนาการไปแล้วเห็นว่าไปได้ ปล่อยให้ แต่ถ้าเห็นว่า ถ้าปล่อยไปแล้วจะเข้าไปขายไปชวาก็ต้องหากกฎหมายขึ้นมาวางขีดวางแนวให้เขาเดินตาม ให้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตย เท่านั้นแหละครับ เราจะเห็นพรรคการเมืองที่มีความ เข้มแข็ง ที่มีความเติบโตขึ้นไปข้างหน้า กระผมไม่ยกยกเห็นพรรคการเมืองบังเกิดขึ้นมากมาย กระผมอยากที่จะเห็นการต่อสู้ภายในพรรคการเมือง ทุกวันที่ผ่านมา ท่านประธานที่ เคารพครับ เพราะผู้แทนราษฎรแต่ละคนได้วิ่งเลือกตั้งมาด้วยความสามารถส่วนตัว ด้วย ศักดิ์ศรี ด้วยคุณค่าทุกอย่าง นี่แหละครับทำให้ผู้แทนราษฎรมีความคิดเป็นตัวของตัวเอง จนกระทั่งเกิดความวุ่นวาย เพราะว่าทุกคนเป็นตัวของตัวเองมากเกินไป แต่ถ้าว่าเราจับ เป็นกลุ่มเป็นก้อนอาศัยพรรคการเมืองเป็นหัวใจใหญ่ แล้วผู้แทนราษฎรเป็นผู้ตาม กระผม หวังว่าเมื่อนั้นละครับ เราจะเห็นระบบการปกครองที่เข้มแข็งเข้าสู่เขารวย ขอบคุลครับ ท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณสมานครับ

นายสมาน ชมภูเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ขอลำพูนเรียน ท่านผู้เป็นประธานที่เคารพ กระผม สมาน ชมภูเทพ ส.ส. จากลำพูนท่านผู้เป็น

๓๔๔

ประธานตามร่างที่ได้มีการแก้ไข มาตรา ๕ ในวรรคหนึ่งของมาตรา ๕๑ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยนั้น ในมาตรา ๕๑ ตามร่างที่วงเล็บก็ถือว่าให้มีการแบ่งเขตได้เลือกเป็นรายเบอร์ แต่ส่วนกระผมเองนั้นได้แปรญัตติไว้ว่าขอให้แบ่งเขต แต่ว่าเลือกพรรค เหตุผลของกระผมเองก็คงจะไม่ซ้ำกับคนอื่น แต่ว่าในขณะนี้กระผมมีความหนักใจพอสมควร ในการที่กระผมจะขอให้ทางสภาได้ชี้ขาดในปัญหาหัวใจของกระผมอยู่ คือกระผมอยากจะได้ขอให้ความในปัญหาว่าทำไมกระผมถึงได้สนับสนุนให้มีการแบ่งเขตและเลือกเบอร์เดียว คืออย่างนี้ครับท่านผู้เป็นประธานที่เคารพ เราจำได้ใหม่ว่า เมื่อสมัยปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน มีการตั้งเป้าหมายเพื่อจะให้มีการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยโดยที่วางกำหนดของผู้ที่มีเจตนาสมัคร คือ ๑๓ ปี ๔ ปีแรกรัฐสภามีสภาเดียว ๔ ปีหลังเขาจะมีความตั้งเป้าหมายอีกว่า ให้มีสภาครึ่งใบ คือหมายความว่า มีสภาที่เสียง และอีก ๔ ปีหลังคือครบ ๑๒ ปีนั้น มีสภาเดียว แต่ปรากฏว่าสภาเดียวนั้นไปไม่ไหว ปฏิรูปอยู่ได้ไม่นานเท่าไร แต่เข้ามาสเตป (Step) ที่ ๒ มีการปฏิรูปขึ้นมาก็ให้มีสภาครึ่งใบ ก็คือมีสภาที่เสียง ที่นี้เมื่อมีสภาที่เสียงขึ้นมาอยู่เป็นตอน ๆ ขณะนี้ ท่านผู้เป็นประธานที่เคารพกระผมมาถึงถึงสภาพสมัยเมื่อปี ๒๕๑๘ เราลงรับสมัครรับการเลือกตั้ง ในที่นั้นกระผมสังกัดพรรคกิจสังคม ปรากฏว่ามีผู้ที่ส่งสมัครรับการเลือกตั้งตอนนั้นมี ๗๔ พรรค กระผมเองก็มารู้สึกว่ามีภาวะอัดพะอวมพอสมควร จาก ๗๔ พรรคนั้น คัดเลือกเข้ามาได้ไม่กี่พรรค แล้วพรรคการเมืองเมืองไทยนั้นหารบรวตัวยืนไม่ได้ เมื่อเป็นอย่างนี้ขึ้นมาในฐานะที่กระผมเองเข้ามาครั้งที่ ๒ ครั้งที่ ๓ กระผมเองจึงไม่สามารถที่สังกัดพรรคใด ๆ เพราะกระผมเห็นแล้วว่าการเมืองไทยนั้นมันไม่มีระบบพรรคที่แน่นอน เมื่อกันเป็นค่านนี้หัวใจของกระผมเองมีความแน่วแน่มมีความตั้งใจว่า อยากจะให้มีการการเมืองที่แน่นอนเหมือนกับต่างประเทศเขา จริงอยู่ในขณะนี้ ถ้าผมคิดว่ากระผมจะเห็นแก่ตัวแล้วกระผมก็เชื่อเหลือเกินว่าบรรดาท่านสมาชิกหลายท่านในโอกาสที่ท่านเป็นผู้แทนราษฎรอย่างนี้ ถ้าเราเห็นแก่ตัวนะครับ เอเบอร์เดียว พุดง่าย ๆ ว่าเขาเป็นรายเบอร์ อย่างไรมันก็ได้วันยังค่ำ แต่ทั้งนี้ถ้าหากว่าเราจะเสียสละเสียบ้างว่า เอาเถอะ ถ้าหากว่าเป็นพรรคขึ้นมาเนี่ย การเสี่ยงของการได้ของเรานั้นน้อยลง พุดง่าย ๆ ว่าคนเจ็ดคน คนใดดีใครอยู่ แต่ถ้าหากว่านี่ถึงถึงว่า

เราจะต้องเสียสละ ถ้าหากเราได้พรรคที่ไม่ดี ตัวของเราไม่ดี ประชาชนเห็นว่าเราไม่มี
ความสามารถไม่ทำงานแล้ว คนก็คิดว่าประชาชนเขาตัดสินใจได้ถูกต้องแล้ว แต่กรรมดีเดียว
กันเรายังมีผลประโยชน์ เราทำงานให้ประเทศชาติ ช่วยบ้านเมืองเราให้มีความเจริญใน
จังหวัดของตัวเองให้มีความเจริญ ประชาชนเขายังตัดสินใจเอาอยู่ และในกรรมดีที่มีการตั้ง
ว่า ถ้าสมมุติท่านจะเลือกพรรค จริงอยู่ เบอร์ที่ ๑ นั้น หรือคนที่ ๑ นั้นเป็นคนดี แต่
สำหรับคนที่ ๒, ๓ นั้นเป็นคนเลว กระผมก็คิดว่าคนที่เห็นหัวหน้าพรรค หรือหัวหน้า
ทีมของในจังหวัดนั้น ถ้าหากว่ามีความโง่ที่จะเสี่ยงเอาบุคคลที่เลว ๆ หรือคนที่ไม่มีคุณภาพ
ไปนั้น กระผมก็คิดว่าเป็นความบกพร่องของเขานะ ถ้าหากว่าเขามีความฉลาดเขาก็ควร
จะคัดเอาบุคคลที่มีคุณภาพเป็นคนดีที่มีความคิดความอ่านมีการพัฒนาเป็นคนดีเข้าประชาชน
เป็นคนที่ประชาชนรัก กระผมก็คิดว่าเหมือนกับว่าประชาชนได้คัดเอาพรรคของเขาไป เมื่อ
เป็นอย่างนี้กระผมเองมีความคิดอยู่ว่า เราจะต้องเสียสละพอสมควร เหตุผลเพื่อว่าประเทศ
ไทยของเรานั้นจะได้มีระบบพรรคที่แน่นอน ที่กระผมมีความเลื่อมใสที่ผ่านมานั้นคือ
เป็นอย่างนี้ ท่านผู้เป็นประธานที่เคารพ ในเขตหนึ่งนี้ตามที่เราเป็นอยู่ในขณะนี้ กระผม
เชื่อเหลือเกินว่าไม่มีผู้แทนราษฎรคนไหนทำการวิฤตในเรื่องนี้เลย เพราะบางเขตนั้นมี
พรรคการเมืองถึง ๓ พรรค ๔ พรรค พูด่าง ๆ ว่ามี ๓ คน มีผู้แทนถึง ๓ พรรค ที่นี้
แข่งกันทำงานละครับท่านผู้เป็นประธานที่เคารพ ยกตัวอย่างเงินที่ไปช่วยพัฒนาจังหวัด
ของผู้แทนราษฎร ๒ ล้าน ๕ แสน อีก ๕ แสนนั้นเอาเข้าเกี่ยวกับศาสนสถาน ไม่ว่าจะ
ศาสนาคริสต์ พุทธ อิสลามก็ตามแต่ ปรากฏว่าผู้แทนแต่ละคนนั้นก็แข่งกันละคือเอาไป
ลงวัดนั้น อีกคนก็เอาไปลงสำนักอีก แต่ถ้าหากว่าโค (Co) กันหรือคำว่า “ประสานงาน” กัน
แล้ว ผู้แทน ๓ คนในจังหวัดนั้นจะมีเงินบูรณะวัดมากขึ้น คือหารถแล้วเฉลี่ยกัน โอ.เค.
วัดนั้นเอาลง ๆ ก็ไม่มีมารช้ำเติมกัน ถ้าทำงานอย่างนี้เขาเรียกเป็นงานเบ็นทิม ไม่มีการ
แข่งขัน การทำงานใจก็ตามแต่ ในขณะที่ผู้แทนบางคนอาจจะทำงานดี เป็นคนที่สร้าง
ช่วยพัฒนาจังหวัดของตัวเอง แก้ไขปัญหา แล้วในกรรมดีเดียวกันอีกคนไปแก้ข่าวแล้วบอก
ผมเองเป็นคนทำครบ ภาษาเมืองเหนือเขาก็บอกว่า หมูกูดแล้วหมาโล้น ก็หมายถึงว่าไอ้
หมูมันคู้ดินแล้วไอ้หมวกิ่งบอกนี่ ผมทำงานเองนะ มันก็ออกมาในลักษณะอย่างนี้ การ

ทำงานมันไม่เป็นทีม กระผมเองก็เชื่อเหลือเกินว่า บรรดาท่านสมาชิกผู้เกียรติหลายท่าน ก็คงจะเจอปัญหานี้ เพราะว่าในเขตของเรานี้ถ้าหากว่าเป็นทีมเดียวกัน กระผมเชื่อเหลือเกินว่าการทำอะไรก็ตามมันจะเป็นที่ก็เป็นแผ่นทำกันเป็นกิจลักษณะ เอนนโยบายของพรรคของตัวเองไปวางเป็นหลัก แล้วกระผมก็เห็นได้อย่างชัดว่าสมมุติว่าทำไมของเราที่มีระบบพรรคฝ่ายค้านกับฝ่ายรัฐบาล คนที่เป็นฝ่ายค้านเขาก็สามารถที่จะมองต่อไปอีกว่า เอ๊ะ ในจังหวัดของตัวเองนี่ที่เป็นรัฐบาลอยู่ในขณะนี้ ส.ส. เป็นรัฐบาลอยู่ด้วยแต่ปรากฏว่าผลงานที่ไม่ดี ประชาชนก็อาจจะตัดสินใจปีหน้าเปลี่ยนระบบพรรคเอาพรรคอื่นขึ้นมา มันก็จะเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้พรรคในเมืองไทยมีความมั่นคง กระผมเล่าที่ผลดีที่กระผมกล่าวข้างต้นนี้ก็ได้ว่าเป็นข้อสังเกต หวังหนึ่งนั้นกระผมก็ไม่ใช่ว่ากระผมจะไม่มีข้อที่จะเสนอแนะหรือว่าเป็นข้อสังเกต สิ่งที่น่าจะวิตกกังวลต่อไปก็คือว่า ถ้าสมมุติว่าเป็นผลเสียจะครบเมื่อกันกระผมมองดูว่าเป็นผลดี แต่ถ้าผลเสียที่เกิดขึ้น ถ้าเมืองไทยของเรานี้ถ้าให้จำกัดพรรคน้อยลง ด้านผลเสียจะครบ ปรากฏว่าคนที่จะต้องพรรคการเมืองได้ก็คือ พวกนายทุนเท่านั้น สมมุติว่าเราจะมองอยู่ในขณะนี้ ไม่ว่าทางด้านวิสัยทัศน์ แม้กระทั่งตัวผมเองก็ตั้งมีความคิดเห็นว่า อยากรจะให้มีกรรมาธิการในนามพรรค หรือมีการเลือกพรรค แต่ถ้าหากสมมุติเราออกกฎหมายฉบับนี้ออกไปแล้ว ผลมันสะท้อนก็คือว่าเราต้องมีการยอมรับว่าเมืองไทยในขณะนี้พรรคการเมืองของเราไม่ว่านักการเมืองผู้ใดต้องยอมรับว่าตัวเองได้ผูกพันอยู่กับพรรค เพราะเนื่องจากว่าพรรคเป็นผู้ที่ส่งเสริม และพรรคเป็นผู้ที่ส่งเสริมการสมัครเป็นหนี้บุญคุณพรรค เมื่อกันเป็นหนี้บุญคุณพรรคอย่างนี้ขึ้นมา เมืองไทยของเรายังไม่มีนักการเมืองที่มีอุดมการณ์ที่แท้จริง จึงเป็นอย่างไรก็ต้องเป็นทาสของนายทุน ท่านผู้เป็นประธานที่เคารพ ในขณะนี้เราจะออกกฎหมายฉบับนี้ออกไป ปรากฏว่ามีผู้แสวงหาจากองค์การต่างประเทศที่พยายามทุ่มทุนการเงิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระผมเชื่อเหลือเกินฝ่ายนายทหารชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งในขณะนี้เขาปิดกั้นให้ชัด ล็อกกันให้แน่นว่าองค์การ พี. แอล. เค. ซึ่งเป็นองค์การหนึ่งที่จะทำการเข้ามามีบทบาท ที่จะมาผูกขาดทางการเมือง โดยที่มันนักการเมือง และหัวหน้าพรรคการเมืองเข้าไปพบปะและมีการหารือกันเมื่อ ๒ เดือนที่แล้ว ท่านลองมองภาพพจน์ดูซิครับ ถ้าองค์การนี้เข้ามาผูกขาดทางการเมืองเมืองไทยขึ้นมาแล้ว เขาจะทุ่มจำนวน ๕๐๐-๖๐๐

ล้านนั้นเป็นเรื่องเล็ก ๆ หนึ่งว่าเมืองไทยนี้ซื้อได้ เพราะเมืองไทยของเวลานี้สามารถที่จะซื้อนักการเมืองได้ นักการเมืองของเราน่าจะทุ่มให้คนละ ๕ แสนหรือคนละ ๑ ล้านลงไว้ สมักการเลือกตั้งก็จะเป็นโทษของทางพรรคการเมือง เพราะว่าเรามีกฎหมายบังคับให้อยู่ในจำนวนพรรคที่มีน้อยลง เมื่อเป็นอย่างนี้รับทำนุผู้เป็นประธานที่เคารพ ท่านต้องมองภาพพจน์ว่าเมืองไทยของเราในขณะนี้ ต่างประเทศที่มีองค์การที่เข้ามามีบทบาทอย่างไร มองถึงว่าเมืองไทยนี้เป็นเมืองอยู่ข้างลุ่มน้ำ น่านน้ำที่ ก๊าซดี เป็นทรัพยากรที่ประเทศไทยเราจะได้เป็นหมื่น ๆ ล้านในการที่เราจะทุ่มเงินประมาณสัก ๕๐๐-๖๐๐ ล้านนั้น กระผมเชื่อว่าเป็นเรื่องเล็กสำหรับเขา แต่ถ้าหากว่ามีการผูกขาดอย่างนี้ขึ้นมาแล้ว นักการเมืองของเราเป็นโทษพวกที่แสวงหาผลประโยชน์ทางการเมือง

นายบูรณะศักดิ์ เทพาคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานครับ กระผมไม่ทราบที่ท่านผู้อภิปรายท่านสนับสนุนหรือคัดค้านในการที่จะให้เป็นพรรคครับ เพราะฟังแล้ววุ่นวายครับ คำศัพท์บังคับข้อ ๔๔ ท่านเกรงหาพิจารณด้วยครับ

นายสมาน ชมภูเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ท่านผู้เป็นประธานที่เคารพครับ คือท่านบูรณะศักดิ์ ท่านได้ตั้งกระผมมา ซึ่งกระผมก็บอกให้แล้วว่าเป็นข้อสังเกต กระผมได้พูดตั้งแต่ต้นแล้ว ถ้าหากท่านนั่งฟังด้วยสติปัญญาของท่านเอง กระผมบอกกว่าข้อคิดนี้ กระผมอภิปรายแล้วดีอย่างนั้น แต่กระผมไม่สามารถจะตัดสินใจได้ เพราะทั้ง ๆ ที่กระผมสนับสนุนว่าให้เลือกเบอร์เดียว แต่ถ้ามันมีข้อเสียเกิดขึ้นอย่างนี้ ในสภาของเราจะตัดสินใจอย่างไร กระผมก็อยากจะทำให้สภาตัดสินใจ กระผมจะขอพูดต่อว่ากระผมไม่กล้าตัดสินใจ เพราะเหตุว่าพรรคการเมืองถ้าสมมติว่า

นายบูรณะศักดิ์ เทพาคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ต้องขอประทานอภัยครับ กระผม บูรณะศักดิ์ เทพาคำ ครับ กระผมนั่งฟังมาจนเวียนหัวแล้วเวลานี้ ไม่ทราบที่ท่านจะเคลออยู่ฝ่ายไหนกันแน่ ท่านเองบอกว่าไม่กล้าตัดสินใจ แล้วจะเป็นตัวแทนประชาชนได้อย่างไรครับ กระผมขอประทานโทษนะครับว่า คราวหน้าถ้าคุณสนุกครับ ขอบพระคุณครับ

นายสมาน ชมภูเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ครับ ขอบคุณ
 มากครับ คือสำหรับท่านผู้ที่ได้ติงมา กระผมก็ขอบคุณต่อท่านบูรณะศักดิ์
 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณสมานเดี๋ยวก่อน พูดยกข้อให้หน่อยหน่อย
 ให้อัดสั้นลงไป

นายสมาน ชมภูเทพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ครับ ท่านผู้เป็น
 ประธานที่เคารพครับ ที่กระผมพูดนี้หมายถึงว่ากระผมให้ข้อสังเกตที่ว่า ถ้าสมมุติว่าเราจะลง
 มติก่อนที่จะลงมติไปแล้ว ถ้าเกิดว่าผลเสียมันเกิดขึ้นมาสำหรับผู้ที่แสวงหาผลประโยชน์ทาง
 การเมือง โดยที่เลापวกนักการเมืองของเวาเข้ามามีเป็นเครื่องมือ เมื่อเป็นอย่างนี้ขึ้นมา
 กระผมก็มีความหนักใจว่ากระผมจะให้เกาะเบอร์เดียว แล้วก็เป็นสิ่งที่เราอาจจะตกเป็นเครื่อง
 มือของพวกนักการเมืองพวกฉวยโอกาสหรือไม่ แต่กรณีเดียวกัน ถ้าหากว่าเราเลือกแค่
 เบอร์เดียวเป็นรากเบอร์แล้วกระผมเองกระผมก็ไม่หนักใจ กระผมดีใจเหลือเกินถ้าจะเอา
 อย่างนั้น แต่ถ้ากระผมพูดว่าถ้าผลดีที่กระผมเสนอดังกล่าวข้างต้นว่า เพื่อพรรคการเมืองจะ
 ได้มีระบบที่มั่นคงขึ้น แต่ถ้าหากว่าทางสภาของเราขังตัดสินใจเอาแค่เบอร์เดียวอยู่ กระผม
 เองก็จะขอฟังผู้แทนราษฎรคนอื่นที่ให้ความคิดเห็น ที่จะทำให้กระผมตัดสินใจได้ว่ากระผม
 ควรจะเอาอย่างไร ที่กระผมให้ข้อสังเกตทั้งข้อดีข้อเสียจากการตัดสินใจนั้นกระผมก็เพื่อ
 ว่าเป็นการต่อเนืองที่ถกยากจะให้ผู้แทนราษฎรคนอื่นให้ความคิดเห็น แล้วก่อนที่กระผมจะ
 ได้ตัดสินใจ กระผมขอกราบขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ดีแล้วครับ ผมว่าถ้าเราจะพูดต่อไปนะ
 ครับ ขอให้เป็นแนวคือว่าพูดกันอยู่ในประเด็น แล้วอีกสั้น ๆ ไม่ต้องยาวนักจะเสียเวลา
 มาก คุณพานิชครับ เชิญครับ

นายพานิช สัมมาวุฒ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบุรี) : ท่านประธาน
 ที่เคารพ ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้เกี่ยวข้องทั้งหลาย กระผมก็ได้ฟังมานานแล้วเมื่อถึงคราว
 กระผมพูด กระผมก็จะไม่พูดพร่ำทำเพลง อ้อ สัมมาบอกไปว่ากระผมมัน พานิช สัมมาวุฒ์
 ส.ส. เพชรบุรีครับ ขออุบไว้ก่อน กระผมอยากจะถูกเข้าสู่ประเด็นเลยครับคือว่า ประเด็นที่
 กระผมจะได้อภิปรายต่อท่านสมาชิกทั้งหลายแห่งรัฐสภา เพื่อที่จะได้พิจารณาเห็นโดยถ่อง-

แต่ถ้าสมควรรายชื่อ คือในประเด็นที่ว่ากระผมพอใจที่จะให้มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเป็น
รายบุคคล หรือว่าโดยเป็นคณะบุคคล คือ เลือกเบอร์เดียว กระผมขอกราบเรียนว่า กระผม
เห็นว่าน่าจะเป็นการเลือกเบอร์เดียวคือเลือกเป็นคณะ กระผมพูดมาถึงเช่นนี้ ทางด้านพี
นังประชาชนเพชรบุรีก็คงจะแปลกใจกระผมว่า เอ๊ะ ทำไมถึงเป็นเช่นนี้ไปได้เลือกตั้งที่
ไร ๆ ตั้ง ๕-๖ ครั้งมาแล้วก็ส่งตัวเข้ามาโดยที่ว่าเลือกตั้งเข้ามาในฐานะเป็นอิสระ แล้วก็
เลือกเป็นรายบุคคลทุกที แม้ว่าจะมีพรรคที่ยิ่งใหญ่ทั้งหลายท่านได้ส่งไปสมัครแข่งขันกับ
กระผม กระผมก็ได้เข้ามาทุกที เหตุไฉนจึงมีความคิดแปลกประหลาดในวันนี้น่าจะเลือกตั้ง
เข้ามาเป็นคณะบุคคล คือเลือกเบอร์เดียวอย่างที่เคยแบ่งแยก ๓ คน เขต ๓ คนเลือกเบอร์
เดียวก็ได้เข้ามาทั้ง ๓ คน กระผมก็จะขอกราบเรียนว่า เรื่องที่มีความคิดอย่างนี้เพราะว่า
ของท่านทั้งหลายได้โปรดระลึกว่าประชาธิปไตยคือการปกครองตามระบอบรัฐธรรมนูญ ของ
เรานั้นเริ่มต้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ นั้นเนื่องจากนั้นมาจนบัดนี้เท่าระยะเวลาที่มีอายุถึง ๕๐
ปีแล้ว เพราะฉะนั้นเราจึงต้องการให้มีการพัฒนาทางด้านการเมืองเราต้องการให้มีการ
พัฒนาทางด้านประชาธิปไตย อะไร ๆ ก็พูดกันว่าขอให้โชติช่วงชัชวาล ก็ทำไมท่านทั้ง
หลายไม่คิดบ้างแล้วว่าในเรื่องพัฒนาการเมือง หรือพัฒนาประชาธิปไตยซึ่งเป็นหลักปกครอง
ประเทศอย่างสำคัญของเรานี้ ทำไมจึงไม่พัฒนาให้โชติช่วงชัชวาลบ้าง เหตุผลกระผมต้อง
การให้การพัฒนาการเมืองและระบอบประชาธิปไตยของเรานั้นโชติช่วงชัชวาล กระผมก็
จะกราบเรียนว่า ทางด้านการพัฒนาการเมืองนั้นหากว่าเลือกตั้งเป็นแบบใหม่ เป็นแบบ
ใหม่นั้นคือว่าที่แล้ว ๆ มานั้นทุก ๆ ครั้งนั้นเลือกโดยเป็นรายบุคคลเป็นแบบใหม่นี้เลือก
เป็นคณะบุคคล ก็เป็นการที่พลิกประวัติศาสตร์ใหม่ของประเทศว่าเลือกตั้งในระบอบใหม่
คุณประโยชน์ในการที่จะทำให้เห็นว่าในระบบใหม่นี้เป็นการเลือกตั้งที่เหมาะสม และดังนั้น
ก็คือว่า เลือกตั้งเป็นทีมสามารถที่จะเข้ามาได้แล้วก็พรรคการเมืองที่ส่งนั้นเข้ามาได้เป็นบีก-
แผ่น เช่นว่า เขต ๓ คนเลือกเบอร์เดียวก็ได้เข้ามาทั้ง ๓ คน ไม่ใช่ว่าถ้าหากเลือกเป็น
รายบุคคลแล้วพรรคส่งเข้าไปก็อาจจะเลือกได้เพียงคนเดียว พรรคอื่นอีกคนหนึ่ง พรรคอื่น
อีกคนหนึ่ง ๓ คนเข้ามาทั้ง ๓ พรรค เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วจะเข้าบริหารราชการแผ่นดินใน
ฐานะเป็นพรรคการเมืองได้อย่างไร ตัวอย่างที่ชี้ให้เห็นถึงความยากลำบากแสนเข็ญก็มีมา

ให้เห็นเป็นประจักษ์แก่ผู้ที่ ได้มีความสังเกตในทางการเมือง ต้องเห็นได้ว่าในปี ๒๕๑๔ ที่หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช เป็นนายกรัฐมนตรี และมีผู้แทนเพียง ๑๕ คนก็ได้ เป็นนายกรัฐมนตรี ก็ยังเห็นได้ว่ามีความยากลำบากยากแค้นแสนเข็ญในการบริหารประเทศ ไม่สามารถที่จะบริหารประเทศไปโดยราบรื่นได้ ไม่สามารถที่จะพัฒนาประเทศไปตาม นโยบายที่วางไว้ได้ เพราะเหตุว่าบรรดาผู้แทนที่เข้ามาในต่างคนก็ต่างพรรค ต่างคนก็ต่าง พวกเข้ามาก็ยุ่งเหยิงสับสนกันไปหมด ท่านจะเอาสภาพการณ์อย่างนั้นมาใช้กับบ้านเมือง เรากลึกหรือ เพราะฉะนั้นกระผมจึงเห็นว่าน่าจะเปลี่ยนแปลงระบบกันเสียใหม่ให้ประวัติศาสตร์ ปีที่ ๕๐ นี้เป็นปีที่เราจะมีการเลือกตั้งโดยใช้ระบบพรรค เลือกเบอร์เดียว กระผมเห็นอย่าง นั้น เราควรจะเลิกเลือกเป็นรายบุคคลเสียทีหนึ่ง ซึ่งบ้านเมืองของเรายุ่งเหยิง หรือว่า สับสนอลหม่าน กระทั่งในรัฐสภา และทั้งในระบอบการบริหารประเทศก็เนื่องมาจากเลือก เป็นรายแถวนี้แหละครับ เพราะฉะนั้นสมควรที่จะมาทดลอง สมควรที่จะมาเริ่มต้นกัน ใหม่ ที่สิ่งที่จะมองเห็นได้ก็คือว่า การเลือกในระบอบพรรคนั้น บรรดาผู้ที่สมัครเป็น พรรคเดียวกัน ก็มีระเบียบวินัยอย่างดี เพราะไม่แก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกันเช่นส่งเข้ามา ๓ คน ถ้าหากว่าเลือกเป็นรายบุคคลแล้วก็ได้ไม่ได้หาเสียงด้วยกันโดยข้อสงสัยสุจริต เพราะ เกรงว่าตนจะไม่ได้ แต่ถ้าหากว่าเสียงเบอร์เดียว ทุกคน ๆ ใน ๓ คนนั้นก็จะช่วยเบอร์ต้น เบอร์เดียวนั้นที่เป็นตัวนำให้ได้ เมื่อได้ก็หมายความว่า ได้ทั้ง ๓ คน ถ้าอย่างนั้นแล้วก็เป็น การหาเสียงกันในทีมเดียว พรรคเดียวกันอย่างจริงจัง อย่างสุจริตใจ ซึ่งกระผมเห็นว่าควรจะพัฒนาจิตใจของนักการเมืองให้เป็นอย่างนั้นด้วย

อีกประการหนึ่ง ก็คือว่าประชาธิปไตยของเรานั้นก็เป็นที่น่าทราบดีกันว่ามีความ สับสนอลหม่านไม่สู้จะมั่นคงนัก ก็จะเกิดการปฏิวัติรัฐประหารกันตลอดมา ดังที่พวกเรา ได้ประจักษ์กันอยู่แก่ใจแล้ว ถ้าหากว่าประชาธิปไตยของเรานั้นคงดีด้วยระบบรัฐสภาอันเนื่อง มาจากการเลือกเป็นคณะ และก็เป็นปีกแผ่นแน่นหนาวิบุลยชาติที่เข้าบริหารประเทศมีแค่เป็น คณะเข้ามาแล้วก็ย่อมมีเสียงข้างมากเป็นปีกแผ่น พรรคใดที่ได้รับการเลือกตั้งเข้ามา มาก โดยเลือกตั้งเป็นคณะ ก็ย่อมจะบริหารประเทศไปอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อการบริหาร ประเทศมีประสิทธิภาพ ประชาธิปไตยของเรามีประสิทธิภาพ และอันนั้นแหละเป็นข้อ

เกิดแห่งความมั่นคงของประเทศประการหนึ่ง เพราะเหตุว่าการบริหารราชการ หรือว่า ประชาธิปไตยของเรานั้นเป็นหัวใจสำคัญแห่งความมั่นคงของประเทศ

อีกประการหนึ่ง หน้าที่ของผู้แทนนั้นคือว่า ควบคุมรัฐบาล ถ้าหากว่าเราควบคุมรัฐบาลไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มี ความมั่นคง ไม่มี ความแน่นอนแล้ว เราจะไปควบคุม รัฐบาลให้มีประสิทธิภาพเพื่อความเจริญของประเทศชาติได้อย่างไร

อีกประการหนึ่ง แม้แต่ใน การหาเสียงเลือกตั้งนั้นก็เป็น การประหยัด ไม่ได้ ใ้เงินอย่างมากมาย อย่างที่เป็นอยู่ทีนี้แล้ว ๆ มา ดังจะเห็นได้ว่า ใช้เงินกันมากมายเพิ่ม ขึ้นตลอดมา อย่างเมื่อก่อนมีการใช้เงินตอนแรกก็เป็นแสน แต่ยงนี้เป็นจำนวนตั้งหลาย ๆ ล้านแล้ว ดังที่พวกเรารู้ประจักษ์อยู่แก่ใจ การที่เราได้สมัครเป็นทีม เลิกเบอร์เดียวกัน นั้นด้วยประการทั้งปวง ทุนค่าใช้จ่ายในการหาเสียงและทุนทุกสิ่งทุกอย่าง และก็เป็น การหาเสียงด้วยความเรียบร้อย ไม่กะกะกัน หรือว่าด่าทอกันเป็นรายบุคคล การที่โฆษณาหาเสียงนั้นก็เป็น การโฆษณาโดยขายของพรรค ไม่ใช่เป็นการโฆษณาเป็นรายบุคคลซึ่ง มีการด่าทอกัน อันเป็นการก่อให้เกิดความเบื่อกันใน ความประพฤติดของนักการเมืองนะ ครับทำให้ประชาชนสิ้นความศรัทธา

อีกประการหนึ่ง ที่กระผมมองเห็นก็คือว่าเป็น ความสำคัญของ ประเทศชาติเรา อย่างยิ่งก็คือว่า เราพัฒนาระบอบประชาธิปไตยมาเป็นเวลาถึง ๕๐ ปีแล้ว และก็ก้าวหน้ากัน มาเพียงแค่นี้ กระผมเองนั้นเคยจะให้คนรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วมในการระบอบรัฐสภา มีส่วนใน การบริหารประเทศ แต่ถ้ามหาว่าเราให้เลือกเป็นรายบุคคล คนเก่าคนแก่ นะครับก็เลือกได้ เรียก เพราะฉะนั้นควรจะให้มีการแข่งขันพัฒนาให้มีการเลือกเป็นทีม คนที่มีชื่อเสียงดีก็นำ คนหนุ่มคนใหม่เข้ามา แต่มีความปรารถนาดีที่จะทำงานเพื่อประเทศชาติให้เข้ามาร่วมด้วย คนที่นำทีมนี้ก็สามารถจะนำทีมคนหนุ่มคนใหม่ นะครับ เข้ามาร่วมเป็นทีมก็มาเป็นผู้แทน ราษฎรเพื่อทำความเจริญให้แก่ประเทศชาติต่อไป นี่นะครับเป็นโอกาสของคนรุ่นใหม่ที่จะ ได้เข้ามา ถ้ามหาว่าให้เลือกเป็นรายบุคคลแล้ว คนรุ่นใหม่อยากนักครับที่จะได้เข้ามา และ

อีกประการหนึ่งก็มีคำตักเตือนในทางเหมือนกันในแง่ลบว่าถ้ามหาว่าเลือกเข้ามาโดย ฐานะเลือกเป็นคณะแล้ว คนแรกที่นำทีมเข้ามานั้นอาจจะเป็นคนดีในความศรัทธาของ

๓๕๒

ประชาชน แต่คนที่ ๒ คนที่ ๓ อาจจะไปเลือกเอาคนที่ไม่ได้เข้ามา เช่นว่า นักเลง หรือคนที่ม
 อิทธิพลตามติดเข้ามา และเมื่อกฎหมายรัฐธรรมนูญบังคับเลือกเข้ามา ได้คนไม่ได้ติดเข้าไป
 อีก ๒ คน อย่างนี้กระผมคิดว่าอันนี้คงไม่มีปัญหาอะไร บ้านเมืองของเรานั้นประชาชนนี้ม
 ความฉลาดแหลมคมขึ้นมาก ไม่ใช่เป็นค่างเมื่อก่อนนั้นเพราะฉะนั้น พรรคการเมืองที่เลือก
 บุคคลไม่ดีเข้ามา ย่อมเป็นการฟ้องตัวเองว่า นับประสากับการเลือกคนเข้ามาก็ยังเลือกคน
 ที่ไม่ดีเข้ามา และนับประสาอะไรจะไปบริหารประเทศชาติ เพราะว่าเป้าหมายของพรรค
 การเมืองนั้นก็ต้องการที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดินถ้ามีเสียงข้างมาก แล้วก็ไม่ควรที่จะ
 ได้รับเลือกเข้ามา เป็นการฟ้องสมรรถภาพของพรรคการเมืองนั้น ๆ แก่ตัวเอง กระผมก็
 คิดว่ากระผมก็ขออภิปรายเพียงแค่นี้จะครบ แล้วก็ขอฝากให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย
 แห่งสภา^{นี้}ได้ โปรดพิจารณาในแง่ที่ว่าควรจะเลือกเป็นพรรคและเบอร์เดียว ขอขอบพระ
 คูณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เห็นสมควรแก่เวลาแล้วครับ ขอเลื่อน
 ไปนัดหน้านะครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๓ นาฬิกา

ผลจรรยาบรรณการประชม

Digital Object
National Assembly Library

ชอลักษณ์ ธรรมผล	สร้อยญา จันทร์เวีย
สุรดาตา ภมระมา	อุทุมพร แก้วสถิตย์
สติมา คุ่มมงคล	บังอร แก่นกุล
รุจิรา เมล็ดแดง	พัทธนี คล้ายสุวรรณ
สุจิตรา ไกรบุปลา	รัชณี ชันธิโชติ
ภูษรงค์ เอกบุตร	สุภาภรณ์ มาลัยทัต
กรุณา พิมพ์สุวรรณ	กัลยา พิมพ์เสน
อรสา เจียมเจริญ	สุจิตรา ทองมา
สมชาย ดาวอุดม	พรรณบุบผา วิไลวงษ์
นนทลี จำป๋อง	เยาวเรศ นवलสกุล
บุษราคัม สกกลวารี	ทิพรัตน์ สาดประดับ
สมศรี ใจอ่อนน้อม	ประเสริฐ ภันติน
ปรานี เอกรัตนากุล	อัมพา กันทิ ไกรวิทย์
ชนิกา ศรีสมวงษ์	กฤษณา มิ่งสุวรรณ
สุดคะนิง ดิษยาธิคม	เกษรา โภชญนาท
เปรมจิต บุญหล่อก	พัทรี ไซคำพา
อนงค์ ไต่ประดับ	

คณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุม

Digital Object
National Assembly Library

พลเอก ประสาร อมาตยกุล
พันเอก วินิต เทศวิศาล
พลโท เริงฤทธิ์ รุมาคม
พลเอก เกษิตศิลป์ กัลยาณกุล
พลโท แสงว จามรจันทร์
พันเอก สงวน คำวงษา
พันเอก สุเทพ สีวะรา
นาวาอากาศเอก สมรวัย อาจสัจจวร
พันเอก ทวีวิทย์ นิยมเสน

ตรวจแล้ว วันที่ ๓ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๒๕

สมาชิกรองในคราวประชุม
ครั้งที่ ๑/๒๕๒๕ (สมัยวิสามัญ)
วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๒๕

พลอากาศเอก ทะวัน พงศ์กุล
ประธานรัฐสภา